

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจาก
ระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

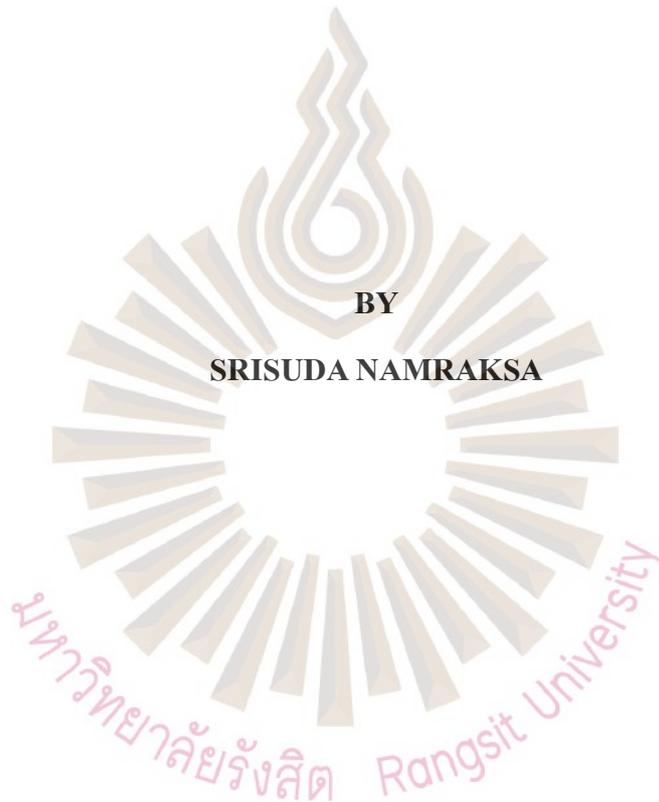
ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐกิจดิจิทัล
คณะเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2567

**ANALYSIS OF COST AND RETURN ON THE INTERNATIONAL SCHOOL
GRADUATES IN THE DIGITAL ECONOMY ERA**

**BY
SRISUDA NAMRAKSA**

**A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY IN DIGITAL ECONOMY
FACULTY OF ECONOMICS**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2024**

คุษฎีนิพนธ์เรื่อง

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจาก
ระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

โดย

ศรีสุดา นามรักษา

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐกิจดิจิทัล

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2567

รศ.ดร.อภิญา วนเศรษฐ
ประธานกรรมการสอบ

ดร.นริศรา เจริญพันธุ์
กรรมการ

ผศ.ดร.วรรณกิตต์ วรรณศิลป์
กรรมการ

ผศ.ดร.เทอดศักดิ์ ชมโต๊ะสุวรรณ
กรรมการ

รศ.ดร.ฉันทพัทธ์ ไกรวานิช
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ศ.ดร. สือจิตต์ เพ็ชรประสาน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

10 มิถุนายน 2568

Dissertation entitled

**ANALYSIS OF COST AND RETURN ON THE INTERNATIONAL SCHOOL
GRADUATES IN THE DIGITAL ECONOMY ERA**

by

SRISUDA NAMRAKSA

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Doctor of Philosophy in Digital Economy

Rangsit University
Academic Year 2024

Assoc.Prof. Apinya Wanaset, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Narissara Charoenphandhu, Ph.D.
Member

Asst.Prof. Wanakiti Wanasilp, Ph.D.
Member

Asst.Prof. Thoedsak Chomtohsuwan, D.Econ.
Member

Assoc.Prof. Tanpat Kraiwanit, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Prof. Suejit Pechprasarn, PhD.)

Dean of Graduate School

June 10, 2025

กิตติกรรมประกาศ

คุณฐิติพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์และสนับสนุนอย่างดียิ่งจากคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รศ.ดร.ธัญพัทธ์ ไคร์วานิช อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาและปรับปรุงคุณฐิติพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนคณะกรรมการสอบทุกท่านที่ให้ข้อคิดเห็นอันมีคุณค่าในการแก้ไขเนื้อหา และชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการเขียนงานวิจัยฉบับนี้อย่างครบถ้วน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ช่วยประเมินแบบสอบถามและให้คำแนะนำเพื่อยกระดับคุณภาพของเครื่องมือวิจัย รวมถึงผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความร่วมมือด้วยความเอื้อเฟื้อ อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานวิจัยนี้ดำเนินไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นในระดับปริญญาเอก สาขาเศรษฐกิจดิจิทัลทุกท่าน ที่ร่วมแบ่งปันความรู้และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาการศึกษา ซึ่งล้วนเป็นแรงผลักดันที่สำคัญในการก้าวผ่านช่วงเวลาต่าง ๆ มาได้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวอันเป็นที่รัก ที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนในทุกด้านมาโดยตลอด จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยมีความหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อภาคการศึกษาเอกชนในระบบนานาชาติ รวมถึงผู้ที่สนใจและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทยต่อไป ทั้งนี้ หากมีข้อบกพร่องหรือความผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับด้วยความเคารพ และยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกท่าน เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานวิจัยในอนาคต

ศรีสุดา นามรักษา

ผู้วิจัย

6504868 : ศรีสุดา นามรักษา
 ชื่อคุณนิพนธ์ : การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบ
 การศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
 หลักสูตร : ปรัชญาคุณภิรมย์ สาขาวิชาเศรษฐกิจดิจิทัล
 อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ธนย์พัทธ์ ไกรวานิช

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติ และ 3) ศึกษาความคุ้มค่าในการลงทุนในการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปสำเร็จการศึกษาและกำลังศึกษาอยู่ระบบนานาชาติและระบบอื่นจำนวน 1,230 คน โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณและการถดถอยโลจิสติก ส่วนการวิเคราะห์หาความคุ้มค่าใช้ตัวชี้วัด 4 ตัว คือ 1) ผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 2) อัตราผลตอบแทนต่อทุน 3) อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน และ 4) การวิเคราะห์ระยะคืนทุน ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ปกครองโรงเรียนนานาชาติจำนวน 10 คน พบว่า 1) เพศ อายุ ระบบการศึกษา ระดับการศึกษา การใช้โซเชียลมีเดีย อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ใช้งาน ค่าใช้จ่าย และการใช้งานอินเทอร์เน็ต ส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาระบบนานาชาติ 2) อายุ แหล่งรายได้ การใช้งานโซเชียลมีเดีย อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ใช้งาน และการใช้งานอินเทอร์เน็ต ส่งผลกระทบต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้กำลังศึกษาอยู่ระบบการศึกษานานาชาติ 3) ความคุ้มค่าในการลงทุนของผู้สำเร็จการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติปริญญาตรีและปริญญาโทสายสังคมศาสตร์พบว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน การศึกษาที่สูงขึ้นยิ่งทำให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น จากการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้กำหนดนโยบายทางการศึกษาควรสนับสนุนการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและการปรับตัวในภาษาที่หลากหลายเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานของบัณฑิต รวมถึงส่งเสริมการลงทุนในระบบการศึกษานานาชาติที่มีความคุ้มค่าในระยะยาว

(คุณนิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 188 หน้า)

คำสำคัญ: ต้นทุนการศึกษา, ผลตอบแทนจากการศึกษา, การศึกษานานาชาติ

ลายมือชื่อนักศึกษา .....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

6504868 : Srisuda Namraksa
 Dissertation Title : Analysis of Cost and Return on The International School Graduates in
 The Digital Economy Era
 Program : Doctor of Philosophy in Digital Economy
 Dissertation Advisor : Assoc.Prof. Tanpat Kraiwanit, Ph.D.

Abstract

This study aims to: 1) examine the factors influencing the income of international education graduates in the digital economy era, 2) explore the factors affecting career expectations of students currently enrolled in international education systems, and 3) assess the return on investment (ROI) of international education. A mixed-methods approach was employed, combining both quantitative and qualitative research. Quantitative data were collected through questionnaires from 1,230 individuals aged 18 and above, including graduates and current students from both international and other educational systems. Statistical methods such as multiple regression and logistic regression were used for data analysis. The analysis utilized four key indicators: Net Present Value, Return on Investment, Internal Rate of Return, and Payback Period Analysis. For the qualitative research, in-depth interviews were conducted with 10 parents of students enrolled in international schools. The findings revealed that: 1) Gender, age, type of education system, level of education, use of social media, type of technology used, educational expenses, and internet usage significantly influence the income of international education graduates. 2) Age, sources of income, social media usage, technology usage, and internet use affect the career expectations of students currently in international education. 3) The return on investment for graduates with bachelor's and master's degrees in the social sciences from international education systems is favorable, with higher levels of education correlating with increased income. The research suggests that educational policymakers should support the development of technological skills and multilingual adaptability to enhance graduates' employability. Moreover, promoting investment in international education is encouraged, as it offers promising long-term returns.

(Total 188 pages)

Keywords: Educational Costs, Educational Returns, International Education, Digital Economy

Student's Signature ..... Dissertation Advisor's Signature .....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ณ
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	6
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	7
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	7
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	9
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	9
1.8 กรอบแนวคิดในการศึกษา	16
บทที่ 2	
ทบทวนวรรณกรรม	18
2.1 ประวัติความเป็นมาของระบบการศึกษานานาชาติ	18
2.2 ที่มาของยุคเศรษฐกิจดิจิทัล	25
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุน (ต้นทุน) และผลประโยชน์ทางการศึกษา	32
2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษา	41
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษา	44
2.6 แนวคิดทฤษฎีทุนมนุษย์	48
2.7 แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง	56
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย
	84
	3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
	84
	3.2 สมมติฐานการวิจัย
	87
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
	89
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
	90
	3.5 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
	91
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
	93
	3.7 การสัมภาษณ์เชิงลึก
	103
บทที่ 4	ผลการศึกษา
	106
	4.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
	106
	4.2 การทดสอบสมมติฐาน
	116
	4.3 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนทางการศึกษา
	127
	4.4 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก
	137
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	144
	5.1 สรุปผลการวิจัย
	144
	5.2 อภิปรายผล
	151
	5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา
	159
บรรณานุกรม	160
ภาคผนวก	175
	ภาคผนวก ก จริยธรรมการวิจัย
	176
	ภาคผนวก ข แบบสอบถาม
	178
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามสัมภาษณ์เชิงลึก
	185
ประวัติผู้วิจัย	188

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	ความแตกต่างระหว่างการเรียนระบบการศึกษานานาชาติกับระบบการศึกษาทั่วไปที่ไม่ใช่นานาชาติ	4
2.1	สรุปวรรณกรรมที่ใช้ในการศึกษา	82
4.1	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามเพศ	106
4.2	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามอายุ	107
4.3	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามระบบการศึกษา	107
4.4	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามกรณีสำเร็จการศึกษาสายสังคมศาสตร์	107
4.5	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามแพลตฟอร์ม Social Media ที่ใช้บริการมากที่สุด	108
4.6	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	108
4.7	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามอุปกรณ์ Notebook	109
4.8	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามอุปกรณ์ Smartphone	109
4.9	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามอุปกรณ์ แท็บเล็ต / ไอแพด	109
4.10	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามอุปกรณ์ Wearable Device	110
4.11	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามช่วงเวลาใช้งาน Internet	110
4.12	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามใช้งาน Internet เฉลี่ยต่อวัน	110
4.13	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามค่าใช้จ่าย Internet บ้าน ต่อเดือน	111
4.14	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามค่าใช้จ่ายในการใช้งาน Internet มือถือต่อเดือน	111
4.15	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามที่ตั้งภูมิภาค	112
4.16	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน เดือนแรก (เฉพาะคนที่เรียนจบและมีงานทำแล้ว)	112
4.17	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามแหล่งรายได้ ปัจจุบัน	113
4.18	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามกรณีศึกษาอยู่ อาชีพที่คาดหวัง (ถ้าทำงานแล้ว ตอบอาชีพปัจจุบัน)	114
4.19	จำนวน ร้อยละ จำแนกตามลักษณะการเรียนการสอนตอนเรียนมัธยมปลาย	114
4.20	ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย อัตลักษณ์และค่านิยม	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.21	116
4.22	117
4.23	118
4.24	119
4.25	120
4.26	120
4.27	122
4.28	122
4.29	123
4.30	123
4.31	125
4.32	125
4.33	126
4.34	126
4.35	128
4.36	128

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.37	129
รายได้เริ่มต้นของผู้ที่จบการศึกษาระบบนานาชาติระดับปริญญาตรี สายสังคมศาสตร์ (หน่วย : บาท)	
4.38	131
การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี แบบนานาชาติสายสังคมศาสตร์	
4.39	132
ลักษณะการลงทุน แบบ นานาชาติปริญญาโท สายสังคมศาสตร์ (หน่วย : บาท)	
4.40	133
ต้นทุนค่าเสียโอกาส (หน่วย : บาท)	
4.41	134
รายได้เริ่มต้นของผู้ที่จบการศึกษาระบบนานาชาติระดับปริญญาโท สาย สังคมศาสตร์ (หน่วย : บาท)	
4.42	136
การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สายสังคมศาสตร์	
4.43	137
ข้อมูลประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม	
5.1	147
ค่าสัมประสิทธิ์ (Odds Ratio) ของตัวแปรที่มีผลต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน	

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 1	16
1.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย 2	17
3.1 Time-line การสำเร็จการศึกษาแบบปริญญาตรีและการทำงาน	98
3.2 Time-line การสำเร็จการศึกษาแบบปริญญาโทและการทำงาน	98
4.1 Discount Payback Period จุดคืนทุนของการศึกษาปริญญาตรี สายสังคมศาสตร์	132
4.2 Discount Payback Period จุดคืนทุนของการศึกษาปริญญาโท สายสังคมศาสตร์	136

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของการช่วยพัฒนามนุษย์ให้มีศักยภาพสูงมากขึ้น โดยเป็นปัจจัยที่ประเทศไทยให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก รัฐบาลพยายามพัฒนาการศึกษาไทยให้มีคุณภาพและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ โดยมีการพัฒนา การศึกษาที่ มุ่งเน้นหลายด้านพร้อมทั้งการเปิดโอกาสทางการศึกษาในระดับการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งขยายไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนเอกชน ซึ่งในงานวิจัยนี้ จะเน้นศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาเอกชนระบบการศึกษานานาชาติ ซึ่งในประเทศไทยมีการเปิดโรงเรียนเอกชนระบบการศึกษานานาชาติเพิ่มมากขึ้น โดยเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้มีการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น ธุรกิจโรงเรียนนานาชาติมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องจากนักลงทุน ข้อมูลจากสมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย ในปีพ.ศ 2567 นั้นมีโรงเรียนเอกชนระบบการศึกษานานาชาติเพิ่มมากขึ้นถึง 249 แห่งจากเดิม 236 แห่งในปีพ.ศ 2566 มีปริมาณเด็กนักเรียนในระบบนานาชาติในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นจากปี พ.ศ 2566 จากจำนวนนักเรียนเดิมที่มี 70,200 คนเพิ่มมากขึ้นเป็น 77,734 คนในปี 2567 ทำให้กำไรที่มาจากโรงเรียนเอกชน ในระบบการศึกษานานาชาติไม่ต่ำกว่า 87,000 ล้านบาทต่อปี (BTimes, 2025)

การศึกษาในยุคปัจจุบัน เรื่องการลงทุนด้านการศึกษาถือเป็นการตัดสินใจที่ผู้ปกครองและนักเรียนต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะเมื่อก้าวถึงการศึกษานานาชาติที่มีค่าใช้จ่ายสูง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการประเมินว่ารายได้หรือโอกาสทางอาชีพที่จะได้รับเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าหรือไม่ อีกทั้งในด้านการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน ความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานมีทักษะทางภาษา ส่งผลให้การเรียนในโรงเรียนนานาชาติหรือการศึกษาต่อต่างประเทศกลายเป็นทางเลือกที่ได้รับความนิยมมากขึ้น การเตรียมความพร้อมในการลงทุนด้านการศึกษาจึงควรรวมถึงการประเมินผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับให้รอบด้าน อีกทั้งเมื่อสังคมก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานก็เกิดขึ้นอย่าง

รวดเร็ว มีการสร้างตำแหน่งงานและอาชีพใหม่ ๆ และการหาแหล่งรายได้ก็เปลี่ยนไปสู่แพลตฟอร์มออนไลน์มากขึ้น การเลือกหลักสูตรการศึกษาจึงควรพิจารณาความต้องการด้านทักษะทางภาษาที่ตลาดแรงงานในยุคนี้ต้องการเป็นพิเศษอีกทั้ง เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัลส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก โรงเรียนเริ่มใช้เทคโนโลยี เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และเครือข่ายไร้สาย เพื่อเพิ่มความสะดวกในการเรียนรู้ นักเรียนจึงจำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมเพื่อสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนนานาชาติต้องมีบทบาทในการสร้างความพร้อมให้นักเรียนเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็วนี้

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้นั้น ผู้ปกครองต้องมีการสนับสนุนด้านการศึกษาให้กับบุตรหลานถึงจะได้มาซึ่งทักษะและความรู้ที่บุตรหลานสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคตได้ การวิเคราะห์เรื่องค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนทางการศึกษาเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาอีกทั้งผลตอบแทนที่นักศึกษาจะได้รับหลังจากการสำเร็จการศึกษาก็เป็นอีกสิ่งที่สำคัญของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ปกครองคาดหวังไว้ ดังนั้นต้นทุนในการศึกษาและผลตอบแทนในการศึกษาของผู้ที่สำเร็จการศึกษจากระบบการศึกษานานาชาตินี้จะมีคุ้มหรือไม่จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ ตลอดจนการศึกษาและเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุน และเศรษฐศาสตร์เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้สามารถเลือกโอกาสให้ตัวเอง และสังคมที่เป็นประโยชน์สูงสุดได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน การศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการลงทุนในชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากมีผลดีต่อการพัฒนาทักษะความรู้ และความสามารถของแต่ละบุคคล การให้โอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ส่งผลให้มีการสร้างพนักงานที่มีความสามารถและมีคุณภาพมากขึ้น ต่อการลงทุนต่อบุคคลที่มีความสามารถ ประสบการณ์ และที่ทักษะพิเศษเพื่อทำให้สามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จและสร้างผลลัพธ์ที่ดีภายในองค์กร เช่น การลงทุนในเรื่องการเข้าร่วมอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ หรือสนับสนุนในด้านการพัฒนาส่วนตัวของบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน และเป็นการลงทุนในความสำเร็จระยะยาวขององค์กร โดยร่วมทุนมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญที่สามารถทำให้องค์กรมีความเจริญเติบโตและประสบความสำเร็จได้ในระยะยาว “ทรัพยากรมนุษย์” เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมส่วนบุคคล กิจกรรมด้านสังคม กิจกรรมด้านวัฒนธรรม กิจกรรมด้านเศรษฐกิจ และกิจกรรมด้านการเมือง เป็นต้น จึงต้องพัฒนาความสามารถของมนุษย์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากที่สุด

สภาพการลดลงของจำนวนประชากรส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต ทำให้ขาดกำลังแรงงาน ดังนั้นรัฐบาลควรมีการเร่งรัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการเพิ่มทักษะความสามารถและความรู้ การฝึกอบรมและการพัฒนาความสามารถของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญควรมีความหลากหลายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและสร้างความรู้ในงานที่ต้องปฏิบัติ แม้ในสถานการณ์ที่งบประมาณลดลง ตลอดจนการสนับสนุนให้มีเครื่องมือ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการช่วยปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน การศึกษาค้นคว้าและการเรียนรู้ยังเป็นพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมแก่การเผชิญต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมและสถานการณ์ธุรกิจ โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีกำลังแปรผันอย่างรวดเร็ว การลงทุนในการศึกษามีบทบาทสำคัญในการผลิตกำลังคนที่มีความรู้และทักษะที่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

ในประเทศไทย การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และเสริมสร้างแรงงานที่มีความรู้และทักษะ ซึ่งจำเป็นต่อการขับเคลื่อนความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นเครื่องมือสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำ และส่งเสริมความเป็นเลิศในระดับชาติและระดับนานาชาติ ด้วยเหตุนี้ ระบบการศึกษาของประเทศไทยจึงได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมและประเทศ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ได้รับความสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยการศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ได้แก่

1) การพัฒนาแรงงานที่มีความรู้และทักษะ การศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยสร้างบุคลากรที่มีความรู้และทักษะที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในหลากหลายสาขา เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ การแพทย์ และงานวิจัยและพัฒนา แรงงานที่มีคุณภาพจะช่วยเพิ่มผลิตภาพภายในประเทศ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในตลาดโลก ซึ่งขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยี

2) การสร้างสังคมที่ยั่งยืน การลงทุนในการศึกษาจะช่วยเสริมสร้างสังคมที่มีความยั่งยืน และสามารถปรับตัวรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาช่วยให้ประชาชนมีความสามารถในการมีส่วนร่วมและรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ ซึ่งเป็นรากฐานของสังคมที่ครอบคลุม มีความยืดหยุ่น และพร้อมสำหรับอนาคต

ด้วยเหตุนี้ การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษามีความสำคัญและมีความแตกต่างกันไปตามระดับ

การศึกษาและสถาบันการศึกษา เช่น ระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา และปริญญาตรี ไม่ว่าจะเป็
ระบบการศึกษานานาชาติ หรือระบบการศึกษาทั่วไปที่ไม่ใช่นานาชาติ ปัจจุบันค่าธรรมเน็
การศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการศึกษาถึงค่าใช้จ่ายและพฤติกรรมกรใ้จ่าย
ของนักศึกษา โดยงานวิจัยนี้ได้เน้นการศึกษา ต้นทุนและผลตอบแทนในการศึกษาระบบการศึกษ
นานาชาติ ซึ่งทั้ง 2 ระบบจะมีความแตกต่างกันดังนี้

ตารางที่ 1.1 ความแตกต่างระหว่างการเรียนระบบการศึกษานานาชาติกับระบบการศึกษาทั่วไปที่
ไม่ใช่นานาชาติ

หัวข้อ	ระบบการศึกษานานาชาติ (International Program)	ระบบการศึกษาอื่นๆ ที่ไม่ใช่ นานาชาติ (Non International Program)
ภาษา	ระบบการศึกษานานาชาติใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศเป็นภาษาหลักในการ เรียนการสอน ซึ่งช่วยให้นักเรียนพัฒนา ทักษะด้านภาษาที่ดี สามารถสื่อสารได้อย่าง มั่นใจ และมีโอกาสที่จะได้มีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้คนจากหลากหลายประเทศ	ใช้ภาษาไทยเป็นหลัก ซึ่งอาจจะมี ขีดจำกัด การเรียนรู้และความเข้าใจใน วรรณกรรมและภูมิปัญญาโลก
หลักสูตร	ส่วนใหญ่หลักสูตรจะตามมาตรฐานสากล ทั่วโลกและ ร่วมมือกับสถาบันต่างประเทศ บุคคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็น ชาวต่างชาติ	ขึ้นตรงตามกระทรวงศึกษาธิการ ของประเทศไทย บุคคลากร ทางการศึกษาส่วนเป็นเป็นคนไทย
วัฒนธรรม และสังคม	มีนักเรียนมาจากหลากหลายประเทศ ทำให้มี การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและสังคมที่ หลากหลาย ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของ ต่างประเทศมากกว่าระบบการศึกษาที่ไม่ใช่ นานาชาติ	นักเรียนส่วนใหญ่เป็นคนท้องถิ่น และเป็นคนไทย ส่วนใหญ่จะ เรียนรู้วัฒนธรรมไทย

ตารางที่ 1.1 ความแตกต่างระหว่างการเรียนระบบการศึกษานานาชาติกับระบบการศึกษาทั่วไปที่ไม่ใช่นานาชาติ (ต่อ)

หัวข้อ	ระบบการศึกษานานาชาติ (International Program)	ระบบการศึกษาอื่นๆ ที่มาใช้นานาชาติ (Non International Program)
ค่าใช้จ่าย	สูงกว่าระบบการศึกษาที่ไม่ใช่นานาชาติ ประกอบด้วยค่าเล่าเรียน ค่าเทคนิโคโนโลยีที่ทันสมัย และค่ากิจกรรมต่างๆ ที่ขึ้นตรงตามหลักสูตรต่างประเทศ และมีการจ้างบุคลากรมาจากต่างประเทศ	น้อยกว่า โปรแกรมนานาชาติ เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนไทย และกิจกรรมต่างๆ ส่วนใหญ่จัดขึ้นภายในประเทศไทย
โอกาสทางการศึกษาและอาชีพ	เปิดโอกาสในการศึกษาต่อหรือทำงานในต่างประเทศได้ง่าย เนื่องจากมีทักษะด้านภาษา	เน้นวิชาความรู้ตามระบบการศึกษาของไทย ส่วนใหญ่จะทำงานในประเทศหลังสำเร็จการศึกษา
การประเมินผล	ใช้หลากหลายวิธี เช่น โครงการ การอภิปราย กลุ่ม	เน้นการสอบเป็นหลัก อาจมีโครงการเสริม

ที่มา: ผู้วิจัย

การศึกษานานาชาติเป็นการลงทุนที่มีค่าใช้จ่ายสูง โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนและครอบครัวไทยที่มองหาทางเลือกในการบริหารจัดการอาชีพที่หลากหลายและพัฒนาทักษะในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ด้วยเหตุนี้ การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งช่วยให้ผู้ลงทุนเห็นถึงความคุ้มค่าของการศึกษานี้ว่า จะสามารถสร้างรายได้หรือโอกาสทางอาชีพที่ตอบโจทย์ในอนาคตได้มากน้อยเพียงใด ในการลงทุนด้านการศึกษา การประเมินความเสี่ยงทางการเงินคือหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญ ครอบครัวที่ต้องการส่งบุตรไปศึกษาต่อในต่างประเทศมักต้องวางแผนด้านการเงินอย่างรอบคอบ การศึกษานานาชาติอาจมีค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษา ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายส่วนตัว แต่ก็ควรพิจารณาถึงผลตอบแทนจากการศึกษานั้น เช่น โอกาสในการเข้าทำงานในบริษัทชั้นนำ อัตราเงินเดือนที่สูงและการพัฒนาอาชีพในระยะยาว การประเมินผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนนั้นจึงมีความสำคัญยิ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าการลงทุนในด้านการศึกษาคู่มือและสามารถช่วยให้บุตรหลานมีอนาคตที่ดีขึ้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในตลาดแรงงานในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลก็นับเป็น

ปัจจัยที่ต้องคำนึงถึง โดยเทคโนโลยีได้สร้างสรรค์ตำแหน่งงานใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์ความต้องการของนายจ้าง ผู้คนสามารถเข้าถึงรายได้เสริมและรายได้หลักจากหลายแหล่ง ซึ่งรวมถึงการทำงานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ การเลือกโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับแนวโน้มตลาดแรงงานจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้ที่ตรงกับความต้องการในตลาด โดยเฉพาะทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญมากในยุคเศรษฐกิจที่มีการเชื่อมโยงระหว่างประเทศและวัฒนธรรม นอกจากนี้ การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในเศรษฐกิจและเทคโนโลยียังเป็นสิ่งจำเป็นอีกด้วย ในยุคที่เศรษฐกิจดิจิทัลมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีและนวัตกรรมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ การนำเทคโนโลยีในด้านการศึกษา เช่น สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และการใช้งานเครือข่าย 4G และ 5G ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่ายขึ้น ทำให้การศึกษาไม่จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียน แต่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

สรุปได้ว่า การลงทุนในการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาระบบนานาชาติ ถือว่ามีค่าใช้จ่ายที่สูง แต่หากมีการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนอย่างรอบคอบ พร้อมทั้งพิจารณาความต้องการในตลาดแรงงานและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี การลงทุนนี้สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผู้เรียนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และจะช่วยตอบคำถามว่าการลงทุนนี้มีความคุ้มค่าหรือไม่

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ต้นทุนทางและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบการศึกษานานาชาติระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในสาขาสังคมศาสตร์ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล มีความคุ้มค่าหรือไม่

1.2.2 ปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อรายได้ปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

1.2.3 ปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1.3.1 เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติ ระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในสาขาสังคมศาสตร์ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

1.3.2 เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

1.3.3 เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ประชากรไทย มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาและกำลังศึกษาอยู่ระบบนานาชาติและระบบอื่นๆ (หลักสูตรภาษาไทย สองภาษา และการศึกษานอกโรงเรียน)

1.4.2 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการศึกษาในระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทย ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การคำนวณผลตอบแทนส่วนบุคคลที่เป็นตัวเงิน และค่าเสียโอกาส แต่ไม่ครอบคลุมถึงผลตอบแทนต่อสังคม

1) การหาต้นทุนทางการศึกษาจะพิจารณาจากค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ประกอบด้วย (1) ค่าใช้จ่ายทางตรง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ให้สถาบันการศึกษา เป็นค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายเทคโนโลยีที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งจะไม่รวมค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าท่องเที่ยว และค่าเรียนพิเศษนอกสถาบันการศึกษา ใช้ข้อมูลจากการประกาศค่าธรรมเนียมการศึกษาของแต่ละสถาบันการศึกษานานาชาติทั่วประเทศ (สมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย, 2567) (2) ค่าใช้จ่ายทางอ้อมเป็นค่าเสียโอกาสของนักศึกษาที่ได้เสียไปจากการ

ที่มาศึกษาแทนที่จะหารายได้จากการทำงานที่เกิดในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทย ใช้ข้อมูลอัตราเงินเดือนข้าราชการ พลเรือน ประกาศเดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ 2567 (สำนักงาน ก.พ., 2567)

2) การหาผลตอบแทนทางการศึกษาส่วนบุคคล จะพิจารณาจากรายได้ตลอดชีพ (Life-Time Earning) ที่เป็นตัวเงิน เท่านั้น โดยทำการออกแบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษาระบบนานาชาติ เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน แต่เก็บในเวลาเดียวกัน ซึ่งจะคัดเลือกเฉพาะข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติระดับปริญญาตรีและปริญญาโท สายสังคมศาสตร์ เท่านั้น

3) กำหนดอัตราคิดลด (Discount Rate) ในการวิจัยครั้งนี้จะกำหนดใช้อัตราคิดลดเฉลี่ยร้อยละ 3.4 ต่อปี โดยใช้ อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ พันธบัตรออมทรัพย์ของกระทรวงการคลัง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รุ่นอายุ 10 ปี

4) ระยะเวลาคืนทุน โดยศึกษาระยะเวลาที่ผลตอบแทนสุทธิจากการลงทุนทางการศึกษา มีค่าเท่ากับต้นทุนในการลงทุนทางการศึกษาโดยใช้วิธี Discount Payback Period

5) ศึกษาความคุ้มค่าใช้ข้อมูลเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาระบบนานาชาติ ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์ เท่านั้น

6) ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น เอกสารงานวิจัยทางวิชาการ หนังสือ ข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติเท่านั้น

7) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้กำลังศึกษาระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เช่น เอกสารงานวิจัยทางวิชาการ หนังสือ ข้อมูลจากเว็บไซต์ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งได้เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติเท่านั้น

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณของการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือน กันยายน 2567 ถึงเดือนธันวาคม 2567

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.5.1 เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระบบการศึกษานานาชาติ

1.5.2 เพื่อที่สถานศึกษานานาชาติสามารถนำข้อมูลของต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการวางแผนทางการศึกษาและระบบจัดการภายในเพื่อผลิตบัณฑิต ระบบการศึกษานานาชาติเพิ่มมากขึ้น

1.5.3 เพื่อให้ประชาชนทั่วไปประเมินผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับหลังสำเร็จการศึกษา ระบบการศึกษานานาชาติ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ต้นทุนในการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นักเรียนนักศึกษาได้ใช้จ่ายให้กับการทาง โรงเรียนและมหาวิทยาลัย ในช่วงระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ ประกอบไปด้วย ระดับอนุบาล 3 ปี ระดับประถมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษา 6 ปี และระดับอุดมศึกษา 4 ปี รวมระยะเวลาศึกษาทั้งสิ้น 19 ปี สำหรับปริญญาตรี และ 21 ปีสำหรับปริญญาโท ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทางตรง และค่าใช้จ่ายทางอ้อม ซึ่งจะไม่หมายรวมกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวเช่นค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าท่องเที่ยว และค่าเรียนพิเศษนอกสถาบันการศึกษา

ค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นักเรียน นักศึกษาได้เสียไปในการศึกษา เป็นค่าใช้จ่ายที่ให้กับสถาบันการศึกษา ประกอบไปด้วย ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งจะไม่หมายรวมกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว เช่นค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าท่องเที่ยว และค่าเรียนพิเศษนอกสถาบันการศึกษา ใช้ข้อมูลจากการประกาศค่าธรรมเนียมการศึกษาของแต่ละสถาบันการศึกษานานาชาติทั่วประเทศ ข้อมูลจากสมาคมโรงเรียนนานาชาติ ประเทศไทย ปี พ.ศ 2567

ค่าใช้จ่ายทางอ้อมในการศึกษา หรือ ค่าเสียโอกาสในการศึกษา หมายถึง รายได้ที่นักศึกษาได้สูญเสียไปจากการศึกษาต่อโดยจะคิดเทียบกับเงินเดือนของราชการพลเรือนในอัตราของผู้จบการศึกษามัธยมศึกษา หรือผู้จบการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพตลอดช่วงระยะเวลาทำงาน ใช้ข้อมูลอัตราเงินเดือนข้าราชการ พลเรือน ประกาศเดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ 2567 (สำนักงานก.พ., 2567)

ผลตอบแทน หมายถึง รายได้ที่นักศึกษาได้รับภายหลังสำเร็จการศึกษาโดยคำนวณจากอัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของรายได้กับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนในการศึกษา

อัตราคิดลด หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้ในการคิดหาอัตราผลตอบแทนโดยกำหนดใช้อัตราคิดลดเฉลี่ยร้อยละ 3.4 ต่อปี โดยใช้ อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ พันธบัตรออมทรัพย์ของกระทรวงการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รุนอายุ 10 ปี

รายได้ตลอดชีพ หมายถึง รายได้จากการทำงานของผู้นำสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติปริญญาตรีสายสังคมศาสตร์ โดยพิจารณารายได้ตั้งแต่อายุ 24 ถึง 60 ปี และรายได้จากการทำงานของผู้นำสำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติปริญญาโทสายสังคมศาสตร์ โดยพิจารณารายได้ตั้งแต่อายุ 26 ถึง 60 ปี

ระยะเวลาคืนทุน (Payback Period) หมายถึง ระยะเวลาที่ผลตอบแทนสุทธิจากการลงทุนทางการศึกษานักศึกษาระบบการศึกษานานาชาติ มีค่าเท่ากับต้นทุนในการลงทุนทางการศึกษา ใช้วิธี Discount Payback Period ในการคำนวณ

ยุคเศรษฐกิจดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เศรษฐกิจมีการขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยี โดยมีการนำเทคโนโลยีและสื่อโซเชี่ยลมีเดียเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อต่อยอดในงานและกิจกรรมต่าง ๆ

ระบบการศึกษานานาชาติ หมายถึง สถาบันการศึกษาที่ใช้หลักสูตรนานาชาติและได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ การเรียน การสอน หลักสูตรนานาชาติ แบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ

- 1) โรงเรียนนานาชาติ เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6
- 2) ระดับอุดมศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

ซึ่งทั้งหมดที่ได้กล่าวมานี้เปิดสอนภายใต้สังกัดการดูแลของคณะกรรมการการศึกษา
เอกชนระบบนานาชาติ

หลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย ประกอบไปด้วย 4 หลักสูตร คือหลักสูตรอเมริกัน
(American Curriculum) หลักสูตรอังกฤษ (British Curriculum) และหลักสูตร International
Baccalaureate (IB) และหลักสูตรอื่น ๆ ซึ่งแต่ละหลักสูตร จะมีการเรียนการสอนที่ต่างกัน

1) หลักสูตรอเมริกัน (American Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ค่อนข้างมีความ
หลากหลาย โดยจะเน้นส่งเสริมให้เด็ก ๆ คิดแบบมีเหตุผลมีความคิดสร้างสรรค์และเรียนรู้ด้วยตัวเอง
โดยจะสอนทั้งวิชาการและกิจกรรมควบคู่กันเพื่อให้นักเรียนค้นพบสิ่งที่ตัวเองชอบหรือ
ความสามารถที่ตัวเองถนัดเพื่อจะได้เติบโตเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอนาคต นอกจากนี้บาง
โรงเรียนจะมีการสอนหลักสูตร Advanced Placement (AP) ซึ่งเป็นการสอนรายวิชาที่เป็นระดับสูง
และมีการจัดสอบวัดระดับ AP เพิ่มขึ้นมาด้วย ซึ่งคะแนน AP จะมีผลต่อการคัดเลือกเข้าเรียนต่อ
มหาวิทยาลัยในอเมริกาจึงเหมาะกับน้องที่มีแผนเรียนต่อต่างประเทศ สำหรับหลักสูตร โรงเรียน
นานาชาติอเมริกันนั้นจะแบ่งนักเรียนตามช่วงอายุปีหรือในบางโรงเรียนจะเปิดรับนักเรียนในระดับ
เตรียมอนุบาล และมีการเรียนระดับชั้นเป็น Grade ซึ่งจะแบ่งได้ดังนี้ ระดับอนุบาล (Kindergarten:
KG) ระดับประถมศึกษา (Elementary School: Grades 1-5) มัธยมศึกษาตอนต้น (Middle School:
Grades 6-8) มัธยมศึกษาตอนปลาย (High School: Grades 9-12)

2) หลักสูตรอังกฤษ (British Curriculum) หรือที่เรารู้จักกันในชื่อหลักสูตร
เคมบริดจ์ เป็นโรงเรียนนานาชาติหลักสูตรอังกฤษที่มีการสอนควบคู่ไปกับการให้เด็กได้ค้นหาด้วย
ตัวเอง หรือ Self Study โดยจะเน้นวิชาหลักอย่างวิชาภาษาอังกฤษ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์
และวิชาประวัติศาสตร์ ที่มีการสอนตามหลักสูตร General Certificate of Secondary Education
(GCSE) ซึ่งจะเปิดสอนให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสหราชอาณาจักร สำหรับหลักสูตร
โรงเรียนนานาชาติอังกฤษนั้นจะแบ่งนักเรียนตามช่วงอายุเป็น Key Stage โดยแต่ละ Key Stage นั้นก็
จะมีการสอบวัดระดับเพื่อประเมินและติดตามผลการเรียนทางวิชาการของผู้เรียน โดยเกณฑ์การแบ่ง
ช่วงชั้นเรียนของหลักสูตรแบบอังกฤษจะเรียกระดับชั้นเป็น Year โดยจะกำหนดให้อยู่ระหว่างอายุ
5-16 ปี

3) หลักสูตร International Baccalaureate (IB) เป็นหลักสูตร โรงเรียนนานาชาติ
ที่สอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละช่วงวัย ซึ่งจะเน้นพัฒนาความรู้ บุคลิกภาพ
อารมณ์ ฝึกให้เด็กมีความคิดนอกกรอบ และเข้าใจบริบททางสังคม โดยหลักสูตร โรงเรียนนานาชาติ

ผู้เรียนจะเรียนเหมือนกันหมดเป็นมาตรฐานทั่วโลก ซึ่งมีข้อดีคือหากผู้เรียนมีความจำเป็นที่จะต้องย้ายไปเรียนต่างประเทศก็จะปรับตัวได้ง่ายเพราะเป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานเดียวกันหมด สำหรับของระดับการศึกษาโรงเรียนนานาชาติหลักสูตร IB จะแบ่งออกเป็น 3 ระดับการศึกษา และเรียนทั้งหมด 6 กลุ่มวิชาด้วยกัน ได้แก่

(1) ระดับการศึกษาระดับต้น (IB Primary Years Program หรือ PYP) สำหรับนักเรียนอายุ 3 - 12 ปี

(2) ระดับการศึกษาระดับกลาง (IB Middle Years Program หรือ MYP) สำหรับนักเรียนอายุ 11 - 16 ปี

(3) ระดับประกาศนียบัตรนานาชาติ (IB Diploma Program หรือ IBDP) สำหรับนักเรียนอายุ 16 - 19 ปี

กลุ่มวิชา ประกอบด้วย ภาษาและวรรณกรรม ทักษะการใช้ภาษา ปังเจกและสังคม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศิลปะ

4) หลักสูตรอื่น ๆ ที่ไม่อยู่ใน 3 ระบบที่ได้กล่าวมาข้างต้นและเป็นระบบประจำชาตินั้น ๆ เช่นระบบนานาชาติจีน นานาชาติฝรั่งเศส ระบบนานาชาติสิงคโปร์ เป็นต้น

เทคโนโลยีการศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนระบบการศึกษานานาชาติ ประกอบไปด้วย การเรียนรู้แบบไฮบริด (Hybrid Learning) เทคโนโลยีจากเกม (Gamification) การเรียนรู้แบบไมโคร (Microlearning) เทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิติ (3D Printing) และการเล่าเรื่องผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Storytelling)

1) การเรียนรู้แบบไฮบริด (Hybrid Learning) การเรียนรู้แบบผสมผสานหรือแบบไฮบริด เป็นระบบการเรียนรู้ที่เปิดกว้างให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบซึ่งเป็นเทคโนโลยีการศึกษาที่ผู้เรียนสามารถได้ตอบหรือทำกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ การเรียนรู้แบบไฮบริดไม่ได้จำกัดเฉพาะความรู้ที่จำเป็นในห้องเรียนเท่านั้น แต่รวมไปถึงความรู้ทั่วไปหรือในเฉพาะด้าน โดยผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้จากทุกที่ผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น บทความ หนังสือ เข้าถึงระบบ E-Learning ฟัง Podcast ดูวิดีโอ และ ทำแบบทดสอบ เป็นต้น โดยเป้าหมายของการเรียนรู้แบบไฮบริด คือการปรับให้สภาพแวดล้อมในการเรียนนั้นมีความเหมาะสมต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนสามารถพบปะผู้เรียนคนอื่น ๆ ที่กำลังเรียนรู้ในเรื่องเดียวกัน โดยสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ตั้งคำถาม เพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนร่วมกัน

2) เทคโนโลยีจากเกม (Gamification) เป็นการดึงเอาเทคโนโลยีการศึกษา มาผสมเข้ากับการออกแบบเกมที่จะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในระหว่างการเรียนรู้ในบทเรียน หรือการทบทวน รวมถึงสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานมากยิ่งขึ้นการใช้เทคโนโลยีจาก เกมมาประยุกต์เข้ากับการเรียน ไม่ได้สร้างขึ้นเพื่อสร้างความบันเทิงในการเรียนรู้เพียงอย่างเดียวแต่ ยังสามารถใส่ความเครียดหรือปัญหาต่าง ๆ เข้าไปกับสถานการณ์ของเกมได้ ซึ่งเทคโนโลยีเกมจะ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะในด้านความความคิด ด้านวิเคราะห์สถานการณ์ และ ทักษะด้าน การประเมินสถานการณ์ การใช้ Gamification ไม่ได้กำหนดเฉพาะการใช้สอนบนสื่อดิจิทัลเท่านั้น แต่ยังสามารถนำไปประยุกต์ในการเรียนรู้ในห้องเรียนจริงได้ โดยเฉพาะการใช้กับกิจกรรมแบบกลุ่ม ที่ให้ผู้เรียนได้ร่วมกันแก้ปัญหาจากเหตุการณ์ที่ถูกสร้างขึ้นจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการ แก้ปัญหาใหม่ ๆ ที่นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

3) การศึกษาแบบไมโคร (Microlearning) คือการเรียนรู้ผ่านการใช้งานสมาร์ต โฟน เป็นแหล่งเรียนรู้ขนาดเล็กที่ผู้ใช้งานทุกคนสามารถเลือกเรียนรู้ได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบ คอนเทนต์ให้ความรู้ที่สั้นกระชับ ย่อยง่าย และตัวผู้เรียนเองก็สามารถเลือกเรียนรู้ในเรื่องที่ เฉพาะเจาะจงได้ตามความต้องการ เช่น การฟัง Podcast การดู YouTube Video ทำแบบทดสอบสั้นๆ การเรียนรู้แบบไมโครแม้ว่าจะไม่ใช่การเรียนรู้ที่เต็มรูปแบบแต่เป็นการเรียนรู้แบบเกร็ดความรู้ ซึ่ง ทุกคนสามารถสะสมได้จากการใช้งานสมาร์ต โฟน โดยใช้เวลาสั้น ๆ เพียง 10-20 นาที ก็ได้รับ เกร็ดความรู้ที่น่าสนใจไปใช้ในชีวิตรประจำวันหรือนำไปพัฒนาทักษะในการทำงานได้เช่นกัน

4) เทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิติ เป็นกระบวนการผลิตชิ้นงานจำลองขึ้นมาจาก การสั่งพิมพ์ภาพดิจิทัลให้เป็นวัตถุที่ต้องการ โดยใช้เป็นแบบก่อนผลิตชิ้นงานจริงหรือใช้ในการสอน เพื่อให้ผู้เรียน ได้เห็นภาพและสัมผัสกับวัตถุเสมือนจริงงานออกแบบดิจิทัลบนคอมพิวเตอร์ สามารถ ถูกสั่งพิมพ์ออกมาด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ ทำให้ได้โมเดลที่มีรูปทรง สี ขนาด เพื่อใช้ในการเรียนรู้ใน ห้องเรียนได้หลากหลายแขนง เช่น การศึกษาประวัติศาสตร์ที่สามารถพิมพ์วัตถุโบราณเสมือนจริง การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ที่สามารถสั่งพิมพ์แบบจำลองโมเลกุล การศึกษาด้านการแพทย์ ใช้ในการ สร้างแบบจำลองอวัยวะให้ผู้เรียนได้ศึกษา การศึกษาด้านวิศวกรรม ผู้เรียนสามารถสั่งพิมพ์ชิ้นงาน จำลองก่อนไปผลิตเป็นชิ้นงานจริง การใช้เทคโนโลยี 3D Printing ในการศึกษาเป็นเหมือนสะพาน เชื่อมต่อกันระหว่างการเรียนรู้และเทคโนโลยีที่ช่วยให้ผู้เรียนไม่ต้องจินตนาการภาพ สามารถ มองเห็นและสัมผัสกับวัตถุเสมือนจริงได้

5) การเล่าเรื่องผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Storytelling) การสื่อสารแบบเล่าเรื่องหรือ Storytelling มีมาอย่างยาวนาน และคนส่วนใหญ่ก็คุ้นเคยกันเป็นอย่างดีเริ่มตั้งแต่ การเล่านิทาน การ

เล่นละคร การเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นผ่านสื่อต่าง ๆ จนถึงปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาร่วมกับการเล่าเรื่องให้มีความตื่นตาตื่นใจมากกว่าเดิม เช่น ภาพยนตร์ วิดีโอ แอนิเมชัน ภาพถ่าย และดนตรี สำหรับ Digital Storytelling ถูกนำมาใช้ในการเรียนรู้ในห้องเรียนผ่านกับสร้างเรื่องราวด้วยตัวผู้สอนเองหรือไว้ผู้เรียนได้นำเอาเทคโนโลยีมาช่วยในการเล่าเรื่องราวให้กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน โดยมีเป้าหมายคือให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์จากการบอกเล่าเรื่องราวด้วยวิธีที่หลากหลาย จึงเห็นได้ว่าเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาทำให้การเรียนรู้ได้จำกัดอยู่เพียงในหนังสือเรียนเท่านั้น แต่ผู้เรียนยังสามารถเรียนรู้ได้ในรูปแบบภาพ เสียง วิดีโอ 3D พร้อมเพิ่มความตื่นตื้นด้วยการเล่าเรื่องหลายรูปแบบ และยังส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างหลากหลายอีกด้วย

โซเชียลมีเดีย (Social Media) หรือ สื่อสังคม (ออนไลน์) หมายถึง แพลตฟอร์มดิจิทัลที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันเรื่องราวกับสาธารณชนผ่านอินเทอร์เน็ต ได้แก่ Facebook, Instagram, Line, TikTok และ Twitter

1) Facebook เป็นแพลตฟอร์มที่มีผู้ใช้งานมากที่สุดในโลก เหมาะสำหรับเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและเชื่อมต่อกับเพื่อนฝูง ซึ่งมีจำนวนผู้ใช้งานเพชบู้กทั่วโลก และเพจที่ได้รับความนิยมในบ้านเรามีทั้งเพจที่มีเนื้อหาเป็นทั้ง รูปภาพ วิดีโอ ข่าว และเรื่องราวของคนดัง เพชบู้กสามารถสมัครใช้งานง่ายสามารถใช้สร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ได้หลายรูปแบบ และพีเจอร์ Facebook Marketplace และสำหรับซื้อขายสินค้าและบริการให้กับผู้บริโภคด้วย

2) Instagram เป็นแอปพลิเคชันแชร์รูปภาพที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโลก Instagram นั้นมีผู้ใช้งานทั่วโลก สำหรับนักการตลาดดิจิทัลนั้นอินสตาแกรมเป็นชุมชนที่ทำให้โซเชียลที่มีสีสันมาก เป็นมีประโยชน์ในการเข้าถึงตัวผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่เพื่อสร้างการรับรู้แบรนด์ผ่านรูปภาพสวย วิดีโอ สตอรี่ ฯลฯ นอกจากนี้อินสตาแกรมยังมีส่วนช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับกลุ่มธุรกิจ (โปรไฟล์เพื่อธุรกิจ) และมีการติดตามผลวิเคราะห์ข้อมูล (Instagram's Analytics) ของผู้ติดตามได้อีกด้วย

3) Line (ไลน์) เป็นแอปพลิเคชันตัวหนึ่งที่ใช้ในการติดต่อพูดคุยสื่อสารกับอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งใช้อินเทอร์เน็ตในการพูดคุยติดต่อสื่อสาร ซึ่งไลน์สามารถใช้ช่องแชทเพื่อพิมพ์หาอีกฝ่าย หรือใช้โทรหาผู้อื่นได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ สามารถโทรได้ตลอดไม่จำกัดระยะเวลา ซึ่งในปัจจุบันสามารถพูดคุยโดยเห็นหน้าซึ่งกันและกันโดยการเปิดกล้องได้แล้ว แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเร็วของอินเทอร์เน็ตด้วย หากอินเทอร์เน็ตสัญญาณไม่ดีหรือความเร็วไม่เสถียรพอ ก็อาจจะทำ

ให้การติดต่อพูดคุยสื่อสารนั้นไม่ราบรื่น พูดคุยแล้วติดขัด ซึ่งแอปจะขึ้นแจ้งเตือนตลอดว่าเครือข่ายไม่เสถียรทำให้เราพูดคุยอะไรไปอีกฝ่ายก็จะฟังเราไม่รู้เรื่องหรือในบางครั้งเราก็จะฟังอีกฝ่ายไม่รู้เรื่องเช่นเดียวกัน

4) TikTok คือ แอปโซเชี่ยลมีเดียสำหรับแบ่งปันวิดีโอ ผู้ใช้งาน TikTok ทั่วโลกคลิป TikTok ที่เน้นความบันเทิงและการเล่าเรื่องอย่างสร้างสรรค์ในความยาวไม่เกินนาที มีเอกลักษณ์ โคนใจวัยรุ่น รวมถึงเหล่าเซเลบคนดัง และแบรนด์สินค้าต่าง ๆ เป็นอย่างมากทำให้มียอดขายอันโหดเกินคาดหมายและ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ล่าสุดก็ได้ออก TikTok for Business มาให้ใช้บนแบรนด์อีกทางหนึ่ง

5) Twitter (now, X) เป็นแหล่งติดตามข้อมูลข่าวสารที่สำคัญทั้งยังเป็นกระบอกเสียงแบบเรียลไทม์ที่เติบโตเร็วมาก และมีส่วนผลักดันพฤติกรรมออนไลน์ของบริโภคด้วย และเพื่อแชร์ประสบการณ์และให้การช่วยเหลือผู้อื่น สามารถส่งข้อความที่เกี่ยวกับสินค้ากลุ่มอุปโภคบริโภคก็ได้รับความนิยมมาก โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ใช้ที่เป็นผู้หญิง จึงไม่แปลกที่จะเห็นแบรนด์อาหารเครื่องดื่มและธุรกิจความงามหันมาเลือกใช้ทวีเตอร์เป็นแพลตฟอร์มเพื่อเชื่อมต่อกับผู้บริโภคกันมากขึ้น

อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง ผลรวมของลักษณะเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นที่รู้จักหรือจำได้ สังคมแต่ละสังคมมีอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1) อัตลักษณ์ทางวิชาการ (Academic Identity) หมายถึงการศึกษานานาชาติทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ (Scientific Thinking Skills) และทักษะทั่วไป (Generative Skills) ที่ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและสร้างความรู้ใหม่ได้ ตลอดจนมีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวาง

2) อัตลักษณ์ทางวิชาชีพ (Professional Identity) หมายถึงการศึกษานานาชาติทำให้ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ รวมทั้งมีทักษะทางสังคม

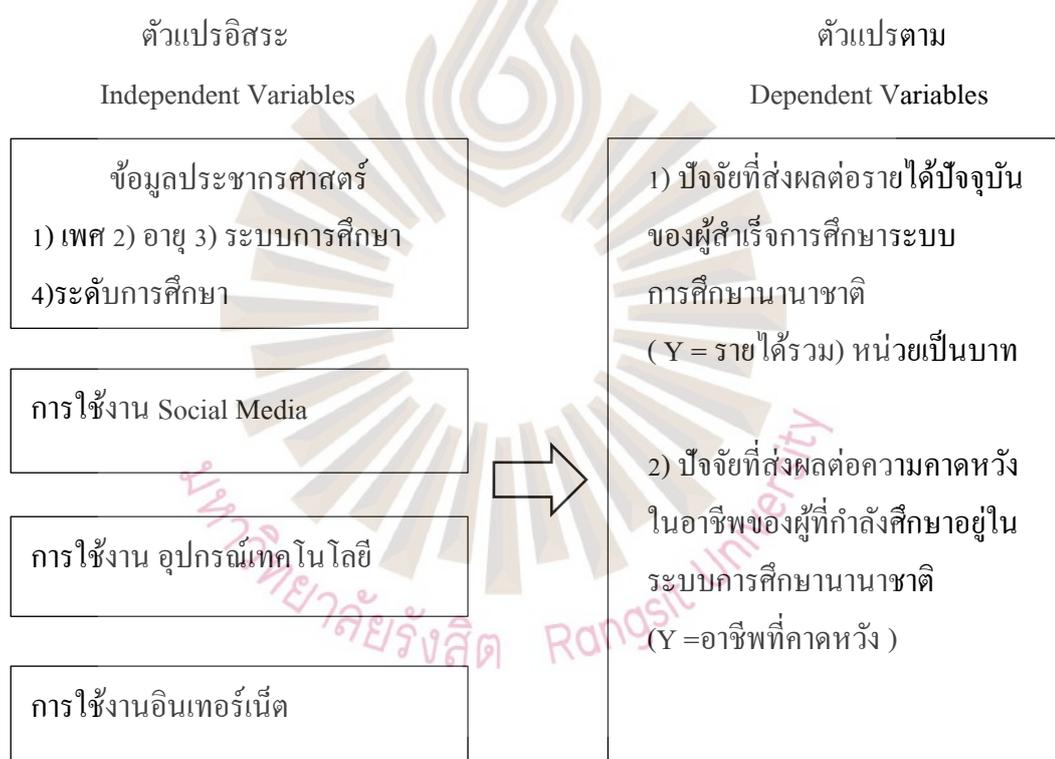
ค่านิยมและวัฒนธรรม ในการวิจัยนี้ หมายถึง การศึกษานานาชาติทำให้ผู้เรียนมีการนึกถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง มีความเสียสละ อดทน ทำแต่

ในสิ่งที่ดีงาม มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้มีพระคุณ มีความรักชาติประเพณีไทยอันงดงาม มีศีลธรรม มีความซื่อสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น

1.8 กรอบแนวคิดในการศึกษา

งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

- 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้และปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวัง

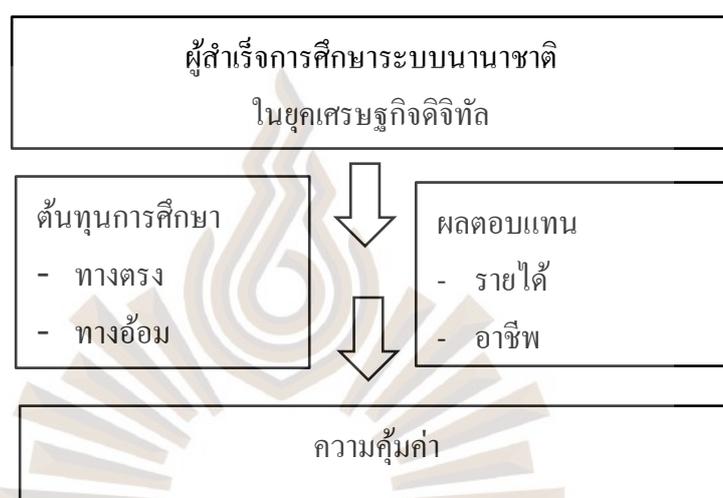

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 1

ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลซึ่งจะใช้ข้อมูลของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติเท่านั้นและปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความคาดหวังในด้านอาชีพของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่

ในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งจะใช้ข้อมูลของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ระบบการศึกษานานาชาติเท่านั้น

2) ศึกษาด้านความคุ้มค่าในการลงทุนในการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติระดับปริญญาตรี และปริญญาโทสายสังคมศาสตร์

รูปที่ 1.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย 2

จากรูปที่ 1.2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การวิเคราะห์ต้นทุนสำหรับกรณีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท สายสังคมศาสตร์แล้ว จะประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทางตรง ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถานศึกษาตลอดระยะเวลาการศึกษา เช่น ค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายทางอ้อม ซึ่งหมายถึงค่าเสียโอกาสจากการสร้างรายได้ในช่วงที่ศึกษา การวิเคราะห์ผลตอบแทนจะมุ่งเน้นไปที่รายได้ในรูปแบบของเงินเดือน อาชีพ

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องการวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ได้นำเสนอตามหัวข้อ ต่อไปนี้

- 2.1 ประวัติความเป็นมาของระบบการศึกษานานาชาติ
- 2.2 ที่มาของยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุน (ต้นทุน) และผลประโยชน์ทางการศึกษา
- 2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษา
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษา
- 2.6 แนวคิดทฤษฎีทุนมนุษย์
- 2.7 แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติความเป็นมาของระบบการศึกษานานาชาติ

หลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐาน และเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเป็นสื่อในการเรียนการสอนได้ทุกภาษา รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติ เข้าศึกษาได้

ความเป็นนานาชาติ มีคำนิยามที่ใช้ทั่วไปและเป็นที่ยอมรับทั่วโลก ได้แก่ “กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานความเป็นนานาชาติ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ลักษณะนานาชาติศึกษา (International Studies Program) ได้แก่ มีเนื้อหาสาระ กิจกรรมครอบคลุมการศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง ของประเทศต่าง ๆ ซึ่งอาจศึกษาในลักษณะภูมิภาคศึกษา (Area Studies) เช่น ไทยศึกษา อเมริกันศึกษา เอเชียศึกษา เป็นต้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดี (Common Understanding) การพึ่งพาซึ่งกันและกัน (Inter-dependent World) การ

ขยายโลกทัศน์ให้กว้าง (Global Perspective) ผู้การเป็นประชาคมโลกที่ต้องมีการค้าขายแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี (Technology Transfer)

หลักสูตรนานาชาติ (International Programs) มีลักษณะ มีดังนี้

1) เปิดโอกาสให้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้าศึกษา โดยการรับนักศึกษาต่างชาติ (Foreign student) นักเรียนนอก (Study Aboard) การแลกเปลี่ยนนักศึกษา (Student Exchange)

2) จัดเนื้อหาของหลักสูตรให้มีความเป็นนานาชาติ

3) ผู้สอนต้องมีประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอนและมีความรู้ภาษาที่ใช้สอนอยู่ในเกณฑ์ดีมากและมีการพัฒนาอาจารย์ (Faculty Development)

4) อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตำราเรียน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ และ สิ่งสนับสนุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีความทันสมัยและเอื้อให้นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด

5) มีกิจกรรมของสถาบัน (Institutional Activities) เช่น กิจกรรมด้านการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นนานาชาติ กิจกรรมแลกเปลี่ยนแนวทางการศึกษากับสถาบันต่างประเทศ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมระหว่างชาติ เป็นต้น

6) มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันต่างประเทศ (Institutional Relationship)

7) จัดสถาบันให้มีความเป็นนานาชาติ ได้แก่ การมีแหล่งข้อมูลในเชิงนานาชาติ ศูนย์การศึกษานานาชาติ ทรัพยากรที่สนับสนุนกิจกรรมนานาชาติ อาจารย์ในเชิงนานาชาติ ผู้บริหารที่มีทัศนคติในเชิงนานาชาติ

รูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น

- 1) การขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 2) การส่งผู้เชี่ยวชาญมาทำการสอน
- 3) การแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา
- 4) การเทียบโอนหน่วยกิต
- 5) การให้ปริญญาระหว่างสถาบัน (Joint Degree Program)
- 6) การร่วมมือกับต่างประเทศในรูปแบบอื่น ๆ (Joint Venture)

การเปิดหลักสูตรนานาชาติ

- 1) คณะเสนอแผนการเปิดหลักสูตร/สาขาวิชาที่จะเปิดต่อกองแผนฯ เพื่อเสนอ สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ/ปรับแผนฯ ก่อน ไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา
- 2) จัดทำบทสรุปแสดงถึงเหตุผล ความสำคัญ ที่ต้องเปิดหลักสูตรนี้ โดยแสดง โอกาสทางการศึกษา ความต้องการของตลาดแรงงาน ผลการศึกษาสำรวจ ความพร้อมของทรัพยากร ทุกด้าน ทั้งผู้สอน อาคารสถานที่ ห้องสมุด งบประมาณ แสดงจัดเตรียมความพร้อมด้านการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะนานาชาติ
- 3) การจัดทำหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน ให้เสนอหลักสูตรเป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ ตามแบบฟอร์ม มคอ.2 และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (ภุชณิศ นवलสกุล, 2559)

ระบบการศึกษาของโรงเรียนนานาชาติ มีทั้งหมด 4 ระบบ ได้แก่

- 1) ระบบการศึกษาแบบอเมริกัน (The American Education System) มีโครงสร้าง ที่ซับซ้อนและมีการทำงานร่วมกันหลายระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับรัฐ จนถึงระดับท้องถิ่น โดยมี จุดประสงค์หลักในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานที่เชื่อถือได้

ในระดับชาติ หน่วยการศึกษาของอเมริกามีบทบาทสำคัญในการอนุมัติและ จัดสรรเงินทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา ส่งผลให้นักเรียนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างดีเยี่ยม นอกจากนี้ หน่วยศึกษายังทำการวิจัยอย่างกว้างขวางเพื่อนำไปสู่แนวปฏิบัติและการกระจายฐาน การวิจัยสิ่งใหม่ ๆ ไปสู่รัฐต่าง ๆ และโรงเรียนในท้องถิ่นทั่วประเทศ

ในระดับเขตท้องถิ่น หน่วยการศึกษาของเขตท้องถิ่นและคณะกรรมการ การศึกษา มีบทบาทสำคัญในการกำหนดมาตรฐานของเขต และท้องถิ่น โดยหน่วยงานเหล่านี้จะ จัดการเกี่ยวกับทุนสำหรับครู เทคนิคการสอน ตลอดจนความช่วยเหลืออื่น ๆ แก่โรงเรียน คณะกรรมการท้องถิ่นจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่จำเป็นในการศึกษา เช่น หนังสือเรียน ให้แก่ โรงเรียนในระดับท้องถิ่น แต่ละเขตจะกำหนดมาตรฐานและให้ทุนแก่คณะกรรมการของโรงเรียน ท้องถิ่นเพื่อจัดทำบริการต่าง ๆ โดยคณะกรรมการของโรงเรียนท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง จะมีหน้าที่สร้างและกำหนดนโยบาย รวมถึงการจัดบริการการศึกษาอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับท้องถิ่น ของตน คณะกรรมการการศึกษาส่วนท้องถิ่นจะนำแผนที่ปฏิบัติได้มาจากรู้นการวิจัยของชาติและ ท้องถิ่นมาใช้เพื่อเด็กในชุมชนของตนเอง

แม้ว่าไม่มีหลักสูตรแห่งชาติในสหรัฐอเมริกา แต่มีแนวทางที่ชัดเจนซึ่งได้รับการเห็นชอบจากคนส่วนใหญ่ใช้สอนในโรงเรียนทั่วประเทศ เช่น ทุกโรงเรียนจะสอนคณิตศาสตร์ ภาษา (ซึ่งรวมการอ่าน ไวยากรณ์ การเขียนและวรรณคดี) วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ (รวมประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ รัฐศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์) เทคโนโลยีสารสนเทศ และการกีฬา นอกจากนี้ โรงเรียนยังสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนต้องการและมุ่งหมายจะทำ เช่น ศิลปะ คณิตศาสตร์ระดับสูง วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ อเมริกายังเป็นผู้นำในการพัฒนาทักษะในการดำเนินชีวิตให้แก่ นักเรียนด้วย

เขตการศึกษาในสหรัฐอเมริกาทำงานร่วมกับชาติและรัฐในการสนับสนุนการวิจัยทางการศึกษาที่มีมาตรฐานและสร้างสิ่งใหม่เพื่อการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยและคณะกรรมการการศึกษาของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยผู้มีการศึกษาสูงและผู้มีความรู้ จะร่วมกันกำหนดมาตรฐานสำหรับเขตการศึกษาของหลายรัฐ โดยความคาดหวังสูงสุดสำหรับนักเรียนคือการสร้างมาตรฐานที่เชื่อถือได้และผลลัพธ์จากการเรียนรู้ที่กำหนดโดยรัฐและคณะกรรมการของโรงเรียนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดคุณภาพการศึกษาของเด็กทุกคน

2) ระบบการศึกษาแบบอังกฤษ (The British Education System) ที่ใช้ในโรงเรียนนานาชาติมีโครงสร้างที่เป็นระบบและมีการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นอิสระของแต่ละโรงเรียน หลักสูตรของโรงเรียนนานาชาติที่ใช้ระบบการศึกษาแบบอังกฤษมักจะจัดการศึกษาเป็นระยะการพัฒนาหรือที่เรียกว่า Key Stage โดยมีการแบ่งช่วงอายุดังนี้

ระยะพื้นฐาน (Foundation Stage): รับผิดชอบตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปจนถึง 5 ปี

Key Stage 1: อายุ 5 ปีขึ้นไปจนถึง 7 ปี (ชั้นปีที่ 1 และ 2)

Key Stage 2: อายุ 7 ปีขึ้นไปจนถึง 11 ปี (ชั้นปีที่ 3 ถึงปีที่ 6)

Key Stage 3: อายุ 11 ปีขึ้นไปจนถึง 14 ปี (ชั้นปีที่ 7 ถึงปีที่ 9)

Key Stage 4: อายุ 14 ปีขึ้นไปจนถึง 16 ปี (ชั้นปีที่ 10 และปีที่ 11)

Senior Students: อายุ 16 ปีขึ้นไปจนถึง 18 ปี (ชั้นปีที่ 12 และ 13)

หลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละ Key Stage มีความกว้างขวางและเหมาะสมกับวัย ประกอบด้วยวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งถือเป็นแกนสำคัญ นอกจากนี้ยังมีวิชามนุษยศาสตร์ ศิลปะการแสดง และภาษาต่างประเทศที่เป็นพื้นฐานการศึกษา

โรงเรียนนานาชาติหลายแห่งที่ใช้ระบบการศึกษาแบบอังกฤษจะใช้ข้อสอบมาตรฐานของอังกฤษเมื่อสิ้นสุดแต่ละ Key Stage ข้อสอบเหล่านี้จะจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ และเมื่อจบ Key Stage 4 นักเรียนส่วนใหญ่จะสอบ IGCSE (International General Certificate of Secondary Education) ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมที่ดีสำหรับการศึกษาต่อในระดับเตรียมอุดมศึกษาในชั้นปีที่ 12 และ 13 นักเรียนยังสามารถเลือกวิชาอื่น ๆ ที่ตนถนัดเพื่อเสริมการศึกษาและเตรียมพร้อมสำหรับอนาคต

3) โปรแกรมบัณฑิตศึกษานานาชาติ (International Baccalaureate Programs) จัดทำโดยองค์กรบัณฑิตศึกษานานาชาติ (International Baccalaureate Organization - IBO) เพื่อพัฒนาเด็กอายุ 3 – 19 ปี โดยโปรแกรมทั้งสามมีมาตรฐานสูง มุ่งเน้นการพัฒนาความเข้าใจและความรับผิดชอบในยุคโลกาภิวัตน์ ประกอบด้วย

(1) โปรแกรมสำหรับอายุระดับต้น (Primary Years Programme : PYP) สำหรับเด็กอายุ 3 – 12 ปี เน้นการศึกษาที่ครอบคลุมความต้องการพื้นฐานทั้งหมด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านวิชาการ สังคม และวัฒนธรรม ตั้งมาตรฐานสูงและคาดหวังให้นักเรียนบรรลุ 5 ประการ คือ มโนคติ ทักษะ ทักษะคิด ความรู้ และการปฏิบัติได้ มุ่งสร้างเด็กที่มีจิตใจกว้างและมีวิสัยทัศน์เป็นนานาชาติ

(2) โปรแกรมสำหรับอายุระดับกลาง (Middle Years Programme: MYP) เป็นโปรแกรม 5 ปี ที่เตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนต่อใน IB Diploma Programme สำหรับเด็กอายุ 11 – 16 ปี เน้นการพัฒนาความมีวินัย มาตรฐาน ทักษะ ความคิดสร้างสรรค์ และการยืดหยุ่น ช่วยให้เด็กเติบโตอย่างรู้จักตนเอง มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีวิสัยทัศน์ร่วมกับความรู้พื้นฐานเพื่อเตรียมตัวสำหรับการเรียนต่อในหลายสาขาวิชา

(3) IB Diploma Programme สำหรับเด็กอายุ 16 – 19 ปี เป็นโปรแกรมที่ครอบคลุมที่สุด โดยมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบเข้ามหาวิทยาลัย นักเรียนต้องเลือกเรียน 1 วิชาจาก 6 กลุ่มวิชา ได้แก่ ภาษา สังคม วิทยาศาสตร์ กายภาพ คณิตศาสตร์ ศิลปะ และวิชาเลือก โปรแกรมนี้ยังมุ่งเน้นให้นักเรียนพัฒนาความรู้รอบตัว การเขียน วิเคราะห์เรียงความ ความคิดสร้างสรรค์ การปฏิบัติได้ และการให้บริการ (Creativity, Action, Service : CAS)

ทั้ง 3 โปรแกรมนี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กโดยรวม ให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นสำหรับการเผชิญกับความท้าทายในยุคโลกาภิวัตน์ พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบต่อสังคมและมีวิสัยทัศน์ที่กว้างขวาง

4) ระบบการศึกษาและโปรแกรมการศึกษาอื่นๆ โรงเรียนนานาชาติบางแห่งใช้หลักสูตรของประเทศอื่นนอกจากอังกฤษและอเมริกา หลักสูตรของชาติเหล่านี้เอื้อประโยชน์ในการเชื่อมต่อกับหลักสูตรที่ใกล้เคียงหรือหลักสูตรเดียวกันกับหลักสูตรของประเทศบ้านเกิดของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถเรียนต่อได้เมื่อกลับไปประเทศของตนเอง โรงเรียนนานาชาติดังกล่าวมักมีครอบครัวและครูที่พูดภาษานั้น ๆ ทำให้เกิดชุมชนที่เข้มแข็งในยามที่อยู่ไกลบ้าน สำหรับการเลือกโรงเรียน ผู้ปกครองควรติดต่อฝ่ายธุรการของโรงเรียนเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม หรือติดต่อสถานทูตของประเทศที่จะไปเพื่อหารายชื่อโรงเรียน การสนับสนุนพิเศษ และโรงเรียนที่ให้การศึกษาในรูปแบบอื่นๆ โรงเรียนบางแห่งยังมีโปรแกรมพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีปัญหาทางด้านการศึกษา รวมไปถึงเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมทางสังคม โปรแกรมเหล่านี้สนับสนุนเป็นรายบุคคลหรือจัดระบบหลายภาษาสำหรับนักเรียน ตั้งแต่เตรียมอนุบาลจนถึงระดับชั้น G12 (สินินาญ นาเจริญ, 2554)

ในปี 2555 มีนักเรียนกว่า 4.5 ล้านคนไปศึกษาต่อต่างประเทศเพื่อก้าวสู่ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในการศึกษาไทย การเรียนภาษาอังกฤษช่วยให้การสื่อสารง่ายขึ้นและส่งเสริมความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม นักเรียนไทยมักลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตร ELS และหลักสูตรภาษาอังกฤษเข้มข้น รวมทั้งมีโอกาสเดินทางไปต่างประเทศ เรียนภาษากับเจ้าของภาษา และเรียนรู้วัฒนธรรมต่างประเทศ (Darasawang, 2007) ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่นับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ แม้ว่าบางครั้งการเรียนในประเทศจะไม่ได้พัฒนาภาษาอังกฤษของผู้เรียนมากนัก (Sila, 2007) ตั้งแต่ปี 1990 ถึง 2011 จำนวนนักเรียนที่ตัดสินใจศึกษาในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นประมาณ 3 ล้านคน นักเรียนไทยมีความต้องการอย่างยิ่งที่จะได้รับประสบการณ์ชีวิตในต่างประเทศและพัฒนาทักษะทางภาษา แม้จะมีสถานการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจ ความต้องการการศึกษาระหว่างประเทศในประเทศไทยยังคงเพิ่มขึ้น ผลการศึกษาของ INTO (2009) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม 82% ต้องการศึกษาต่อในต่างประเทศ และ 85% ตั้งใจที่จะพัฒนาทักษะทางภาษาของตนเอง (Somboonpun, 2015)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 สมาคมที่ปรึกษาการศึกษานานาชาติไทย (TIECA) ได้ลงนามข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานศึกษาต่อต่างประเทศจาก 5 ประเทศ (สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแคนาดา) เพื่อช่วยนักเรียนไทยเตรียมความพร้อมก่อนเรียนใน

ต่างประเทศ มีการสำรวจวิจัยหลายฉบับพบว่านักเรียนไทยส่วนใหญ่เลือกศึกษาต่อในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก จุดหมายปลายทางยอดนิยมสามแห่งสำหรับนักเรียนไทยคือ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร

ในปี 2558 จำนวนนักเรียนต่างชาติในสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น 10% ซึ่งเท่ากับประมาณ 88,000 คนมากกว่าปีที่แล้ว จากข้อมูลของสถาบันการศึกษานานาชาติ ตั้งแต่ปี 2009 ถึง 2010 สหรัฐอเมริกาเป็นจุดหมายปลายทางที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในการศึกษาต่อต่างประเทศ โดยมีนักเรียนต่างชาติประมาณ 691,000 คน ขณะที่สหราชอาณาจักรเป็นจุดหมายปลายทางอันดับสองของโลก โดยมีนักศึกษาต่างชาติประมาณ 370,000 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในสหราชอาณาจักร (Sood, 2012)

ในปี พ.ศ. 2555 มีนักเรียนไทยที่กำลังศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศออสเตรเลียประมาณ 35,400 คน อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 2552 ถึง 2555 ตัวเลขโดยรวมลดลงเนื่องจากค่าเล่าเรียนและค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ความยุ่งยากในการขอวีซ่านักเรียน และการขยายเวลาการศึกษาระดับปริญญาโทให้นานกว่า 1 ปี

ตั้งแต่ปี 2557 จำนวนนักเรียนเริ่มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ชัดว่าจำนวนนักศึกษาที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ การเรียนในต่างประเทศช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรมและประสบการณ์ใหม่ ๆ แรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศมีหลายประการ รวมถึงความกระตือรือร้นและความสนใจที่จะเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในชีวิตการเรียน (Vansteenkiste, Lens, & Deci, 2006)

2.2 ที่มาและนิยามของยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

เศรษฐกิจดิจิทัลหมายถึงเครือข่ายของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ธุรกรรมเชิงพาณิชย์ และปฏิสัมพันธ์ทางวิชาชีพที่ดำเนินการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) หรือกล่าวโดยย่อคือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยีดิจิทัล

ในช่วงแรก เศรษฐกิจดิจิทัลมักถูกเรียกว่าเศรษฐกิจอินเทอร์เน็ต เศรษฐกิจใหม่ หรือเศรษฐกิจบนเว็บ เนื่องจากต้องพึ่งพาการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตาม นักเศรษฐศาสตร์และผู้นำธุรกิจต่างยืนยันว่าเศรษฐกิจดิจิทัลมีความก้าวหน้าและซับซ้อนกว่าเศรษฐกิจอินเทอร์เน็ต ซึ่งภายใต้คำจำกัดความหนึ่งหมายถึงเพียงแค่มูลค่าทางเศรษฐกิจที่ได้จากอินเทอร์เน็ต เศรษฐกิจดิจิทัลสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 3 ไปสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 3 ซึ่งบางครั้งเรียกว่าการปฏิวัติทางดิจิทัล หมายถึงการเปลี่ยนแปลงในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 จากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และกลไกแบบแอนะล็อกไปเป็นเทคโนโลยีดิจิทัล ส่วนการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 นั้นต่อยอดจากการปฏิวัติทางดิจิทัล เมื่อเทคโนโลยีในปัจจุบันถูกใช้เป็นตัวเชื่อมระหว่างโลกกายภาพและโลกไซเบอร์ แม้บางองค์กรและบุคคลจะใช้เทคโนโลยีเพียงเพื่อทำงานที่มีอยู่บนคอมพิวเตอร์ แต่เศรษฐกิจดิจิทัลก้าวหน้ากว่านั้นมาก เศรษฐกิจดิจิทัลเน้นให้เห็นถึงโอกาสและความจำเป็นที่องค์กรและบุคคลต่าง ๆ จะใช้เทคโนโลยีเพื่อดำเนินงานให้ดีขึ้น เร็วขึ้น และใช้วิธีที่แตกต่างไปจากเดิม นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อดำเนินงานและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ไม่สามารถทำได้ในอดีต ซึ่งโอกาสดังกล่าวนี้จะสามารถทำงานให้ดีขึ้น มากขึ้น รวมถึงการทำสิ่งใหม่ ๆ ทั้งหมดที่ถูกรวมอยู่ในแนวคิดของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล

เศรษฐกิจดิจิทัลนั้นเป็นมากกว่าแค่การแปลงจากแอนะล็อกเป็นดิจิทัลหรือระบบอัตโนมัติ กระบวนทัศน์ใหม่นี้ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและแพลตฟอร์มเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น Hyperconnectivity, Internet of Things (IoT), Big Data, การวิเคราะห์ขั้นสูง, เครือข่ายไร้สาย, อุปกรณ์มือถือ และ โซเชียลมีเดีย โดยมีทั้งการใช้งานแบบเดี่ยว ๆ และใช้งานร่วมกัน เพื่อปรับปรุงการทำงานแบบดั้งเดิมและเพิ่มการใช้งานในรูปแบบใหม่ ๆ

ระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (Digital Economy) ก็คือการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น เมื่อเราพูดถึง Knowledge Economy หรือ Creative Economy ซึ่งเป็นการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสินค้าและบริการ สิ่งนี้ทำให้ประเทศสามารถแข่งขันในระดับโลกได้ ทุกวันนี้ คนไทยส่วนใหญ่ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Facebook, สมาร์ทโฟน และแท็บเล็ต ดังนั้นการให้ความรู้และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนรู้จักใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์จึงสำคัญมาก ทั้งในธุรกิจ การศึกษา ราชการ เกษตรกรรม การท่องเที่ยว การขนส่ง และอุตสาหกรรม ทุกคนจำเป็นต้องมีทักษะในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น การพัฒนาประเทศเข้าสู่ Digital Economy ยังรวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างมูลค่าทางธุรกิจ เพิ่มประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขัน ตัวอย่าง ได้แก่

- 1) Digital Commerce: การค้าขายในรูปแบบออนไลน์ เช่น Mobile Commerce และ Social Commerce
- 2) Digital Transformation: ปรับใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์กับธุรกิจมากขึ้น
- 3) Digital Consumption: ใช้เทคโนโลยีเป็นช่องทางซื้อขายที่มีอยู่เดิม เพิ่มประสิทธิภาพธุรกิจ

ภาครัฐและเอกชนควรร่วมมือกันเพื่อลดช่องว่างทางดิจิทัลและทำให้คนไทยเข้าถึงเทคโนโลยีได้มากขึ้น รัฐบาลยังเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ด้วยความเร็วและความมั่นคง

ในปี 2558 มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การสร้างเนื้อหาดิจิทัลสำหรับการศึกษาและวัฒนธรรม การพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะทาง ICT ที่ตรงตามความต้องการของธุรกิจ การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลอย่างยั่งยืน

ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล มีอาชีพต่าง ๆ ได้พัฒนาและมีความหลากหลายมากขึ้น ซึ่งอาชีพที่สำคัญและเป็นที่ต้องการในยุคนี้มีดังนี้

- 1) นักการตลาดดิจิทัล (Digital Marketing Specialist) มีหน้าที่ในการสร้างและดำเนินกลยุทธ์การตลาดออนไลน์ เช่น การทำ SEO, โฆษณาทางสื่อสังคม, และการเขียนเนื้อหาที่ดึงดูดลูกค้า
- 2) นักวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analyst) ทำการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจทางธุรกิจ อาชีพนี้มีความสำคัญในการทำความเข้าใจแนวโน้มและพฤติกรรมของลูกค้า
- 3) นักพัฒนาโปรแกรม (Software Developer) รับผิดชอบในการออกแบบและพัฒนาโปรแกรมและแอปพลิเคชันที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานขององค์กร
- 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Specialist) ดูแลและปกป้องข้อมูลขององค์กรจากการโจมตีทางไซเบอร์ เช่น การขโมยข้อมูลและไวรัส
- 5) ผู้จัดการโครงการดิจิทัล (Digital Project Manager) รับผิดชอบการวางแผนและบริหารจัดการโครงการต่าง ๆ ในโลกดิจิทัล ให้เป็นไปตามเป้าหมาย
- 6) เทรนเนอร์ออนไลน์ (Online Instructor) การสอนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ให้กับผู้เรียนในหลากหลายสาขา
- 7) นักออกแบบ UX/UI (UX/UI Designer) รับผิดชอบในการออกแบบและปรับปรุงประสบการณ์ของผู้ใช้ในเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน
- 8) ผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ (AI Specialist) พัฒนาและปรับใช้เทคโนโลยี AI ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและประสบการณ์ของผู้ใช้
- 9) ผู้พัฒนาเนื้อหา (Content Creator) สร้างเนื้อหาที่มีคุณภาพสำหรับแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น บล็อก, วิดีโอ, หรือโซเชียลมีเดีย
- 10) ผู้เชี่ยวชาญด้านอีคอมเมิร์ซ (E-commerce Specialist) ดูแลการใช้งานแพลตฟอร์มขายออนไลน์และการตลาดเพื่อเพิ่มยอดขาย

เศรษฐกิจดิจิทัลกำลังเปลี่ยนแปลงวิธีที่ธุรกิจและองค์กรดำเนินงาน ดังนั้นการพัฒนาทักษะดิจิทัลและการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเติบโตในอาชีพในยุคนี้

การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลคือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับผู้ประกอบการดิจิทัล รัฐบาลจะช่วยเพิ่มความสามารถของภาคธุรกิจในการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์และบริการ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันในตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

Social Media คือตัวกลางในโลกออนไลน์ที่ผู้คนใช้สื่อสารกันแบบสองทาง หมายความว่าทุกคนสามารถแบ่งปันข้อมูล ความรู้ หรือข่าวสารได้อย่างเสรี และสามารถโต้ตอบแสดงความคิดเห็นกันแบบทันทีทันใด ความสะดวกในการเข้าถึงทำให้ Social Media กลายเป็นเครื่องมือยอดนิยมในปัจจุบัน การตลาดบน Social Media หรือ Social Media Marketing (SMM) เป็นวิธีโปรโมทเว็บไซต์ที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากช่วยให้เว็บไซต์ของคุณมีอันดับดีขึ้นบน Google โดยเฉพาะอย่างยิ่ง SMM ยังช่วยให้คุณเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและตรงจุด และยังช่วยในการประชาสัมพันธ์ที่ส่งเสริมการบอกต่อในวงกว้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้ประกอบการในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล หมายถึง ผู้ประกอบการจำนวนมากใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อสร้างบริษัทและโมเดลธุรกิจใหม่ที่ไม่เคยมีหรือมีแต่ไม่สามารถทำได้แบบในปัจจุบันมาก่อน

เทคโนโลยี หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่นำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ การดำเนินงาน เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่นำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ การจัดการเรียนการสอน (ทั้งในและนอกชั้นเรียน)

เทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational Technology) ตามรูปศัพท์หมายถึงศาสตร์ที่ว่าด้วยวิธีการทางการศึกษา ครอบคลุมระบบการนำวิธีการมาปรับปรุงประสิทธิภาพของการศึกษาให้สูงขึ้น โดยมีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่

- 1) วัสดุ: สิ่งที่มีการผู้ฟังตื่นเปิดใจ เช่น ซอด้วง ดินสอ กระดาษ ฟลิ้ม
- 2) อุปกรณ์หรือเครื่องมือ: สิ่งที่มีความคงทนถาวร เช่น กระดานดำ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายแผ่นใส เครื่องบันทึกภาพ ฯลฯ
- 3) วิธีการ: กิจกรรม การสาธิต และการทดลองต่าง ๆ ที่ต้องมีระบบการนำมาบูรณาการเพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

ปณณิษฐา มาเชก (2563) กล่าวว่า เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต และโทรศัพท์พกพาที่มีระบบเครือข่ายมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในยุค 4.0 (ศตวรรษที่ 21) โดยเน้นเป้าหมายด้านเนื้อหา (Content Knowledge: CK) การสอน (Pedagogical Knowledge: PK)

และเทคโนโลยี (Technological Knowledge: TK) ทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาตามความต้องการและความเหมาะสมกับจริตของผู้เรียน และมีปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ผ่านการบูรณาการที่เรียกว่า ทีแพค (TPACK) ซึ่งสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าในยุคดิจิทัล 4.0 การเรียนรู้แบบ TPACK แตกต่างจากการเรียนรู้ในอดีตที่ต้องเรียนในห้องเรียน โดยมีครูบรรยายและมีปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนแบบเผชิญหน้ากันเท่านั้น ดังนั้น การจัดการเรียนรู้แบบ TPACK จึงลดข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ และปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุค 4.0 (ศตวรรษที่ 21)

พิมพ์วิณั นิธิจิรชาติ, พระมหาอุดรอุดตโร (มากดี), และปฏิธรรม สำเนียง (2566) กล่าวว่า เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา คือ การนำความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งในด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกลไก รวมทั้งเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการเรียนรู้ของผู้ศึกษา ตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีและนวัตกรรม คือ การทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความคิดหรือการกระทำใหม่ ๆ จะถูกนำมาใช้ก่อนจนกว่าจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบงานในปัจจุบัน ดังนั้นความคิดหรือการกระทำใหม่ ๆ ที่เรียกว่านวัตกรรมจะกลายเป็นเทคโนโลยีทันที ในการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษาไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอน สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ชั้นเรียนที่ผู้เรียนเปลี่ยนไป หรือเวลาที่ต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพของวิธีการที่ผู้สอนนำไปใช้ในการเรียนการสอนทั้งหมด ในกรณีที่ใช้วิธีการนั้นต่อไป ซึ่งนับว่าเป็นการใช้เทคโนโลยี แต่ถ้าประสิทธิภาพลดลง ก็จำเป็นต้องปรับปรุงวิธีการนั้น ๆ หรือหาแนวทางใหม่ ๆ มาใช้ สิ่งใหม่ที่นำมาใช้หรือวิธีการที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพนี้เรียกว่า นวัตกรรม (Innovation) ในกิจกรรมด้านต่าง ๆ มักจะเผชิญปัญหาหลากหลาย มนุษย์จึงพยายามสร้างนวัตกรรมขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหา เปลี่ยนจากสภาพที่เป็นอยู่ไปสู่สภาพที่ต้องการ นวัตกรรมจึงเกี่ยวข้องกับหลายวงการ เช่น นวัตกรรมทางการแพทย์ นวัตกรรมทางการเกษตร นวัตกรรมทางอุตสาหกรรม นวัตกรรมทางการบริหาร นวัตกรรมทางการประมง นวัตกรรมทางการสื่อสาร และนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นต้น

เทคโนโลยีการศึกษาในยุคดิจิทัลมีชื่อเรียกและคำย่อหลากหลายในภาษาอังกฤษ เช่น Education Technology, EdTech, Edtech และอื่น ๆ EdTech คือการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับการศึกษาเพื่อให้การศึกษามีคุณภาพมากขึ้น จากความเจริญของเทคโนโลยีดิจิทัลและสถานการณ์

การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้ภาคส่วนการศึกษาต้องทำการเรียนการสอนออนไลน์ด้วยโปรแกรมหรือ Applications ที่เป็น Learning Management System (LMS) ซึ่งหลายโปรแกรมใช้ได้ทั้งการเรียนออนไลน์และการประชุมออนไลน์ เช่น Zoom, Microsoft Team, YouTube Live, Google Classroom, Facebook Live, TikTok Live และ Line จึงเกิดการนำเทคโนโลยีการศึกษา (EdTech) รูปแบบต่างๆ และโปรแกรมช่วยสอนและการวัดและประเมินผล รวมถึงแนวความคิดการเรียนการสอนแบบเกม (Gamification) มาใช้อย่างแพร่หลายมากขึ้น ตัวอย่างเช่น Kahoot, Puzzle Game, PiktoChart, PhET, Plickers การใช้เทคโนโลยี Augmented Reality (AR) และ Virtual Reality (VR) เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาและอื่นๆ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยชื่อดังและองค์กรเอกชนในต่างประเทศได้สร้างหลักสูตรการเรียนออนไลน์ฟรีที่เรียกว่า MOOC (Massive Open Online Courses) ตั้งแต่ประมาณปี ค.ศ. 2012 และต่อมามหาวิทยาลัยในไทย โดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้สร้างแพลตฟอร์มที่เรียกว่า ThaiMOOC ขึ้นมา และมีมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำนวนมากได้สร้างหลักสูตรเรียนฟรีขึ้นจำนวนมาก (รัฐันท์ รถทอง, 2565)

เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญยิ่งในทุกภาคส่วน ภาคการศึกษาเองก็เช่นกัน ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา เทคโนโลยีได้กลายเป็นปัจจัยพื้นฐานอย่างยิ่งในการจัดหาและพัฒนาบริการทางการศึกษา Rodriguez-Segura (2022) ได้จำกัดความของ EdTech ว่าเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในด้านการศึกษา ซึ่งครอบคลุมการนำเทคโนโลยีที่มีอยู่มาใช้ การจัดหาอุปกรณ์พร้อมซอฟต์แวร์ที่ปรับแต่ง การปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีที่มีอยู่และเป็นเจ้าของอยู่แล้ว และการใช้ซอฟต์แวร์เฉพาะทางในคอมพิวเตอร์ส่วนกลาง

เทคโนโลยีทางการศึกษา หรือ EdTech มีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอนและประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน เทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนการเรียนรู้ ซึ่งรวมถึงเครื่องมือต่างๆ มากมาย เช่น แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ การจำลองสถานการณ์ด้วยความจริงเสมือน (Virtual Reality) และซอฟต์แวร์การเรียนรู้แบบปรับตัว (Adaptive Learning Software) เป้าหมายของ EdTech คือการทำให้การศึกษาเป็นเรื่องที่น่าสนใจ โต้ตอบได้ และเข้าถึงได้ง่ายสำหรับนักเรียนทุกวัยและทุกระดับความสามารถ ข้อดีประการหนึ่งของ EdTech คือ ช่วยให้การเรียนรู้เป็นแบบเฉพาะบุคคล ตัวอย่างเช่น การใช้ซอฟต์แวร์การเรียนรู้แบบปรับตัว ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความเร็วของตนเอง โดยได้รับการ

สนับสนุนและคำแนะนำเพิ่มเติมในหัวข้อที่ต้องการมากที่สุด (Mangal, S. & Mangal, U., 2019) นอกจากนี้ การใช้การจำลองสถานการณ์ด้วยความจริงเสมือน (Virtual Reality) ช่วยให้นักเรียนได้สัมผัสกับสถานการณ์จริงในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและควบคุมได้ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจแนวคิดที่ซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น (Tzenios, 2020)

การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการศึกษา ช่วยเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ และช่วยให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการประสบความสำเร็จในโลกยุคใหม่ ประโยชน์ของ EdTech มีมากมาย และสามารถเห็นได้ในด้านต่างๆ ของการศึกษา อีกด้านที่สำคัญ คือ ความสามารถในการเชื่อมต่อ กับนักเรียนและครูคนอื่น ๆ แพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น ระบบการจัดการการเรียนรู้ (Learning Management Systems) และห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classrooms) ช่วยให้ผู้สอนและนักเรียนสามารถสื่อสาร แบ่งปันแหล่งข้อมูล และร่วมมือกันทำโครงการแบบเรียลไทม์ นอกจากนี้ การใช้โซเชียลมีเดียและเครื่องมือออนไลน์อื่น ๆ ช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมต่อกับเพื่อน ๆ และสร้างชุมชนการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและสร้างแรงบันดาลใจให้กันและกัน ข้อดีที่สำคัญอย่างยิ่งของ EdTech คือ ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจให้กับนักเรียน การใช้เทคโนโลยีช่วยให้นักเรียนมีความเคลื่อนไหวมากขึ้น และนักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเองได้ เช่น เกมสัปดาห์ วิดีโอ และการจำลองสถานการณ์ สามารถช่วยให้ประสบการณ์การเรียนรู้สนุกสนานและดึงดูดใจนักเรียนมากขึ้น นำไปสู่การจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่อาจมีปัญหาในการโฟกัส (Focus) บทเรียนแบบดั้งเดิมในห้องเรียน อีกประโยชน์สำคัญของ EdTech คือ ความสามารถในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคลให้กับนักเรียนแต่ละคน ซอฟต์แวร์การเรียนรู้แบบปรับตัวสามารถประเมินความเข้าใจในหัวข้อของนักเรียน และปรับหลักสูตรให้เหมาะสม ซึ่งช่วยให้มั่นใจว่านักเรียนแต่ละคนเรียนรู้ตามความเร็วของตนเอง ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่อาจตามไม่ทันในการเรียนแบบดั้งเดิมในห้องเรียน (Alhaddad, 2017) การเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคลสามารถช่วยยกระดับความภาคภูมิใจในตัวเองของนักเรียน ซึ่งนำไปสู่ทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้มากขึ้น

คุณสมบัติเด่นอีกอย่างของ EdTech คือ การเข้าถึงการศึกษาทางไกลและออนไลน์ ด้วยเทคโนโลยี นักเรียนสามารถเข้าร่วมชั้นเรียนและรับการศึกษาที่มีคุณภาพได้จากทุกที่ แพลตฟอร์มการศึกษาออนไลน์และห้องเรียนเสมือนจริง ช่วยให้ผู้สอนสามารถเข้าถึงการบรรยายสดและบรรยายที่บันทึกไว้ และเข้าถึงแหล่งความรู้ทางการศึกษาทางไกล ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่

อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบทหรือห่างไกล ซึ่งอาจไม่มีโอกาสเข้าถึงการศึกษา นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนที่ทำงาน ผู้ปกครองเดี่ยว และบุคคลอื่นๆ ที่อาจมีเวลาจำกัดในการเข้าชั้นเรียนแบบดั้งเดิม มีความยืดหยุ่นในตารางเรียนได้อีกด้วย (Tzenios, 2020)

เทคโนโลยีการศึกษา (EdTech) ยังช่วยในการประเมินผลและการให้ข้อเสนอแนะ สามารถให้ข้อมูล เกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียน และสามารถนำไปใช้เพื่อระบุจุดที่นักเรียนต้องการการสนับสนุนเพิ่มเติม นอกจากนี้ ด้วยการใช้เครื่องมือเสียงและวิดีโอ ครูสามารถให้คำติชมที่ละเอียดและตรงจุด ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะของตนเองได้ สิ่งนี้อาจเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเข้าใจคำติชมที่เป็นลายลักษณ์อักษร หรือสำหรับนักเรียนที่กำลังเรียนภาษาใหม่ แม้จะมีประโยชน์มากมายของเทคโนโลยีทางการศึกษา (EdTech) แต่ก็ยังมีข้อจำกัดที่ต้องคำนึงถึง ข้อจำกัดสำคัญประการหนึ่งคือ นักเรียนทุกคนไม่ได้มีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีเท่าเทียมกัน ตัวอย่างเช่น นักเรียนจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย อาจไม่มีอุปกรณ์หรือการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตที่จำเป็นสำหรับการเข้าร่วมการเรียนรู้แบบออนไลน์หรือแบบผสมผสานอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีภายในโรงเรียนอาจมีความแตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของนักเรียน นอกจากนี้การบูรณาการเทคโนโลยีเข้ากับการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ อาจเป็นเรื่องที่ท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับครูที่อาจไม่ได้รับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ครูบางคนอาจไม่สะดวกใจในการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน และอาจลังเลที่จะนำมาใช้ ประการสำคัญ เทคโนโลยีอาจเป็นสิ่งรบกวนสมาธิของนักเรียนและอาจไม่ได้ถูกนำไปใช้ในรูปแบบที่เหมาะสมกับความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน สุดท้ายนี้ เนื้อหาบางอย่างอาจไม่สามารถใช้งานได้ทางออนไลน์หรือในรูปแบบดิจิทัลได้ (Tzenios, 2020)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุน (ต้นทุน) และผลประโยชน์ทางการศึกษา

2.3.1 การกำหนดต้นทุนและผลประโยชน์ทางการศึกษา

เฉลิมพร เชือกเย็น (2553) ได้กล่าวว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษานั้นมีทั้งผลตอบแทนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเอง (Private Benefit) และผลตอบแทนที่เกิดขึ้นในสังคม (Social Benefit) โดยแบ่งลักษณะของผลตอบแทนได้เป็น 2 ประการที่สำคัญ คือ

1) ผลตอบแทนที่วัดเป็นตัวเงินได้ หมายถึงผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาที่ประเมินเป็นตัวเงินได้ ทั้งนี้ ผลตอบแทนนี้เกิดขึ้นได้ทั้งกับผู้เรียนและสังคม ตัวอย่างเช่น รายได้จากการสำเร็จการศึกษาในรูปแบบเงินเดือนหรือค่าจ้าง สำหรับผลตอบแทนที่เกิดขึ้นกับสังคมคือรายได้จากการที่รัฐเรียกเก็บภาษีเงินได้จากการทำงานเมื่อจบการศึกษา และนำรายได้นั้นไปพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ หมายถึง การวิเคราะห์ในเชิงเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน และ ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจากการศึกษา เพื่อพิจารณาถึงความคุ้มค่าและประสิทธิภาพในการตัดสินใจลงทุนในการศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษา โดยวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนทางการศึกษา ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ที่สำคัญ 3 วิธี คือ (1) การวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบัน (Net Present Value: NPV) (2) การวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุน (Benefit Cost Ratio: BCR) (3) การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal Rate of Return: IRR)

2) ผลตอบแทนที่วัดเป็นตัวเงินไม่ได้ หมายถึง ผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาที่ไม่สามารถประเมินเป็นตัวเงินได้ ทั้งนี้ผลตอบแทนประเภทนี้เกิดขึ้นได้ทั้งกับผู้เรียนและสังคม ตัวอย่าง ผลตอบแทนที่วัดเป็นตัวเงินไม่ได้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน คือ จิตใจมีคุณธรรม มีพฤติกรรมที่ดี สำหรับผลตอบแทนที่วัดเป็นตัวเงินไม่ได้ที่เกิดขึ้นกับสังคม คือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

ธิติมา พลัปลิง (2562) ได้ศึกษาผลตอบแทนทางการศึกษาด้วยวิธีส่วนลด (Elaborated Method) พบว่าแรงงานชายและหญิงที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ภาคบังคับ) และตัดสินใจศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ จะมีอัตราผลตอบแทนภายในของการลงทุนการศึกษาลดลง ในขณะที่แรงงานที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นและตัดสินใจศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา (ปวช.) จะมีอัตราผลตอบแทนเพิ่มขึ้น ดังนั้นพ่อแม่ควรตัดสินใจให้บุตรศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา (ปวช.) จะคุ้มค่ามากกว่าสายสามัญ (ม.6) นอกจากนี้ สถาบันอาชีวศึกษาควรเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและนโยบายไทยแลนด์ 4.0

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายจะไม่สอดคล้องกับคุณภาพของการศึกษา นโยบายของรัฐบาลจึงมีความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ โดยรัฐบาลมีนโยบายการเรียนฟรีในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ยังคงพบว่าประชาชนจำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาแม้ในระดับขั้นพื้นฐานได้ นโยบายการเรียนฟรีแม้จะไม่สามารถ

ช่วยเหลือประชาชนได้ทั่วถึง แต่ก็มีส่วนกระตุ้นให้แรงงานไทยมีการศึกษาที่สูงขึ้น โดยแรงงานที่มีการศึกษาที่สูงขึ้นยังคงพบปัญหาการว่างงานในสาขาต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงความไม่สอดคล้องของอุปสงค์และอุปทานด้านแรงงาน ตัวอย่างเช่น ทักษะฝีมือในระดับช่างที่มีผู้จบการศึกษาจำนวนมาก แต่ยังมีแรงงานกลุ่มนี้ว่างงานจำนวนมากเช่นกัน

ฉัตร อุยเจริญ (2555) ได้ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาโดยพยายามวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงงานและนโยบายทางการศึกษา รวมถึงผลกระทบต่อการศึกษาการเปลี่ยนแปลงอัตราผลตอบแทน โดยการพิจารณากลุ่มแรงงานตามอาชีพและการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อภาคส่วนนั้น ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มแรงงานแต่ละกลุ่ม

ผลตอบแทนจากการศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน และผลตอบแทนที่ไม่ใช่ตัวเงิน

1) ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน คือผลตอบแทนที่สามารถวัด ออกมาในรูปของตัวเงินได้ซึ่งคือกระแสรายได้ที่จะได้รับเพิ่มขึ้นในอนาคตหลังจากจบการศึกษา ทั้งในรูปของเงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการต่าง ๆ หรือผลตอบแทนอื่นนี้ได้รับจากการทำงานที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

2) ผลตอบแทนที่ไม่ใช่ตัวเงิน คือผลตอบแทนจากการศึกษาที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้หรืออาจวัดเป็นตัวเงินได้ยากโดยอาจแบ่งเป็น

(1) ผลตอบแทนทางอ้อมที่ให้ประโยชน์แก่ผู้ลงทุนเอง เช่น ความภาคภูมิใจ โอกาสการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น โอกาสการเลือกงานที่พึงพอใจมากขึ้น หรือความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือผลประโยชน์ทางอ้อมอื่นใดที่ได้รับแก่ตัวผู้ลงทุน

(2) ผลตอบแทนทางอ้อมที่ให้ประโยชน์แก่บุคคลอื่น ๆ หรือผลตอบแทนภายนอก อันเนื่องมาจากการศึกษาเป็นสินค้ากึ่งสาธารณะ ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์หลายท่านได้ให้ความสำคัญกับผลตอบแทนประเภทนี้มาก ผลประโยชน์ทางอ้อมของการศึกษามีค่ายิ่งใหญ่มากจนทำให้ผลประโยชน์ทางตรงอาจไม่ใช่ประเด็นที่สำคัญที่สุด ซึ่ง Psacharopoulos, Velez, Panagides, and Yang (2002) ได้สนับสนุน ว่าควรมีการรวมผลตอบแทนภายนอกในการคำนวณผลตอบแทนต่อสังคมด้วย จึงจะถือว่าเป็นผลตอบแทนต่อสังคมที่แท้จริง และถ้าคิดรวมผลตอบแทนภายนอกด้วยแล้ว อาจทำให้ผลตอบแทนทางสังคมสูงกว่าผลตอบแทนส่วนบุคคลเป็น

อย่างมาก สำหรับผลตอบแทนทางอ้อมนี้ ได้จำแนกผลกระทบที่มีต่อสังคม ออกเป็น 3 ระดับตามผู้รับผลประโยชน์ดังนี้ (2.1) ผลประโยชน์ต่อผู้อุทิศยใกล้ชิดเคียง เช่นการถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุตรหลาน และผู้ที่อยู่อาศัยใกล้ชิดเคียง ทำให้เกิดการยอมรับค่านิยมและรูปแบบทางสังคมที่ดีงามภายในชุมชน นั้นช่วยสร้างความสงบสุขและลดอาชญากรรมในชุมชน การทำให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม (2.2) ผลประโยชน์ต่อผู้ร่วมงาน-องค์กร เช่น การถ่ายทอดทักษะ ทักษะคิดและ แรงจูงใจในการทำงานให้แก่ผู้ร่วมงาน และสร้างบรรยากาศที่ ดีในการทำงาน ทำให้ผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ มีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น (2.3) ผลประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมและประเทศชาติ เป็นรากฐานของการเกิดสังคมประชาธิปไตย การลดความยากจนในสังคม ตลอดจนการสร้างความสำเร็จเติบโตทาง เศรษฐกิจของประเทศ (หัตถ์ณี อับดุลมายิส, 2559)

Amaonye and Ofojebe (2023) กล่าวว่า การได้รับผลตอบแทนจากการศึกษาได้ถูกกำหนดโดยนักวิชาการในลักษณะที่หลากหลาย รวมถึงประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับเงินและไม่เกี่ยวข้องกับเงินที่บุคคลได้รับหลังจากการศึกษาโดยเฉพาะในระดับที่สูงขึ้น หลักฐานการวิจัยได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนในการศึกษาและผลตอบแทนที่ได้จากการศึกษา (Tiamiyu & Raji, 2019) ซึ่งกล่าวว่าการลงทุนในการศึกษาทำให้ได้รับผลตอบแทน ตามค่านิยมของนักวิชาการผลตอบแทนคือการตอบแทนซึ่งอาจเป็นรางวัลในรูปแบบของรายได้และรางวัลทางสังคมอื่น ๆ เช่น เกียรติยศ สถานะ และทัศนคติที่เข้าใจง่าย นิยามของพวกเขาระบุว่า ผลตอบแทนจากการศึกษาทำให้ได้รับรางวัลทั้งในรูปแบบของเงินและรางวัลที่ไม่ใช่เงิน Psacharopoulos and Patrinos (2018) พบว่าผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษาล้ากกับการลงทุนทั่วไป เป็นผลสรุปของต้นทุนและผลประโยชน์ของการลงทุนที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ และถูกแสดงในรูปแบบรายปี (เปอร์เซ็นต์) ล้ากกับบัญชีเงินฝากหรือหุ้นรัฐบาล มุมมองเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษาถูกเปรียบเทียบกับการลงทุนต่างๆ อย่างไรก็ตาม คำกล่าวนี้ให้ความสำคัญกับเฉพาะรางวัลทางการเงินเท่านั้น โดยละเว้นแง่มุมที่ไม่ใช่เงินของผลตอบแทนจากการศึกษา ในผลการค้นคว้าของ Tiamiyu and Raji (2019) ผลตอบแทนจากการศึกษาถูกมองจากแง่มุมของรายได้ คือรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อระดับการศึกษาเพิ่มขึ้น Umar, Mohammed, and Yusuf (2015) พบว่าผลตอบแทนจากการศึกษาว่าเป็นประโยชน์ของการศึกษาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม นักวิชาการส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า การศึกษาสร้างผลตอบแทนบางอย่างให้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ตามบริบท ผลตอบแทนจากการศึกษาหมายถึง รางวัล ผลประโยชน์ และ ข้อได้เปรียบ ที่บุคคลได้รับทั้งแบบจับต้องได้และจับต้องไม่ได้ อันเป็นผลมาจากการลงทุนด้านการศึกษาของบุคคลนั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผลตอบแทน

จากการศึกษาคือ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการลงทุนด้านการศึกษา หรือ ผลลัพธ์ที่เกิดจากการศึกษา ของบุคคลนั้น เนื่องจากการตัดสินใจลงทุนด้านการศึกษา มักได้รับอิทธิพลจากผลตอบแทนที่ คาดหวังว่าจะได้รับเมื่อจบการศึกษา (Chakravarty & Agarwal, 2021) ทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับ ผลลัพธ์ที่แท้จริงของการลงทุนด้านการศึกษา ว่าการศึกษามิใช่ผลตอบแทนที่คาดหวังไว้หรือไม่ ทั้งต่อตัวบุคคลเองและสังคมโดยรวม คำถามนี้ทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากอัตราการว่างงาน ของผู้สำเร็จการศึกษามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

2.3.2 วิเคราะห์และประมาณต้นทุน

การกำหนดความหมายของ “ต้นทุน” ว่าเป็นมูลค่าของปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ไปโดยโครงการ หรือก็คือ จำนวนเงินทั้งหมดที่โครงการต้องจ่ายในการจัดหาปัจจัยการผลิต ในการให้ความหมายของ “ต้นทุน” (Cost) ว่าเป็นผลรวมของทรัพยากรหรือมูลค่าแลกเปลี่ยนที่ต้องแลก ด้วยเงิน หรือด้วยความเสียสละที่องค์กรใด ๆ จะลงทุนไป เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่คาดว่าจะ ได้รับในอนาคต ดังนั้น “ต้นทุน” คือ มูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ ตั้งแต่ เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ คำศัพท์ “ต้นทุน” มักถูกใช้แทนคำว่า “ราคา” และ “ค่าใช้จ่าย” เสมอ เนื่องจากมีความหมายใกล้เคียงกัน แต่ในความเป็นจริง “ราคา” หมายถึง มูลค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่จะใช้ ซื้อขายกันในตลาด โดยปกติจะมีค่ามากกว่าต้นทุนเสมอเนื่องจากผู้ค้าต้องบวกกำไรเข้าไป ส่วน “ค่าใช้จ่าย” คือ การลดลงของสินทรัพย์จากการใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิตแล้วก่อให้เกิดรายรับ ดังนั้น เมื่อมีการคิดต้นทุนของโครงการหนึ่ง ผลลัพธ์ของสองแนวทางจะแตกต่างกัน และมักจะไม่นำมาคิด ร่วมกัน เนื่องจากมีความเชื่อว่าเป็นแนวคิดคนละศาสตร์

การศึกษามีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากที่สุด เนื่องจากมีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพในการผลิต ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในรูปของการเพิ่มความรู้ ความสามารถ และทักษะ นอกจากนั้นการศึกษายังเป็นกระบวนการสำคัญ ที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เกื้อ ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ของประเทศ

เศรษฐศาสตร์การศึกษา มีความเกี่ยวข้องอย่างสำคัญต่อคำถามเกี่ยวกับการประเมินผลตอบแทนจากการศึกษา แนวคิดนี้ได้รับการอธิบายจากการแสดงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและสังคมที่การศึกษาสร้างขึ้น ทั้งในระดับบุคคลและสังคม ผลตอบแทนจากการศึกษา ได้พิสูจน์แล้วว่า เป็นเครื่องมือที่ทรงพลังสำหรับการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ และระบุประโยชน์ของการลงทุนด้านการศึกษา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม ผลกระทบของการลงทุนด้านการศึกษา ถูกนำเสนอว่าเป็น ผลตอบแทนจากการศึกษา ผลตอบแทนดังกล่าวคือ ผลตอบแทนจากการลงทุนด้านการศึกษา นั่นคือ อัตราส่วนระหว่างเงินทุนที่ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน เมื่อเทียบกับจำนวนเงินทุนที่ลงทุน แนวคิดเรื่อง อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนด้านการศึกษา มีความคล้ายคลึงกับการลงทุนประเภทอื่นๆ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผลตอบแทนคือ ผลประโยชน์หรือต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการลงทุนในช่วงเวลาหนึ่ง ในทางเศรษฐศาสตร์การศึกษา ผลตอบแทนจากการศึกษา มีพื้นฐานมาจาก ทฤษฎีทุนมนุษย์ ซึ่งได้รับการประมาณการตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1950s ความนิยมของหัวข้อนี้ เกิดจากผลกระทบที่ตามมาของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ความเท่าเทียม และผลกระทบทางการเงิน (Dziechciarz-Duda & Król, 2013; Rodrigues, 2023)

การลงทุนทางการศึกษาถือเป็นกระบวนการที่สำคัญในการปรับปรุงคุณภาพทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ความชำนาญ และสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และข่าวสารใหม่ๆ ได้ดี ทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาด้อยกว่า การลงทุนในการศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่เพิ่มผลผลิตและรายได้ในอนาคต เช่นเดียวกับการลงทุนในเครื่องจักรหรือโรงงาน ที่มุ่งหวังผลิตสินค้าและสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้นในอนาคต โดยการลงทุนในการศึกษาจะเป็นการลงทุนเพื่อผลิตทุนมนุษย์ ซึ่งจะเป็นวัตถุดิบที่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการอีกทอดหนึ่ง

ในทางเศรษฐศาสตร์ คำว่า “ทุน” มีความหมายสองประการ ได้แก่ เงินทุนที่ใช้ในการลงทุนต่าง ๆ และเครื่องจักรที่สามารถก่อให้เกิดสินค้าและบริการต่าง ๆ ต่อไป คำว่า “ทุนมนุษย์” จึงหมายถึงคนที่ได้รับการศึกษาให้มีความรู้ในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นการลงทุนสร้างทุนมนุษย์ กล่าวคือ ทำให้มนุษย์มีความรู้ที่จะก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในอนาคต แนวคิดที่ว่า การศึกษาเป็นการลงทุนนั้น ได้มีนักเศรษฐศาสตร์หลายท่านกล่าวไว้ เช่น Smith (1776, p. 10) กล่าวว่า การศึกษาเป็นการลงทุน เพราะทรัพย์สินของชาติ (The Wealth of Nations) เพิ่มขึ้นได้จากคนงานที่ใช้ฝีมือที่ได้ร่ำเรียนมา Marshall (1967) กล่าวว่า การศึกษาเป็นการลงทุนที่มีผลตอบแทนสูงกว่า

การลงทุนชนิดอื่น จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ จะดำเนินต่อไปได้ด้วยดี จากการที่ประชาชนมีพื้นฐานทางด้านการศึกษาอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การที่ประเทศจะเจริญก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใดส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับการลงทุนทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของทั้งภาครัฐและเอกชน ในแง่ของนักเศรษฐศาสตร์มีแนวคิดที่ว่า การลงทุนทางการศึกษาเป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตในอนาคต ดังที่นักเศรษฐศาสตร์หลายท่าน ได้ให้แนวคิดไว้

โดยทั่วไป บัญชีจะแบ่งต้นทุนออกเป็น 2 ส่วน คือ

- 1) ต้นทุนโดยตรง (Direct Cost) หมายถึง ต้นทุนที่สามารถแบ่งแยกได้ว่าเป็นต้นทุนในการผลิตสินค้าชนิดใด
- 2) ต้นทุนโดยอ้อม (Indirect Cost) หมายถึง ต้นทุนร่วมซึ่งไม่สามารถจะบอกได้ว่าใช้ใน การผลิตสินค้าชนิดใด เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ

การแบ่งต้นทุนในลักษณะนี้จะทำให้สับสนในการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ จึงได้มีการแบ่งต้นทุนใหม่ต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์แบ่งออกได้ดังนี้ คือ

- 1) ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) คือ ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาการวิเคราะห์ ไม่ว่าจำนวนการผลิตจะเป็นเท่าไรก็ตาม ในระยะสั้นต้นทุนคงที่จะไม่เปลี่ยนแปลง แต่ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อสินค้าจะลดลงเมื่อจำนวนสินค้าที่ผลิตมากขึ้น
- 2) ต้นทุนแปรผัน (Variable Cost) คือ ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามจำนวนการผลิต เมื่อผลิตสินค้ามากขึ้นต้นทุนแปรผันจะเพิ่มขึ้นด้วย
- 3) ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) คือ มูลค่าของปัจจัยการผลิตจำนวนใดจำนวนหนึ่งที่ถูกใช้ไปในทางเลือกที่ดีที่สุด โดยปกติผู้ผลิตมักจะมองไม่เห็นต้นทุนค่าเสียโอกาส แต่จะต้องนำมาคิดในการตัดสินใจและวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เสมอ กล่าวอีกอย่างคือ ต้นทุนค่าเสียโอกาส คือ มูลค่าทางเลือกที่ดีที่สุดที่จะใช้ปัจจัยการผลิตนั้น ๆ ถ้าปัจจัยการผลิตนั้นไม่ได้ถูกนำมาใช้โดยธุรกิจ ต้นทุนค่าเสียโอกาสแตกต่างจากต้นทุนจมในทางบัญชี (Sunk Cost) ซึ่งเป็นต้นทุนทางบัญชีที่หลังจากลงบัญชีแล้ว ผู้ผลิตไม่ต้องเอามาวิเคราะห์ เพราะต้นทุนในอดีตคือต้นทุนที่ใช้ไปแล้ว และ “จม” ไปแล้ว ไม่สามารถเรียกคืนได้ ดังนั้นจึงไม่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ตัดสินใจ

กฤติยา อินต้อย (2558) กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนา ทั้งโดยส่วนบุคคลและสังคม การลงทุนทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อาจเป็นได้ทั้งการ บริโภคหรือการลงทุน ทั้งนี้เนื่องจากผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการศึกษามีความแตกต่างกัน ดังนี้

1) การศึกษาเป็นการบริโภค การที่ครอบครัวได้ส่งบุตรธิดาได้รับการศึกษาใน สถานศึกษายังผลให้ครอบครัวได้รับความพึงพอใจหรือได้รับอรรถประโยชน์โดยตรง เช่นเดียวกับการบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ เช่น ตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น เกียรติยศชื่อเสียง ความสุข ความชื่นชม และความมีหน้ามีตาซึ่งครอบครัวได้รับในขณะที่บุตรธิดาของตนกำลังศึกษาอยู่ ดังนั้น ความพึงพอใจที่ได้รับจากการลงทุนทางการศึกษาจึงถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

2) การศึกษาเป็นการลงทุน การที่บุคคลลงทุนทางการศึกษาเพื่อให้ได้รับความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพในอนาคต และมีรายได้มากกว่าบุคคลที่ไม่ได้รับการศึกษา รวมทั้งได้ ชื่อว่าเป็นคนที่มีการศึกษา ดังนั้น การลงทุนทางการศึกษาจึงเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน นัก เศรษฐศาสตร์ที่สนับสนุนแนวคิดนี้ เช่น Schultz (1961) ได้ให้ความเห็นว่ากระบวนการศึกษาเป็น กระบวนการผลิตที่ช่วยเปลี่ยนแปลงมนุษย์ให้มีคุณภาพดีขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นมามีใช้สินค้าแต่เป็นสิ่งที่ นักเศรษฐศาสตร์ในปัจจุบันเรียกว่า ทุนมนุษย์ ดังนั้น การลงทุนทางการศึกษาจึงเป็นการลงทุนเพื่อ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพการผลิต (Labor Productivity) สูงขึ้น และได้รับ ผลตอบแทนเพิ่มขึ้นในอนาคต จากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ที่กล่าวว่ารายได้หน่วยสุดท้าย (Marginal Income) จะเท่ากับผลิตภาพหน่วยสุดท้าย (Marginal Productivity) เสมอในตลาดแรงงานที่มีการ แข่งขันอย่างสมบูรณ์ ดังนั้น ถ้าสมมติว่าตลาดแรงงานที่มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ รายได้ที่บุคคล ได้รับก็จะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการผลิตที่มีอยู่ในตัวบุคคล อันเนื่องมาจากการ ลงทุนทางการศึกษาได้

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่ได้มุ่งหวังให้ เกิดผลตอบแทนในรูปตัวเงินจะเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค แต่ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ที่มุ่งหวังให้เกิดผลตอบแทนในรูปตัวเงินแล้วจะเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน อย่างไรก็ตาม เป็นการยากที่จะแยกค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ออกเป็น ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน ทั้งนี้เนื่องจากการลงทุนทางการศึกษาเพื่อ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีทั้งการบริโภคและการลงทุน ดังนี้

1) การลงทุนทางการศึกษาของบิดามารดาให้กับบุตรธิดา เพื่อมุ่งหวังให้บุตรธิดาสามารถอ่านออกเขียนได้ มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเฉลียวฉลาดรู้เท่าทันบุคคลอื่นจะเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อบุตรธิดามีความรู้สูงขึ้น ก็จะมีโอกาสทำงาน มีอาชีพ และมีรายได้สูงขึ้น ซึ่งก็จะเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนด้วย

2) การลงทุนทางการศึกษาของบิดามารดาให้กับบุตรธิดาอาจจะเกิดจากเหตุผลอื่น ๆ มากกว่าที่จะให้ผลตอบแทนในรูปแบบตัวเงิน เช่น บิดามารดาส่งบุตรธิดาไปรับการศึกษาในสถานศึกษาอันเนื่องมาจากการเป็นการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปีตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และอีกส่วนหนึ่งเมื่อบุตรธิดามีพื้นฐานการศึกษาภาคบังคับแล้ว ก็ปรารถนาให้บุตรธิดามีการศึกษาที่สูงขึ้น เพื่อจะได้มีโอกาสทำงาน มีอาชีพ และมีรายได้สูงขึ้น โดยไม่ได้คำนึงถึงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษาแก่บุตรธิดานั้นเป็นจำนวนเงินเท่าใดจึงจะคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายการลงทุนทางการศึกษาแก่บุตรธิดาของตนเอง

3) การกำหนดรายได้เป็นเครื่องวัดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษาที่แตกต่างกันนั้นไม่เพียงพอ เนื่องจากระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่ได้ก่อให้เกิดความแตกต่างของรายได้เพียงอย่างเดียว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกที่มีอิทธิพลต่อรายได้ ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล เช่น เพศ ภูมิฐานะ ทักษะพิเศษ เป็นต้น ภูมิหลังของครอบครัว เช่น อาชีพของบิดามารดา การศึกษาของบิดามารดา ความแตกต่างของงาน เช่น สถานที่ตั้งของงาน ลักษณะของงาน อาชีพ และสภาพการทำงาน

กล่าวได้ว่า แนวคิดการลงทุนการศึกษา คือ เป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์อย่างหนึ่ง โดยให้มนุษย์มีการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เมื่อมนุษย์มีการเรียนรู้มากก็สามารถจะพัฒนาความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ ในการทำงานต่าง ๆ อีกทั้งสามารถพัฒนาความคิดความอ่านได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงได้

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษา

การศึกษาถือว่าการลงทุนชนิดหนึ่งกล่าวคือ เมื่อบุคคลใดก็ตามมีความต้องการที่จะศึกษาต่อหลักสูตรใดๆ ควรศึกษาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด หรือเลือกในทางเลือกที่คุ้มค่ากับการลงทุนมากที่สุด เกณฑ์ที่จะใช้ในการตัดสินใจในการลงทุนมี 2 เกณฑ์ คือ

2.4.1 เกณฑ์เกี่ยวกับการปรับค่าของเวลา (Time Value)

การตัดสินใจลงทุนด้านการศึกษาคงจำเป็นต้องพิจารณาทั้งต้นทุนและผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ โดยอาจนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อประเมินความคุ้มค่า หากผลประโยชน์จากการศึกษามีมูลค่าสูงกว่าต้นทุนที่ใช้ไป ก็สามารถพิจารณาได้ว่าเป็นการตัดสินใจที่สอดคล้องกับหลักเศรษฐศาสตร์ที่ว่า “ต้นทุนน้อย ผลประโยชน์มาก” เนื่องจากการศึกษานั้นถือเป็นการลงทุนรูปแบบหนึ่ง ซึ่งผู้ลงทุนมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มศักยภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ การประเมินว่าการศึกษาคู่มน่าลงทุนเพียงใด จึงต้องอาศัยทฤษฎีด้านการตัดสินใจในการลงทุนทางการศึกษาเข้ามาช่วยประกอบการพิจารณา

นอกจากนี้ “อายุของโครงการ” ก็เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจลงทุน หากโครงการมีระยะเวลาเพียงปีเดียว การวิเคราะห์ผลตอบแทนจะไม่ซับซ้อนมากนัก เนื่องจากความผันผวนของมูลค่าเงินในช่วงสั้นมักไม่รุนแรง แต่หากโครงการมีอายุมากกว่าหนึ่งปี การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าเงินในอนาคต รวมถึงความแตกต่างของผลประโยชน์ในแต่ละปี จะทำให้การประเมินความคุ้มค่าซับซ้อนยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องใช้วิธี “การปรับค่าของเวลา” (Time Value of Money) ซึ่งเป็นการแปลงมูลค่าในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการได้อย่างถูกต้องและอยู่บนฐานเวลาเดียวกัน

2.4.2 เกณฑ์การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis: CBA)

ประกอบด้วย 3 แนวคิดที่นิยมใช้กันในการคำนวณ

1) ผลประโยชน์ตามแนวคิดมูลค่าปัจจุบัน (Net Present Value of Benefit :NPV) การหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) ของต้นทุนโครงการลงทุนใด ๆ ในการเปรียบเทียบกับมูลค่าปัจจุบันของอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาในโครงการนั้น Gittinger (1972) ได้กล่าวถึงการคิดอัตราคิดลด (Discount rate) หรืออัตราค่าตอบแทนว่า ควรใช้อัตราคิดลด โดยใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในตลาดเป็นตัวกำหนดอัตราคิดลด

การดำเนินงานลงทุนในโครงการใด ๆ นั้น พิจารณาจากการหามูลค่า ปัจจุบันสุทธิ (NPV) ของผลประโยชน์ (B) และค่าใช้จ่าย (C) ของโครงการ แล้วนำมาคำนวณกับอัตราส่วนลด หรือหาจากผลต่างระหว่างผลรวมมูลค่าของผลประโยชน์ (B) และผลรวมมูลค่าของต้นทุน (C) ที่ได้ปรับค่าของเวลาในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบันแล้ว เพื่อวิเคราะห์ว่าการลงทุนให้ผลประโยชน์ คุ่มค่าหรือไม่ ผลประโยชน์ที่คำนวณได้อาจมีค่า + , - และ 0 โดยพิจารณาให้เลือกโครงการที่ให้มูลค่า ปัจจุบันสุทธิ มากกว่าศูนย์ หรือเป็นบวกสูงสุด ถ้าต้องการเปรียบเทียบตั้งแต่สองโครงการขึ้นไป จึงถือว่าควรลงทุนในโครงการนั้น ๆ

2) การลงทุนตามแนวคิดอัตราผลประโยชน์ภายใน (Internal Rate of Return :IRR)

อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของการลงทุน คือ เป็นอัตราที่พิจารณาให้ผลประโยชน์และ ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่คิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากัน หรือเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) จากการลงทุนมีค่าเท่ากับศูนย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนพอดี โดยที่ค่า IRR ที่คำนวณได้ต้องมากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนด

ถ้า $IRR > \text{อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r)}$ แสดงว่าโครงการนี้มีความคุ้มค่าในการลงทุน

ถ้า $IRR < \text{อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r)}$ แสดงว่าโครงการนี้ไม่คุ้มค่าในการลงทุน

ถ้า $IRR = \text{อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r)}$ แสดงว่าโครงการนี้ผลประโยชน์ที่ได้รับเท่ากับ ต้นทุนพอดี จะลงทุนหรือไม่ก็ได้ ขึ้นกับปัจจัยอื่น ๆ เช่น เป็นโครงการที่จำเป็นแก่

สังคมส่วนรวม หรือส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศชาติ เป็นต้น อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของการลงทุน

การหาค่า IRR คือ การหาอัตราคิดลดตัวแรกต้องใช้ตาราง IRR Cash Flow การจะเปิดตารางจะต้องใช้ 3 ค่า คือ จำนวนปีที่ผลประโยชน์สุทธิของโครงการเป็น ลบ จำนวนปีที่ผลประโยชน์สุทธิของโครงการเป็น บวก ผลประโยชน์สุทธิเฉลี่ยในปีที่มีค่าเป็นบวกคิดเป็นร้อยละของผลประโยชน์รวมในปีที่มีค่าเป็นลบ

3) การหาอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio :BCR)

เป็นการแสดงถึงอัตราส่วนของผลประโยชน์ในมูลค่าปัจจุบันกับต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในมูลค่าปัจจุบันเช่นกัน โดยต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายเป็นผลรวมทั้งสิ้นไม่แยกประเภทของค่าใช้จ่าย เป็นตัววัดผลเสียของโครงการ และค่าที่ได้ BCR ต้องมีค่ามากกว่า 1 จึงสามารถบอกถึงความน่าลงทุนในโครงการนั้น ๆ

เนื่องจากทั้ง 3 วิธีต่างก็มีข้อดีข้อเสียอยู่ในตัวเอง หากใช้วิธีการศึกษาวิธีใดวิธีหนึ่งไม่อาจบอกได้ว่าโครงการนั้นคุ้มค่าน่าลงทุนหรือไม่ เช่น โครงการหนึ่งให้ค่า NPV เป็น บวก แต่ในการคำนวณหาค่า IRR จะมีอัตราคิดลดบางอัตราที่จะทำให้ค่าของ NPV เป็นศูนย์ได้ จึงต้องพิจารณาจากค่า BCR ร่วมด้วย เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง หากค่า IRR มากกว่าอัตราดอกเบี้ย ก็ย่อมแสดงว่าโครงการนั้นสมควรจะลงทุน แต่ถ้าค่า IRR น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ย ก็ย่อมไม่สมควรจะลงทุน ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงใช้ทั้ง 3 วิธี ในการศึกษาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว

การเลือกอัตราคิดลดอัตราดอกเบี้ยที่ถูกกล่าวถึงในที่นี้มีความสำคัญในลักษณะของอัตราคิดลด หรืออัตราค่าตอบแทน ซึ่งเป็นอัตราที่แสดงถึงผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบของเปอร์เซ็นต์ ตัวอย่างเช่น หากเราลงทุนในจำนวนเงินเท่านั้นและต้องการรู้ว่าเราจะได้รับผลตอบแทนอยู่ที่ร้อยละเท่าใด การตั้งคำถามว่าควรใช้อัตราคิดลดระดับใดในการประเมินค่าโครงการจึงมีความหมายคล้ายคลึงกัน นั่นคือ จะใช้ระดับอัตราค่าตอบแทนใดเป็นอัตราคิดลดเพื่อนำมาคำนวณหาค่าปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้ค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตนั้นเท่ากับค่าใช้จ่ายในการลงทุน

การลงทุนในโครงการต่าง ๆ ผู้ลงทุนมักคาดหวังผลตอบแทนที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการกู้ยืม หากอัตราผลตอบแทนที่คาดการณ์ไว้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายในการกู้ยืม ผู้ลงทุนจะไม่นิยมลงทุนในโครงการนั้น การเลือกอัตราคิดลดจะขึ้นอยู่กับตัวรวม (Numeraire) ที่เราจะเลือกใช้ในการแสดงถึงอัตราการลดลงของมูลค่าของตัวรวมในระหว่างอนาคตและปัจจุบัน

เมื่อเราเลือกอัตราคิดลดแล้ว จะต้องใช้อัตรานั้นเป็นอัตราคงที่ตลอดอายุของโครงการ โดยหากเราเลือกการบริโภค (Consumption) เป็นตัวรวม อัตราส่วนลดจะสะท้อนถึงมูลค่าในการบริโภคตลอดเวลา ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับอัตราดอกเบี้ยในการบริโภคที่แสดงถึงความพอใจที่แตกต่างกันไปตามเวลาในระหว่างที่บริโภคในวันนี้ และการเลื่อนบริโภคออกไปในปีหน้า แต่ถ้าเลือกการลงทุนสาธารณะ (Public Investment) เป็นตัวรวม อัตราคิดลดที่เหมาะสมก็คือค่าบอกเล่าถึงการเสียโอกาสของทุนในระบบเศรษฐกิจ ทั้งนี้ค่าที่สำคัญในการเลือกอัตราคิดลดก็คือ “ค่าเสียโอกาสของทุน” (Opportunity Cost of Capital) ซึ่งหมายถึงผลตอบแทนที่เราจะได้จากการใช้งานทุนไปในทางเลือกอื่นที่ดีที่สุด หากทุนที่มีสถานะการใช้งานอยู่ สามารถนำไปลงทุนในโครงการอื่นได้ การเลือกนำนั้นมาใช้กับโครงการที่กำลังถูกพิจารณานั้นจะทำให้โอกาสในการลงทุนในโครงการอื่นหมดไป และค่าเสียโอกาสนี้จึงเป็นการชี้วัดผลตอบแทนจากโครงการลงทุนในทางเลือกที่ดีที่สุดที่ผู้ลงทุนอาจจะพลาดไป หากนำนั้นมาใช้กับโครงการที่กำลังอยู่ในกระบวนการประเมินอยู่ ดังนั้น การเลือกอัตราคิดลดจึงเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและสำคัญอย่างมาก เพราะมันไม่เพียงแต่วัดผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้จากการลงทุน แต่ยังเป็นการคำนึงถึงค่าตอบแทนที่สูงเสียไปหากเลือกที่จะลงทุนในโครงการที่ไม่ทำให้เกิดผลตอบแทนที่คุ้มค่าในระยะยาว (ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ, 2542)

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษา

ค่าใช้จ่ายทางการศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ (มงกุฎ หาญโยธี, 2550) คือ

1) ค่าใช้จ่ายสถาบัน ประกอบด้วย

- (1) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ซึ่งหมายถึง ค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าวัสดุค่าใช้จ่าย ค่าสาธารณูปโภคและเงินอุดหนุน ทั้งในส่วนที่เป็นงบประมาณแผ่นดินเงินนอกงบประมาณแผ่นดินและเงินต่างประเทศ
- (2) ค่าใช้จ่ายทุนทรัพย์สิน ได้แก่ ค่าเสื่อมในการใช้อาคารสถานที่และครุภัณฑ์เพื่อการศึกษาที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี

2) ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ประกอบด้วย

- (1) ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน เรียน ค่าหน่วยกิต ค่าหนังสือและตำรา รวมถึงอุปกรณ์ทางการศึกษาอื่นๆ
- (2) ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นอื่น ๆ ในระหว่างการการศึกษา ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าพักผ่อนหย่อนใน ฯลฯ
- (3) ค่าที่พัก ค่าเสียโอกาส หรือ รายได้ที่นักศึกษาควรจะได้รับจากการทำงานแทนการศึกษาต่อ

กฤติยา อินตุ้ย (2558) กล่าวว่าองค์ประกอบของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนทางการศึกษาแบ่งออกเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ ต้นทุนทางสังคม (Social Cost) และต้นทุนส่วนบุคคล (Private Cost)

1) ต้นทุนทางสังคมหมายถึงค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่รัฐหรือชุมชนเป็นผู้จ่ายเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยประกอบด้วย

(1) ต้นทุนดำเนินงาน หมายถึงค่าใช้จ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อบริหารงานประจำของสถานศึกษาในแต่ละปี ซึ่งรวมถึง

(1.1) รายจ่ายบุคลากร ได้แก่เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และค่าจ้างตามสัญญา

(1.2) ค่าตอบแทน ได้แก่ ค่าเช่าบ้าน เงินประจำตำแหน่ง และเงินสมนาคุณ

(1.3) ค่าใช้สอย ได้แก่ค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งการบริการ เช่น ค่าจ้างเหมาเดินสายไฟฟ้าและติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าเพิ่มเติม ค่าจ้างเหมาเดินท่อประปาและอุปกรณ์ประปาเพิ่มเติม ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งโทรศัพท์ ค่าเช่าทรัพย์สิน ค่าจ้างเหมา บริการต่างๆ เป็นต้น

(1.4) ค่าวัสดุ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่ใช้แล้วสิ้นเปลืองไปเองหรือมีอายุการใช้งานระยะเวลาสั้น เช่น สิ่งของที่มีอายุการใช้งานไม่เกิน 1 ปี และสิ่งของที่มีลักษณะคงทนถาวรแต่มีราคาต่อหน่วยหรือชุดไม่เกิน 5,000 บาท

(1.5) ค่าสาธารณูปโภค ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการสาธารณูปโภค สื่อสาร และโทรคมนาคม เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการไปรษณีย์ และบริการสื่อสารและโทรคมนาคม

(2) ต้นทุนทรัพย์สิน (Capital Cost) หมายถึงค่าใช้จ่ายที่กำหนดค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของสถานศึกษา ได้แก่:

(2.1) ค่าครุภัณฑ์ ระบายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งของที่มีลักษณะคงทนถาวร มีอายุการใช้งานเกิน 1 ปี และมีราคาต่อหน่วยเกิน 5,000 บาท รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายพร้อมกับสิ่งของ เช่น ค่าขนส่ง ค่าประกันภัย ค่าติดตั้ง เป็นต้น

(2.2) ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ระบายเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินและ/หรือสิ่งก่อสร้าง รวมถึงต่าง ๆ ที่ติดกับที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ระบายเพื่อปรับปรุงที่ดินและสิ่งก่อสร้างซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ระบายเพื่อจ้างออกแบบ จ้างควบคุมงาน และจ้างที่ปรึกษาเพื่อการจัดการหรือปรับปรุงที่ดินและสิ่งก่อสร้างนั้นๆ

(3) ต้นทุนทางอ้อมของสังคม (Indirect Social Cost) หรือ ต้นทุนค่าเสียโอกาสของสังคม (Opportunity Social Cost) เป็นค่าใช้จ่ายในลักษณะการสูญเสียรายได้ที่สามารถเกิดขึ้นได้จากการใช้ทรัพยากรทางการศึกษานั้นแต่ต้องสละไปจากการเลือกอื่น เช่น เมื่อนำอาคาร ที่ดิน และครุภัณฑ์มาใช้ในการจัดการศึกษาแล้ว ย่อมสละการนำทรัพยากรการศึกษาดังกล่าวไปใช้ในกิจกรรมหรือบริการอื่นๆ เพื่อหารายได้ ทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับรายได้จากกิจกรรมหรือบริการอื่น ๆ

2) ต้นทุนส่วนบุคคล หมายถึงค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองหรือผู้เรียนจะต้องจ่ายโดยใช้ทรัพยากรส่วนตัวในขณะที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ประกอบด้วย

(1) ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล (Private Direct Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนจะต้องจ่ายให้กับสถานศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง เช่น ค่าลงทะเบียนวิชาเรียน ค่าธรรมเนียมค่าบำรุงการศึกษา เป็นต้น

(2) ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็น (Student Cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนจะต้องจ่ายระหว่างการศึกษานี้ เช่น ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าที่พักส่วนตัว ค่าสมาชิกและค่ากิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

(3) ต้นทุนทางอ้อมส่วนบุคคล (Indirect Private Cost) หรือ ค่าเสียโอกาสของบุคคล (Opportunity Private Cost) เป็นต้นทุนที่เกิดจากการเสียโอกาสของบุคคลที่ต้องใช้เวลาในการศึกษาแทนที่จะไปประกอบอาชีพเพื่อให้เกิดรายได้ซึ่งรายได้ที่เสียไป (Earning Foregone) เช่น รายได้ที่ผู้เรียนเสียไปในระหว่างการศึกษานี้ในระดับปริญญาตรีแทนที่จะทำงานในตลาดแรงงาน เป็นต้น ต้นทุนค่าเสียโอกาสอาจรวมไปถึงผลกระทบภายนอกทางบวก (Positive Externality) เช่น การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศมากขึ้น และผลกระทบภายนอกทาง

ลบ (Negative Externality) ที่อาจเกิดขึ้นกับบุคคลอื่นๆ เช่น การเพิ่มจำนวนรถในท้องถนนทำให้การจราจรติดขัด เป็นต้น โดยต้นทุนค่าเสียโอกาสนี้เป็นส่วนของต้นทุนทั้งหมดที่ผู้เรียนต้องเสียในการศึกษาในระดับนั้นๆ และมีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันและสังคมในอนาคตของผู้เรียนด้วย

โกวิท ประดิษฐ์ผล (2563) ได้ให้แนวคิดเรื่ององค์ประกอบต้นทุนทางการศึกษาไว้ว่า ต้นทุนในการศึกษาไม่ได้มีเพียงค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงิน (Money Expenditure) เท่านั้น แต่ยังรวมถึงค่าเสียโอกาสของสังคมและบุคคล ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ ต้นทุนสังคมและต้นทุนบุคคล

1) ต้นทุนสังคม คือ ต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรส่วนรวม โดยครอบคลุมทั้งต้นทุนของผู้เรียนและส่วนของรัฐหรือสถาบัน เช่น การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษา การสร้างและบำรุงรักษาสถานศึกษา การจ้างครูและบุคลากรทางการศึกษา และการสนับสนุนโครงการการศึกษาต่าง ๆ ของรัฐ

2) ต้นทุนบุคคล คือ ต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรส่วนตัวเพื่อการศึกษา ซึ่งการลงทุนในการศึกษาของบุคคลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม

(1) ค่าใช้จ่ายทางตรง หมายถึงค่าใช้จ่ายโดยตรงที่ต้องจ่ายเพื่อเข้ารับการการศึกษา เช่น ค่าลงทะเบียน ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ค่าหนังสือตำราเรียน ค่าเดินทางไปสถานศึกษา และอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ

(2) ค่าใช้จ่ายทางอ้อม หมายถึงค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายทางตรง ซึ่งเป็นผลกระทบภายนอกที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลเข้ารับการการศึกษา เช่น ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) หากบุคคลไม่เลือกที่จะศึกษาต่อ เขาสามารถประกอบอาชีพที่เหมาะสมและมีรายได้จากอาชีพนั้น ๆ ได้ แต่เมื่อเลือกที่จะศึกษาต่อ เขาต้องเสียสละรายได้หรือประโยชน์อื่น ๆ ที่อาจได้รับจากการทำงานในอดีต เช่น ค่าล่วงเวลา หรือโอกาสในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน เนื่องจากการทุ่มเทเวลาให้กับการศึกษา และต้นทุนที่ไม่สามารถประเมินเป็นตัวเงินได้อย่างชัดเจนเช่น ความไม่สบายใจ ความเครียดจากการศึกษา การพักผ่อนที่ลดน้อยลง เป็นต้น

ต้นทุนทางการศึกษาเหล่านี้มีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวบุคคลและสังคม การรับรู้และคำนึงถึงต้นทุนเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนและตัดสินใจในการลงทุนทางการศึกษา เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืนในอนาคต

2.6 แนวคิดทฤษฎีทุนมนุษย์

นักเศรษฐศาสตร์รุ่นแรก ๆ ได้เน้นย้ำแนวทางแบบดั้งเดิมในการศึกษาผลตอบแทนจากการศึกษา ตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1950 เป็นต้นมา โดยเน้นที่ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นอันเกิดจากปัจจัยมนุษย์ แม้ว่าจะมีการถกเถียงกันอย่างแพร่หลายเกี่ยวกับทุนมนุษย์ แต่ก็ทำให้เกิดทฤษฎีขึ้นมากมาย มีความเข้าใจว่าการเติบโตจะสัมพันธ์กับปัจจัยการผลิต (ทุน แรงงาน และปัจจัยธรรมชาติ) ตามความต้องการของแต่ละภูมิภาค โมเดลทุนมนุษย์ ถือว่าการตัดสินใจของบุคคลที่จะลงทุนในการฝึกอบรมนั้น ขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างต้นทุนและผลประโยชน์ของการลงทุนนั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง การตัดสินใจลงทุนในทุนมนุษย์ ขึ้นอยู่กับมูลค่าสุทธิปัจจุบันและรายได้ในอนาคตของการลงทุนนี้ โดยพิจารณาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนและอัตราดอกเบี้ยตลาด

ตามที่ Schultz (1961) และ Becker (1964) กล่าวว่า การยกระดับประชากรผ่านการลงทุนด้านการศึกษาถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเพิ่มผลผลิต ซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจและการพัฒนาของภูมิภาคในที่สุด ทฤษฎีทุนมนุษย์ชี้ให้เห็นว่า การลงทุนด้านการศึกษาช่วยให้บุคคลมีความสามารถมากขึ้น ส่งผลต่ออัตราการเติบโตของประเทศในทางที่ดี แนวคิดสำคัญของทฤษฎีนี้คือ การลงทุนในการพัฒนาตนเอง นอกเหนือจากการเพิ่มอัตราผลผลิตของแรงงานแล้วยังส่งเสริมความก้าวหน้าของประเทศ และยังส่งผลต่อการเพิ่มค่าตอบแทนที่แท้จริง ทฤษฎีทุนมนุษย์เชื่อมโยงระหว่างระดับการศึกษาของบุคคลกับความสำเร็จในอาชีพ โดยระบุว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนด้านการศึกษาส่งผลดีต่อทั้งการเติบโตของบุคคลเองและสังคมโดยรวม เนื่องจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นของแต่ละบุคคลก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม (Spillover Effects) ส่งผลดีต่อสุขภาพและการสร้างครอบครัว การศึกษาต้องมีคุณภาพที่ดี เพื่อให้ส่งผลเชิงบวกต่อกระบวนการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อสร้างทุนมนุษย์จำเป็นต้องมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะของทุนมนุษย์

ทุนมนุษย์คือความรู้ ทักษะ ความสามารถ ประสบการณ์ และสุขภาพที่พัฒนาและสะสมในตัวบุคคล โดยมีบทบาทสำคัญต่อองค์กรและการพัฒนาประเทศ ลักษณะของทุนมนุษย์มีคุณธรรม จับต้องไม่ได้ และสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ ทุนมนุษย์ที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ซึ่งได้มาจากพันธุกรรมของบิดามารดาและการดูแลในช่วงตั้งครรภ์ และทุนมนุษย์ที่พัฒนาเพิ่มเติมภายหลังการเกิด เช่น การเลี้ยงดู การศึกษา การอบรม และการดูแลสุขภาพ ทุนมนุษย์ยังมีความ

แตกต่างจากทุนอื่น เนื่องจากไม่สามารถซื้อขายหรือโอนสิทธิ์ได้ มีลักษณะนามธรรมที่จับต้องไม่ได้ และไม่สามารถแยกออกจากตัวบุคคลเจ้าของทุนได้ การลงทุนในทุนมนุษย์ เช่น การศึกษา อาจเป็นทั้งการบริโภคเพื่อความรู้ส่วนตัวและการลงทุนเพื่อเพิ่มผลิตภาพ ในภาพรวม ทุนมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาตัวบุคคล องค์กร และประเทศ โดยช่วยเพิ่มผลิตภาพและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว (เทอดศักดิ์ ชมโตะสุวรรณ, 2557)

ทุนมนุษย์ในบริบทของเศรษฐศาสตร์ และปัจจัยในการพัฒนาทุนมนุษย์มีบทบาทสำคัญ ทั้งต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความสำเร็จของแต่ละปัจเจกบุคคล งานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์มหภาคช่วยให้เข้าใจว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital) เป็นปัจจัยการผลิตที่มีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ งานวิจัยของ Lucas Jr. (1988), Romer (1990), และ Mankiw, Romer, and Weil (1992) นำเสนอกรอบแนวคิดที่ทุนมนุษย์ส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจผ่านปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงงานทักษะสูง ซึ่งนำไปสู่นวัตกรรมที่เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ที่สำคัญบทบาทของทุนมนุษย์สามารถเติบโตได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ซึ่งแตกต่างจากกรณีของทุนทางกายภาพ (Physical Capital) ที่มีบทบาทน้อยลงเมื่อมีปริมาณมากขึ้น ดังนั้น การลงทุนเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก ในขณะเดียวกัน งานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์จุลภาคชี้ให้เห็นว่าทุนมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของแต่ละปัจเจกบุคคล งานวิจัยของ Becker (1964) และ Mincer (1974) ช่วยชี้ให้เห็นบทบาทของทุนมนุษย์ต่อผลลัพธ์ในตลาดแรงงาน โดยใช้การศึกษาและประสบการณ์ทำงานแทนทุนมนุษย์ งานวิจัยกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับอัตราผลตอบแทนของการศึกษา (Returns to Schooling) ซึ่งบ่งชี้ว่าการศึกษาที่เพิ่มขึ้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนมากขึ้นเพียงใด (วีระชาติ กิเลนทอง, 2566) ทั้งนี้ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานไม่ใช่ทุนมนุษย์โดยตรง แต่เป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างทุนมนุษย์ ดังนั้น การพัฒนาทุนมนุษย์จึงต้องคำนึงถึงการศึกษ การฝึกอบรม และประสบการณ์ในการทำงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องในระยะยาว

การวัดผลตอบแทนจากการลงทุนด้านการศึกษาต่อการเติบโตและการพัฒนาของภูมิภาค โดยอาศัยสมมติฐานที่ว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพของประชากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของภูมิภาค ทุนมนุษย์แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและส่งเสริมการพัฒนาภูมิภาค ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตของประชากร ลดต้นทุนการผลิต และส่งผลให้ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลตอบแทนการผลิตที่สูงขึ้น ด้วยเหตุนี้

ผลกระทบของทุนมนุษย์จึงไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยอีกต่อไป แต่กลายเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญของการเติบโตทางเศรษฐกิจ และเป็นแหล่งที่มาของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อการพัฒนาพื้นที่ ผลกระทบโดยตรง ส่งผลต่อรายได้ของแรงงาน และฟังก์ชันการผลิต โดยที่ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ทุนและเทคโนโลยี มีความสำคัญในการฝึกอบรมแรงงานเพื่อยกระดับทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต และหวังผลต่อการเพิ่มรายได้ สำหรับผลกระทบโดยอ้อม คือ ผลกระทบที่ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของเทคโนโลยีที่สามารถใช้ได้ ในกระบวนการผลิต สร้างโอกาสใหม่ ๆ ในการผลิต (Rodrigues, 2023)

ผลตอบแทนทางการศึกษา: ผลตอบแทนส่วนบุคคล (Private Returns: PR)

ผลตอบแทนส่วนบุคคล (PR) คือ ชุดของผลประโยชน์ที่เกิดจากการลงทุนด้านการศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นที่ตัวบุคคล แม้ว่าผลตอบแทนส่วนบุคคลจะเน้นที่ตัวบุคคล แต่ก็อาจส่งผลกระทบต่อภายนอกได้เช่นกัน ดังนั้นจึงสามารถแบ่งผลประโยชน์ของผลตอบแทนส่วนบุคคลออกเป็นผลตอบแทนภายใน และผลตอบแทนที่มีผลกระทบต่อภายนอก

1) ผลตอบแทนภายใน คือ ผลตอบแทนที่มีผลกระทบเฉพาะบุคคล คือ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับผู้ลงทุน เช่น การมีการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะเพิ่มเงินเดือนของผู้เรียน และเพิ่มอัตราการมีงานทำ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนส่วนบุคคลกับอัตราการเติบโตของบุคคล ผลตอบแทนภายในเกี่ยวข้องกับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของการศึกษา ซึ่งจากการวัดอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) ถ้าหากอัตราผลตอบแทนภายในสูงกว่าต้นทุนโอกาสทางการเงิน (Opportunity Cost of Funds) แสดงว่าการลงทุนด้านศึกษานั้นมีความคุ้มค่าและสร้างผลกำไร การประเมินผลตอบแทนทางการศึกษา จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาและรายได้ เนื่องจากมีข้อดีอื่น ๆ ที่ไม่สามารถประเมินค่าเป็นเงินได้ แต่ส่งผลดีต่อความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล เช่น ชื่อเสียง คุณธรรม จริยธรรม และเกียรติยศของผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิ

2) ผลตอบแทนที่มีผลกระทบต่อภายนอก ถือเป็นผลตอบแทนส่วนบุคคลของการศึกษา แม้ว่าผลกระทบนี้จะเป็นช่องว่างระหว่างผลประโยชน์ภายในและผลกระทบภายนอกเชิงบวกของการศึกษาที่มีต่อสังคม (ผลประโยชน์ทางสังคม) ถึงแม้ผลประโยชน์เหล่านี้อาจไม่ได้เผยแพร่ไปยังสังคมทั้งหมด แต่เป็นตัวขับเคลื่อนผลกระทบภายนอกของการศึกษาโดยรวม McMahon (1998) อธิบายว่า ผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการศึกษา ผ่านทางเลือกของแต่ละบุคคล

สามารถก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกเชิงบวกระหว่างสังคมได้ ในไม่ช้า การตัดสินใจของแต่ละบุคคลในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่งผลต่อบุคคลอื่น ๆ ในสังคมด้วย

ตามที่ Lucas (1988) และ Romer (1990) การสะสมทุนมนุษย์เป็นองค์ประกอบที่กระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจได้ พิจารณาว่า การเติบโตไม่ได้ถูกผลตอบแทนส่วนบุคคลครอบคลุมทั้งหมด ดังนั้น ส่วนหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการเติบโตมาจากผลกระทบภายนอกเชิงบวกของการศึกษา ดังนั้น ผลประโยชน์จากผลตอบแทนทางการศึกษา สามารถขยายไปสู่ผลประโยชน์ที่กว้างไกลกว่าแนวคิดเฉพาะเจาะจงและผลประโยชน์ส่วนบุคคล ครอบคลุมทั้งประเด็นส่วนตัวและประเด็นทางสังคม ผลกระทบนี้เริ่มต้นจากผลตอบแทนส่วนบุคคล และก่อให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของครอบครัว และต่อมาส่งผลต่อสังคมโดยรวม ผลกระทบภายนอกดังกล่าวอาจเกิดขึ้นผ่านพฤติกรรมด้านสุขภาพที่ดีขึ้น อาชญากรรมที่ลดลง ความตระหนักทางการเมืองที่เพิ่มขึ้น สุขอนามัยที่ดีขึ้น อายุขัยที่ยืนยาวขึ้น ความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม และระยะห่างทางสังคมที่ลดลง ปรากฏการณ์นี้เรียกว่า ผลประโยชน์ทางสังคมของการศึกษา หรือ ผลกระทบภายนอกเชิงบวกของการศึกษา ดังนั้น การรวมกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ทางสังคม ก่อให้เกิดผลตอบแทนทางสังคม

Junior (2014) กล่าวว่า ผลตอบแทนทางสังคม ถูกนิยามว่าเป็นผลรวมของผลตอบแทนส่วนบุคคลและผลประโยชน์ภายนอกของหน่วยทุนมนุษย์ เมื่อบุคคลลงทุนด้านการศึกษา ผลกระทบจากการลงทุนนี้จะส่งผลต่อสภาพแวดล้อมทางอ้อม และข้อเท็จจริงนี้อาจก่อให้เกิดผลกระทบแบบขยายตัวไปสู่สังคมโดยรวม ดังนั้น ผลเชิงบวกของการศึกษาปรากฏต่อเศรษฐกิจในรูปแบบของผลกระทบภายนอกเชิงบวก การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคลากรที่มีคุณวุฒิ สามารถยกระดับผลผลิตของบุคลากรที่มีคุณวุฒิน้อยคนอื่น ๆ ได้อย่างทางอ้อม ผ่านการยกระดับคุณภาพชีวิตของบุคคลโดยรวม อย่างไรก็ตาม ผลตอบแทนทางสังคม มีขอบเขตที่กว้างขวางกว่าผลประโยชน์ที่มีผลกระทบบางอย่างต่อภายนอกของผลตอบแทนส่วนบุคคล กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผลตอบแทนทางสังคม มีขอบเขตที่กว้างขวางกว่าสภาพแวดล้อมของบุคคล ดังนั้น ผลตอบแทนทางสังคมจึงมีมูลค่ามากกว่าผลตอบแทนส่วนบุคคล

Heckman, Humphries, and Veramendi (2017) และ Potelienė and Tamašauskienė (2014) กล่าวว่า ผลตอบแทนทางสังคมมีมากกว่าผลตอบแทนส่วนบุคคล ผลตอบแทนที่ไม่ใช่ทางเศรษฐศาสตร์ เข้าใจง่ายแต่ยากต่อการวัด เนื่องจากเป็นผลตอบแทนที่ไม่สามารถประเมินค่าได้ง่าย

เช่น ความเป็นอยู่ ความสุข การเปลี่ยนแปลงนิสัย หรือการปรับปรุงสุขภาพ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สามารถอธิบายได้ผ่านความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษและสุขภาพ โดยการลดค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ อาจมาจากการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต เช่น พฤติกรรมการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างระดับการศึกษาและสุขภาพ การลงทุนด้านการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สมเหตุสมผล ซึ่งหมายถึงการลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ กล่าวได้ว่า ผลตอบแทนทางสังคม ครอบคลุมผลประโยชน์ทั้งหมดที่เกิดจากการศึกษา ตั้งแต่ผลประโยชน์ภายในของผลตอบแทนส่วนบุคคล ไปจนถึงผลกระทบภายนอกเชิงบวกของการศึกษาที่ครอบคลุมทั้งสังคม ดังนั้น วรรณกรรมบางส่วนชี้ว่าความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนส่วนบุคคลและผลตอบแทนทางสังคมนั้น อยู่ที่ผลกระทบภายนอกเชิงบวกของการศึกษา พิจารณาจากขอบเขตของผลกระทบภายนอกเหล่านี้ เพราะถึงแม้ว่าจะไม่ได้นำไปใช้โดยตรงในกระบวนการผลิต แต่ผลกระทบเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อสังคมทั้งหมดภายนอก จากมุมมองทางเศรษฐศาสตร์อีกด้านหนึ่ง ผลตอบแทนส่วนบุคคลสามารถเชื่อมโยงกับวิธีที่การศึกษาเพิ่มโอกาสในการมีชีวิตที่ดีขึ้นสำหรับบุคคล และยังสามารถก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่มีผลกระทบบางอย่างต่อภายนอก ในมุมมองนี้ ผลประโยชน์ที่มีผลกระทบบางอย่างต่อภายนอก คือ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการลงทุนด้านการศึกษาในฐานะผลตอบแทนส่วนบุคคล ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนบุคคลและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เน้นย้ำว่า แม้ผลประโยชน์จะเป็นผลตอบแทนส่วนบุคคล แต่ผลกระทบของผลประโยชน์เหล่านั้นอาจส่งต่อไปยังผู้อื่นได้

ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Becker, 1964) และแบบจำลอง Push-Pull Model ของ กระแสการศึกษา ระหว่างประเทศ (Mazzarol & Soutar, 2002) ถูกนำมาใช้เป็นกรอบทางทฤษฎีสำหรับการศึกษานี้ ทฤษฎีเหล่านี้สามารถอธิบายแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาทั้งในสหรัฐอเมริกา และนักศึกษาต่างชาติได้ นักเศรษฐศาสตร์และนักวิจัยด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ใช้ทฤษฎีทุนมนุษย์เพื่ออธิบายเหตุผลที่แต่ละบุคคลเลือกที่จะลงทุนในการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Becker, 1964) โดยทั่วไปแล้วทุนมนุษย์เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะที่บุคคลครอบครองซึ่งเพิ่มมูลค่าให้กับความสามารถทางเศรษฐกิจของตน ดังนั้นบุคคลอาจเลือกที่จะลงทุนมากขึ้นในการศึกษาระดับอุดมศึกษาเมื่อต้นทุนที่คาดหวังน้อยกว่าผลประโยชน์ที่คาดหวัง (Acemoglu, Gallego, & Robinson, 2014) การตัดสินใจของนักเรียนที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศนั้นรวมถึงการพิจารณาต้นทุนและค่าใช้จ่ายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงินที่จะเกิดขึ้นระหว่างการเดินทาง ประโยชน์ที่

คาดหวังมีทั้งภายในและภายนอก ในบริบทนี้ ประโยชน์ที่แท้จริง ได้แก่ โอกาสในการเรียนรู้ภาษา การสำรวจวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และการหลบหนี ในทางกลับกันผลประโยชน์ภายนอกเกี่ยวข้องกับรายได้ในอนาคตที่คาดหวังเมื่อใช้การศึกษากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Becker, 1964) ดังนั้น ผลประโยชน์ภายนอก ได้แก่ รายได้ที่สูงขึ้นที่เป็นไปได้เมื่อสำเร็จการศึกษาโอกาสในการทำงานในต่างประเทศ และผลงานทางวิชาการทั้งหมดนี้สามารถใช้เป็นสัญญาณบ่งบอกคุณภาพของตลาดแรงงานได้

ทฤษฎีการเคลื่อนย้ายการศึกษาระหว่างประเทศที่อธิบายโดย Mazzarol and Soutar (2002) ครอบคลุมกระบวนการตัดสินใจของนักศึกษาในการเรียนต่อต่างประเทศ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่แตกต่างกันซึ่งเป็นลักษณะของกระบวนการเลือกปลายทางของการเรียนรู้ในช่วงแรกนักศึกษาตัดสินใจไปเรียนต่อต่างประเทศแทนการศึกษาในประเทศซึ่งได้รับผลกระทบจากปัจจัยขับเคลื่อน ปัจจัยขับเคลื่อนหมายถึงระดับความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประเทศ

ระยะที่ 1 การมีส่วนร่วมของประเทศในเศรษฐกิจโลก ระดับการให้ความสำคัญกับการศึกษาของรัฐบาลและความพร้อมของโอกาสทางการศึกษาของประเทศ เป็นต้นมาตรการเหล่านี้ร่วมกันผลักดันให้นักศึกษาแสวงหาการศึกษาในระดับสากลนุคคดจากประเทศยากจนมีแนวโน้มที่จะถูกกีดกันจากสภาพเศรษฐกิจที่เลวร้ายที่กระตุ้นให้มองหาโอกาสมากขึ้น

ระยะที่ 2 ปัจจัยเชิงคุณมีความสำคัญในการพิจารณาเหตุผลที่ประเทศหนึ่งเป็นที่ต้องการมากกว่าอีกประเทศหนึ่งปัจจัยเชิงคุณ ได้แก่ โอกาสในการได้งานทำในระหว่างและหลังสำเร็จการศึกษาความเจริญรุ่งเรืองของต่างประเทศเมื่อเทียบกับประเทศบ้านเกิดระดับความรู้และความตระหนักรู้ของต่างประเทศและคำแนะนำของครอบครัวและเพื่อนฝูงเกี่ยวกับจุดหมายปลายทางการศึกษา

ระยะที่ 3 การเลือกสถานศึกษาเพื่อการศึกษา ปัจจัยเชิงคุณที่ทำให้สถาบันใดสถาบันหนึ่งได้รับความนิยมมากขึ้น เช่นชื่อเสียงของสถาบัน หลักสูตรการศึกษาที่หลากหลายและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง (ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมค่าครองชีพ และค่าเดินทาง) เพื่อจับภาพผลกระทบของการเรียนรู้ภาษาต่อการตัดสินใจการศึกษานี้ได้ใช้แบบจำลองภาษาอังกฤษโลกของ Kachru (1992) เป็นตัวแปรร่วม โดยแบ่งประเทศออกเป็นวง ๆ ตามสถานการณ์การใช้ภาษาอังกฤษภายในประเทศหากนักศึกษาเดินทางจากสหรัฐอเมริกาไปยังประเทศอื่นที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก แรงจูงใจในการเรียนภาษาอาจน้อยกว่านักศึกษาที่เรียนในประเทศที่มีการใช้ภาษาอังกฤษจำกัด

การศึกษาครั้งนี้มีส่วนสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจของนักศึกษาวิทยาลัยในการศึกษาต่อในต่างประเทศ

การสำรวจซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีทุนมนุษย์ (Becker, 1964) และแบบจำลองการผลักดันของกระแสการศึกษาระหว่างประเทศ ถูกนำมาใช้เพื่อพิจารณาว่าแรงจูงใจที่แตกต่างกันระหว่างนักเรียนสหรัฐที่กำลังศึกษาในต่างประเทศและนักเรียนต่างชาตินั้นแตกต่างกันหรือไม่ การวิเคราะห์ปัจจัยได้ดำเนินการเพื่อกำหนดจำนวนแรงจูงใจในการศึกษาต่อในต่างประเทศที่แฝงอยู่ในการสำรวจมากที่สุด PCA ที่ใช้การหมุนเวียน Varimax ส่งผลให้เกิดปัจจัย 8 ประการ 1) การเรียนรู้ภาษา 2) การสำรวจวัฒนธรรม 3) การเดินทางและการท่องเที่ยว 4) การเพิ่มคุณค่าทางวิชาการ 5) การหลบหนี 6) หลีกเลี่ยงข้อจำกัดทางสังคม 7) ความอยากทำงานในต่างประเทศ และ 8)ทัศนคติต่อประเทศเจ้าบ้านผลลัพธ์ของ PCA ทำให้เข้าใจแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศมากขึ้นผลลัพธ์ที่น่าสนใจที่สุดประการหนึ่งที่น่าเสนอโดยการวิเคราะห์ปัจจัยคือการแยกการหลบหนีส่วนบุคคลและการหลีกเลี่ยงข้อจำกัดทางสังคมออกจากกัน การค้นพบนี้บ่งชี้ว่าแนวคิดทั้งสองนี้เป็นแรงจูงใจที่แตกต่างกันในการศึกษาต่อในต่างประเทศและยังบ่งบอกถึงรูปแบบการผลักดันของกระแสการศึกษาระหว่างประเทศ

การค้นพบที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการวิเคราะห์ปัจจัยก็คือ การเรียนรู้ภาษาเป็นแรงจูงใจที่ชัดเจนซึ่งแยกออกจากประสบการณ์ทางวัฒนธรรมด้านอื่นๆ Salyers, Carston, Dean, and London (2015) พบว่านักเรียนมีแรงจูงใจที่จะไปศึกษาต่อในต่างประเทศตามสายสังคม วิชาชีพ การศึกษา และวัฒนธรรมรวมถึงการเรียนรู้ภาษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแรงจูงใจทางวัฒนธรรม อย่างไรก็ตามผลลัพธ์ของการวิเคราะห์ปัจจัยชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ภาษาสามารถข้ามหมวดหมู่เหล่านี้ได้และอาจเป็นเพียงโครงสร้างเดียวที่เป็นอิสระ นักเรียนมีความปรารถนาที่จะเรียนภาษาที่แตกต่างกัน ซึ่งบ่งชี้ถึงความสนใจในการพัฒนาทุนมนุษย์ที่มากขึ้น (Becker, 1964) กับนักเรียนต่างชาติจากการทดสอบตัวแปรอิสระ แสดงให้เห็นความคล้ายคลึงและความแตกต่างอื่นๆระหว่างแรงจูงใจในการศึกษาต่อในต่างประเทศของนักศึกษาในสหรัฐฯ และนักศึกษาต่างชาติทั้งสองกลุ่ม ไม่มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศแตกต่างกันในเรื่องความต้องการสำรวจวัฒนธรรมของประเทศอื่น

การมีส่วนร่วมในโอกาสการเดินทางและการท่องเที่ยวเพื่อหลีกเลี่ยงจากข้อจำกัดส่วนตัวในประเทศบ้านเกิด หรือทัศนคติต่อประเทศเจ้าบ้านการสำรวจวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดสำหรับทั้งสองกลุ่ม บ่งชี้ว่ากิจกรรมยามว่างและการเที่ยวชมสถานที่ตลอดจนประสบการณ์ใหม่ๆเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจไปศึกษาต่อในต่างประเทศสำหรับผู้เข้าร่วมการศึกษาคั้งนี้ อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างที่สำคัญในด้านแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษา เพิ่มพูนประสบการณ์ทางวิชาการ หลีกเลี่ยงข้อจำกัดทางสังคม และทำงานในต่างประเทศนักเรียนต่างชาติให้คะแนนแต่ละปัจจัยเหล่านี้สูงกว่านักเรียนในสหรัฐอเมริกาอย่างมีนัยสำคัญ (Council on International Education Exchange, 2006; Weger, 2013) นอกจากนี้ยังพบว่าประเทศต้นทางของนักศึกษา โดยเฉพาะสำหรับนักศึกษาต่างชาติเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของการเรียนรู้ภาษาซึ่งเป็นแรงจูงใจในการศึกษานอกประเทศ บ้านเกิดผลการศึกษาคั้งนี้นำเสนอกลยุทธ์ 3 ประการในการปรับปรุงประสบการณ์การศึกษาในต่างประเทศ

ประการที่ 1 โปรแกรมที่ต้องการดึงดูดนักศึกษาต่างชาติควรเน้นโอกาสในการฝึกงานและโปรแกรมที่เน้นสถานที่ทำงานอื่น ๆ เพื่อเสนอประสบการณ์การทำงานในประเทศปลายทาง

ประการที่ 2 โปรแกรมการศึกษานานาชาติสามารถดึงดูดนักศึกษาทั้งในสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศด้วยการนำเสนอกิจกรรมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นและในประเทศ เพื่อเพิ่มโอกาสในการมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาที่ตลาดสามารถเน้นโอกาสในการทัศนศึกษา และการพักผ่อนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศโอกาสในการเรียนรู้ในห้องเรียนสามารถดึงดูดนักศึกษาใหม่และเพิ่มระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการศึกษาในต่างประเทศ

ประการที่ 3 HEI ที่เตรียมโปรแกรมการศึกษาต่อต่างประเทศสำหรับนักศึกษาในสหรัฐอเมริกาสามารถปรับปรุงประสบการณ์ทางวิชาการ คุณภาพ และประสิทธิผลของการโฆษณาโดยเน้นที่การสำรวจวัฒนธรรม การเดินทางและการท่องเที่ยวสถาบันยังอาจได้รับประโยชน์จากการแทนที่การเรียนการสอนในห้องเรียนด้วยกิจกรรมนอกห้องเรียนเพื่อผสมผสานการท่องเที่ยวและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเข้ากับการเรียนรู้ภาษาและเป้าหมายทางวิชาการอื่น ๆ

ดังนั้น โปรแกรมการศึกษาควรพิจารณาถึงการออกแบบและการตลาดด้านวิชาการและภาษาอย่างรอบคอบเพื่อให้สอดคล้องกับปัจจัยที่โดยทั่วไปมีความสำคัญต่อนักศึกษาเมื่อทบทวนข้อค้นพบจากการศึกษาคั้งนี้ความต้องการของนักศึกษาต่างชาติที่จะเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ตลาดแรงงานของสหรัฐอเมริกา นักศึกษาจากประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลางอาจมีแรงจูงใจจากปัจจัยนี้มากกว่า

นักศึกษาที่มาจากประเทศที่มีรายได้สูง นักศึกษาต่างชาติจากประเทศที่มีรายได้สูง และนักศึกษาจากสหรัฐอเมริกาสามารถมีส่วนร่วมในประสบการณ์การศึกษาในต่างประเทศเพื่อสร้างทุนมนุษย์ โดยทั่วไปแต่นักเรียนต่างชาติบางคนอาจสนใจในการพัฒนาทุนมนุษย์ข้ามชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีทุนมนุษย์ของ Becker (1964) ดังนั้น ประสบการณ์การศึกษาในต่างประเทศอาจสร้างแรงบันดาลใจที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับประเทศต้นทางของนักศึกษานั้นๆ ดังที่อธิบายไว้ในแบบจำลองของ Mazzarol and Soutar (2002) สถานะทางการเงินของนักศึกษาและสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศอาจให้ข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวัง

2.7.1 ทฤษฎีความคาดหวังของแรงจูงใจ

Vroom (1964) เสนอทฤษฎีความคาดหวังของแรงจูงใจตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าแรงจูงใจของผู้คนถูกขับเคลื่อนด้วยผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการกระทำ ทฤษฎีความคาดหวังจึงอยู่บนพื้นฐานขององค์ประกอบหลัก 3 ประการดังนี้ (Somboonpun, 2015)

1) ความคาดหวัง (Expectancy) ความเชื่อที่ว่าประสิทธิภาพที่ดีขึ้นมาจากความพยายามที่เพิ่มขึ้นเรียกได้ว่าถ้าทำงานหนักขึ้นจะทำได้ดีกว่านี้ ความคาดหวังสามารถเพิ่มขึ้นได้ตามทรัพยากรที่ถูกต้อง ความต้องการทักษะ และการสนับสนุนที่จำเป็น

2) ในทางเครื่องมือ (Instrumentally) ความคิดที่ว่าประสิทธิภาพที่แข็งแกร่งจะนำมาซึ่งผลลัพธ์อันทรงคุณค่าสิ่งสำคัญคือต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างผลงานและผลลัพธ์ วิธีที่ผู้คนประเมินว่าใครควรได้รับรางวัลอะไรและยังต้องทำความเข้าใจการกระทำของผู้ได้รับรางวัลอีกด้วย

3) Valence หมายถึง คุณค่า และผลลัพธ์ที่ต้องการ (รางวัล) อาจมีความแตกต่างในระดับคุณค่าและผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมระหว่างปัจเจกบุคคล ตัวอย่างเช่น โบนัสอาจไม่เพิ่มแรงจูงใจให้กับพนักงานที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งอย่างไรก็ตามมีทฤษฎีแรงจูงใจมากมายที่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ปัจจัยจูงใจได้แต่ทฤษฎีความคาดหวังให้อีกมิติหนึ่งเพื่อดูว่าผู้คนได้รับแรงจูงใจอย่างไร (Thapa & Phung, 2013) จากข้อมูลของ Mészáros (2011) กล่าวว่านี่เป็นหนึ่งในทฤษฎีแรงจูงใจที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางเป็นแนวโน้มที่จะทำบางสิ่งบางอย่างตามระดับความคาดหวัง

2.7.2 แรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศ

Mészáros (2011) ตรวจสอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาโครงการ Erasmus ซึ่งเป็นโครงการนักศึกษาแลกเปลี่ยนของสหภาพยุโรปและแรงจูงใจเหล่านี้มีอิทธิพลต่อนักศึกษาเหล่านี้มากแค่ไหนผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักศึกษานี้มีแรงจูงใจเพราะต้องการพัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อช่วยในการใช้ชีวิตในอนาคตซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด ปัจจัยจูงใจอื่น ๆ (เช่น ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่แตกต่าง การสร้างความสัมพันธ์) ไม่ได้สร้างแรงจูงใจให้มากนักปัจจัยที่กดดันที่สุดคือการขาดแคลนทุนทรัพย์งานวิจัยของ Pope, Sánchez, Lehnert, and Schmid (2014) ได้ตรวจสอบปัจจัยจูงใจที่เป็นแรงบันดาลใจให้นักศึกษา Gen Y ไปศึกษาต่อต่างประเทศ เช่น อายุ เพศระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว และประสบการณ์ในต่างประเทศก่อนหน้านี้ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการเติบโตของแต่ละบุคคลกับความตั้งใจที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศ นักศึกษาที่เคยไปเยือนต่างประเทศ หรือมีประสบการณ์การใช้ชีวิตในประเทศอื่น ๆ รวมถึงนักศึกษามีอายุน้อยมีความตั้งใจในการศึกษาต่อต่างประเทศมากขึ้นความตั้งใจที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศระหว่างเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันในทำนองเดียวกันไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างรายได้ของครอบครัวหรือระดับการศึกษาของผู้ปกครองและความเต็มใจที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศ Thapa and Phung (2013) ได้ศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาต่างชาติในการเรียนระดับปริญญาตรีที่ ABC University การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการผ่านการสัมภาษณ์ 4 กลุ่มผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกมหาวิทยาลัย ABC เนื่องจากคุณสมบัติของมหาวิทยาลัยคำแนะนำจากญาติและเพื่อนนักศึกษาได้รับข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยจากอินเทอร์เน็ตและเพื่อน ๆ Sánchez, Fornerino, and Zhang (2006) ได้ทำการศึกษาเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและความตั้งใจที่จะศึกษาต่อในต่างประเทศของนักศึกษาแผนธุรกิจ ในสหรัฐอเมริกา จีน และฝรั่งเศสที่ศึกษาในประเทศบ้านเกิดโดยใช้แบบจำลองทฤษฎีความคาดหวัง โดยเสนอว่าแรงจูงใจแสดงถึงความพยายาม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชาวจีนมีความตั้งใจอย่างยิ่งที่จะไปศึกษาต่อในต่างประเทศเนื่องจากต้องการได้รับทั้งปริญญาและประสบการณ์ทางภาษาไปพร้อม ๆ กันโดยเฉพาะนักศึกษาที่ต้องการทำงานในองค์กรระหว่างประเทศ สำหรับนักเรียนในสหรัฐอเมริกาและฝรั่งเศสจากการศึกษาพบว่าพวกเขามีแรงจูงใจที่จะศึกษาต่อในต่างประเทศเพื่อค้นหาประสบการณ์ใหม่มากกว่าการพัฒนาโอกาสในการทำงาน ดังนั้นการศึกษาคั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรของนักเรียนต่างชาติควร

แตกต่างกันไปตามลักษณะของนักศึกษาอุปสรรคด้านครอบครัว ด้านจิตใจ และด้านการเงินที่อาจเกิดขึ้น

แรงจูงใจและการรับรู้ถึงปัญหาของการไปศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาไทย Ou-Yang, Ariphongphokin, and Trung (2014) ได้ทำการวิจัยเพื่อค้นหาแรงจูงใจให้นักศึกษาไทยไปเรียนต่อต่างประเทศ โดยใช้แบบจำลองแรงจูงใจ-โอกาส-ความสามารถ (Motivation – Opportunity – Ability Model: MOA) สํารวจความคิดเห็นจากนักเรียนไทย 200 คน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมให้นักเรียนไปศึกษาต่อต่างประเทศคือแรงจูงใจ ความสามารถ โอกาสก็มีผลกระทบ นอกจากนี้การบอกต่อปากในเชิงบวกยังส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อต่างประเทศ Lertjanyakit and Bunchapattanasakda (2015) ได้สำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาในสหราชอาณาจักร (UK) และสหรัฐอเมริกา (US) ของนักศึกษาไทยผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นนักศึกษาไทยและศิษย์เก่าที่เคยศึกษาใน UK และ/หรือ US มีมุมมองที่แตกต่างกันในการเลือกสถานที่ศึกษาต่างประเทศ อีกทั้งอุปสรรคหลักที่มีต่อการศึกษาต่างประเทศของนักศึกษาไทยคือระดับทักษะภาษาอังกฤษที่ใช้ในประเทศไทยดั่งนั้น ระดับความสามารถเฉลี่ยในการใช้งานภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยที่ต่ำเป็นปัญหาที่ควรปรับปรุง Kositchart (2011) ได้ทำการสำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัญหาหลักในทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนแลกเปลี่ยน AFS ไทยในสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าภาษาอาจเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้นักเรียนเข้าใจเจ้าของภาษาอังกฤษ ได้ยากนอกจากนี้ยังพบว่าการเรียนรู้ภาษาเป็นเรื่องยากเนื่องจากไม่คุ้นเคยกับสำเนียงอเมริกันและไม่สามารถเลือกคำศัพท์ที่ถูกต้องได้ทำให้หันมาใช้ Talking Dictionary หรือเครื่องมือแปลภาษาแทน Sawir (2005) ได้ศึกษาปัญหาทางภาษาของนักศึกษาต่างชาติในออสเตรเลีย ผู้วิจัยได้ขอให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในประเทศบ้านเกิดและปัญหาในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษขณะที่ศึกษาในออสเตรเลีย นักศึกษาไทยกล่าวว่า การเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยเป็นเรื่องยากเพราะเน้น ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมากกว่าความคล่องแคล่วและด้วยเหตุนี้ทำให้เกิดความลำบากในการพูดเมื่ออยู่ต่างประเทศ

ปัญหาที่นักศึกษابริษญญาตรีไทยมองว่าจะเกิดขึ้นเมื่อศึกษาในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ จากการศึกษาพบว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดที่นักศึกษาบพบเมื่อศึกษาในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษคือจะทำให้ครอบครัวมีความลำบาก Pope et al. (2014) กล่าวถึงว่าการเดินทางหรืออาศัยอยู่ในต่างประเทศ มีผลต่อความตั้งใจในการศึกษาต่อต่างประเทศได้ ส่วนสาเหตุอื่นที่นักศึกษากล่าวถึงในการศึกษานี้

คือไม่มีบุคคลใดในครอบครัวเคยศึกษาต่อต่างประเทศ ทั้งนี้ความคิดถึงครอบครัวและเพื่อนก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่ง นอกจากนี้ นักศึกษาไม่คิดว่าการศึกษาต่อต่างประเทศจะเป็นอุปสรรคต่อการจบการศึกษาตามเวลาที่กำหนดอย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ตาม หากค่าใช้จ่ายไม่แพงนักนักศึกษาจะมีแรงจูงใจอย่างมากที่จะไปเรียนที่ประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ รองลงมาคือมีครอบครัวและ/หรือเพื่อนในประเทศที่จะไปศึกษาต่อ ผลลัพธ์นี้คล้ายกับการศึกษาของ Mészáros (2011) ซึ่งระบุว่าปัจจัยที่ทำให้สูญเสียแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศมากที่สุดคือขาดแคลนเงินปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าไม่มีความแตกต่างที่สำคัญในแรงจูงใจของเพศชายและหญิงที่ต้องการศึกษาต่อต่างประเทศในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ เช่นเดียวกันการศึกษานี้ของ Pope et al. (2014) พบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างความตั้งใจในการศึกษาต่อต่างประเทศระหว่างชายและหญิง นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าไม่มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญระหว่างระดับการศึกษาและแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศ สามารถตีความได้ว่าแรงจูงใจของนักศึกษาที่จะศึกษาต่อต่างประเทศไม่เกี่ยวข้องกัอายุและชั้นปีของการศึกษา นอกจากนี้ Pope et al. (2014) ที่พบว่านักศึกษที่อายุน้อยกว่ามีความตั้งใจที่จะศึกษาต่อต่างประเทศมากกว่านักศึกษที่มีอายุมากกว่านอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่านักศึกษชั้นปีสูง (ปี 3/ปี 4) มีโอกาสตัดสินใจที่จะศึกษาต่อต่างประเทศมากกว่านักศึกษชั้นปีต่ำ (นักศึกษใหม่/นักศึกษปีที่ 2) อย่างมีนัยสำคัญ จากผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษาของพ่อแม่และแรงจูงใจของนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ นักศึกษาที่พ่อแม่มีระดับการศึกษาสูงกว่าก็ไม่มีแรงจูงใจที่จะศึกษาต่อต่างประเทศมากกว่านักศึกษาที่พ่อแม่มีระดับการศึกษาต่ำกว่านอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างรายได้ในครอบครัวกับแรงจูงใจของนักศึกษา แม้ว่ารายได้ของครอบครัวดูเหมือนจะส่งผลกระทบต่อภาระทางการเงินในการศึกษาต่อต่างประเทศ แต่ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจจากด้านภายนอกมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นสามารถบอกได้ว่าปัจจัยที่มาจากภายนอกส่งเสริมให้นักศึกษามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศ อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีแรงจูงใจมีปัญหาหลายประการที่ทำให้นักศึกษามีความยากลำบากในการศึกษาต่อต่างประเทศปัญหาที่พบบ่อยที่สุดเกี่ยวข้องกับครอบครัวและปัญหาทางการเงิน จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษาไม่ต้องการไม่ต้องการอยู่ห่างจากพ่อแม่และคิดว่าการศึกษาต่อต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป สอดคล้องกับ Sánchez et al. (2006) ที่ระบุว่าอุปสรรคที่เกิดจากครอบครัวเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้นักศึกษาจินตนาการความสนใจในการศึกษาต่อต่างประเทศ ดังนั้น อุปสรรคเหล่านี้จะลดแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศของนักศึกษาลง ผลการศึกษาแบ่งออกเป็นแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องกับภายในและภายนอก

ของนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ แรงจูงใจภายในมาจากความคาดหวังที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตามด้วยการเดินทาง การเรียนรู้วัฒนธรรมต่าง ๆ และการหลบหนีจากกฎเกณฑ์สังคมและครอบครัว ในส่วนของแรงจูงใจภายนอก นักศึกษามีแรงจูงใจที่จะศึกษาต่อในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานในอาชีพตาด้วยการมีชีวิตที่ดีกว่าสำหรับครอบครัว การได้รับสถานะสังคมที่สูงขึ้นและการศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ผลของการศึกษานี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลายประการตัวอย่างเช่นนักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุดเนื่องจากคาดหวังที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษซึ่งสามารถมีประโยชน์ต่ออาชีพในอนาคตได้สรุปได้ว่านักศึกษาสนใจในการปรับปรุงทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรเน้นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาซึ่งรวมถึงการฟัง พูด อ่านและเขียนเพื่อช่วยให้นักศึกษาเป็นผู้ถนัดในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักศึกษาพบว่ามี ความยากลำบากในการศึกษาต่อในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเนื่องจากปัญหาที่มาจากครอบครัวเป็นการยากที่จะเปลี่ยนภูมิหลังของครอบครัวแต่ละคนอีกทั้งนักศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่าจะง่ายขึ้นหากค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อในต่างประเทศไม่แพงมาก ดังนั้นทุนการศึกษาสามารถช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศได้โดยเฉพาะทุนที่ให้ตามความสำเร็จทางด้านการศึกษานี้ไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ทางการเงินตรงต่อนักศึกษาเท่านั้นแต่ยังสามารถเป็นประโยชน์ต่อประเทศบ้านเกิดเมื่อพวกเขากลับมาพร้อมกับความรู้และทักษะที่ได้เรียนรู้ขณะศึกษาต่อในต่างประเทศ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถวิเคราะห์ข้อสรุปต่อไปนี้ได้

- 1) เหตุผลหลักที่นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากคาดหวังที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษและคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่ออาชีพของพวกเขาในอนาคต
- 2) นักศึกษามีความยากลำบากในการศึกษาต่อในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากปัญหาที่มาจากครอบครัวพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าจะยากสำหรับครอบครัวต้องออกไปจากบ้าน อย่างไรก็ตามการศึกษาต่อในต่างประเทศจะง่ายขึ้นสำหรับนักศึกษาหากไม่แพงมาก
- 3) ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ระดับการศึกษา ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ในครอบครัวและแรงจูงใจในการศึกษาต่อในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในหมู่นักศึกษาระดับปริญญาตรีชาวไทย

4) แม้ว่าแรงจูงใจจากภายนอกอาจช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจศึกษาต่อต่างประเทศแต่ปัญหาที่มาจากครอบครัวและปัญหาทางการเงินเป็นปัญหาที่สามารถทำให้นักศึกษามีความยากลำบากในการศึกษาต่อในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษได้

จากการวิจัยของ Lesjak, Juvan, Ineson, Yap, and Axelsson (2015) มีปัจจัย 2 ประการ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาในการเรียนต่อต่างประเทศคือ 1) ปัจจัยกระตุ้น (Push Factors) 2) ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors)

1) ปัจจัยกระตุ้น (Push Factors) สามารถเป็นบวก เช่น เชิงบวกได้แก่ระบบการศึกษาที่โดดเด่นของต่างประเทศ หรือเชิงลบ ภาวะเศรษฐกิจไม่ดีของประเทศบ้านเกิดเป็นองค์ประกอบของประเทศบ้านเกิดที่กระตุ้นให้นักศึกษาตัดสินใจไปต่างประเทศ

2) ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) เป็นองค์ประกอบของต่างประเทศที่ดึงดูดนักศึกษาให้ตัดสินใจเรียนต่อต่างประเทศนอกจากนี้ การเคลื่อนไหวของ Erasmus หมายถึงหมายถึงการพำนักในต่างประเทศ และประเทศในแถบเมดิเตอร์เรเนียนมีแนวโน้มที่จะรับนักเรียนของ Erasmus มากขึ้นเนื่องจากให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวและสภาพภูมิอากาศที่ดึงดูด (Lesjak et al., 2015) โดยประเทศสเปนเป็นประเทศที่ได้รับการเลือกมากที่สุดตามสถิติที่เผยแพร่โดยคณะกรรมการยุโรปในปี ค.ศ.2017 การตัดสินใจที่จะเรียนต่อต่างประเทศได้เพิ่มขึ้นไปถึง 1.2 ล้านคนในปี 2002 และในปี 2015 อาจมีนักศึกษาได้รับการศึกษานอกประเทศบ้านเกิดมากกว่า 5 ล้านคน นอกจากการเลือกสถานที่ที่เหมาะสมแล้ว อีกปัจจัยหนึ่งในการวิเคราะห์คือสถาบันที่ต้องการเรียนนักวิจัยจำนวนมาก แนะนำว่าคำแนะนำส่วนตัวหรือคำแนะนำจากนักเรียนคนก่อนเป็นอิทธิพลสำคัญแม้ว่าผู้ตัดสินใจเป็นนักศึกษาแต่ญาติพี่น้องและเพื่อน ใกล้ชิดก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้วยดังนั้นการเพิ่มขึ้นของเทคโนโลยีการสื่อสารและเครือข่ายสังคม เช่น Facebook, WhatsApp, Instagram หรือ Skype ทำให้นักศึกษาสามารถสื่อสารกับญาติหรือเพื่อนที่อยู่ในประเทศบ้านเกิดหรือที่กำลังศึกษาต่อต่างประเทศในประเทศอื่นๆ นักศึกษาสามารถแบ่งปันประสบการณ์ของตนออนไลน์ได้ภายในไม่กี่วินาทีและทั้งหมดนี้เป็นผลจากกระบวนการโลกาภิวัตน์ (Beech, 2019) อย่างไรก็ตาม เห็นได้ชัดว่านักศึกษาต่างชาติต้องการเข้าเรียนมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุด เงินเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจในการไปต่างประเทศและสถานที่ที่จะไป (Eder, Smith, & Pitts, 2010) ดังนั้นบางครั้งการตัดสินใจทางการศึกษานี้มีแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ซึ่งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าครองชีพหรือค่าเดินทาง อย่างไรก็ตาม มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมบางอย่างซึ่งไม่ใช่ตัวเงิน เช่น การกีดกันทางสังคมความผิดทางอาญา ฯลฯ และสิ่งสำคัญคือไม่ใช่ทุกคนที่จะสามารถจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศได้

เป็นเวลา 1 ปีเพราะทุนการศึกษาไม่เพียงพอต่อการรับประกันที่พัก นอกจากนี้ Maringe (2006) กล่าวว่าเหตุผลหลักที่นักศึกษาต่างชาติตัดสินใจศึกษาต่อต่างประเทศไม่ได้เกี่ยวข้องกับความสนใจหรือความรักในสาขาวิชาที่เรียนงานวิจัยหลายชิ้นที่ทำการเปรียบเทียบระหว่างการตัดสินใจของนักศึกษาต่างชาติที่ไปต่างประเทศกับการตัดสินใจทางการตลาด โดย Branco - Oliveira and Soares (2016) ได้แนะนำว่าการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้บริโภคช่วยให้ผู้ออกแบบทางการตลาดสร้างและนำเสนอบริการที่ตอบสนองตามคาดหวังของลูกค้าได้ ดังนั้นพฤติกรรมของนักศึกษาในการเลือกปลายทางก็สามารถทำการศึกษาได้ในเช่นกันเพื่อทำการเก็บข้อมูลเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อต่างประเทศได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งให้นักศึกษาตอบคำถามเกี่ยวกับเหตุผลหลักที่ต้องการศึกษาต่อต่างประเทศว่าประเทศสหราชอาณาจักรเป็นประเทศที่เลือกไว้เป็นปลายทางแรกหรือไม่และว่าการเรียนในประเทศนั้นตรงตามคาดหวังหรือไม่ส่วนที่สองของการวิเคราะห์ประกอบด้วยแผนภูมิจัดอันดับแบบ Diamond Ranking Chart ซึ่งต้องเรียงลำดับความสำคัญของรายการต่างๆ ตั้งแต่สิ่งที่สำคัญที่สุดไปจนถึงสิ่งทีน้อยที่สุดและอธิบายเหตุผลของการเรียงลำดับนั้น ๆ กลุ่มเป้าหมายของการวิเคราะห์ก็คือกลุ่มของนักศึกษาต่างชาติจำนวน 10 คนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยนิวคาสเซิล แบบสอบถามและแผนภูมิจัดอันดับถูกออกแบบมาให้สามารถตอบได้อย่างรวดเร็วภายในเวลาไม่กี่นาทีเพื่อลดเวลาที่ใช้ในการรอข้อมูลที่ได้รับเพื่อวิเคราะห์เอกสารที่ได้รับถูกจัดเรียงตามสัญชาติของนักศึกษาตามลำดับดังนี้ กรีซ, สเปน, อเมริกัน, ฝรั่งเศส, บราซิล, และจีน ผลการวิจัยพบว่าเหตุผลหลักที่ต้องการศึกษาต่อต่างประเทศคือ ต้องการฝึกภาษาอังกฤษให้ดีขึ้นตามด้วยประสบการณ์ในการอาศัยอยู่ในประเทศต่าง ๆ สุดท้ายคือการได้รับปริญญาที่มีการยอมรับมากขึ้นและการเติบโตของบุคคลคำตอบเหล่านี้อาจมีแรงจูงใจจากความต้องการในเรื่องเสรีภาพและอิสระของนักศึกษาและความสำคัญของภาษาอังกฤษในระดับโลก

มีหลายเหตุผลที่ทำให้นักศึกษาต่างชาติไปต่างประเทศในบทความนี้ได้แนะนำเสนอและวิเคราะห์สาเหตุหลักผ่านการศึกษาเชิงประจักษ์ โครงการ Erasmus ให้โอกาสแก่นักเรียนมากมาย ผลการวิจัยที่ได้รับในการศึกษานี้ คือ ปรับปรุงระดับภาษาอังกฤษได้รับปริญญาที่เป็นที่ยอมรับมากขึ้น การเติบโตส่วนบุคคลหรือการใช้ชีวิตในประเทศอื่นที่สอดคล้องกับปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูด ของ Lesjak et al. (2015) นักศึกษา 9 ใน 10 คนที่ทำแบบสำรวจยืนยันว่าสหราชอาณาจักรเป็นตัวเลือกแรกและคำแนะนำส่วนตัวจากนักเรียนคนก่อนอาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักศึกษา ยิ่งไปกว่านั้นผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทุกคนแนะนำว่าสหราชอาณาจักรบรรลุความคาดหวังของตนโดยมุ่งเน้นไปที่ประสบการณ์การใช้ชีวิตเป็นหลักมากกว่าในด้านวิชาการ ซึ่งพิสูจน์สิ่งที่ Maringe

(2006) กล่าวไว้คือเหตุผลหลักที่เลือกศึกษาต่อต่างประเทศมักไม่ได้เกี่ยวข้องกับความสนใจหรือความรักของเรื่องที่ศึกษาผลการวิจัยระบุว่าการทำงานในอนาคตเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดสำหรับนักศึกษาต่างชาติในการไปต่างประเทศดังนั้นการค้นพบนี้จึงสนับสนุนงานวิจัยก่อนหน้านี้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรของนักศึกษาเพื่อเอาชนะความท้าทายของโลกแรงงานอันเนื่องมาจากสถานการณ์ที่ยากลำบากที่เกิดจากวิกฤตการณ์ทางการเงินที่เริ่มต้นในปี 2008 นอกจากนี้การสนับสนุนด้านภาษาที่ดีสำหรับภาษาต่างประเทศจะช่วยเปิดประตูวัฒนธรรมใหม่และจะทำให้นักศึกษาได้รับการยอมรับในหลายด้านของจุดหมายปลายทางได้ ดังนั้นผลการวิจัยนี้สนับสนุนวิจัยของบางนักวิจัยที่ชี้แนะเรื่องการมี การสนับสนุนทางด้านภาษาที่ดีซึ่งลดความวิตกกังวลได้ (Hashemi, 2011) องค์ประกอบหนึ่งของผลการวิจัยคือการเลือกตัวเลือกเรื่องค่าครองชีพเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ตัดสินใจที่จะไปศึกษาต่อต่างประเทศได้ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจเศรษฐกิจที่ถูกต้องจะเป็นการตัดสินใจที่สำคัญในการไปต่างประเทศเนื่องจากทุนการศึกษาอาจจะไม่เพียงพอที่จะรองรับค่าใช้จ่ายในระหว่างการเรียนแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคได้ถูกเลือกเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักศึกษาต่างชาติที่จะเลือกเรียน ตามที่ Branco Oliveira and Soares (2016) ได้แนะนำว่าพฤติกรรมของนักศึกษาต่างชาติในการเลือกสถานที่ปลายทางสามารถถูกศึกษาได้เหมือนการตัดสินใจทางการตลาดง่าย ๆ ดังนั้นภูมิภาคก็เป็นสินค้าที่เรียบง่ายและนักศึกษาต่างชาติคือผู้ซื้อที่พร้อมที่จะซื้อสินค้านั้นผลลัพธ์นี้ร่วมกับคำตอบที่นักศึกษาให้ในแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังต่อสหราชอาณาจักรนั้นชี้ให้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้สามารถตอบสนองความคาดหวังได้การวิจัยนี้ได้ศึกษาปัจจัยหลักที่อาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปต่างประเทศของนักศึกษาต่างชาติผลลัพธ์ที่ได้รับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในการจัดการกลยุทธ์ในการดึงดูดนักศึกษาต่างชาติใหม่การศึกษาในอนาคตสามารถทำได้ในกรอบเวลาที่กว้างขึ้นสำหรับนักศึกษาจำนวนมากจากหลากหลายเชื้อชาติเนื่องจากเวลาไม่เพียงพอและจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ลดลงเป็นจุดอ่อนหลักของการศึกษานี้ อย่างไรก็ตามส่วนที่ประสบความสำเร็จในโครงการนี้คือความเรียบง่ายของทั้งแบบสอบถามและแผนภูมิอันดับและการลดเวลารอคอยในการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ ดังเช่น Shanka, Quintal, and Taylor (2006) ได้แนะนำว่าปัจจัยต่าง ๆ เช่น ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ หลายโครงสร้างการศึกษาโครงสร้างทางเทคโนโลยี หรือค่าใช้จ่ายในการให้บริการ เป็นส่วนที่สามารถศึกษาเพิ่มเติมเพื่อสร้างรูปแบบการตัดสินใจของนักศึกษาต่างชาติที่จะไปต่างประเทศ.การวิจัยนี้ได้สำรวจปัจจัยของการเรียนต่อต่างประเทศจากมุมมองของนักศึกษาซึ่งบ่งชี้ว่าประสบการณ์นี้จะช่วยในการสมัครงาน เพราะนอกจากการเติบโตส่วนบุคคลแล้วนักศึกษายังสามารถพัฒนาความสามารถทาง

ภาษาอังกฤษของตนได้ Lesjak et al. (2015) กล่าวว่าการเดินทางของเยาวชน นักเรียน เพื่อการศึกษา มีสัดส่วนมากกว่า 20 % ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติบทความนี้จะทำหน้าที่เป็นแนวทางอธิบาย สำหรับนักศึกษาต่างชาติก่อนการตัดสินใจเนื่องจากคำถามส่วนใหญ่ที่นักเรียนทุกคนถามตัวเองจะ ได้รับคำตอบในการศึกษานี้ โรงเรียนภาษาอังกฤษ ระบบระหว่างประเทศ สังคมระหว่างประเทศ และสังคมโลก สังคมโลกในโรงเรียนของอังกฤษ ไปไกลกว่าระบบรัฐโดยถือเอาปัจเจกบุคคล ผู้มีบทบาทที่ไม่ใช่รัฐและท้ายที่สุดคือประชากรโลกในฐานะแกนกลางของอัตลักษณ์และการจัดการทางสังคมระดับโลก โดยเน้นถึงความสำคัญของบุคคลในการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สิ่งสำคัญคือต้องแยกแยะสถาบัน และองค์กรใน โรงเรียนสอนภาษาอังกฤษในบริบทนี้ สถาบัน หมายถึง การปฏิบัติระยะยาวของรัฐต่าง ๆ เช่น การทูต กฎหมาย และสงครามต่างจากคำว่า องค์กร ซึ่งเป็นโครงสร้างระบบราชการระหว่างประเทศที่สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐ ในการอ้างอิงองค์กรระหว่างประเทศ โรงเรียนสอนภาษาอังกฤษใช้คำศัพท์ เช่น สถาบันเทียม หรือ สถาบันรอง เพื่อเน้นย้ำว่าประสิทธิผลขึ้นอยู่กับสถาบันหลักของสังคมระหว่างประเทศระบบสากล และสังคมความแตกต่างระหว่างระบบระหว่างประเทศกับประชาคมโลกช่วยให้ลักษณะของ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับกลุ่มของรัฐชัดเจนขึ้น เมื่อสองประเทศหรือมากกว่านั้นติดต่อกันอย่าง เต็มที่และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกันและกันเพื่อเป็นหน่วยงานที่เป็นหนึ่งเดียว ระบบระหว่าง ประเทศก็เกิดขึ้น โดยพื้นฐานแล้วเป็นเรื่องของพลวัตทางการเมืองเชิงอำนาจระหว่างรัฐเหล่านี้ซึ่งมัก เกิดจากการขาดอำนาจที่สูงขึ้นในเวทีระหว่างประเทศที่เรียกว่า โครงสร้างอนาธิปไตยระหว่าง ประเทศโดยพื้นฐานแล้วเป็นโลกที่รัฐแย่งชิงอำนาจและแสวงหาผลประโยชน์ของชาติ ในทางกลับ กับเมื่อกลุ่มประเทศที่มีอุดมการณ์เดียวกันมีปฏิสัมพันธ์คิดว่าอยู่ภายใต้บรรทัดฐาน กฎเกณฑ์และ สถาบันที่ใช้ร่วมกัน ประชาคมระหว่างประเทศจึงเกิดขึ้นแนวคิดนี้เน้นการสร้างและรักษาค่านิยม และสถาบันที่มีส่วนร่วมกำกับพฤติกรรมของรัฐแสดงถึงระดับของความร่วมมือและการยึดมั่นใน หลักการที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปโดยก้าวข้ามการต่อสู้แย่งชิงอำนาจเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่าง ๆ ในยุโรปสะท้อนให้เห็นถึงสังคมระหว่างประเทศของยุโรปในอดีต ในขณะที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่าง ๆ ในขณะที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุโรปและจักรวรรดิ ออตโตมันเป็นตัวแทนของระบบสากล ในทำนองเดียวกันปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมาชิก สหภาพยุโรปสะท้อนให้เห็นถึงประชาคมระหว่างประเทศในขณะที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสหภาพ ยุโรปและประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกเช่นตุรกีสะท้อนให้เห็นถึงระบบระหว่างประเทศที่กว้างขึ้น ใน ประวัติศาสตร์ มีสังคมระหว่างประเทศระดับภูมิภาคต่าง ๆ มากมายแต่ละสังคมมีกฎเกณฑ์และ สถาบันที่แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรม ศาสนา ระบบบรรพกาลและกรอบกฎหมายอันเป็น

เอกลักษณ์ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานจากสังคมระหว่างประเทศระดับภูมิภาคที่แตกต่างกันไม่สามารถพึ่งพารากฐานทางศีลธรรมและกฎหมายเดียวกันกับที่อยู่ในสังคมเดียวกันได้ การติดต่อระหว่างประชาคมระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเหล่านี้มีจำกัดและไม่สามารถสร้างประชาคมระหว่างประเทศสากลได้วันแต่ประชาคมระดับภูมิภาคจะสามารถขยายและหลอมรวมสังคมอื่นๆ ภายใต้กฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกันในบริบทของ British Institute of International Relations มีการถกเถียงที่สำคัญเกิดขึ้น 2 ประเด็น โดยแต่ละประเด็นเผยให้เห็นถึงความซับซ้อนของการเมืองโลก ประเด็นแรกคืออภิปรายเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างระบบระหว่างประเทศและสังคมระหว่างประเทศ นักวิชาการต่างถกเถียงกันว่าความแตกต่างนี้ถูกต้องหรือไม่ และหากเป็นเช่นนั้นขอบเขตระหว่างระเบียบระหว่างประเทศทั้งสองรูปแบบนี้อยู่ที่ใด เมื่อเวลาผ่านไปการอภิปรายนี้ได้พัฒนาเป็นการยอมรับว่าระบบระหว่างประเทศเป็นตัวแทนของประชาคมระหว่างประเทศที่บางลง การยอมรับนี้เน้นย้ำว่าเมื่ออยู่ในขอบเขตของอำนาจ การเมืองและอนาธิปไตย ก็ยังมีกฎ บรรทัดฐานและสถาบันพื้นฐานที่ชี้ไปที่รูปแบบของสังคมระหว่างประเทศ เป็นการเน้นย้ำถึงความซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศซึ่งความขัดแย้งและความร่วมมืออยู่ร่วมกันพหุนิยมและความสามัคคี การอภิปรายครั้งที่สองมุ่งเน้นไปที่แนวความคิดที่ตรงกันข้ามระหว่างพหุนิยมและความสามัคคี โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสังคมระหว่างประเทศและสังคมโลกพหุนิยมเน้นย้ำถึงอธิปไตยของรัฐและการอ้างสิทธิ์ในการปกครองตนเอง ในขณะที่ความสามัคคีให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนสากลที่อยู่เหนือขอบเขตของรัฐ ยกตัวอย่าง ซีเรีย มุมมองพหุนิยมเชื่อว่าซีเรียยังคงเป็นประเทศอธิปไตยที่รับผิดชอบต่อดินแดนและประชาชนของตนแม้จะมีการสังหาร โหดร้ายแรงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 และการล่มสลายของประเทศในสงครามกลางเมืองที่โหดร้ายในทางตรงกันข้ามความสามัคคีจะให้ความสำคัญกับภาระหน้าที่ในการปกป้องชีวิตมนุษย์และสนับสนุนการแทรกแซงสงครามกลางเมืองในซีเรีย จุดยืนเหล่านี้นำไปสู่มุมมองที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงต่อประชาคมโลก พหุนิยมและความเป็นเอกภาพแม้จะปรากฏเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามแต่ก็วางกรอบการอภิปรายเกี่ยวกับขอบเขตและความเป็นไปได้ของสังคมระหว่างประเทศ การอภิปรายนี้เกี่ยวข้องกับประนีประนอมความปรารถนาและความต้องการของทั้งบุคคลและรัฐเป็นหลักในแง่นี้ โรงเรียนสอนภาษาอังกฤษได้มอบกรอบการทำงานที่มีคุณค่าภายในทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อค้นหาความสมดุลระหว่างพลวัตของอำนาจ ผลประโยชน์ของชาติและมาตรฐานของความยุติธรรมและความรับผิดชอบในเวทีโลก

Trujillo, Mohammed, and Saleh (2020) กล่าวว่า เป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่า ประเทศปลายทางการศึกษาที่สำคัญ เช่นสหรัฐฯ สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย แคนาดา และนิวซีแลนด์ เป็นที่นิยมสำหรับนักศึกษาต่างชาติแต่ในบทความนี้เราจะให้ความสำคัญกับประเทศฮังการีซึ่งเป็นปลายทางที่เริ่มเป็นที่น่าสนใจในระยะเวลาที่ผ่านมา เศรษฐกิจของฮังการีได้แสดงให้เห็นถึงการเติบโตอย่างมั่นคงแหล่งรายได้หลักมาจากการลงทุนตรงจากต่างประเทศและเงินทุนจากสหภาพยุโรป (EU) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้านนวัตกรรม (OECD, 2017) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 รัฐบาลฮังการีได้เปิดตัวโปรแกรม Stipendium Hungaricum ซึ่งทำให้ฮังการีมีโอกาสในการต้อนรับนักศึกษานานาชาติจากต่างประเทศโปรแกรมนี้ที่น่าสนใจสำหรับนักศึกษาเนื่องจากการคุ้มครองค่าธรรมเนียมการศึกษาและการสนับสนุนทางการเงินบางส่วน ซึ่งได้เป็นที่น่าสนใจเป็นปลายทางใหม่ๆ ที่เติบโตขึ้นเมื่อเทียบกับ 5 ประเทศที่กล่าวมาก่อนหน้านี้และบางประเทศที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษ เพิ่มเติมจากประเทศที่กล่าวมายังมีประเทศที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างแน่นอน เช่น เยอรมนี ฝรั่งเศส นอร์เวย์ เป็นต้นที่นักศึกษาไปประสบการณ์สถานการศึกษาบางสถานที่กำหนดเงื่อนไขให้นักศึกษาทราบภาษาชาติของพวกเขา แต่บางสถานที่ที่น่าสนใจโปรแกรมในภาษาอังกฤษ เช่นฮังการีซึ่งดึงดูดนักศึกษาต่างชาติด้วยการเสนอคอร์สและ โปรแกรมในภาษาอังกฤษและนอกจากนี้ยังมีตำแหน่งที่ตั้งกลางใจ โดยที่มีการเพิ่มขึ้นของชาวต่างชาติจากเอเชียและแอฟริกาการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศเป็นความสัมพันธ์ที่นักศึกษาต่างชาติเดินทางมาเรียน และมีส่วนช่วยเสริมเศรษฐกิจของฮังการี นอกจากนี้ นักศึกษายังได้รับปริญญาและประสบการณ์ในการศึกษาในยุโรปด้วยความเป็นสากลของการศึกษากำลังได้รับความสำคัญในระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน (Beech, 2019) ตั้งแต่ปี 2008 จำนวนนักศึกษาต่างชาติได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในฮังการีตั้งแต่ปี 2014 หนึ่งปีหลังจากเปิดตัว Stipendium Hungaricum และประเทศต่างๆ เช่น จีนและตุรกี ได้กลายเป็นผู้สนับสนุนที่แข็งแกร่ง (Kasza & Hangyál, 2018) กระบวนการ Bologna มีวัตถุประสงค์หลักสองประการประการแรกคือการสนับสนุนการพัฒนาทักษะพหุวัฒนธรรมและอีกประการหนึ่งคือเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาลึ่งที่น่าสนใจคือผลการศึกษาพบว่า การเคลื่อนย้ายของศึกษาส่งผลต่อทักษะพหุวัฒนธรรมและคุณภาพการศึกษา แสดงให้เห็นว่าการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียนทำให้คุณภาพการศึกษาลดลง (Mechtenberg & Strausz, 2007) การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจภายในและภายนอกที่แตกต่างกันในการเลือก Debresson โดยเฉพาะ เมื่อตรวจสอบการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจของนักศึกษาต่างชาติพบว่าพวกเขาไม่ค่อยอยู่ในฮังการี ตัวอย่างเช่น การศึกษาชิ้นหนึ่งนำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแรงจูงใจหรือเกณฑ์การคัดเลือกที่ใช้โดยนักศึกษาที่กำลังลงทะเบียนเรียนในวิทยาเขตสาขาต่างประเทศในประเทศมาเลเซียผลสำรวจนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 218 คนรวมถึงการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพแบบกึ่งโครงสร้างกับนักศึกษา 18 คนพบว่าแรงจูงใจในการเรียนที่วิทยาเขตสาขาต่างประเทศเป็นการผสมผสานของปัจจัยดึงดูดและปัจจัยผลักดันที่ เช่น สถาบันและชื่อเสียงทางวิชาการ ค่าเล่าเรียนที่ต่ำเมื่อเทียบกับสถาบันในประเทศ ค่าครองชีพต่ำประเทศที่ปลอดภัยสำหรับการศึกษา, ความคล้ายคลึงกันของระบบการศึกษาตลอดจนความใกล้ชิดทางวัฒนธรรม) (Ahmad & Buchanan, 2017) จากการวิจัยที่สำรวจแรงจูงใจของนักศึกษาปริญญาเอกนานาชาติชาวจีนในสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ในการศึกษาระดับปริญญาเอกในต่างประเทศและปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับนักศึกษาปริญญาเอกนานาชาติชาวจีน 35 คนจากมหาวิทยาลัย 7 แห่งใน 4 รัฐของออสเตรเลียผลการวิจัยพบว่าประสบการณ์ชีวิตที่มีคุณค่าและการพัฒนาตนเองกลายเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญที่สุดการเลือกศึกษาต่อในต่างประเทศ แม้ว่าท้ายที่สุดแล้วจะเป็นการตัดสินใจส่วนตัวแต่ก็ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายประการและโดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือระยะยาวระหว่างสถาบันที่ให้ทุนและสถาบันในประเทศชื่อเสียงทางวิชาการ และชื่อเสียงส่วนตัวของอาจารย์ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการคัดเลือกสถาบัน (Yang, Volet, & Mansfield, 2018) การวิจัยเพื่อตรวจสอบแรงจูงใจของนักศึกษาในการศึกษาต่อในอังกฤษได้มีการนำแนวทางเชิงคุณภาพมาใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจประสบการณ์และกระบวนการ Kalof, Dan, and Dietz (2008) อธิบายว่า การศึกษาเชิงคุณภาพสำรวจว่าอะไรเป็นสาเหตุของอะไรและมุ่งเน้นไปที่สาเหตุที่ผู้คิดและกระทำตามที่พวกเขาทำในการรวบรวมข้อมูลจะใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผ่านการ Multi-Step Snowball Sampling และการสัมภาษณ์ ช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจกระบวนการคิดของผู้เข้าร่วมและแรงจูงใจได้ดีขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะเชิงคุณภาพของการศึกษารูปแบบของคำถามที่ใช้ในระหว่างการสัมภาษณ์ได้รับการออกแบบให้เป็นคำถามปลายเปิด (Fraenkel, Wallen, & Hyun, 2012) จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมผ่านการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เชิงคุณภาพผู้เข้าร่วมการศึกษาคั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัย Debrecen นักเรียนจำนวน 15 คน (ชาย 7 คน หญิง 8 คน) ทั้งหมดเป็นนักเรียนต่างชาติและมีภูมิหลังทางการศึกษาที่แตกต่างกันผลการวิจัยบ่งชี้ว่าแรงจูงใจหลักสำหรับนักศึกษาต่างชาติคือ แรงจูงใจส่วนบุคคล, แรงจูงใจทางภูมิศาสตร์-วิชาการ, แรงจูงใจทางการเงิน ครอบครัว และความคาดหวังในอนาคต

1) แรงจูงใจส่วนบุคคล ผู้เข้าร่วมคิดว่าการเรียนในต่างประเทศช่วยให้สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเองมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็พยายามปรับตัวเข้ากับประเทศใหม่ ตลอดจนเข้าใจประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศนั้น พวกเขาเชื่อว่าการศึกษาในต่างประเทศหมายถึงการเติบโต

และเพิ่มความมั่นใจในตนเอง และทดสอบความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และตอบสนองต่อสถานการณ์ใหม่ๆ ด้วยทักษะการแก้ปัญหา

2) แรงจูงใจทางภูมิศาสตร์- วิชาการ หนึ่งในเป้าหมายหลักที่ผลักดันให้นักศึกษาต่างชาติไปศึกษาต่อในต่างประเทศคือ โอกาสที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูงพวกเขาถือว่าเป็นโอกาสที่ดีที่จะขยายขอบเขตและศึกษาต่อในระบบการศึกษาที่ดีขึ้น

3) แรงจูงใจทางการเงิน ผู้เข้าร่วมยืนยันว่าการสนับสนุนทางการเงินสำหรับการวิจัยโครงการ Stipendium ของฮังการีเป็นแรงจูงใจที่สำคัญการสนับสนุนทางการเงินช่วยลดภาระทางการเงินและความลำบากในครอบครัว

4) ความคาดหวังของครอบครัวและอนาคตพบว่าผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่มีความกังวลต่อความคาดหวังของครอบครัวเป็นอย่างมากโดยไม่คำนึงถึงสัญชาติและอายุ พวกเขาจะมีความรับผิดชอบสูง เป็นที่น่าสังเกตว่าวิธีที่พวกเขาแสดงการตอบสนองต่อความคาดหวังของครอบครัวนั้นแตกต่างกัน ซึ่งดูเหมือนว่าภูมิหลังทางวัฒนธรรมของผู้เข้าร่วมมีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อความคาดหวังที่มาจากครอบครัว นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าผลจากการเรียนในต่างประเทศทำให้โอกาสในการทำงานเพิ่มขึ้น โดยจะคัดเลือกนักศึกษาในหลากหลายวิธี เช่นการใช้ประสบการณ์จริงหรือการมีโอกาสร่วมงานกับบริษัทนานาชาติมีผู้เข้าร่วมเพียงคนเดียวเท่านั้นที่แย้งว่าเส้นทางอาชีพในอนาคตขึ้นอยู่กับความสามารถและทักษะส่วนตัวไม่ใช่ขึ้นอยู่กับสถานที่ที่เรียน โดยสรุปวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือเพื่อศึกษาแรงจูงใจภายในและภายนอกที่ส่งเสริมให้บุคคลเข้าร่วมโครงการศึกษาต่อต่างประเทศโดยหวังว่าจะได้ข้อมูลดังกล่าวเพื่อหาแรงจูงใจในการกระตุ้นให้นักศึกษาสมัครเข้าโครงการทุนการศึกษาของฮังการี ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการที่รับนักศึกษาจำนวนมากในแต่ละปีการระบุแรงจูงใจของนักเรียนในการศึกษาต่อต่างประเทศสามารถระบุความน่าสนใจที่กระตุ้นให้นักเรียนสมัครทุนการศึกษานี้ผู้เข้าร่วมยอมรับว่าโอกาสของโครงการทุนการศึกษาฮังการีเพิ่มความต้องการที่จะได้รับประสบการณ์ทางวิชาการและการศึกษาจะได้รับประโยชน์จากความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยในยุโรปเพื่อพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพจึงเป็นปัจจัยที่กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจในการเข้าร่วมโครงการดังกล่าวปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการดึงดูดนักศึกษาจากทั่วทุกมุมโลกให้มาศึกษาในฮังการี คือ ทุนการศึกษาง่ายต่อการได้รับเมื่อเทียบกับทุนอื่น มีค่าครองชีพต่ำนอกจากการได้รับปริญญาในประเทศยุโรปทำให้เป็นที่ต้องการมากยิ่งขึ้นนักศึกษานานาชาติให้ความสำคัญกับความต้องการที่จะพัฒนาและเรียนรู้ภาษาและมุ่งหาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพื่อที่จะได้รับความอิสระที่มากขึ้นเป็นแรงผลักดันที่สำคัญสำหรับการศึกษาต่างประเทศเนื่องจากฮังการีตั้งอยู่ในยุโรปกลางจึงเป็นเรื่องง่ายที่จะเข้าถึงประเทศอื่น ๆ ในยุโรปและ

เป็นที่นิยมของนักศึกษาต่างชาติปัจจัยหลักคั่นที่สำคัญอีกอย่างคือการให้ทุนสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาต่างชาติเนื่องจากนักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษาฟรีและมีคุณภาพสูงเป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนต่างชาติมีความสนใจในความคาดหวังของครอบครัวเนื่องจากความคาดหวังเชิงบวกของครอบครัวทำให้เกิดความรู้สึกประทับใจต่อการวิจัยชี้ให้เห็นว่านักศึกษาต่างชาติมีแรงบันดาลใจในการศึกษาต่างประเทศที่แตกต่างกันและผลการวิจัยระบุว่านักศึกษาต่างชาติมีความสนใจที่จะสำรวจวัฒนธรรมและประเทศใหม่มีความกระตือรือร้นที่จะมีประสบการณ์ผจญภัยและสัมผัสสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมคลาสที่เสนอในประเทศอังกฤษผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่านักศึกษาต่างชาติพร้อมที่จะศึกษาต่างประเทศเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับรากฐานของวัฒนธรรมยุโรป พัฒนาทักษะภาษา ศึกษารายวิชาใหม่ เพื่อซึมซับและเรียนรู้จากนี้ยังสนใจในสถานที่ที่มีชื่อเสียงในประเทศอังกฤษและประเทศใกล้เคียง ได้พบเจอคนอื่น ๆ และนำความชำนาญของอาจารย์มาใช้ในการพัฒนาทักษะและความเชี่ยวชาญทางวิชาการและอาชีพของตนเองสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคตควรใช้กลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ขึ้นและวิธีการเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาต่างชาติในระดับปริญญาโทและปริญญาตรีด้วย ควรใช้อุปกรณ์การศึกษาเพิ่มเติม นอกเหนือจากการสัมภาษณ์ เช่นการใช้แบบสอบถามสามารถช่วยไขข้อคำถามได้มากขึ้นและได้รับข้อมูลมากขึ้น

Haisley, Grandorff, Agbonlahor, Mendez, and Hansen (2021) ได้ศึกษาว่า ความแตกต่างในแรงจูงใจระหว่างนักศึกษาสหรัฐฯ และนักศึกษาต่างชาติในการเรียนต่อต่างประเทศ พบว่าโลกยุคโลกาภิวัตน์ นักศึกษาในวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา (HEI) ได้รับประโยชน์มากมายจากโปรแกรมการศึกษาต่อต่างประเทศแม้ว่าวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยจะสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในประสบการณ์เหล่านี้แต่นักศึกษาก็มีแรงผลักดัน โอกาสและข้อจำกัดที่แตกต่างกันซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจไปศึกษาต่อในต่างประเทศผลการศึกษาพบว่าสาเหตุสำคัญที่สุดที่นักเรียนไปศึกษาต่อในต่างประเทศ คือการพัฒนาโอกาสในการทำงานของตนเอง (Crossman & Clark, 2010; Franklin, 2010) และมีการค้นพบว่านักศึกษาสนใจที่จะเสริมสร้างมุมมองโลกทัศน์คติที่มีมิติโลกและประสิทธิผลในการทำงานร่วมกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (Kitsantas, 2004; Zimmermann & Neyer, 2013) ดังนั้นกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการศึกษาต่อต่างประเทศจึงมีความซับซ้อนการศึกษาที่ใช้การสำรวจ Cross-Sectional (Fowler, 2013) เพื่อตรวจสอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อในต่างประเทศของนักศึกษาสหรัฐอเมริกาและนักศึกษาต่างชาติ ทฤษฎีทุนมนุษย์ (Becker, 1964) และแบบจำลอง Push-Pull Model (Mazzarol & Soutar, 2002) มาใช้เป็นกรอบทาง

ทฤษฎีของการศึกษาคั้งนี้ประสบการณ์การศึกษาระดับวิทยาลัยในต่างประเทศเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้จากประสบการณ์และเติบโตในความสามารถข้ามวัฒนธรรมผ่านการซึมซับในวัฒนธรรมอื่น HEI ส่งเสริมโครงการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ในฐานะเครื่องมือในการเพิ่มความตระหนักรู้ส่วนบุคคลและระดับโลกเช่นเดียวกับการผลิตพลเมืองที่มีจิตสำนึกในระดับสากล ประสบการณ์เหล่านี้เปิดโอกาสให้ได้รับทุนมนุษย์ สังคมและวัฒนธรรมที่จำเป็นในการมีส่วนร่วมในแรงงานระดับโลก (Kitsantas, 2004; Marc, 2019) ภายใน HEI หลักสูตรเหล่านี้ให้บริการนักศึกษาที่ต้องการขยายขอบเขตความรู้ส่วนตัวและวิชาการของตนและสถาบันต่าง ๆ ก็มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาด้วยทักษะที่สำคัญต่อสังคมแห่งศตวรรษที่ 21 ดังนั้นบริษัทข้ามชาติจึงถือว่าประสบการณ์การศึกษาในต่างประเทศเป็นทรัพย์สินสำหรับการทำงาน (Kratz & Netz, 2016; Petzold, 2017; Potts, 2015) เนื่องจากส่วนหนึ่งเป็นผลเชิงบวก เกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้และความสามารถทางภาษา (Luo & Jamieson-Drake, 2015) เช่นเดียวกับการเปิดกว้างระหว่างวัฒนธรรมและการพัฒนาอุปนิสัย (Zimmermann & Neyer, 2013) นอกจากนี้การเขียนโปรแกรมการศึกษาในต่างประเทศยังครอบคลุมโอกาสที่เกี่ยวข้องกับอาชีพมากมายไม่จำกัดเพียงแค่การฝึกงาน การเป็นอาสาสมัคร งานภาคสนาม และการเรียนรู้ด้านการบริการ ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถขยายแรงจูงใจของนักเรียนในการมีส่วนร่วมทั่วโลก ทั้งในและนอกแวดวงวิชาการ การเรียนในต่างประเทศมอบประสบการณ์ให้กับบุคคล ธุรกิจ และสังคมซึ่งสามารถแปลงเป็นความสามารถส่วนบุคคลและวิชาชีพที่ดีได้ การสำรวจแรงจูงใจในการศึกษาต่อต่างประเทศของงานวิจัยต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ต่าง ๆ บางคนนิยมการตัดสินใจไปเรียนต่อต่างประเทศว่าคล้ายกับการเดินทางและการท่องเที่ยว หรือเทียบเท่ากับการเลือกมหาวิทยาลัยแห่งแรกของตนเอง นักวิจัยหลายท่านได้พิสูจน์แล้วว่าตัวแปรทางประชากรศาสตร์มักจะส่งผลกระทบต่อความปรารถนาของบุคคลในการศึกษาต่อต่างประเทศ Stroud (2010) พบว่า เพศ อาชีพ และสถานะความเป็นอยู่ (กับพ่อแม่หรือภายในมหาวิทยาลัย) ใช้ในการคาดการณ์การตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญ ในทำนองเดียวกัน Salisbury, Umbach, Paulsen, and Pascarella (2009) พบว่าเพศ และสาขาวิชา มีผลต่อความตั้งใจศึกษาต่อต่างประเทศ รวมถึงระดับการศึกษาและรายได้ของผู้ปกครอง เหตุผลที่พบบ่อยที่สุดที่นักเรียนเลือกที่จะเข้าร่วมโครงการศึกษาต่อต่างประเทศคือการปรับปรุงโอกาสทางอาชีพผ่านการเรียนรู้ภาษาและประสบการณ์ทางวัฒนธรรม (Potts, 2015) Nyaupane, Paris, and Teye (2011) ได้สำรวจประชากรนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในสหรัฐฯ และระบุแรงจูงใจหลัก 4 ประการที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการศึกษาต่อในต่างประเทศ ได้แก่ การเดินทางระหว่างประเทศ การหลบหนี ทักษะวิชาการ และสังคม Salyers et al. (2015) ทำการสัมภาษณ์นักเรียนชาวแคนาดาที่กลับมาจากการศึกษา

ในต่างประเทศ และระบุประเด็นหลัก 4 ข้อ จากแรงจูงใจ ได้แก่ สังคม วิชาชีพ การศึกษา และ วัฒนธรรม Weger (2013) ได้ตรวจสอบนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาในโปรแกรมภาษาอังกฤษแบบเร่งรัดของสหรัฐอเมริกาและระบุปัจจัยจูงใจ 5 ประการ คือ การพัฒนาความมั่นใจในตนเอง ทักษะคิดต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ/ชุมชนการใช้ภาษาอังกฤษส่วนบุคคล คุณค่าของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และทำที่ที่เป็นสากล โดยทั่วไปแล้วทุนมนุษย์เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะที่บุคคลครอบครองซึ่งเพิ่มมูลค่าให้กับความสามารถทางเศรษฐกิจของบุคคลนั้น บุคคลอาจเลือกที่จะลงทุนมากขึ้นในการศึกษาระดับอุดมศึกษาเมื่อต้นทุนที่คาดหวังน้อยกว่าผลประโยชน์ที่คาดหวัง

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชิติมา พลับปลิง (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องอัตราผลตอบแทนการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปกครองตระหนักถึงความคุ้มค่าของการลงทุนทางการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคำนวณอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาดังกล่าวด้วยวิธีส่วนลด (Elaborated Method) ระหว่างการสำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้น (ภาคบังคับ) กับการสำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพศึกษาและสายสามัญ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้เป็นแรงงานหนุ่มสาวอายุระหว่าง 15-45 ปี โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจแรงงานและการมีงานทำ (Labor Force Survey) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี พ.ศ. 2558 พบว่า แรงงานชายและหญิงที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 และตัดสินใจศึกษาต่อมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะมีอัตราผลตอบแทนภายในของการลงทุนการศึกษาลดลงร้อยละ 5.5 และ 3.5 ตามลำดับ ในขณะที่แรงงานชายและหญิงที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 และตัดสินใจศึกษาต่อ ปวช.3 จะมีอัตราผลตอบแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 และ 7.5 ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนภายในทางการศึกษาหลังสำเร็จการศึกษาของบุตรวัยหนุ่มสาวในครัวเรือน (ทำงานไม่เกิน 20 ปี) ระหว่างการสำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้น (ภาคบังคับ) กับการสำเร็จมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพศึกษาจะมีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าสายสามัญ โดยมีข้อสมมติว่าหลังจากเรียนจบมีงานทำทันที กล่าวคือ แรงงานชายและหญิงที่จบ ม.3 และตัดสินใจศึกษาต่อ ม.6 จบและทำงานทันที จะมีอัตราผลตอบแทนการศึกษาลดลงร้อยละ 5.5 และ 3.5 ตามลำดับ และแรงงานชายและหญิงที่จบ ม.3 และตัดสินใจศึกษาต่อ ปวช.3 จบและทำงานทันทีจะมีอัตราผลตอบแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 และ 7.5 ตามลำดับ หรือกล่าวได้ว่าแรงงานชายจะมีอัตราผลตอบแทนในการเรียน ปวช. สูงกว่าแรงงานหญิงร้อยละ 2 โดยประมาณ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาตัดสินใจเลือกลงทุนทางการศึกษาในเส้นทางที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า ซึ่งหากสมมติว่าครัวเรือนสามารถลงทุนการศึกษาได้เพียงระดับ

ม.ปลายดังนั้นจึงควรตัดสินใจให้บุตรศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา (ปวช.) จะคุ้มค่ามากกว่าสายสามัญ (ม.6) สำหรับสถาบันอาชีวศึกษาควรเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาและผลิตแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและนโยบายไทยแลนด์ 4.0

อรอุมา ลำลี, เจษฎา ร่มเย็น, และกนกนาถ ศรีกาญจน์ (2564) ทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตนครศรีธรรมราช (ใสใหญ่) ผลการศึกษาพบว่า 1) ต้นทุนส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตร 4 ปีเท่ากับ 532,148.75 บาทต่อคน สำหรับผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลของนักศึกษามูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 342,840.49 บาท อัตราผลตอบแทนต่อทุน เท่ากับ 1.64 บาท อัตราผลตอบแทนภายใน เท่ากับ 15.48 บาท 2) ต้นทุนส่วนบุคคลของนักศึกษาหลักสูตร 4 ปีเทียบโอน เท่ากับ 348,652.0 บาทต่อคน สำหรับผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลของนักศึกษา มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 748,934.50 บาท อัตราผลตอบแทนต่อทุนเท่ากับ 3.15 บาท อัตราผลตอบแทนภายใน เท่ากับ 14.46 บาท สามารถสรุปผลการประเมินได้ว่าการลงทุนทางการศึกษาในครั้งนี้มีความคุ้มค่า

จักรพันธ์ ชัยทัศน์, วัชรวิ มนต์สนธิ, และฉนิศา สุวรรณจินดา (2561) ศึกษาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซียงราย โดยการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การวิเคราะห์ต้นทุนส่วนบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม, การประมาณการรายได้ของบัณฑิต และการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา กลุ่มประชากรในการวิจัยคือ บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่าบัณฑิตมีต้นทุนรวมส่วนบุคคลเท่ากับ 1,023,324.736 บาท ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนส่วนบุคคลทางตรง 600,000 บาท และต้นทุนส่วนบุคคลทางอ้อม 423,324.736 บาท การประมาณการรายได้ของบัณฑิตพบว่า บัณฑิตที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่าจะมีรายได้มากกว่าบัณฑิตที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า และบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชนจะมีรายได้มากกว่าบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐ การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาพบว่า ผลประโยชน์ต่อต้นทุนของบัณฑิตทั้งหมดมีค่าเท่ากับร้อยละ 266.86 เมื่อจำแนกตามหน่วยงาน พบว่าบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชนมีผลประโยชน์ต่อต้นทุนเท่ากับร้อยละ 342.08 และบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐมีผลประโยชน์ต่อต้นทุนเท่ากับร้อยละ 222.84 นอกจากนี้ อัตราผลตอบแทนภายในของบัณฑิตทั้งหมดมีค่าร้อยละ 28.84 โดยบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชนมีอัตรา

ผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 31.97 และบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐมีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 26.76 สรุปได้ว่าการลงทุนทางการศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย มีอัตราผลตอบแทนที่สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับบัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน ทั้งนี้ การศึกษาให้ความสำคัญกับการประเมินทั้งต้นทุนและผลตอบแทน เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งชัดเจนเกี่ยวกับความคุ้มค่าของการลงทุนทางการศึกษาในสาขานี้

เฉลิมพร เข็นเขือก (2552) การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต ในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมุ่งศึกษาต้นทุน – ผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาของนักศึกษาในแต่ละกลุ่มคณะวิชาตามการแบ่งกลุ่มคณะวิชาของมหาวิทยาลัยรังสิต ซึ่งมีจำนวน 8 กลุ่มสาขาวิชา ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 400 คน โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาจากกลุ่มสาขาวิชาต่างๆ ในมหาวิทยาลัยรังสิต โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และ ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาใน ส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนผลตอบแทนนั้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ใช้หลักการวิเคราะห์ต้นทุนและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Cost – Benefit Analysis) โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ทั้ง 3 ส่วน คือ การวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value : NPV) การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (Internal Rate of Return : IRR) และใช้สถิติพรรณนา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำเสนอถึงข้อมูลการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต้นทุนส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตในระดับปริญญาตรี โดยจำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา รวมจำนวน 8 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาบริหาร บัญชี การจัดการการท่องเที่ยวและเศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาศิลปกรรม วิจารณ์ศิลป์ และประยุกต์ศิลป์ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาสหวิทยาการ รวม 24 คณะ 68 สาขาวิชา พบว่า กลุ่มสาขาวิชาที่มีต้นทุนส่วนบุคคลของนักศึกษาสูงที่สุดคือ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะและการออกแบบมีค่าเฉลี่ย 1,007,225.89 บาท รองลงมาคือกลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 926,421.90 บาท โดยกลุ่มคณะวิชาที่มีค่าเฉลี่ยค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดคือกลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพมีจำนวน 664,001.07 บาท ทั้งนี้พบว่า ในการพิจารณาต้นทุนส่วนบุคคลรวมของนักศึกษาทุกกลุ่ม

สาขาวิชาในมหาวิทยาลัยรังสิตโดยเฉลี่ยทั้ง 8 กลุ่มวิชาแล้ว พบว่ามีค่าเท่ากับ 822,483.12 บาท และมีต้นทุนส่วนบุคคลเฉลี่ยเท่ากับ 205,620.78 บาทต่อปี ส่วนผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชานั้น พบว่า ผลจากการเปรียบเทียบผลตอบแทนส่วนบุคคลที่เป็นตัวเงินของนักศึกษาในทุกกลุ่มสาขาวิชาพบว่า กลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ ชีวภาพมีค่าสูงสุด โดยมีค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 535,018.70 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน มีค่าเท่ากับ 2.21 และอัตราผลตอบแทนภายในมีค่าเท่ากับ 17.03 รองลงมาคือ กลุ่มคณะวิชาวิศวกรรมศาสตร์ โดยมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 439,677.44 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน มีค่าเท่ากับ 1.95 และอัตราผลตอบแทนภายในมีค่าเท่ากับ 15.81 ส่วนกลุ่มสาขาวิชาที่มีค่าน้อยที่สุด คือ กลุ่มสาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ โดยมีค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 191,793.87 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน มีค่าเท่ากับ 1.49 และ อัตราผลตอบแทนภายในมีค่าเท่ากับ 13.39

ณัฐพล คชชาธร (2557) ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลลัพธ์ในการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษใน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ผลการศึกษาบ่งชี้ว่าค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียนของห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษในโครงการที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นระดับเดียวมีค่าใช้จ่ายต่อหัวสูงกว่าโครงการที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับค่าใช้จ่ายของห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษนี้ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายบุคลากรที่มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายมากที่สุด รองลงมาคือค่าใช้จ่ายกิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน ค่าใช้จ่ายสิ่งอำนวยความสะดวก และค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายรับของห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษในโครงการที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นระดับเดียวมีรายรับต่อหัวน้อยกว่าโครงการที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และรายรับต่อหัวระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับสัดส่วนรายรับของห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษมาจากค่าเล่าเรียนมากที่สุด รองลงมาคือเงินอุดหนุนรายหัวของรัฐ และเงินรายได้อื่น ๆ ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของแต่ละโครงการพบว่าไม่มีโครงการใดอยู่ในภาวะขาดทุน และผลการคำนวณอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อผลลัพธ์ของห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษพบว่าอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อผลลัพธ์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 769.70 บาทต่อคะแนนค่าต่ำที่สุดเท่ากับ 365.51 บาทต่อคะแนน และค่าสูงสุดเท่ากับ 1,327.24 บาทต่อคะแนน และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อผลลัพธ์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 968.70 บาทต่อคะแนน ค่าต่ำที่สุดเท่ากับ 529.29 บาทต่อคะแนน และค่าสูงสุดเท่ากับ 1,339.92 บาทต่อคะแนนส่วนสุดท้ายผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อ

ผลลัพธ์ของห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษพบว่าตัวแปรอธิบายที่ส่งผลทางบวกต่อผลลัพธ์ของห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเป็นไปตามคาดการณ์ทางทฤษฎี ได้แก่ ขนาดโครงการ เงินเดือนครูเฉลี่ย และค่าใช้จ่ายต่อหัว ไม่รวมค่าใช้จ่ายสิ่งอำนวยความสะดวกหรืองบลงทุน สำหรับตัวแปรสัดส่วนนักเรียนต่อครูส่งผลทางลบต่อผลลัพธ์ของห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเป็นไปตามคาดการณ์ทางทฤษฎี ข้อเสนอแนะต่อห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษในระดับโรงเรียนควรใช้จ่ายงบประมาณดำเนินการและจัดจ้างครูพิเศษ ครูชาวต่างชาติในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษอย่างเต็มที่ ในระดับหน่วยงานต้นสังกัดหรือเขตพื้นที่ควรกำกับดูแลการใช้จ่ายของโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์แก่นักเรียนห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษมากที่สุด และในระดับ สพฐ. ควรกำหนดนโยบายขยายขนาดของโครงการแต่ต้องควบคุมสัดส่วนนักเรียนต่อครูในโครงการให้มีความเหมาะสมเพื่อเพิ่มผลลัพธ์ในการจัดการศึกษาของห้องเรียนพิเศษโครงการภาษาอังกฤษให้สูงขึ้นต่อไป

ฉิวรา จันทร์เพ็ชร (2557) ความคาดหวังในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการเลือกประกอบอาชีพนักพัฒนาเกมหรือสื่อประสม รองลงมา คือ นักเขียนโปรแกรม และนักทดสอบซอฟต์แวร์ ตามลำดับ และจากการศึกษาระดับความคาดหวังในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า ระดับความคาดหวังในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนความคาดหวังด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ความคาดหวังด้านรายได้ ($X = 4.22$) รองลงมาได้แก่ ความคาดหวังด้านความก้าวหน้า ($X = 4.14$) และเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยผลทดสอบสมมติฐานพบว่าเพศ และ ชั้นปีการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประเภทการรับเข้า เกรดเฉลี่ยสะสม เงินเดือนที่คาดหวัง ต่างกัน มีความคาดหวังในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

มุกิตา ชิงห์ (2562) ทำการการวิเคราะห์ต้นทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนตัว ต้นทุนการศึกษา และการเปรียบเทียบต้นทุนการศึกษา รวมถึงศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษา

ระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยผู้เขียนได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 316 คน ด้วยการใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ประกอบด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในหอพัก และมีแหล่งที่มาของรายได้จากผู้ปกครอง นักศึกษามีการตัดสินใจในการใช้จ่ายเงินด้วยตนเอง และมีพฤติกรรมการซื้อสินค้าจากการเปรียบเทียบสินค้า ส่วนใหญ่มีมอเตอร์ไซค์เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกขณะศึกษา มีเงินพอใช้แต่ไม่เหลือเก็บ และคาดว่าจะทำธุรกิจส่วนตัวหากไม่ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

ต้นทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เฉลี่ยตลอดหลักสูตรเท่ากับ 806,031.87 บาท แบ่งเป็นต้นทุนทางตรง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9.94 ใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 53.29 และต้นทุนทางอ้อม คิดเป็นร้อยละ 36.77 ใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าที่พัก และค่าเรียนพิเศษ เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการศึกษาระดับปริญญาตรีในแต่ละสาขาของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พบว่า สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีต้นทุนการศึกษาสูงสุดเป็นอันดับหนึ่ง เท่ากับ 920,118.45 บาท รองลงมาคือสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ มีต้นทุนการศึกษาเท่ากับ 856,931.37 บาท และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีต้นทุนการศึกษาเท่ากับ 811,341.43 บาท นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ส่วนใหญ่อยากให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนในรูปแบบหนังสือ เนื่องจากไม่สูญหายง่ายและประหยัดค่าใช้จ่ายในการถ่ายเอกสาร นอกจากนี้ คณะควรมีการจัดสรรงบประมาณด้านทุนการศึกษาเพิ่มขึ้น และควรส่งเสริมการจัดหางานทำระหว่างศึกษาให้แก่นักศึกษาเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่นักศึกษา

อัญชลี สุขเจริญ (2542, น.30-42) ได้ทำการวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษา อีกทั้งมีการประเมินผลอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาอีกครั้ง ผลการวิเคราะห์ในส่วนต้นทุนทางการศึกษาโดยคิดในช่วงตลอดระยะเวลาการศึกษารวม 4 ปี คือ 481,234 บาท หากเปรียบเทียบสัดส่วนของต้นทุน พบว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบัน 190,924 บาท หรือร้อยละ 39.70 เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวคิดเป็น 290,312 บาท หรือร้อยละ 60.30 ส่วนค่าเสียโอกาสคิดเป็น 211,200 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 607,222 บาท หากคิดค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนเรียนซ้ำซ้อนหรือลาออกกลางคัน ค่าใช้จ่าย

จะสูงขึ้นร้อยละ 20.75 ดังนั้นเมื่อรวมค่าใช้จ่ายทางตรงและทางอ้อมแล้วจะ ได้รวม 818,424 บาท และจะเห็นว่าในการศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายมากที่สุด

นวลศรี จารุทรศน์ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายโดยตรงของสถาบันและค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลของนักศึกษาที่เรียนอยู่ในคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง โดยใช้ข้อมูล 2 ประเภท คือ ข้อมูลหลักและข้อมูลรอง ข้อมูลหลักเก็บโดยใช้แบบสอบถามถามตัวอย่างจำนวน 250 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified Random Sampling สำหรับข้อมูลรอง นักวิจัยเก็บรวบรวมจากเอกสารค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในกลุ่มตัวอย่างมีนักศึกษาหญิงมากกว่าชาย สัดส่วน 5:1 นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 65 เป็นคนจังหวัดลำปาง และร้อยละ 50 มาจากนอกเขตเทศบาลเมืองลำปาง ทำให้ต้องพักอาศัยในหอพักใกล้มหาวิทยาลัย เนื่องจากพ่อแม่ของนักศึกษาร้อยละ 50 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้ไม่สูงนัก โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อปีอยู่ที่ 20,001 – 70,000 บาท ส่งผลให้นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องกู้เงินเรียน รวมถึงรายได้ของพ่อแม่แล้ว นักศึกษาจะมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 17,201 – 24,000 บาทต่อปี สำหรับค่าใช้จ่ายโดยตรงของสถาบัน ในกลุ่มนักศึกษากลุ่มแรก ทางมหาวิทยาลัยลงทุนให้กับนักศึกษาสาขาการบัญชีมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาบริหารธุรกิจ และสาขาการตลาด ได้รับการลงทุนน้อยที่สุด โดยสัดส่วนอยู่ที่ 40.92, 35.81 และ 23.28 ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัยและค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลของนักศึกษา

งานวิจัยของ เอกสิทธิ์ โพธิ์ชูชาติ (2561) เรื่องมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการศึกษาไทย ชั้นอุดมศึกษา พบว่าการลงทุนในการศึกษาเป็นการลงทุนในทุนมนุษย์ที่สำคัญ ที่ทำให้มนุษย์อยู่ในฐานะแรงงานที่มีผลิตภาพ (Productivity) ซึ่งจะนำไปสู่การมีงานทำและเงินได้ที่สูงขึ้น ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาไทยผลิตทุนมนุษย์ระดับสูง อย่างมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษามีการเปิดหลักสูตรจำนวนมากประกอบกับค่านิยมการเลือกเรียนของนักเรียนและความคาดหวังของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนไป ทางเลือกของอาชีพและเงินได้ที่สูงในอนาคตจึงเป็นเหตุผลที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในแต่ละสาขาวิชา งานศึกษานี้เป็นการศึกษามูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการศึกษาไทยชั้นอุดมศึกษา ในรูปประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่เป็นตัวเงิน จากการลงทุนในการศึกษาชั้นปริญญาตรี คือ ค่าจ้างหรือเงินได้ที่สำเร็จการศึกษา ในรูปของเงินได้ตลอดช่วงชีวิตและผลตอบแทนในการลงทุนในการศึกษาของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา รวมทั้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเงินได้ที่นักศึกษาคาดหวังเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยอาศัยแนวคิดทุนมนุษย์ ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาและ

บัณฑิตของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 3 กลุ่มสาขาวิชา ประกอบด้วย กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ รวมทั้งสิ้น 3,051 คน ประกอบด้วย นักศึกษา 1,553 คน บัณฑิต 1,498 คน พบว่า นักศึกษา แต่ละกลุ่มสาขาวิชาคาดหวังเงินได้แตกต่างกัน มากที่สุดคือกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ รองลงมาคือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ตามลำดับ นอกจากนี้ นักศึกษาที่บิดามีเงินได้สูงจะคาดหวังเงินได้สูง เนื่องจากฐานะทางครอบครัว เป็นสิ่งกระตุ้นให้บุตรอยากศึกษาต่อสูง ๆ ประกอบอาชีพที่ดีและได้รับเงินเดือนสูง ในทำนองเดียวกัน นักศึกษาที่มารดาสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีจะคาดหวังเงินได้สูง เนื่องจากมารดาซึ่งเป็น ต้นแบบที่ดีและสนับสนุนให้บุตรได้รับการศึกษาเพื่อสร้างเงินได้ในอนาคต และนักศึกษาชาย คาดหวังเงินได้มากกว่านักศึกษาหญิง เมื่อพิจารณาการประมาณการเงินได้ตลอดชีวิต ในรูปเส้นอายุ-เงินได้ (Age-Earning Profile, AEP) และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value, NPV) และอัตรา ผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return, IRR) ของบัณฑิต พบว่า มากที่สุดคือกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ (AEP 28,994,213 บาท, NPV 3,383,182 บาท และ IRR ร้อยละ 17.24) รองลงมา คือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี (AEP 17,615,437 บาท, NPV 2,449,125 บาท และ IRR ร้อยละ 17.21) และกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ (AEP 7,528,562 บาท , NPV 988,201 บาท และ IRR 13.85) ตามลำดับ ซึ่งเส้นอายุเงินได้ของกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพแตกต่าง จากแนวคิดของ Jacob Mincer ที่กล่าวไว้ว่าแรงงานมีประสิทธิภาพการผลิตสูงสุดและอายุมากขึ้น ประสิทธิภาพการผลิตจะลดน้อยถอยลง แต่ในกลุ่มนี้เส้นมีลักษณะเป็นเส้น โค้งเว้า (Convex) กล่าวคือประสบการณ์ยิ่งเพิ่มมากขึ้นจะทำให้ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเพิ่มมากขึ้นด้วยการ พัฒนาทักษะในการทำงานของกลุ่มสาขานี้ถือเป็นการฝึกฝนขณะปฏิบัติงาน (On the Job Training) ซึ่งเพิ่มผลิตภาพการผลิตได้ เห็นได้จากเงินได้ที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมากและไม่มีการลด น้อยถอยลงของเงินได้ เมื่อเปรียบเทียบการประมาณการเงินได้ที่นักศึกษาคาดหวังและเงินได้ที่ บัณฑิตได้รับพบว่า นักศึกษาคาดหวังเงินได้มากกว่าเงินได้ที่บัณฑิตได้รับ โดย กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มากกว่าเดือนละ 8,203 บาท รองลงมาคือ กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มากกว่า 5,081 บาท และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มากกว่า 2,611 บาท

การศึกษาของเทอดศักดิ์ ชมโตะสุวรรณ (2557) ได้วิเคราะห์มูลค่าทุนมนุษย์สะสมของ แรงงานไทยตั้งแต่ในครรภ์จนถึงสำเร็จการศึกษา และประเมินอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนใน ทุนมนุษย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแรงงานจำนวน 200 คน แบ่งเป็น 2 ระดับการศึกษา ได้แก่ มัธยมศึกษา

ตอนปลายและปริญญาตรี โดยในระดับปริญญาตรีมีการแยกย่อยออกเป็น 16 สาขาวิชาชีพ เช่น แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และนิติศาสตร์ การศึกษาได้ประเมินมูลค่าทุนมนุษย์สะสมจากค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าตำรา ค่าวัสดุอุปกรณ์การเรียน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพขั้นพื้นฐาน เช่น ค่าอาหาร ที่พัก การเดินทาง และค่ารักษาพยาบาล ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าค่าเล่าเรียนในสถาบันการศึกษารัฐมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสถาบันการศึกษาเอกชนถึง 4.12 เท่า โดยมีความแตกต่างสูงสุดถึง 10.78 เท่าในสาขาทันตแพทยศาสตร์ และต่ำสุด 1.54 เท่าในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีพขั้นพื้นฐานเฉลี่ยของผู้เรียนในสถาบันรัฐและเอกชนใกล้เคียงกัน เนื่องจากกลุ่มแรงงานเหล่านี้อยู่ในวัย สภาพแวดล้อม และสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้เรียนในสถาบันรัฐบางคนมีฐานะทางการเงินดีกว่าผู้เรียนในสถาบันเอกชน แต่สามารถเข้าศึกษาในสถาบันรัฐที่มีค่าเล่าเรียนต่ำกว่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติหนึ่งของสังคมไทย ในภาพรวม ทุนมนุษย์สะสมของแรงงานที่จบการศึกษาจากสถาบันเอกชนสูงกว่าผู้ที่จบจากสถาบันรัฐ เนื่องจากค่าเล่าเรียนในสถาบันเอกชนสะท้อนต้นทุนที่แท้จริงได้ดีกว่า ในส่วนของอัตราผลตอบแทน พบว่าแรงงานที่มีทุนมนุษย์สะสมต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รองลงมาคือผู้ที่จบปริญญาตรีในสาขาประชาสัมพันธ์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ทรัพยากรมนุษย์ และโลจิสติกส์ ในขณะที่แรงงานที่มีทุนมนุษย์สะสมสูงที่สุด ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาทันตแพทยศาสตร์ แพทยศาสตร์ เกษศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์ การศึกษานี้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการลงทุนในทุนมนุษย์ รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลตอบแทนจากการศึกษา ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพแรงงานและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

บทความของ Yubilianto (2020) ศึกษาผลตอบแทนจากการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของอินโดนีเซีย โดยปกติแล้วผลตอบแทนจากการศึกษา มักวิเคราะห์โดยใช้สมการ Mincer ซึ่งเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ที่ได้รับความนิยม แต่มีเพียงไม่กี่งานวิจัยที่ใช้วิธีการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายใน (Full Discounting Method) เพื่อประเมินผลกระทบของการลงทุนในด้านการศึกษาจากมุมมองของบุคคล งานวิจัยนี้ใช้วิธีการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายใน ศึกษาผลตอบแทนจากการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของอินโดนีเซีย โดยอาศัยข้อมูลจาก Indonesia Family Life Survey (IFLS-5) และ ประเมินการรายได้ตลอดชีวิตการทำงาน (Synthetic Work-life Earnings: SWE) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการศึกษาสองแบบ คือ วิธีการประมาณการสมการรายได้ Mincer และวิธีการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) และมูลค่าสุทธิปัจจุบัน

(NPV) ก่อนที่จะวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการศึกษาโดยใช้วิธีการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายใน ขั้นตอนแรกคือการประมาณการรายได้ตลอดชีวิตการทำงาน (SWE) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้จบการศึกษาปริญญาตรีมีรายได้สูงกว่าผู้จบการศึกษาด้านอาชีพประมาณ 60% โดยใช้เวลา 4 ปีในการจบการศึกษาปริญญาตรี ผลลัพธ์นี้ชี้ให้เห็นว่า ผลตอบแทนจากการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอยู่ที่ประมาณ 15% ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิเคราะห์โดยใช้สมการรายได้ Mincer ผลการประมาณการรายได้ตลอดชีวิตการทำงานยังพบว่า เพศชายมีรายได้มากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าผู้ชายส่วนใหญ่มักเป็นหัวหน้าครอบครัว นายจ้างหลายคนมักพิจารณาการจ่ายสวัสดิการเพิ่มเติมสำหรับครอบครัว ผ่านหัวหน้าครอบครัว อย่างไรก็ตาม ช่องว่างของรายได้ระหว่างเพศชายและเพศหญิงลดลงอย่างมาก เมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น แสดงว่าการศึกษสามารถลดทอนอำนาจต่อรองสำหรับเงินเดือนที่สูงขึ้นของผู้หญิง ทำให้รายได้ของพวกเขาใกล้เคียงกับรายได้ของผู้ชาย ในเชิงพื้นที่ ยังมีความแตกต่างระหว่างแรงงานในเมืองกับแรงงานในชนบท โดยแรงงานที่ทำงานในเมืองจะมีรายได้มากกว่าแรงงานในชนบท จากการวิเคราะห์ SWE พบว่า ช่องว่างของรายได้มีความสำคัญมากขึ้นสำหรับผู้จบการศึกษาปริญญาตรีที่ประมาณ 20% ซึ่งอธิบายถึงแนวโน้มของแรงงานที่ย้ายถิ่นฐานจากชนบทเข้าสู่เมือง เช่น กรุงเทพมหานคร เมืองหลวง และเมืองใหญ่ ๆ อื่น ๆ ในอินโดนีเซีย ในแง่ของผลตอบแทนจากการศึกษา ทั้งการวิเคราะห์ SWE และวิธีการประมาณการสมการรายได้ Mincer ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษา ในกรณีนี้ การเป็นผู้จบการศึกษาปริญญาตรีจะมีข้อได้เปรียบมากกว่าการทำงานทันทีหลังจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่นเดียวกัน ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีอัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมต้นเท่านั้น ผลการวิจัยเหล่านี้สอดคล้องกับหลักฐานเชิงประจักษ์ของ Purnastuti, Paul, and Salim (2013) ที่ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ บทความนี้ยังแสดงถึงความแตกต่างของผลตอบแทนจากการศึกษา ระหว่างเพศชายและเพศหญิง รวมถึงที่ตั้ง นอกจากนี้ การวิเคราะห์ SWE ยังเสริมวิธีการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายใน เพื่อตรวจสอบมูลค่าทางการเงินของการลงทุน ผลการวิจัยโดยใช้วิเคราะห์การคำนวณอัตราผลตอบแทนภายใน พบว่า การลงทุนในระดับอุดมศึกษาในอินโดนีเซียค่อนข้างจะทำกำไรได้ โดยมีอัตราผลตอบแทนสูง

จากการตรวจเอกสารข้างต้น จะเห็นได้ว่า วิธีการศึกษาทั้งหมดได้นำทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การวิเคราะห์โครงการ ในเรื่องของการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการ (Cost-Benefit Analysis) มาใช้เป็นแนวทาง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ในการคำนวณหาต้นทุนรวม ซึ่งประกอบไปด้วยต้นทุนส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายให้แก่สถานศึกษาและค่าใช้จ่ายส่วนตัว ซึ่งเป็นต้นทุนส่วนบุคคลทางตรง ใช้วิธีการสร้างแบบสอบถาม และในส่วนของต้นทุนส่วนบุคคลทางอ้อมซึ่งก็คือค่าเสียโอกาส ได้แก่ โอกาสที่จะมีรายได้ของผู้ที่ออกทำงานโดยไม่เรียนต่อเป็นเกณฑ์

ในการคำนวณผลประโยชน์ ซึ่งจะมีทั้งผลประโยชน์ส่วนบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อมและผลประโยชน์ทางสังคม ในส่วนของการคำนวณผลประโยชน์ทางตรงมี 2 วิธี คือ (1) ถูตามอัตราเงินเดือนทางราชการตามวุฒิ และ (2) การใช้สมการถดถอย เพื่อทำการพยากรณ์รายได้ในอนาคต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการคำนวณผลประโยชน์ส่วนบุคคลทางตรงทั้ง 2 วิธี และในส่วนของ การหาผลประโยชน์ทางอ้อม ผู้วิจัยได้นำวิธีการสร้างแบบสอบถาม โดยสร้างตัวแปรแบบอันดับ (Ordinal Scale) เป็นตัววัด

ในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าจากการลงทุนทางการศึกษา จะมี 3 วิธี คือ (1) การหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) (2) อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) และ (3) อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อความแม่นยำยิ่งขึ้นในการใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้ที่สนใจจะเข้ามาศึกษา

การศึกษาของ McMahon (2018) ผลตอบแทนรวมจากการศึกษาระดับสูงคืออัตราผลตอบแทนที่อิงตามรายได้บวกกับประโยชน์เชิงสังคมและส่วนตัวที่ไม่เป็นเงินซึ่งอยู่นอกเหนือจากรายได้ ซึ่งสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมของการศึกษาระดับสูงต่อการพัฒนา ทฤษฎีการพัฒนาที่เกิดจากภายใน (Endogenous Development) เป็นการสนับสนุนทางวิชาการใหม่ที่กล่าวถึงการผลิตของบริษัทและครัวเรือนพร้อมกับผลกระทบจากการศึกษาที่นำไปสู่การเกิดแนวคิดใหม่ ซึ่งส่งผลให้เกิดอัตราการพัฒนาที่เหมาะสม อัตราที่สูงกว่าการพัฒนาในเศรษฐกิจที่ไม่มีผลกระทบเหล่านี้ เนื่องจากมาตรการผลประโยชน์ส่วนตัวที่ไม่สามารถซื้อขายในตลาดและผลประโยชน์ทางสังคมมีค่าเป็นบวก ผลกระทบเหล่านี้ส่งผลต่อการพัฒนาต่อหัวที่สูงขึ้น ผลตอบแทนรวมถูกประเมินว่ามีค่ามากกว่าค่าใช้จ่ายที่สูญเสียไปในการลงทุน และผลตอบแทนจากทุนทางกายภาพ ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญสัญญาณแรกของการลงทุนที่ดำเนินการศึกษาระดับสูงในสหรัฐอเมริกาเพื่อการพัฒนาที่เหมาะสม ผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและทางเลือกทางนโยบายซึ่งมีผลต่อการพัฒนาที่เหมาะสมและการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชนชั้นกลางที่ไม่พอใจ ได้รับการพิจารณา

การศึกษาของ Carvajal and Popovici (2021) มุ่งเน้นการประเมินอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษาเกสซกรในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาเกสซกรในการประเมินทางเลือกทางการศึกษาหรือการตัดสินใจในการลงทุนเวลาและเงินเพื่อการศึกษา โดยใช้โมเดลทางเศรษฐศาสตร์ที่คำนวณมูลค่าปัจจุบัน (Present Value) ของค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและผลประโยชน์จากการทำงานในอาชีพนี้ เช่น ค่าธรรมเนียมการศึกษาปริญญา ค่าครองชีพ และรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานในอาชีพนี้ ภายหลังจากจบการศึกษา โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดถูกประเมินในราคาของปี 2019 ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าอัตราผลตอบแทนจากการศึกษา (Real Rate of Return) อยู่ที่ 4.89% เมื่อไม่รวมผลกระทบจากเงินเฟ้อ (Inflation) ในขณะที่อัตราผลตอบแทนที่คำนวณตามราคาปัจจุบัน (Nominal Rate of Return) อยู่ที่ 6.44% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแม้จะต้องใช้เวลานานในการศึกษา แต่ผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนนี้ยังคงสูงอยู่ การศึกษาได้ทดสอบความเสถียรของ โมเดลผ่านการวิเคราะห์ความไว (Sensitivity Analysis) โดยพบว่าอัตราผลตอบแทนจริงไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงมากนักเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการคำนวณ ทำให้มั่นใจได้ว่าโมเดลนี้มีความทนทานและสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่น่าเชื่อถือในการประเมินผลตอบแทนจากการศึกษา ผลสรุปจากการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าอาชีพเกสซกรเป็นการลงทุนที่มีความคุ้มค่าและสามารถให้ผลตอบแทนที่ดีในระยะยาว สำหรับผู้ที่มีความสามารถและความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพนี้ โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่ต้องการมีอาชีพในด้านการดูแลผู้ป่วยและการจัดการยา ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงและสามารถให้ผลตอบแทนทางการเงินที่สูงในอนาคต

ตารางที่ 2.1 สรุปวรรณกรรมที่ใช้ในการศึกษา

ประเด็นการศึกษา	ผู้วิจัย	ผลการศึกษา
ต้นทุนทางตรง	กฤติยา อินด้อย, 2558; โกวิทช์ ประดิษฐ์ผล, 2563; จักรพันธ์ ชัยทัศน์ และคณะ, 2561; Mamun, Rahman, Taylor, Nghiem, & Khanam, 2021; Tiamiyu & Raji, 2019	ค่าใช้จ่ายทางตรงสูงขึ้นตามระดับการศึกษาและสถานศึกษา

ตารางที่ 2.1 สรุปวรรณกรรมที่ใช้ในการศึกษา (ต่อ)

ประเด็นการศึกษา	ผู้วิจัย	ผลการศึกษา
ต้นทุนทางอ้อม	กฤติยา อินต้อย, 2558; โกวิทย์ ประดิษฐ์ผล, 2563; จักรพันธ์ ชัยทัศน์ และคณะ, 2561	ต้นทุนทางอ้อมมีผลกระทบต่อทัศนคติในการศึกษาต่อ โดยเฉพาะในระดับปริญญาโท และเอก
ผลตอบแทนทางการเงิน	Amaonye & Ofojebe, 2023; Chakravarty & Agarwal, 2021; Psacharopoulos & Patrinos, 2018; Tihamiyu & Raji, 2019	ผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบนานาชาติมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในระบบนานาชาติ รายได้เพิ่มขึ้นเมื่อระดับการศึกษาเพิ่มขึ้น
ผลตอบแทนทางสังคม	หัตถ์ณี อับดุลมาฮิซ, 2559; Chakravarty & Agarwal, 2021; Heckman et al., 2018; Potelienė & Tamašauskienė, 2014; Psacharopoulos et al., 2002; Tihamiyu & Raji, 2019; Umar et al., 2015; Zhang et al., 2024	ผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบนานาชาติมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนและสังคมมากขึ้น
ผลตอบแทนทางวิชาการ	Tihamiyu & Raji, 2019; Sánchez et al., 2006	การศึกษานานาชาติช่วยเพิ่มพูนทักษะวิชาการและสร้างพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับสูง

ที่มา: ผู้วิจัย

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลช่วยให้นักศึกษาและผู้ปกครองมีข้อมูลที่สำคัญในการตัดสินใจลงทุนในการศึกษา พร้อมทั้งสามารถเตรียมตัวรับมือกับความท้าทายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการศึกษา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติ ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ในสาขาสังคมศาสตร์ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล 2) เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล 3) เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีระเบียบวิธีการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรไทย มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาและกำลังศึกษาอยู่ระบบนานาชาติและระบบอื่น (หลักสูตรภาษาไทย สองภาษาและการศึกษานอกโรงเรียน)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยเรื่องนี้เน้นศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรไทย อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,230 ราย ซึ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาและกำลังศึกษาอยู่ระบบนานาชาติและระบบอื่น (หลักสูตรภาษาไทย สองภาษาและการศึกษานอกโรงเรียน)

ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรไทยที่สำเร็จการศึกษาในระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทย โดยวิธีการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจาก การคำนวณหา ขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Cochran (1953) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2} \quad (3-1)$$

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
P	แทน	สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการ (0.5)
Z	แทน	ความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีค่าเท่ากับ 1.96 (ความมั่นใจ 95%)
d	แทน	สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (0.05)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{0.50(1 - 0.50)(1.96)^2}{(0.05)^2}$$

$$n = \frac{0.25(3.8416)}{(0.0025)}$$

$$n = \frac{0.9604}{0.0025}$$

$$n = 384.16 = 385$$

ได้ขนาดกลุ่มที่ต้องเก็บข้อมูลขึ้นต่ำประมาณ 385 คน โดยมีค่าความคลาดเคลื่อน ที่ยอมรับได้อยู่ที่ 5% แต่เพื่อความเที่ยงตรงของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มากขึ้นโดยเก็บรวบรวมทั้งหมดและคัดเลือกเหลือ 1,230 คน

ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ คือ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานสำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติรวมทั้งสิ้น 10 คน โดยกลุ่มตัวอย่างต้องเป็น 1) คนไทย 2) มีบุตรหลานเรียน หรือสำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทย

3.1.3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยจะสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling)

3.1.4 ตัวแปรและการวัดตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา ประกอบด้วย

1) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาต้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษา ได้แก่

(1) ค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษา จะประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยรวม คือ ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบัน เป็นค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา (ข้อมูลประกาศค่าธรรมเนียมการศึกษาจากกลุ่มสมาคมการศึกษานานาชาติ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2567)

(2) ค่าใช้จ่ายทางอ้อมในการศึกษา เป็นค่าเสียโอกาสของนักศึกษาที่ได้เสียไปจากการที่มาศึกษาแทนที่จะหางาน โดยใช้ข้อมูลอัตราเงินเดือนข้าราชการ พลเรือน ประกาศเดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. 2567 (สำนักงานก.พ., 2567)

2) ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ประกอบด้วย รายได้จากการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งหมายถึงเงินเดือนเดือนแรกในการทำงานอายุ 24 จนถึง 60 ปีเกษียณอายุ สำหรับปริญญาตรี สายสังคมศาสตร์ และเดือนแรกในการทำงานอายุ 26 จนถึง 60 ปีเกษียณอายุ สำหรับปริญญาโทสายสังคมศาสตร์

3.2 สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยนี้ได้กำหนดข้อสมมติฐานการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 การลงทุนในการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติ ปริญญาตรี และปริญญาโทสายสังคมศาสตร์ มีความคุ้มค่า กล่าวคือมีโอกาสในการหางานที่มีรายได้สูงและการลงทุนในการศึกษาระดับที่สูงขึ้นจะส่งผลให้ได้รับผลตอบแทนในอัตราที่สูงขึ้น กล่าวคือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักมีโอกาสในการหางานที่มีรายได้สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ได้แก่ เพศ อายุ ระบบการศึกษา ระดับการศึกษา แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียที่ใช้งาน เทคโนโลยีที่ใช้งาน การใช้งานอินเทอร์เน็ต และค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ต

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ แหล่งรายได้ แพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียที่ใช้งาน เทคโนโลยีที่ใช้งาน การใช้งานอินเทอร์เน็ต และค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ต

กรอบข้อสมมติฐาน ในการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา ในงานวิจัยนี้ได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติแต่ละคนในช่วงอายุเดียวกันมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาเท่ากัน
- 2) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติแต่ละคนสอบผ่านทุกปีไม่มีการเรียนซ้ำชั้นตลอดระยะเวลาในการศึกษา โดยระดับปริญญาตรีสังคมศาสตร์ใช้เวลาเรียน 19 ปี และปริญญาโทสังคมศาสตร์ใช้เวลาเรียน 21 ปีถึงจะสำเร็จการศึกษา
- 3) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติแต่ละคนเรียนต่อเนื่องจนจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท สายสังคมศาสตร์
- 4) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติ ระดับปริญญาตรี และปริญญาโท สายสังคมศาสตร์ทำงานทันทีหลังสำเร็จการศึกษา
- 5) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติ ระดับปริญญาตรี เริ่มทำงานตอนอายุ 24 ปี จนเกษียณอายุ 60 ปี ทำงานทั้งสิ้น 37 ปี
- 6) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติ ระดับปริญญาโท เริ่มทำงานตอนอายุ 26 ปี จนเกษียณอายุ 60 ปี ทำงานทั้งสิ้น 35 ปี

- 7) กำหนดให้ใช้อัตราคิดลดเฉลี่ยร้อยละ 3.4 ต่อปี โดยใช้ อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ พันธบัตรออมทรัพย์ของกระทรวงการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รุ่นอายุ 10 ปี
- 8) กำหนดให้นำค่าธรรมเนียมการศึกษารวมกับค่าเสียโอกาสเพื่อเป็นต้นทุนการศึกษารวม
- 9) กำหนดให้คำนวณผลตอบแทนมาเป็นมูลค่าปัจจุบัน
- 10) กำหนดให้คำนวณต้นทุนมาเป็นมูลค่าอนาคต
- 11) กำหนดให้คำนวณต้นทุนค่าธรรมเนียมการศึกษาตั้งแต่เริ่มศึกษาคือ อนุบาล อายุ 4 ปี มาเป็นมูลค่าปัจจุบันอายุ 23 ปี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี และ อายุ 25 ปี สำหรับปริญญาโท
- 12) กำหนดให้ t_0 ของปริญญาตรี และปริญญาโท ต่างกัน โดย ปริญญาตรี อยู่ที่ อายุ 23ปี และปริญญาโท อยู่ที่ อายุ 25 ปี และจะทำงานจนอายุเกษียณที่ 60 ปี
- 13) กำหนดใช้วิธี Discount payback period ในการคำนวณระยะเวลาคืนทุน
- 14) กำหนดใช้วิธี หาผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) อัตราผลตอบแทนต่อทุน (Benefit-Cost Ratio: B/C ratio) อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (Internal Rate of Return: IRR) และ Discount payback period ระยะเวลาคืนทุน เป็นเกณฑ์ประเมินความคุ้มค่าในการลงทุน
- 15) กำหนดใช้ข้อมูลจากการประกาศค่าธรรมเนียมการศึกษาของแต่ละสถาบันการศึกษานานาชาติทั่วประเทศ (สมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย, 2567) ได้แก่ ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายเทคโนโลยีที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งจะไม่หมายรวมกับค่าใช้จ่ายส่วนตัวเช่นค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าท่องเที่ยว และค่าเรียนพิเศษนอกสถาบันการศึกษา
- 16) กำหนดใช้ข้อมูลอัตราเงินเดือนข้าราชการ พลเรือน ประกาศเดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ 2567 (สำนักงานก.พ., 2567) คำนวณหาค่าเสียโอกาส
- 17) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติที่มีคุณวุฒิกการศึกษาเดียวกัน ไม่ว่าจะสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษานานาชาติไหนก็ตาม ได้รับรายได้หรือผลตอบแทนเฉลี่ยตอนเริ่มทำงานเท่ากัน
- 18) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติแต่ละคนไม่มีการเปลี่ยนแปลงระดับการศึกษาภายหลังเริ่มทำงาน
- 19) กำหนดให้การปรับขึ้นเงินเดือนอย่างต่อเนื่องทุกปี ปีละ 4.64% และได้รับโบนัส 2.57 เท่าของเงินเดือนทุกปีและมีอัตราคงที่ตลอดช่วงเวลาโดยไม่มีการกำหนดเพดาน

เงินเดือน (สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย, 2567) เป็นการสะท้อนความสามารถของแรงงาน อันเนื่องมาจากความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์งานที่เพิ่มขึ้น

- 20) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติมีขีดความสามารถเท่าเทียมกัน
- 21) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติแต่ละคนทำงานอาชีพเดิมต่อเนื่องจนเกษียณอายุ เมื่ออายุ 60 ปี
- 22) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติแต่ละคนไม่มีการทำงานภายหลังเกษียณอายุ
- 23) กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติแต่ละคนมีอายุขัย 60 ปีขึ้นไป
- 24) กำหนดให้ปี พ.ศ. 2567 เป็นปีฐาน (ปีปัจจุบันในการคำนวณ)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลในประเทศไทย เป็นงานวิจัยที่ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ใช้เวลาการตอบแบบสอบถามประมาณ 10 นาที ผู้วิจัยจะขอรับแบบสอบถามคืน โดยผ่านช่องทางออนไลน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามที่เกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เพศ ระบบการศึกษา ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา ตลอดจนข้อมูลส่วนบุคคลในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล เช่น สื่อโซเชียลมีเดียที่ใช้งาน ความถี่ในการใช้งานโซเชียลมีเดีย อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ใช้งาน และค่าใช้จ่ายในการใช้งานอินเทอร์เน็ต ซึ่งแบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 อาชีพ รายได้ รายได้เสริม และ อาชีพที่คาดหวัง รายได้ที่คาดหวัง สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ยังศึกษาอยู่ เพื่อใช้วัดอาชีพที่คาดหวังของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบ

การศึกษานานาชาติ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งมีช่องทางและโอกาสในในอาชีพมากมาย มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 3 รายได้ ผลตอบแทน สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโทสาขาสังคมศาสตร์ เพื่อศึกษาความคุ้มค่าในการลงทุน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 4 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการเก็บข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนโรงเรียนนานาชาติตั้งแต่อนุบาล จน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโทสายสังคมศาสตร์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ส่วนข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ ข้อมูลที่รวบรวมจากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสารการวิจัย เว็บไซต์ และข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยจะสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ผ่านแบบสอบถามออนไลน์ จากกลุ่มประชากรไทย มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาและกำลังศึกษาอยู่ระบบนานาชาติและระบบอื่น (หลักสูตรภาษาไทย สองภาษาและการศึกษานอกโรงเรียน) และทำการส่งแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาหาผลประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษาต่อไป

งานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลในประเทศไทย เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมคุณลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการ คือประชากรไทย มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาและกำลังศึกษาอยู่ระบบนานาชาติและระบบอื่น (หลักสูตรภาษาไทย สองภาษาและการศึกษานอกโรงเรียน)

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) ผ่านแบบสอบถามออนไลน์

ขั้นที่ 3 ส่งแบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ผ่านทางโซเชียลมีเดีย ช่องทางต่าง ๆ อาทิ Line, Line Group, Facebook, Facebook Group, Instagram ซึ่งเป็นการส่งแบบตัวต่อตัว และส่งในกลุ่มชุมชนออนไลน์

ขั้นที่ 4 แบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่างจะถูกนำมาคัดกรอง โดยพิจารณาความครบถ้วนสมบูรณ์ในการตอบคำถาม และนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ในการศึกษาวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้การเก็บข้อมูลเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) โดยเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) คือผู้ปกครองรวมทั้งหมด 10 ท่าน โดยเป็นการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้ที่ถูกสัมภาษณ์จะต้องเป็นชาวไทย ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และ เป็นผู้ที่มิบุตรหลานเรียนระบบการศึกษานานาชาติ

ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้แบบสอบถามและ การสัมภาษณ์ โดยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มไว้ แล้วนำผลที่ได้ดังกล่าวนำมาประมวลผล สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ ข้อมูลทางด้านต้นทุน และข้อมูลทางด้านผลตอบแทน ตลอดจนข้อมูลด้านเทคโนโลยีการศึกษา

3.5 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

งานวิจัยนี้ มีขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือแบบสอบถาม ดังนี้

1) ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนและผลตอบแทน ในลงทุนในการศึกษาในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งเป็นกรอบในการพัฒนาเครื่องมือแบบสอบถาม

2) พัฒนาแบบสอบถามโดยการอ้างอิงปัจจัยย่อยในแต่ละด้าน ตามที่ได้ทบทวนวรรณกรรมและสังเคราะห์ออกมาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

3) นำแบบสอบถามที่พัฒนาแล้วมาปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติมจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาในการวัดผล ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และทำการปรับปรุงเบื้องต้นก่อนที่จะนำไปหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในขั้นตอนต่อไป

4) การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เป็นการทดสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถาม โดยการคำนวณค่าดัชนีวัดความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence : IOC) ซึ่งทำการส่งแบบสอบถามให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในประเด็นที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ท่าน ในการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาประเด็นคำถามในด้านความชัดเจน ความสอดคล้องเหมาะสมในการใช้วัดตัวแปร ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสม โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1	ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน 0	ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน -1	ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

คำนวณได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-2)$$

โดย	IOC	=	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	=	คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	=	ผลรวมของคะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	=	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 แสดงว่ามีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีความเหมาะสมในการใช้วัดตัวแปรที่ทำการศึกษาได้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะต้องทำการปรับปรุงหรือตัดออก เนื่องจากไม่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Rovinelli & Hambleton, 1977)

5) การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ซึ่งเป็นจำนวนที่เพียงพอต่อการทดสอบ (Iacobucci & Duhacheck, 2003) ไปทำการทดสอบกับผู้ที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยข้อมูลที่ได้จะนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Coefficient Alpha's Cronbach) คำนวณได้จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right) \quad (3-3)$$

โดย α	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อ
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

โดยพิจารณาชุดตัวแปรที่มีลักษณะข้อมูลเป็นอันตรภาค 5 ระดับ (Gliem, J. & Gliem, R., 2003) ประมาณค่าจากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา หากมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.70 จึงจะเป็นแบบสอบถามที่มีความน่าเชื่อถือ (Santos, 1999)

6) แบบสอบถามที่ได้รับการพัฒนาจากการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และการทดสอบความน่าเชื่อถือจะถูกนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและแบบสอบถามจะถูกนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้ได้คำตอบในประเด็นงานวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนในระบบการศึกษานานาชาติ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลในประเทศไทย โดยแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จะถูกคัดออกเพื่อให้เกิดความแม่นยำในการวิเคราะห์ โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

3.6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลจะถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ ที่ชื่อว่า โปรแกรม SPSS จากนั้นจะทำการประมวลผลข้อมูลทางสถิติทั้งในเรื่องของปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียนโรงเรียนนานาชาติ และ ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความคาดหวังในอาชีพ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูล

โดยข้อมูลในส่วนที่ 1 (ลักษณะทั่วไป) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จะใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ในขณะที่ข้อมูลในส่วนที่ 2 มี การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำ หรือข้อความที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ด้วยหลักแห่งเหตุผล สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ ปรากฏการณ์ ความสัมพันธ์ และประเด็นสำคัญ เพื่อตอบคำถามการศึกษาโดยเป็นการสัมภาษณ์ในเชิงลึกกับผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทยแล้วนำมาประมวลความคิดเห็น

3.6.2 วิเคราะห์สถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ใช้สถิติในการวิเคราะห์ 2 วิธีคือ

1) การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ปัจจุบันของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติใช้การวิเคราะห์ Multiple Linear Regression (การถดถอยเชิงเส้นพหุ) เป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัว (Predictors) และตัวแปรตาม (Response) เพื่อสร้างโมเดลที่สามารถคาดการณ์ค่าของตัวแปรตามจากค่าของตัวแปรอิสระเหล่านั้นหลักการของ Multiple Linear Regression ประกอบด้วย สมการของโมเดล โมเดลจะถูกนิยามด้วยสมการเชิงเส้นในรูปแบบ

$$Y = \beta_0 + \beta_1X_1 + \beta_2X_2 + \dots + \beta_nX_n + \epsilon \quad (3-4)$$

โดยที่:

- (Y) คือ ตัวแปรตาม
 (β_0) คือ ค่าคงที่ (Intercept)
 $(\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_n)$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficients) ของตัวแปรอิสระ
 $(X_1, X_2, \dots, X_n)$ คือ ตัวแปรอิสระ
 (ϵ) คือ ความผิดพลาด (Error Term)

การประเมินโมเดล: ใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA), R-squared และการตรวจสอบสมมติฐานเพื่อประเมินความเหมาะสมของโมเดล

การทดสอบสมมติฐาน: ตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระมีผลต่อค่าของตัวแปรตามหรือไม่ โดยใช้การทดสอบ t-test และ F-test

การวิเคราะห์ข้อมูล: ใช้เพื่อคาดการณ์หรือทำความเข้าใจว่าตัวแปรอิสระมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม

2) การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออาชีพของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติใช้ การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression)

แบบจำลองโลจิสติก (Logistic Model)

ใช้ฟังก์ชันการแจกแจงแบบโลจิสติก มีลักษณะไม่เป็นเชิงเส้นตรง (Nonlinear) กราฟมีลักษณะเป็น (S-shape) เพราะการกระจายข้อมูลอยู่ในช่วง 0 ถึง 1 ค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน (Independent Sampling) ไม่มีปัญหาตัวแปรอิสระ X มีความสัมพันธ์กัน (Multicollinearity) เขียนสมการ โลจิสติกเพื่อศึกษาความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ (Pi) ดังนี้

$$P_i = P(Y) = \frac{1}{1 + e^{\beta x}} \quad (3-5)$$

$$\text{หรือ} \quad \frac{1}{1 + e^{-(\beta_0 + \beta_1 x)}}$$

$$\text{หรือ} \quad \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 x}}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 x}}$$

$P(Y)$ แทนด้วยความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ

e Exponential Function

การหาโอกาสความน่าจะเป็นของการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้สนใจ $(1 - P_i)$ ดังนี้

$$= 1 - \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 x}}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 x}} \quad (3-6)$$

$$= \frac{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 x} - e^{\beta_0 + \beta_1 x}}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 x}}$$

$$= \frac{1}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 x}}$$

จากความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ตามการวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติกไม่เป็นรูปเชิงเส้น จึงต้องมีการปรับให้ความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้นโดยการใช้รูปแบบของ Odds Ratio คือการหาอัตราส่วนของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ (P_i) เป็นที่เท่าของโอกาสที่จะไม่เกิดเหตุการณ์ที่สนใจ $(1 - P_i)$ โดย

$$\frac{p_i}{1 - p_i} = e^{\beta_0 + \beta_1 x_1 + \dots + \beta_k x_k} \quad (3-7)$$

และแปลงให้เป็นสมการเส้นตรง โดยการ Take ln (Log ฐาน e) ทั้งสองข้างของสมการ

$$\ln\left(\frac{p_i}{1 - p_i}\right) = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \dots + \beta_k x_k \quad (3-8)$$

การวิเคราะห์การถดถอยแบบโลจิสติก

เป็นการวิเคราะห์ทางสถิติเชิงคุณภาพ (Qualitative Statistical Techniques) กล่าวคือ ข้อมูลของตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ (Qualitative Variables) ซึ่งการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกทวิ (Binary

Logistic Regression Analysis) และ (2) การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกพหุกลุ่ม (Multinomial Logistic Regression) ทั้ง 2 ประเภท แตกต่างกันในเรื่องของตัวแปรตาม โดยที่ การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกแบบทวิ เป็นการวิเคราะห์โดยมีตัวแปรตามเพียงสองค่า (Dichotomous Variable) คือ ไม่เกิดเหตุการณ์ ($y = 0$) เกิดเหตุการณ์ ($y = 1$) ส่วนการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกแบบพหุกลุ่มเป็นการวิเคราะห์ตัวแปรตามที่มีค่ามากกว่าสองกลุ่ม (Polytomous Variable) เช่น โรงเรียนอุตสาหกรรมมีมาตรฐานการดูแล สูง ปานกลาง ต่ำ

ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก เป็นเครื่องมือที่ใช้เพื่อการทำนายโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ ที่นิยมใช้ในหลายสาขาวิชา เช่น ทางด้านการแพทย์ ใช้ทำนายโอกาสการเกิดโรคต่างๆ ทางด้านธุรกิจใช้ทำนายโอกาสการเลือกซื้อหรือไม่ซื้อสินค้า ด้านสังคมศาสตร์ใช้ทำนายโอกาสในการเกิดหรือไม่เกิดพฤติกรรมบางอย่างที่สนใจ ซึ่งในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์โลจิสติกแบบทวิ (Binary Logistic Regression Analysis)

การแปลความหมาย

ในการวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงโลจิสติก นิยมแปลผลจากค่า Odds Ratio เพราะง่ายต่อการเข้าใจมากกว่า กล่าวคือ Odds Ratio คือการเปลี่ยนแปลงของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ เมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนไปหนึ่งขั้น

แม้ว่าการแปลความหมายจากค่า Odds Ratio จะเป็นที่นิยมสำหรับการวิเคราะห์แบบถดถอยเชิงโลจิสติก แต่เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์ จึงเลือกใช้การแปลความหมายด้วยค่า Marginal Effect เพิ่มเติมด้วย เพื่อความสมบูรณ์ของการแปลความหมายที่ครบถ้วน (อุษา ชุกคินทร์ และวรรณกิตติ์ วรรณศิลป์, 2563)

3.6.3 วิเคราะห์หาความคุ้มค่าในการลงทุนในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลข้อมูลต้นทุน ทั้งทางตรงและทางอ้อม และผลตอบแทน

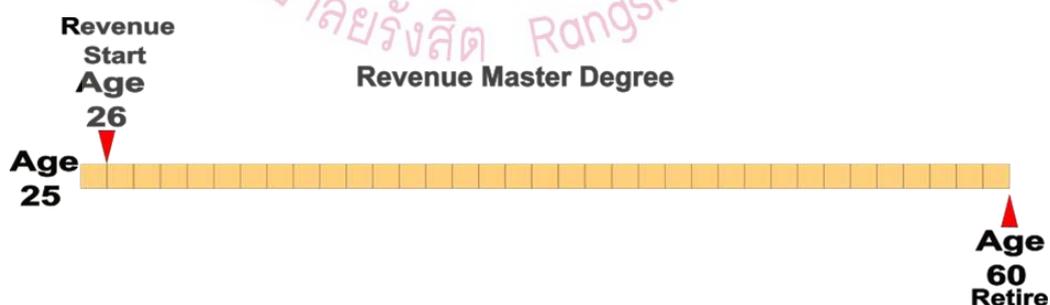
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคล เป็นการวิเคราะห์โดยการนำข้อมูลจากการประกาศค่าธรรมเนียมการศึกษาของแต่ละสถาบันการศึกษานานาชาติทั่วประเทศ (สมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย, 2567) มาคิดต้นทุนส่วนบุคคลต่อปี โดยจำแนกเป็น

ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าเทคโนโลยีการศึกษา และมีการหาค่าเฉลี่ยในแต่ละประเภท ทุก
ระดับชั้นการศึกษา ตั้งแต่อนุบาล จนสำเร็จการศึกษาจำนวน 19 ปี สำหรับจบปริญญาตรีสาย
สังคมศาสตร์ และ 21 ปีสำหรับจบปริญญาโทสายสังคมศาสตร์

การศึกษาจะเปรียบเทียบรายได้จากการทำงานระหว่างการจบการศึกษาปริญญาตรี และ
การจบการศึกษาปริญญาโท แต่เนื่องจากการศึกษาปริญญาตรี และปริญญาโทมีระยะเวลาการเรียน
และค่าใช้จ่ายที่ต่างกัน ทำให้มูลค่าของเงินตามระยะเวลามีค่าไม่เท่ากัน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงจะใช้วิธี
แปลงเป็นมูลค่าปัจจุบัน เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษากำหนดให้ t_0 ของปริญญาตรี และปริญญาโท
ต่างกัน โดย ปริญญาตรี อยู่ที่ อายุ 23 ปี และปริญญาโท อยู่ที่ อายุ 25 ปี และจะทำงานจนอายุเกษียณที่
60 ปี ดังรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 Time-line การจบการศึกษาแบบปริญญาตรีและการทำงาน
ที่มา: ผู้วิจัย

รูปที่ 3.2 Time-line การสำเร็จการศึกษาแบบปริญญาโทและการทำงาน
ที่มา: ผู้วิจัย

การหาต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) เป็นการหารายได้ที่ผู้สำเร็จการศึกษา ระบบการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ได้สูญเสียไปจากการศึกษาต่อ โดยใช้ข้อมูลอัตราเงินเดือนข้าราชการ พลเรือน ประกาศเดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ 2567 (สำนักงานก.พ., 2567) คำนวณหาค่าเสียโอกาสได้ดังนี้

เมื่อศึกษาในปีที่ 1 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 10,340 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 124,080 บาท (อายุ 16 ปี)

เมื่อศึกษาในปีที่ 2 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 11,380 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 136,560 บาท (อายุ 17ปี)

เมื่อศึกษาในปีที่ 3 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 12,520 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 150,240 บาท (อายุ 18ปี)

รวม 410,880 ในช่วงเรียนอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

เมื่อศึกษาในปีที่ 4 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 12,650 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 151,800 บาท (อายุ 19ปี)

เมื่อศึกษาในปีที่ 5 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 13,920 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 167,040 บาท (อายุ 20ปี)

เมื่อศึกษาในปีที่ 6 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 15,320 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 183,840 บาท (อายุ 21ปี)

เมื่อศึกษาในปีที่ 7 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 16,500 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 198,000 บาท (อายุ 22ปี)

รวม 700,680 บาท ในช่วงเรียนปริญญาตรี 4 ปี

เมื่อศึกษาในปีที่ 8 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 18,150 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 217,800 บาท (อายุ 23ปี)

เมื่อศึกษาในปีที่ 9 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 19,970 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 239,640 บาท (อายุ 22ปี)

รวม 457,440 บาท ในช่วงเรียนปริญญาโท 2 ปี

รวมรายได้ที่เสียไปจากการมาเรียนทั้งสิ้น 1,569,000 บาท

3.6.4 ตัวชี้วัดความคุ้มค่า

1) การวิเคราะห์โดยใช้ตัวชี้วัด NPV เนื่องจากต้นทุน และรายได้ที่ได้จากการทำงานของผู้ที่จบการศึกษาแบบปริญญาตรี และผู้ที่จบการศึกษาแบบปริญญาโทมีระยะเวลาที่ต่างกัน ทำให้มูลค่าของเงินไม่เท่ากัน จึงจำเป็นต้องทำเป็นมูลค่าปัจจุบันนำมาเปรียบเทียบกัน โดยสูตรที่ใช้หาค่า NPV

$$NPV = CF_0 + \frac{CF_1}{(1+r)^1} + \frac{CF_2}{(1+r)^2} + \frac{CF_3}{(1+r)^3} + \dots + \frac{CF_n}{(1+r)^n} \quad (3-9)$$

CF_0 = กระแสเงินสดสุทธิ (รายรับ-รายจ่าย) ณ.ปีปัจจุบัน, t_0

CF_1 = กระแสเงินสดสุทธิ(รายรับ-รายจ่าย) ณ.สิ้นปีที่ 1, t_1

CF_2 = กระแสเงินสดสุทธิ (รายรับ-รายจ่าย) ณ.สิ้นปีที่ 2, t_2

CF_3 = กระแสเงินสดสุทธิ(รายรับ-รายจ่าย) ณ.สิ้นปีที่ 3, t_3

CF_n = กระแสเงินสดสุทธิ(รายรับ-รายจ่าย) ณ.สิ้นปีที่ n, t_n

n = ปีที่ลงทุน

r = อัตราคิดลด (Discount Rate), ต้นทุนการเงิน (ดอกเบี้ยเงินกู้)

หรือสามารถเขียนสูตรอีกแบบก็ได้คือ

$$NPV = CF_0 + PV_{t_1} + PV_{t_2} + PV_{t_3} + \dots + PV_{t_n} \quad (3-10)$$

NPV (Net Present Value) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ = ผลรวมของมูลค่าปัจจุบัน n ปี ดังนั้น มูลค่าปัจจุบัน (PV) จึงมีสูตรว่า

$$NPV = \sum_{t=1}^n (B_t - C_t) / (1+r)^t = 0 \quad (3-11)$$

ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาคั้งนี้ ค่ากระแสเงินสด ณ.ปีปัจจุบัน มีค่า $CF_0 = 0$ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการศึกษาเกิดขึ้นที่ t_1

ซึ่งกล่าวคือการหาผลตอบแทนมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Present Value of Net Benefit) เป็นการหาค่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) ของต้นทุนใด ๆ ในการเปรียบเทียบกับมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์จากการลงทุนนั้น ๆ อัตราคิดลด (Discount Rate) ในการวิจัยนี้จะกำหนดอัตราคิดลดเฉลี่ยร้อยละ 3.4 ต่อปี โดยใช้ อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ พันธบัตรออมทรัพย์ของกระทรวงการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รุ่นอายุ 10 ปี

การดำเนินงานลงทุนใด ๆ นั้น พิจารณาจากการหามูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ (B) และค่าใช้จ่าย (C) แล้วนำมาคำนวณกับอัตราคิดลด ถ้าหากค่าที่คำนวณมีค่ามากกว่าศูนย์ ถือว่าควรลงทุนได้

การวิเคราะห์ NPV ถ้า NPV มากกว่า 0 แสดงว่า การลงทุนในการศึกษาในครั้งนี้จะให้ผลตอบแทนสุทธิคุ้มค่าต่อการลงทุนจึงสมควรมีการลงทุนอย่างยิ่งถ้า NPV เท่ากับ 0 แสดงว่า การลงทุนในการศึกษาในครั้งนี้จะให้ผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ ค่าใช้จ่ายพอดี จะลงทุนหรือไม่ก็ได้ ถ้า NPV น้อยกว่า 0 แสดงว่า การลงทุนในการศึกษาในครั้งนี้จะให้ผลตอบแทนสุทธิน้อยกว่า ค่าใช้จ่ายฉะนั้นจะต้องพิจารณาการลงทุนให้เป็นอย่างดี

2) การวิเคราะห์โดยใช้ตัวชี้วัด IRR (Internal Rate of Return) = อัตราผลตอบแทนภายใน เป็นอัตราผลตอบแทนที่ทำให้ NPV ของโครงการนั้นเป็น ศูนย์ หรือจะพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ ผลตอบแทนของโครงการนั้นๆ (อัตราคิดลดที่ทำให้ค่า NPV=0) เช่นสูตร NPV คือ

$$NPV = CF_0 + \frac{CF_1}{(1+r)^1} + \frac{CF_2}{(1+r)^2} + \frac{CF_3}{(1+r)^3} + \dots + \frac{CF_n}{(1+r)^n}$$

แทนค่า NPV = 0 ในสูตร ,เมื่อเรามีค่ากระแสเงินสด n ปี นำมาแทนค่าในสูตร แล้วจึงถอดสมการหาค่า r ค่า r ที่ได้จะเป็น ค่า r ที่ทำให้ค่า NPV = 0 ค่า r ของสูตร NPV = 0 จะเท่ากับ ค่า IRR

การใช้การลงทุนตามแนวคิดอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เป็นอัตราที่พิจารณาให้ผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่คิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากัน หรือเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ

(NPV) จากการลงทุนมีค่าเท่ากับศูนย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนพอดี โดยที่ค่า IRR ที่คำนวณได้ต้องมากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนด

ถ้า $IRR >$ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r) แสดงว่าโครงการนี้มีความคุ้มค่าในการลงทุน

ถ้า $IRR <$ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r) แสดงว่าไม่ควรลงทุน และควรปฏิเสธการลงทุน

ถ้า $IRR =$ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r) แสดงว่าโครงการนี้อัตราผลตอบแทนที่ได้รับเท่ากับเงินทุนพอดี จะลงทุนหรือไม่ก็ได้

อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของการลงทุน มีสูตรการคำนวณที่นิยมใช้กันทั่วไป คือ สูตรที่มาจากค่าจำกัดความ IRR คำนวณได้โดย

$$NPV = \sum_{t=1}^n (B_t - C_t) / (1+r)^t = 0 \quad (3-12)$$

3) การวิเคราะห์โดยใช้ตัวชี้วัด B/C Ratio (BCR) เป็นสัดส่วนของมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์หารด้วยมูลค่าปัจจุบันของต้นทุน มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$B/C \text{ Ratio} = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{B_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=1}^n \frac{C_t}{(1+i)^t}} \quad (3-13)$$

B = มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ (Benefit)

C = มูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่าย (Cost)

เกณฑ์การตัดสินใจ : สามารถยอมรับได้ถ้า $B/C \text{ Ratio} \geq 1.0$

ซึ่งกล่าวคือการลงทุนหาอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio) หรือ B/C Ratio เป็นการแสดงถึงอัตราส่วนของผลประโยชน์ในมูลค่าปัจจุบันกับต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในมูลค่าปัจจุบันเช่นกัน โดยต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายเป็นผลรวมทั้งสิ้นไม่แยกประเภทของค่าใช้จ่าย เป็นตัววัดต้นทุนและค่าที่ได้ สามารถบอกถึงความน่าลงทุน

4) การวิเคราะห์โดยใช้ตัวชี้วัด Discount Payback Period (DPB) ระยะคืนทุน (Payback Period) หมายถึง ระยะเวลาที่ผลตอบแทนสุทธิจากการลงทุนทางการศึกษา มีค่าเท่ากับ ต้นทุนในการลงทุนทางการศึกษา การหาระยะคืนทุน จะใช้วิธี Discount Payback Period ซึ่ง ระยะเวลาคืนทุนคิดลด คือจำนวนปีที่กระแสเงินสดรับคิดลดของโครงการเท่ากับเงินลงทุนเริ่มแรก หรือระยะเวลาที่กระแสเงินสดคิดลดสะสมของโครงการมีค่าเท่ากับศูนย์ วิธีการนี้มีจุดเด่นที่คำนึงถึง มูลค่าของเงินตามระยะเวลา สามารถใช้เป็นเครื่องมือวัดสภาพคล่องได้

ในการคำนวณจะต้องทำการบวก มูลค่าปัจจุบันของรายได้ (PV) สะสม แต่ละปี ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะได้ปีที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของรายได้ (PV) = 0 ส่วนเศษจะนำมาหารเฉลี่ย สำหรับปีนั้น วิธีการคำนวณที่เหมาะสมที่สุดคือการนำค่า PV สะสมมาทำเป็นกราฟเพื่อให้ได้ทราบ ว่าค่า PV สะสม จะเท่ากับ 0 ณ.ปีที่เท่าไร ซึ่งงานวิจัยนี้จะใช้กราฟในการหาระยะเวลาคืนทุน

3.7 การสัมภาษณ์เชิงลึก

การศึกษานี้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพเป็นกลยุทธ์การวิจัย และการสัมภาษณ์ในเชิงลึก โดยทำ ตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์และคำถาม 2) เลือกผู้เข้าร่วมในงานวิจัย 3) สร้างคำถามในสัมภาษณ์ 4) ทดสอบนำร่อง 5) ขอความยินยอม 6) จัดการสัมภาษณ์ 7) บันทึกถอด ความ 8) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคเชิงและ 9) ตีความผลลัพธ์

เป้าหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพคือการตรวจสอบทุกบริบทของผู้คนหรือกลุ่มบุคคลที่ ตัดสินใจและดำเนินการและอธิบายว่าทำไมปรากฏการณ์ที่สังเกตได้จึงเกิดขึ้นในลักษณะเฉพาะ นอกจากนี้ การสัมภาษณ์เชิงลึกยังให้คำตอบอย่างละเอียดในหัวข้อเฉพาะ ทำให้เกิดข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์จากข้อมูลปฐมภูมิ ข้อมูลทุติยภูมิจะได้รับการ ทบทวนเพื่อกำหนดประเด็นการสำรวจที่สำคัญที่เหมาะสมในการสัมภาษณ์

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- 2) ประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมาจากการสัมภาษณ์ ได้แก่ ประเด็นค่าธรรมเนียมในการศึกษาของนักเรียนนานาชาติตั้งแต่อนุบาล จนถึง ปริญญาตรีมีความคุ้มค่าหรือไม่
- 3) ประเด็นการนำเทคโนโลยีมามีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษานานาชาติ
- 4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลโดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพที่นักวิจัยใช้ความเชี่ยวชาญในการเลือกตัวอย่างที่มีประโยชน์มากที่สุด โดยมีเป้าหมายคือการเรียนรู้ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เฉพาะเจาะจง หรือประชากร ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย จึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเป็นวิธีการสุ่มตัวอย่าง

Francis et al. (2010) กล่าวว่าในการศึกษาเชิงคุณภาพการสัมภาษณ์อย่างน้อย 6 ครั้งน่าจะ เป็นจำนวนที่ดีที่สุดในการบรรลุความอิ่มตัวของข้อมูล ดังนั้นจึงมีผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ 9 ท่าน ผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองสัญชาติไทย อายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีบุตรหลาน โรงเรียนนานาชาติ ในประเทศไทย 10 ท่าน ผู้วิจัยได้แจ้งเป้าหมายการวิจัยอย่างครบถ้วนและ โปร่งใสแก่ผู้เข้าร่วม พร้อมทั้งแจ้งอย่างชัดเจนว่าผู้เข้าร่วมมีสิทธิถอนตัวจากการวิจัยได้ทุกเมื่อหาก ต้องการ โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการโดยการเตรียมแนวคำถามการสัมภาษณ์ไว้ ล่วงหน้า เพราะสามารถยืดหยุ่น และกระทำได้โดยง่าย และมีความต่อเนื่องของคำถาม การสนทนา จะนำไปแบบเรียบง่ายสบาย และไม่สร้างความอึดอัดแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ถูก รวบรวมภายในเดือนธันวาคม 2567 เป้าหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพคือการตรวจสอบทุกบริบท ของผู้คนหรือกลุ่มบุคคลที่ตัดสินใจและดำเนินการและอธิบายว่าทำไมปรากฏการณ์ที่สังเกตได้จึง เกิดขึ้นในลักษณะเฉพาะ นอกจากนี้ การสัมภาษณ์เชิงลึกยังให้คำตอบอย่างละเอียดในหัวข้อเฉพาะ ทำให้เกิดข้อมูลที่ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้ได้ผลลัพธ์จากข้อมูลปฐมภูมิ

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นวิธีการเชิงคุณภาพที่สามารถอธิบาย ปรากฏการณ์เฉพาะอย่างเป็นระบบผ่านการอนุมานที่มีประสิทธิภาพจากข้อมูลด้วยวาจา ภาพหรือ ข้อมูลที่เป็นลายลักษณ์อักษร ข้อมูลในส่วนที่ได้มาจากการวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการจำแนกถ้อยคำ

หรือข้อความที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็น แล้วนำมาตีความ สังเคราะห์ และวิเคราะห์ด้วยหลักแห่งเหตุผล สร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction Analysis) อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ ปรากฏการณ์ ความสัมพันธ์ และประเด็นสำคัญ เพื่อตอบคำถามการศึกษา

นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์เอกสารเป็นวิธีที่มีประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเชิงคุณภาพ (Altheide & Schneider, 2013) ตามที่ Krippendorf (2013) วิธีนี้เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบเอกสารอย่างเป็นระบบเพื่อแยกความหมายและรับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปรากฏการณ์เฉพาะ การวิเคราะห์เอกสารมักใช้ในสังคมศาสตร์ รวมถึงการศึกษา สังคมวิทยา และจิตวิทยา (Tight, 2019) การวิเคราะห์เอกสารมักใช้ร่วมกับวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ วิธีนี้สามารถให้ข้อมูลจำนวนมาก รวมถึงบริบททางประวัติศาสตร์ เอกสารนโยบาย และการรายงานข่าวของสื่อ ซึ่งสามารถใช้ในการสำรวจปรากฏการณ์ทางสังคมที่ซับซ้อน (Altheide & Schneider, 2013)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนได้แก่

- 4.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 การทดสอบสมมติฐาน
- 4.3 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการศึกษา
- 4.4 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

4.1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละจำแนกตามเพศ

เพศ	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
ชาย	399	32.4
หญิง	775	63.0
ไม่ระบุ	56	4.6
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า เป็นชาย จำนวน 399 คนคิดเป็นร้อยละ 32.4 หญิง จำนวน 775 คิดเป็นร้อยละ 63.0 และไม่ระบุเพศ จำนวน 56 คนคิดเป็นร้อยละ 4.6

ตารางที่ 4.2 จำนวน ร้อยละจำแนกตามอายุ

อายุ	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
18-21 ปี	788	64.1
22-25 ปี	144	11.7
26-29 ปี	157	12.8
30 ปีขึ้นไป	141	11.5
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า อายุ 18-21 ปี จำนวน 788 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1 อายุ 22-25 ปี จำนวน 144 คนคิดเป็นร้อยละ 11.7 อายุ 26-29 ปี จำนวน 157 คนคิดเป็นร้อยละ 12.8 อายุ 30 ปีขึ้นไป จำนวน 141 คนคิดเป็นร้อยละ 11.5

ตารางที่ 4.3 จำนวน ร้อยละ จำแนกตามระบบการศึกษา

ระบบการศึกษา	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
ระบบศึกษานานาชาติ	993	80.7
อื่นๆ เช่นระบบสองภาษา	237	19.3
รวม	1230	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ศึกษาอยู่ระบบศึกษานานาชาติ จำนวน 993 คนคิดเป็นร้อยละ 80.7 ศึกษาอยู่ระบบอื่นๆ จำนวน 237 คิดเป็นร้อยละ 19.3

ตารางที่ 4.4 จำนวน ร้อยละจำแนกตามกรณีสำเร็จการศึกษาสายสังคมศาสตร์

สำเร็จการศึกษา	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
คุณวุฒิปันจติ (ปริญญาเอก)	11	0.9
มหาบัณฑิต (ปริญญาโท)	187	15.2
บัณฑิต (ปริญญาตรี)	364	29.6
กำลังศึกษาอยู่	668	54.3
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สำเร็จการศึกษาคุณวุฒิปริญญาตรี (ปริญญาเอก) จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต (ปริญญาโท) จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา (ปริญญาตรี) จำนวน 364 คนคิดเป็นร้อยละ 29.6 กำลังศึกษาอยู่จำนวน 668 คนคิดเป็นร้อยละ 54.3

ตารางที่ 4.5 จำนวน ร้อยละ จำแนกตามแพลตฟอร์ม Social Media ที่ใช้บริการมากที่สุด

แพลตฟอร์ม Social Media	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
Facebook	246	20.0
Instagram	635	51.6
Line	293	23.8
TikTok	41	3.3
Twitter (now, X)	14	1.1
อื่นๆ	1	1.1
รวม	1,230	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ใช้ Facebook จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 Instagram จำนวน 635 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 Line จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8 TikTok จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 Twitter (now, X) จำนวน 14 คนคิดเป็นร้อยละ 1.1 และอื่น ๆ จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 1

ตารางที่ 4.6 จำนวน ร้อยละจำแนกตามอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ

คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
ไม่ใช้	624	50.7
ใช้	606	49.3
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ไม่ใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ จำนวน 624 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 ใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ จำนวน 606 คนคิดเป็นร้อยละ 49.3

ตารางที่ 4.7 จำนวน ร้อยละจำแนกตามอุปกรณ์ Notebook

Notebook	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
ไม่ใช้	178	14.5
ใช้	1,052	85.5
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ไม่ใช้ Notebook จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ใช้ Notebook จำนวน 1,052 คนคิดเป็นร้อยละ 85.5

ตารางที่ 4.8 จำนวน ร้อยละจำแนกตามอุปกรณ์ Smartphone

Smartphone	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
ไม่ใช้	20	1.6
ใช้	1,210	98.4
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ไม่ใช้ Smartphone จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ใช้ Smartphone จำนวน 1,210 คน คิดเป็นร้อยละ 98.4

ตารางที่ 4.9 จำนวน ร้อยละจำแนกตามอุปกรณ์ แท็บเล็ต / ไอแพด

แท็บเล็ต ไอแพด	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
ไม่ใช้	449	36.5
ใช้	781	63.5
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ไม่ใช้ แท็บเล็ต/ ไอแพด จำนวน 449 คนคิดเป็นร้อยละ 36.5 ใช้ แท็บเล็ต ไอแพด จำนวน 781 คนคิดเป็นร้อยละ 63.5

ตารางที่ 4.10 จำนวน ร้อยละจำแนกตามอุปกรณ์ Wearable Device

Wearable Device	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
ไม่ใช้	701	57.0
ใช้	529	43.0
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ไม่ใช้ Wearable Device จำนวน 701 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 ใช้ Wearable Device จำนวน 529 คนคิดเป็นร้อยละ 43.0

ตารางที่ 4.11 จำนวน ร้อยละจำแนกตามช่วงเวลาใช้งาน Internet

ช่วงเวลาใช้งาน Internet	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
เช้า	21	1.7
บ่าย	44	3.6
เย็น	211	17.2
ดึก	385	31.3
ไม่แน่นอน	569	46.3
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ใช้งาน Internet ช่วงเช้า จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ใช้งาน Internet ช่วงบ่าย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ใช้งาน Internet ช่วง เย็น จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ใช้งาน Internet ช่วงดึกจำนวน 385 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 ใช้งาน Internet ไม่แน่นอน จำนวน 569 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3

ตารางที่ 4.12 จำนวน ร้อยละจำแนกตามใช้งาน Internet เฉลี่ยต่อวัน

ใช้งาน Internet เฉลี่ยต่อวัน	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
น้อยกว่า3ชั่วโมง	23	1.9
3-5ชั่วโมง	237	19.2
5-10ชั่วโมง	707	57.5
10ชั่วโมงขึ้นไป	263	21.4
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ใช้งาน Internet น้อยกว่า 3 ชั่วโมง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 ใช้งาน Internet 3-5 ชั่วโมง จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ใช้งาน Internet 5-10 ชั่วโมง จำนวน 707 คน คิดเป็นร้อยละ 57.6 ใช้งาน Internet 10 ชั่วโมงขึ้นไป จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4

ตารางที่ 4.13 จำนวน ร้อยละจำแนกตามค่าใช้งาน Internet บ้าน ต่อเดือน

ใช้งาน Internet บ้าน ต่อเดือน	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
น้อยกว่า 500 บาทต่อเดือน	269	21.9
501-1,000 บาทต่อเดือน	535	43.5
1,001-1,500 บาทต่อเดือน	256	20.8
1,500 บาทต่อเดือน ขึ้นไป	170	13.8
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ค่าใช้งาน Internet บ้าน ต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 ค่าใช้งาน Internet บ้าน ต่อเดือน 501-1000 บาทต่อเดือน จำนวน 535 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 ค่าใช้งาน Internet บ้าน ต่อเดือน 1,001-1,500 บาทต่อเดือน จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ค่าใช้งาน Internet บ้าน ต่อเดือน 1,500 บาทต่อเดือน ขึ้นไป จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

ตารางที่ 4.14 จำนวน ร้อยละจำแนกตามค่าจ่ายในการใช้งาน Internet มือถือต่อเดือน

ค่าจ่ายในการใช้งาน Internet มือถือต่อเดือน	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
น้อยกว่า 400 บาทต่อเดือน	398	32.4
400-800 บาทต่อเดือน	522	42.4
801-1,200 บาทต่อเดือน	203	16.5
1,200 บาทต่อเดือนขึ้นไป	107	8.7
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่าค่าจ่ายในการใช้งาน Internet มือถือต่อเดือนน้อยกว่า 400 บาทต่อเดือน จำนวน 398 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 ค่าจ่ายในการใช้งาน Internet มือถือต่อเดือน 400-800 บาท

ต่อเดือน จำนวน 522 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 ค่าจ่ายในการใช้งาน Internet มือถือต่อเดือน 801-1,200 บาทต่อเดือน จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 ค่าจ่ายในการใช้งาน Internet มือถือต่อเดือน 1,200 บาทต่อเดือน ขึ้นไปจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7

ตารางที่ 4.15 จำนวน ร้อยละจำแนกตามที่ตั้งภูมิภาค

โรงเรียน/มหาวิทยาลัย นานาชาติ ตั้งอยู่ภูมิภาค	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
ภาคกลาง	193	15.7
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	196	16.0
ภาคตะวันออก	197	16.0
ภาคใต้	184	15.0
กรุงเทพและปริมณฑล	316	25.6
ภาคเหนือ	144	11.7
รวม	1,230	100

จากตารางที่ 4.15 พบว่า โรงเรียนนานาชาติ ตั้งอยู่ภาคกลาง จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ภาคตะวันออก จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 ภาคใต้ จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 15 กรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 316 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 ภาคเหนือ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7

ตารางที่ 4.16 จำนวน ร้อยละจำแนกตามรายได้ต่อเดือน เดือนแรก (เฉพาะคนที่เรียนจบและมีงานทำแล้ว)

รายได้ต่อเดือน *	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
น้อยกว่า 25,000 บาท	180	32.0
25,000-50,000 บาท	131	23.3
50,000-75,000 บาท	117	20.8
75,000-100,000 บาท	6	1.1

ตารางที่ 4.16 จำนวน ร้อยละจำแนกตามรายได้ต่อเดือน เดือนแรก (เฉพาะคนที่เรียนจบและมีงานทำแล้ว) (ต่อ)

รายได้ต่อเดือน *	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
100,001-125,00 บาท	36	6.4
125,001-150,000 บาท	17	3.0
150,001 บาท ขึ้นไป	75	13.3
รวม	562	100.0

*เฉพาะผู้มีงานทำแล้ว

จากตารางที่ 4.16 พบว่า รายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 25,000 บาท จำนวน 180 คนคิดเป็นร้อยละ 32.0 รายได้ 25,000-50,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 รายได้ 50,000-75,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 รายได้ 75,000-100,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 รายได้ 100,001-125,00 บาท จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 รายได้ 125,001-150,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 3 และรายได้ 150,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 75 คนคิดเป็นร้อยละ 13.3

ตารางที่ 4.17 จำนวน ร้อยละจำแนกตามแหล่งรายได้ ปัจจุบัน

แหล่งรายได้*	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
มีรายได้เสริม	306	54.4
ไม่มีรายได้เสริม	256	45.6
รวม	562	100.0

*เฉพาะผู้มีงานทำแล้ว

จากตารางที่ 4.17 พบว่า รายได้หลัก จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 รายได้เสริม จำนวน 256 คนคิดเป็นร้อยละ 45.6

ตารางที่ 4.18 จำนวน ร้อยละจำแนกตามกรณีศึกษาอยู่ อาชีพที่คาดหวัง (ถ้าทำงานแล้ว ตอบอาชีพ ปัจจุบัน)

อาชีพที่คาดหวัง	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
พนักงานบริษัทเอกชน	301	24.5
พนักงานข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	146	11.9
เจ้าของธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว	531	43.2
Freelance e.g Website Designer, Mobile Application Developer, Digital marketer	37	3.0
Startup	6	0.5
อื่นๆ	209	17.0
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.18 พบว่า เป็น พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 301 คนคิดเป็นร้อยละ 24.5 พนักงานข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 146 คนคิดเป็นร้อยละ 11.9 เจ้าของธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 531 คนคิดเป็นร้อยละ 43.2 Freelance จำนวน 37 คนคิดเป็นร้อยละ 3.0 Startup จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 0.5 อื่น ๆ จำนวน 209 คนคิดเป็นร้อยละ 17.0

ตารางที่ 4.19 จำนวน ร้อยละจำแนกตามลักษณะการเรียนการสอนตอนเรียนมัธยมปลาย

ลักษณะการเรียนการสอน	Frequency (จำนวน)	Percent (ร้อยละ)
เน้นวิชาการ Lecture Base or Academic Base	778	63.3
เน้นกิจกรรม Activities Base	93	7.6
เน้นวิชาชีพ Project Base or Professional Base	50	4.1
แบบผสม Mixed Methods	309	25.1
รวม	1,230	100.0

จากตารางที่ 4.19 พบว่า เป็น เน้นวิชาการ Lecture Base or Academic Base นวน 778 คนคิดเป็นร้อยละ 63.3 เน้นกิจกรรม Activities Base นวน 93 คนคิดเป็นร้อยละ 7.6 เน้นวิชาชีพ Project Base or Professional Base นวน 50 คนคิดเป็นร้อยละ 4.1 แบบผสม Mixed Methods นวน 309 คนคิดเป็นร้อยละ 25.1

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย อัตลักษณ์และค่านิยม

ค่าเฉลี่ย อัตลักษณ์และค่านิยม	Mean	Std. Deviation
อัตลักษณ์ทางวิชาการ (Academic Identity)		
โรงเรียนทำให้ ผู้เรียนมีทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ (Scientific Thinking Skills) และทักษะทั่วไป (Generative Skills) ที่ทำให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วย ตนเองและสร้างความรู้ใหม่ได้ ตลอดจนมีองค์ความรู้ ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ	4.02	.665
อัตลักษณ์ทางวิชาชีพ (Professional Identity) โรงเรียนทำให้ ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีความรับผิดชอบ มี คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ รวมทั้งมีทักษะ ทางสังคม	3.98	.700
ค่านิยม และ วัฒนธรรม		
คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติ4กว่า ผลประโยชน์ของตนเอง	3.83	.766
ค่านิยม และ วัฒนธรรม		
มีความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อ ส่วนรวม	4.02	.800
ค่านิยม และ วัฒนธรรม		
มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	4.14	.747
ค่านิยม และ วัฒนธรรม		
มีความรักษาวัฒนธรรมประเพณี ไทยอันงดงาม มีศีลธรรม รักษา ความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน	4.02	.803

จากตารางที่ 4.20 เป็น อัตลักษณ์ทางวิชาการ ค่าเฉลี่ย 4.02 อัตลักษณ์ทางวิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 3.98 ค่านิยม และ วัฒนธรรมคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติ4กว่าผลประโยชน์ของตนเอง ค่าเฉลี่ย 3.83 ค่านิยม และ วัฒนธรรมมีความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ค่าเฉลี่ย 4.02 ค่านิยม และ วัฒนธรรมมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ค่าเฉลี่ย 4.14 ค่านิยม และ วัฒนธรรมมีความรักษาวัฒนธรรมประเพณี ไทยอันงดงาม มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน ค่าเฉลี่ย 4.02

4.2 การทดสอบสมมติฐาน

4.2.1 การทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ ของผู้ศึกษาในระบบนานาชาติ

จากวัตถุประสงค์ที่ต้องการทดสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ ของผู้ศึกษาในระบบนานาชาติ (Dummy Variable) ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,230 ราย ซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากระบบนานาชาติ และระบบอื่น (หลักสูตรภาษาไทย สองภาษาและการศึกษานอกโรงเรียน) โดยได้กำหนดสัญลักษณ์ ตัวแปรดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.21 สัญลักษณ์ตัวแปรต่างๆที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปร	สัญลักษณ์	ความหมาย/คำอธิบาย
เพศชาย	X_1	ตัวแปร Dummy กำหนดให้เพศชาย = 1 อื่นๆ = 0
อายุ	X_2	กำหนดเป็นช่วงๆ ช่วงละ 4 ปี
ระบบการศึกษา	X_3	นานาชาติ = 1 อื่นๆ = 0
ระดับการศึกษา	X_4	กำลังศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก
โซเซียลมีเดีย	X_5	ใช้มากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 เท่ากับ 6 คะแนน ลดหลั่นกันไป จนถึง 1 คะแนน
คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	X_6	ตัวแปร Dummy กำหนดให้ ใช้ = 1 ไม่ใช้ = 0
โน้ตบุ๊ก	X_7	ตัวแปร Dummy กำหนดให้ ใช้ = 1 ไม่ใช้ = 0
สมาร์ทโฟน	X_8	ตัวแปร Dummy กำหนดให้ ใช้ = 1 ไม่ใช้ = 0
แท็บเล็ต ไอแพด	X_9	ตัวแปร Dummy กำหนดให้ ใช้ = 1 ไม่ใช้ = 0
อุปกรณ์สวมใส่	X_{10}	ตัวแปร Dummy กำหนดให้ ใช้ = 1 ไม่ใช้ = 0
ช่วงเวลาใช้งาน	X_{11}	เช้า 1 บ่าย 2 เย็น 3 ดึก 4 ไม่แน่นอน 0
ใช้งานอินเทอร์เน็ต	X_{12}	จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อวัน
ค่าอินเทอร์เน็ตบ้าน	X_{13}	บาท/เดือน
ค่าอินเทอร์เน็ตมือถือ	X_{14}	บาท/เดือน
รายได้รวม	X_{15}	บาท/เดือน
แหล่งรายได้	X_{16}	ตัวแปร Dummy กำหนดให้ มีรายได้เสริม = 1 ไม่มีรายได้เสริม = 0

ตารางที่ 4.21 สัญลักษณ์ตัวแปรต่างๆที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (ต่อ)

ตัวแปร	สัญลักษณ์	ความหมาย/คำอธิบาย
อาชีพมีเงินเดือน	X_{17}	มีเงินเดือน = 1 อื่นๆ = 0 (เจ้าของกิจการ ธุรกิจค้าขาย อาชีพอิสระ)
รายได้รวม	Y_1	เงินเดือน รวมถึงรายได้จากแหล่งอื่นๆ
อาชีพที่คาดหวัง	Y_2	อาชีพของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบนานาชาติในระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4.22 ค่าสถิติที่ใช้ประเมินคุณภาพของตัวแบบการถดถอย (Regression Model)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.681 ^a	.464	.458	1.227

จากตารางที่ 4.22 แสดงค่าทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพของโมเดล โดยแต่ละค่ามีความหมายดังนี้: $R=0.681$ ค่า R (Multiple Correlation Coefficient) เป็นค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม Y_1 (รายได้รวม) กับตัวแปรอิสระทั้งหมดในโมเดล ค่า 0.681 บ่งชี้ว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูงระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ $R^2=0.464$ ค่า (Coefficient of Determination) แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ 46.4% หมายความว่ายังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ได้รวมอยู่ในโมเดลที่อาจส่งผลต่อรายได้รวมอีก 53.6% ค่า Adjusted R^2 เป็นค่าที่ปรับแล้วโดยคำนึงถึงจำนวนตัวแปรอิสระในโมเดล ค่า 0.458 หมายถึง เมื่อพิจารณาจำนวนตัวแปรที่ใช้ โมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของรายได้รวมได้ประมาณ 45.8% Adjusted R^2 จะลดลงเมื่อเพิ่มตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญเข้ามาในโมเดล Std. Error of the Estimate = 1.227 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณ (Standard Error of the Estimate) บ่งบอกถึงความคลาดเคลื่อนเฉลี่ยของค่าที่คาดการณ์จากโมเดลเมื่อเทียบกับค่าจริง ค่า 1.227

ตารางที่ 4.23 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized	t	Sig.
	B	Std. Error	Coefficients Beta		
(Constant)	2.681	.544		4.925	.000
X ₁	.305	.086	.086	3.550	.000
X ₂	.163	.056	.105	2.935	.003
X ₃	.619	.101	.147	6.122	.000
X ₄	-1.000	.074	-.462	-13.559	.000
X ₅	.197	.037	.114	5.285	.000
X ₆	-.147	.096	-.044	-1.539	.124
1 X ₇	-.495	.111	-.105	-4.445	.000
X ₈	-.098	.282	-.007	-.348	.728
X ₉	.608	.087	.176	7.021	.000
X ₁₀	.116	.082	.034	1.407	.160
X ₁₁	.136	.044	.077	3.070	.002
X ₁₂	.100	.061	.042	1.649	.099
X ₁₃	.183	.049	.105	3.698	.000
X ₁₄	.259	.050	.142	5.170	.000

a. Dependent Variable: Y1

จากตารางที่ 4.23 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อรายได้รวมอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$): เพศชาย (X_1 , $p = 0.000$, $B = 0.305$) กล่าวคือ การเป็นเพศชายมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม อายุ (X_2 , $p = 0.003$, $B = 0.163$) อายุที่เพิ่มขึ้นมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ระบบการศึกษา (X_3 , $p = 0.000$, $B = 0.619$) การเรียนในระบบนานาชาติมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ระดับการศึกษา (X_4 , $p = 0.000$, $B = -1.000$) ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นกลับมีผลเชิงลบต่อรายได้รวม การใช้โซเชียลมีเดีย (X_5 , $p = 0.000$, $B = 0.197$) การใช้โซเชียลมีเดียมากขึ้นมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม การใช้โน้ตบุ๊ก (X_7 , $p = 0.000$, $B = -0.495$) การใช้โน้ตบุ๊กมีผลเชิงลบต่อรายได้รวม การใช้แท็บเล็ต/ไอแพด (X_9 , $p = 0.000$, $B = 0.608$) การใช้แท็บเล็ตมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ช่วงเวลาใช้งาน (X_{11} , $p = 0.002$, $B = 0.136$) เวลาที่ใช้งาน

มีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ค่าอินเทอร์เน็ทบ้าน (X_{13} , $p = 0.000$, $B = 0.183$) ค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ทบ้านที่สูงขึ้นมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ค่าอินเทอร์เน็ทมือถือ (X_{14} , $p = 0.000$, $B = 0.259$) ค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ทมือถือที่สูงขึ้นมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม สามารถแสดงสมการแบบ Unstandardized ได้ดังนี้

$$Y_1 = 2.681 + 0.305X_1 + 0.163X_2 + 0.619X_3 - 1.000X_4 + 0.197X_5 - 0.495X_7 + 0.608X_9 + 0.136X_{11} + 0.183X_{13} + 0.259X_{14}$$

โดยที่

Y_1 = รายได้รวม (บาท/เดือน)

X_1 = เพศชาย (1 = ชาย, 0 = อื่นๆ)

X_2 = อายุ (แบ่งเป็นช่วงๆ)

X_3 = ระบบการศึกษา (1 = นานาชาติ, 0 = อื่นๆ)

X_4 = ระดับการศึกษา

X_5 = คะแนนการใช้โซเชียลมีเดีย

X_7 = การใช้โน้ตบุ๊ก (1 = ใช้, 0 = ไม่ใช้)

X_9 = การใช้แท็บเล็ต/ไอแพด (1 = ใช้, 0 = ไม่ใช้)

X_{11} = ช่วงเวลาใช้งาน

X_{13} = ค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ทบ้าน (บาท/เดือน)

X_{14} = ค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ทมือถือ (บาท/เดือน)

ตารางที่ 4.24 ค่าสถิติที่ใช้ประเมินคุณภาพของตัวแบบการถดถอย (Regression Model) เฉพาะที่มีนัยสำคัญ

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.676 ^a	.457	.452	1.233

a. Predictors: (Constant), X_{12} , X_{10} , X_1 , X_5 , X_7 , X_3 , X_4 , X_8 , X_{13} , X_2

จากตารางที่ 4.24 ค่าความสัมพันธ์ (R) = 0.676 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางถึงสูงกับรายได้รวม (Y_1) ค่า R Square = 0.457 หมายความว่าตัวแปรอิสระในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของรายได้รวมได้ 45.7% ค่า Adjusted R Square

= 0.452 ปรับค่าเพื่อสะท้อนความแม่นยำของโมเดลเมื่อใช้ตัวแปรหลายตัว ค่า Std. Error of the Estimate = 1.233 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของโมเดล

ตารางที่ 4.25 ทดสอบนัยสำคัญของการพยากรณ์ของตัวแปรอิสระ ด้วยสถิติ ANOVA^a

	Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
	Regression	1559.034	10	155.903	102.555	.000 ^b
1	Residual	1853.120	1219	1.520		
	Total	3412.154	1229			

a. Dependent Variable: Y_1

b. Predictors: (Constant), X_{12} , X_{10} , X_1 , X_5 , X_7 , X_3 , X_4 , X_9 , X_{13} , X_2

จากตารางที่ 4.25 พบว่าแบบจำลองที่ใช้ในการพยากรณ์มีความสัมพันธ์ที่นัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากค่า $F = 102.555$ และ $p\text{-value} < 0.05$ (Sig. = 0.000) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโมเดลนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดรวมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของรายได้รวมได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.26 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญ

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	
	B	Std. Error	Beta			
	(Constant)	3.545	.403	.080	8.795	.000
	X_1	.284	.081	.080	3.519	.000
	X_2	.151	.053	.097	2.845	.005
	X_3	.848	.099	.201	8.544	.000
1	X_4	-1.040	.072	-.480	-14.461	.000
	X_5	.196	.037	.113	5.259	.000
	X_7	-.452	.107	-.095	-4.216	.000
	X_8	.620	.086	.179	7.188	.000
	X_{13}	.170	.049	.097	3.485	.001
	X_{12}	.271	.050	.149	5.434	.000

a. Dependent Variable: Y_1

จากตารางที่ 4.26 พิจารณาค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.05$ (Sig.) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อรายได้รวมอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$): เพศชาย (X_1 , $p = 0.000$, $B = 0.284$) การเป็นเพศชายมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม อายุ (X_2 , $p = 0.005$, $B = 0.151$) อายุที่เพิ่มขึ้นมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ระบบการศึกษา (X_3 , $p = 0.000$, $B = 0.848$) การเรียนในระบบนานาชาติมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ระดับการศึกษา (X_4 , $p = 0.000$, $B = -1.040$) ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นกลับมีผลเชิงลบต่อรายได้รวม การใช้โซเชียลมีเดีย (X_5 , $p = 0.000$, $B = 0.196$) การใช้โซเชียลมีเดียมากขึ้นมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม การใช้โน้ตบุ๊ก (X_7 , $p = 0.000$, $B = -0.452$) การใช้โน้ตบุ๊กมีผลเชิงลบต่อรายได้รวม การใช้สมาร์ทโฟน (X_8 , $p = 0.000$, $B = 0.620$) การใช้สมาร์ทโฟนมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ค่าอินเทอร์เน็ตบ้าน (X_{13} , $p = 0.001$, $B = 0.170$) ค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ตบ้านที่สูงขึ้นมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม การใช้งานอินเทอร์เน็ต (X_{12} , $p = 0.000$, $B = 0.271$) จำนวนชั่วโมงที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวันมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ตัวแปรที่ไม่มีในโมเดล ตัวแปรบางตัวจากโมเดลก่อนหน้านี้ เช่น การใช้แท็บเล็ต (X_9), การใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (X_6), อุปกรณ์สวมใส่ (X_{10}), และช่วงเวลาใช้งาน (X_{11}) ไม่ได้ถูกนำมาใช้ในโมเดลนี้ ซึ่งหมายความว่าตัวแปรเหล่านี้อาจไม่มีผลกระทบต่อรายได้รวมหรือไม่มีความสำคัญในการทดสอบทางสถิติในรอบนี้

สามารถเขียนได้ในรูปของ Unstandardized Coefficients (B) ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญ

$$Y_1 = 3.545 + 0.284X_1 + 0.151X_2 + 0.848X_3 - 1.040X_4 + 0.196X_5 - 0.452X_7 + 0.620X_8 + 0.170X_{13} + 0.271X_{12}$$

4.2.2 การทดสอบสมมติฐานความคาดหวังในอาชีพ

ของตัวอย่างผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบนานาชาติจำนวน 547 คน โดยกำหนดให้ตัวแปรอาชีพที่คาดหวังเป็น 1 อาชีพมนุษย์เงินเดือน 0 อาชีพอื่น ๆ (อิสระ เจ้าของกิจการและอื่น ๆ) ใช้ตัวแบบ Binary Logistic Regression

ตารางที่ 4.27 ทดสอบสมการถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression) โดยวิธี Omnibus Tests of Model

Coefficients		Chi-square	df	Sig.
	Step	349.687	13	.000
Step 1	Block	349.687	13	.000
	Model	349.687	13	.000

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ค่า Chi-square = 349.687, df = 13, p-value < 0.05 โมเดลนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระรวมกันสามารถพยากรณ์ตัวแปรตาม (อาชีพมนุษย์เงินเดือน) ได้ดี

ตารางที่ 4.28 Model Summary ในการถดถอยโลจิสติก

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	419.383 ^a	.330	.479

a. Estimation terminated at iteration number 5 because parameter estimates changed by less than .001.

จากตารางที่ 4.28 พบว่า -2 Log Likelihood (-2LL) = 419.383 เป็นค่าที่ใช้วัดความเหมาะสมของโมเดลกับข้อมูล (Goodness of Fit) ค่ายิ่งต่ำ แสดงว่าโมเดลสามารถพยากรณ์ข้อมูลได้ดีขึ้น 419.383 แสดงว่าโมเดลมีความเหมาะสม Cox & Snell R Square = 0.330 เป็นค่าที่ใช้วัดว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 แต่จะไม่ถึง 1 เนื่องจากข้อจำกัดทางคณิตศาสตร์ ค่า 0.330 หมายความว่าโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนได้ 33.0% Nagelkerke R Square = 0.479 เป็นค่าที่ปรับปรุงจาก Cox & Snell R Square เพื่อให้สามารถมีค่าใกล้ 1 ได้มากขึ้นใช้เพื่อบ่งบอกว่าโมเดลสามารถอธิบายข้อมูลได้ดีเพียงใด ค่า 0.479 หมายความว่า ตัวแปรอิสระในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนได้ 47.9% ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง

ตารางที่ 4.29 การทดสอบความถูกต้องของการพยากรณ์ข้อมูล ด้วยตาราง Classification Table^a

	Observed	Predicted		Percentage Correct
		มนุษย์เงินเดือน		
		ไม่ใช่	ใช่	
Step 1	ไม่ใช่	365	34	91.5
	ใช่	62	86	58.1
Overall Percentage				82.4

a. The cut value is .500

จากตารางที่ 4.29 พบว่า มนุษย์เงินเดือน = ไม่ใช่ (Negative Class) โมเดลพยากรณ์ว่าคน ไม่ใช่มนุษย์เงินเดือน ได้ถูกต้อง 365 ครั้ง โมเดลพยากรณ์ผิดว่าเป็นมนุษย์เงินเดือน 34 ครั้ง ค่า Percentage Correct = 91.5% หมายความว่า โมเดลสามารถแยกแยะคนที่ไม่ใช่มนุษย์เงินเดือนได้ดีมาก มนุษย์เงินเดือน = ใช่ (Positive Class) โมเดลพยากรณ์ว่าคน เป็นมนุษย์เงินเดือน ได้ถูกต้อง 86 ครั้ง โมเดลพยากรณ์ผิดว่าไม่ใช่มนุษย์เงินเดือน 62 ครั้ง ค่า Percentage Correct = 58.1% หมายความว่า โมเดลพยากรณ์กลุ่มที่เป็นมนุษย์เงินเดือน ได้ถูกต้องค่อนข้างต่ำ คิดจากผลรวมของค่าที่โมเดลพยากรณ์ถูกต้องจากทุกกรณี โมเดลมีความแม่นยำรวม 82.4% ในการจำแนกทั้งสองกลุ่ม

ตารางที่ 4.30 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อการคาดหวังในอาชีพของผู้อยู่ในระบบนานาชาติ

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
X ₁	.410	.207	3.943	1	.047	1.507
X ₂	1.036	.140	54.767	1	.000	2.818
X ₄	.599	.198	9.156	1	.002	1.819
Y ₁	.005	.059	.007	1	.935	1.005
X ₅	-.575	.085	45.555	1	.000	.563
X ₁₆	1.163	.191	36.948	1	.000	3.198
X ₆	-.850	.204	17.360	1	.000	.428
X ₇	-.921	.266	11.979	1	.001	.398
X ₈	.667	.592	1.271	1	.260	1.949
X ₉	.423	.206	4.205	1	.040	1.526

ตารางที่ 4.30 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ส่งผลต่อการคาดหวังในอาชีพของผู้อยู่ในระบบนานาชาติ
(ต่อ)

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
X ₁₀	.017	.190	.008	1	.928	1.017
X ₁₁	-.120	.088	1.845	1	.174	.887
X ₁₂	-.869	.135	41.217	1	.000	.419
Constant	1.681	1.250	1.810	1	.179	5.372

a. Variable(s) entered on step 1: X₁, X₂, X₄, Y₁, X₅, X₁₆, X₆, X₇, X₈, X₉, X₁₀, X₁₁, X₁₂.

จากตารางที่ 4.30 พบว่าตัวแปรที่มีผลเชิงบวกต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน ($\text{Exp}(B) > 1$) อายุ (X_2 , $\text{Exp}(B) = 2.818$, $p < 0.05$) คนที่อายุมากขึ้นทุกๆช่วงอายุ มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนสูงขึ้นถึง 2.818 เท่า ระดับการศึกษา (X_4 , $\text{Exp}(B) = 1.819$, $p < 0.05$) การศึกษาที่สูงขึ้นทุกระดับ เพิ่มโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือน 1.819 เท่า มีรายได้เสริม (X_{16} , $\text{Exp}(B) = 3.198$, $p < 0.05$) คนที่มีรายได้เสริม มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนสูงขึ้น 3.198 เท่า การใช้แท็บเล็ต/ไอแพด (X_9 , $\text{Exp}(B) = 1.526$, $p < 0.05$) คนที่ใช้แท็บเล็ตมีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนมากกว่าคนที่ไม่ใช่ 1.526 เท่าเพศชาย (X_1 , $\text{Exp}(B) = 1.507$, $p < 0.05$) เพศชายมีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนมากกว่าผู้หญิง 1.507 เท่า ตัวแปรที่มีผลเชิงลบต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน ($\text{Exp}(B) < 1$) การใช้โซเชียลมีเดีย (X_5 , $\text{Exp}(B) = 0.563$, $p < 0.05$) การใช้โซเชียลมีเดียมากขึ้น ลดโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนลง 43.7% การใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (X_6 , $\text{Exp}(B) = 0.428$, $p < 0.05$) คนที่ใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนน้อยกว่าคนที่ไม่ใช่ 57.2% การใช้โน้ตบุ๊ก (X_7 , $\text{Exp}(B) = 0.398$, $p < 0.05$) คนที่ใช้โน้ตบุ๊ก มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนน้อยลง 60.2% ชั่วโมงทำงานอินเทอร์เน็ตต่อวัน (X_{12} , $\text{Exp}(B) = 0.419$, $p < 0.05$) คนที่ใช้อินเทอร์เน็ตนานขึ้น มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนน้อยลง 58.1% ตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) รายได้รวม (Y_1) ใช้สมาร์ทโฟน (X_8) การใช้อุปกรณ์สวมใส่ (X_{10}) ช่วงเวลาทำงานอินเทอร์เน็ต (X_{11})

ถัดไปเป็นการทดสอบความคาดหวังในอาชีพของผู้ที่อยู่ในระบบการศึกษาแบบนานาชาติ เฉพาะตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญ ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 ทดสอบสมการถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression) โดยวิธี Omnibus Tests of Model

Coefficients		Chi-square	df	Sig.
Step		337.832	10	.000
Step 1	Block	337.832	10	.000
	Model	337.832	10	.000

จากตารางที่ 4.31 ค่า Chi-square = 337.832, df = 10, p-value < 0.05 โมเดลนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรอิสระรวมกันสามารถพยากรณ์โอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนได้ดี

ตารางที่ 4.32 Model Summary ในการถดถอยโลจิสติกเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญ

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	445.300 ^a	.298	.432

a. Estimation terminated at iteration number 5 because parameter estimates changed by less than .001.

จากตารางที่ 4.32 พบว่า -2 Log Likelihood (-2LL) = 445.300 ค่านี้เป็นตัวชี้วัดความเหมาะสมของโมเดล (Goodness of Fit) ยิ่งค่าต่ำ แสดงว่าโมเดลสามารถอธิบายข้อมูลได้ดีขึ้น ในที่นี้ค่า -2LL = 445.300 หมายความว่าโมเดลมีการปรับปรุงความแม่นยำขึ้น เมื่อพิจารณาเฉพาะตัวแปรที่มีนัยสำคัญ Cox & Snell R Square = 0.298 เป็นค่า Pseudo R-Square ที่คล้ายกับค่า R² ในการถดถอยเชิงเส้น แสดงสัดส่วนของความแปรปรวนที่ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายได้ ค่า 0.298 หมายความว่าโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ 29.8% Nagelkerke R Square = 0.432 เป็นค่า Pseudo R-Square ที่ปรับปรุงจาก Cox & Snell R² มีช่วงค่าระหว่าง 0 ถึง 1 และมักให้ค่าที่สูงกว่า Cox & Snell ค่า 0.432 หมายความว่าโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ 43.2% ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.33 ทดสอบความถูกต้องของการพยากรณ์ข้อมูล (ตัวแปรที่มีนัยสำคัญ) ด้วยตาราง Classification Table^a

Observed		Predicted			
		มนุษย์เงินเดือน		Percentage Correct	
		ไม่ใช่	ใช่		
Step 1	มนุษย์เงินเดือน	ไม่ใช่	372	27	93.2
		ใช่	65	83	56.1
Overall Percentage					83.2

a. The cut value is .500

จากตารางที่ 4.33 พบว่า โมเดลนี้ (เฉพาะที่มีนัยสำคัญ) สามารถทำนายได้อย่างถูกต้อง 77.2% ของทั้งหมด สามารถพยากรณ์คนที่ไม่เป็นมนุษย์เงินเดือนได้ 86.3% สามารถพยากรณ์คนที่เป็นมนุษย์เงินเดือนได้ 62.7% โมเดลนี้มีความแม่นยำโดยรวมที่ดีขึ้นเล็กน้อยจากโมเดลก่อนหน้าที่ใช้ตัวแปรทั้งหมด

ตารางที่ 4.34 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร (ที่มีนัยสำคัญ) ที่ส่งผลต่อการคาดหวังในอาชีพของผู้อยู่ในระบบนานาชาติ

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a	X ₁	.327	.204	2.581	1	.108	1.387
	X ₂	.729	.091	64.047	1	.000	2.073
	X ₅	-.577	.084	47.008	1	.000	.561
	X ₁₆	1.009	.185	29.785	1	.000	2.742
	X ₆	-1.040	.188	30.523	1	.000	.353
	X ₇	-.980	.250	15.368	1	.000	.375
	X ₉	.471	.196	5.745	1	.017	1.601
	X ₁₂	-.925	.131	50.084	1	.000	.396
	X ₃	.187	.219	.728	1	.393	1.206
Constant		4.792	.663	52.314	1	.000	120.596

a. Variable(s) entered on step 1: X₁, X₂, Y₁, X₅, X₁₆, X₆, X₇, X₉, X₁₂, X₃

จากตารางที่ 4.34 พบว่า การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์ ค่า Exp(B) (Odds Ratio) ใช้เพื่ออธิบายโอกาสของการเป็นมนุษย์เงินเดือน เมื่อค่าตัวแปรอิสระเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ตัวแปรที่มีผลเชิงบวกต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน ($\text{Exp(B)} > 1$) อายุ (X_2 , $\text{Exp(B)} = 2.073$, $p < 0.05$) คนที่อายุมากขึ้นทุกๆ ช่วงอายุ มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนสูงขึ้น 2.073 เท่า มีรายได้เสริม (X_{16} , $\text{Exp(B)} = 2.742$, $p < 0.05$) คนที่มีรายได้เสริม มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนสูงขึ้น 2.742 เท่า ใช้แท็บเล็ต/ไอแพด (X_9 , $\text{Exp(B)} = 1.601$, $p < 0.05$) คนที่ใช้แท็บเล็ตมีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนมากกว่าคนที่ไม่ใช่ 1.601 เท่า ตัวแปรที่มีผลเชิงลบต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน ($\text{Exp(B)} < 1$) การใช้โซเชียลมีเดีย (X_5 , $\text{Exp(B)} = 0.561$, $p < 0.05$) การใช้โซเชียลมีเดียมากขึ้น ลดโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนลง 43.9% ใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (X_6 , $\text{Exp(B)} = 0.353$, $p < 0.05$) คนที่ใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนน้อยกว่าคนที่ไม่ใช่ 64.7% ใช้โน้ตบุ๊ก (X_7 , $\text{Exp(B)} = 0.375$, $p < 0.05$) คนที่ใช้โน้ตบุ๊ก มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนน้อยลง 62.5% ชั่วโมงทำงานอินเทอร์เน็ตต่อวัน (X_{12} , $\text{Exp(B)} = 0.396$, $p < 0.05$) คนที่ใช้อินเทอร์เน็ตนานขึ้น มีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนน้อยลง 60.4% ตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) เพศชาย (X_1 , $p = 0.108$) ไม่มีผลชัดเจนต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน การใช้เทคโนโลยีอื่น ๆ (X_3 , $p = 0.393$) ไม่มีผลชัดเจนต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน

4.3 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนทางการศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลปฐมภูมิโดยวิธีแบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติในประเทศไทย ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในภาคผนวก ก จำนวนทั้งสิ้น 1,230 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิจัยออกเป็น 2 มิติดังนี้ 1) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สายสังคมศาสตร์ 2) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สายสังคมศาสตร์

4.3.1 การลงทุน ระบบการศึกษานานาชาติในระดับปริญญาตรี

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนทางการศึกษามีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุน โดยการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนทางการศึกษาใช้หลักเกณฑ์ การตัดสินใจลงทุนโดยปรับค่าของเวลา ได้แก่ การวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อทุน (Benefit Cost Ratio: BCR) การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return: IRR) โดยใช้อัตราคิดลดเฉลี่ยร้อยละ 3.4 ต่อปี โดยใช้

อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ พันธบัตรออมทรัพย์ของกระทรวงการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รุ่นอายุ 10 ปี

ตารางที่ 4.35 ต้นทุนการศึกษา ระบบการศึกษานานาชาติปริญญาตรี สายสังคมศาสตร์(หน่วย : บาท)

ระดับการศึกษา	ระยะเวลาปี	ค่า				
		ค่าธรรมเนียมการศึกษา	เทคโนโลยีใน การศึกษา	ค่าใช้จ่าย ทั้งหมด	ค่าเสีย โอกาส	ค่าใช้จ่าย รวม
อนุบาล	3	461,250	49,050.00	510,300.00		
ประถมศึกษา	6	1,530,000	103,590.00	1,633,590.00		
มัธยมศึกษา (ต้น)	3	705,000	54,306.00	759,306.00		
มัธยมศึกษา (ปลาย)	3	847,500	64,782.00	912,282.00	410,880	1,323,162
ปริญญาตรี สายสังคมศาสตร์	4	755,000	312,600.00	1,067,600.00	700,680	1,768,280
Total	19			4,883,078.00	1,111,560	5,994,638

ตารางที่ 4.35 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนของการศึกษาระบบนานาชาติในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับปริญญาตรี โดยใช้เวลาในการศึกษาทั้งหมด 19 ปี รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 4,883,078 บาท สำหรับระดับอนุบาล ค่าใช้จ่ายรวมอยู่ที่ 510,300 บาท ซึ่งรวมทั้งค่าเล่าเรียนและค่าเทคโนโลยีการศึกษา ค่าใช้จ่ายในระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็น 1,633,590 บาท ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมีค่าใช้จ่าย 759,306 บาท และ 912,282 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ระดับปริญญาตรีซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงที่สุดอยู่ที่ 1,067,600 บาท ต้นทุนค่าเสียโอกาสดังตั้งแต่อายุ 16 ถึง 22 รวม 1,111,560 บาท รวมค่าใช้จ่ายในการศึกษาและค่าเสียโอกาสทั้งสิ้น 5,994,638 บาทซึ่งจะมีมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 8,065,409.52 บาท

ตารางที่ 4.36 ต้นทุนค่าเสียโอกาส (หน่วย : บาท)

อายุ	ค่าเสียโอกาส	หมายเหตุ
15	0	ไม่มีค่าเสียโอกาส
16-18	410,880.00	ระหว่างกำลังศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (3ปี)
19-22	700,680.00	ระหว่างกำลังศึกษาปริญญาตรี (4ปี)
รวม	1,111,560.00	

จากตารางที่ 4.36 แสดงให้เห็นว่า หากแรงงานเริ่มทำงานในวัย 15 ปี จะไม่มีค่าเสียโอกาสใด ๆ เนื่องจากตามกฎหมายไทย แรงงานต้องมีอายุอย่างน้อย 15 ปีขึ้นไปในกรณีที่แรงงานสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเริ่มทำงานอายุ 18 ปี จะมีต้นทุนค่าเสียโอกาสประมาณ 410,880 บาท ซึ่งเกิดจากการยอมสละโอกาสในการหารายได้หลังจากการสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นเวลา 3 ปีสำหรับแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและเริ่มทำงานอายุ 22 ปี จะมีต้นทุนค่าเสียโอกาสประมาณ 700,680 บาท ซึ่งเกิดจากการยอมสละโอกาสในการหารายได้หลังจากการสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและปริญญาตรี

ตารางที่ 4.37 รายได้เริ่มต้นของผู้ที่จบการศึกษาระบบนานาชาติระดับปริญญาตรี สายสังคมศาสตร์ (หน่วย : บาท)

อายุเต็มที่ เริ่มทำงาน (ปี)	อายุการ ทำงาน (ปี)	รายได้ที่คาด ว่าจะได้รับ / เดือน	รายได้ที่คาด ว่าจะได้รับ 4.64%ต่อปี	โบนัส = 2.57 เท่าของ เงินเดือน	รวมทั้งหมด
24	1	40,000.00	480,000.00	102,800	582,800.00
25	2	41,856.00	502,272.00	107,570	609,841.92
26	3	43,798.12	525,577.42	112,561	638,138.59
27	4	45,830.35	549,964.21	117,784	667,748.22
28	5	47,956.88	575,482.55	123,249	698,731.73
29	6	50,182.08	602,184.94	128,968	731,152.89
30	7	52,510.53	630,126.32	134,952	765,078.38
31	8	54,947.02	659,364.19	141,214	800,578.02
32	9	57,496.56	689,958.68	147,766	837,724.84
33	10	60,164.40	721,972.77	154,623	876,595.27
34	11	62,956.03	755,472.30	161,797	917,269.29
35	12	65,877.18	790,526.22	169,304	959,830.58
36	13	68,933.89	827,206.63	177,160	1,004,366.72
37	14	72,132.42	865,589.02	185,380	1,050,969.34
38	15	75,479.36	905,752.35	193,982	1,099,734.32
39	16	78,981.61	947,779.26	202,983	1,150,761.99
40	17	82,646.35	991,756.22	212,401	1,204,157.34

ตารางที่ 4.37 รายได้เริ่มต้นของผู้ที่จบการศึกษาระบบนานาชาติระดับปริญญาตรี สายสังคมศาสตร์
(หน่วย : บาท) (ต่อ)

อายุเต็มที่ เริ่มทำงาน (ปี)	อายุการ ทำงาน (ปี)	รายได้ที่คาด ว่าจะได้รับ / เดือน	รายได้ที่คาด ว่าจะได้รับ 4.64%ต่อปี	โบนัส = 2.57 เท่าของ เงินเดือน	รวมทั้งหมด
41	18	86,481.14	1,037,773.71	222,257	1,260,030.24
42	19	90,493.87	1,085,926.41	232,569	1,318,495.65
43	20	94,692.78	1,136,313.39	243,360	1,379,673.85
44	21	99,086.53	1,189,038.34	254,652	1,443,690.71
45	22	103,684.14	1,244,209.71	266,468	1,510,677.96
46	23	108,495.09	1,301,941.05	278,832	1,580,773.42
47	24	113,529.26	1,362,351.11	291,770	1,654,121.31
48	25	118,797.02	1,425,564.20	305,308	1,730,872.53
49	26	124,309.20	1,491,710.38	319,475	1,811,185.02
50	27	130,077.15	1,560,925.74	334,298	1,895,224.01
51	28	136,112.72	1,633,352.70	349,810	1,983,162.40
52	29	142,428.36	1,709,140.26	366,041	2,075,181.13
53	30	149,037.03	1,788,444.37	383,025	2,171,469.54
54	31	155,952.35	1,871,428.19	400,798	2,272,225.73
55	32	163,188.54	1,958,262.46	419,395	2,377,657.00
56	33	170,760.49	2,049,125.83	438,854	2,487,980.28
57	34	178,683.77	2,144,205.27	459,217	2,603,422.57
58	35	186,974.70	2,243,696.40	480,525	2,724,221.38
59	36	195,650.33	2,347,803.91	502,821	2,850,625.25
60	37	204,728.50	2,456,742.01	526,152	2,982,894.26
Total			45,058,940.55	9,650,123	54,709,064

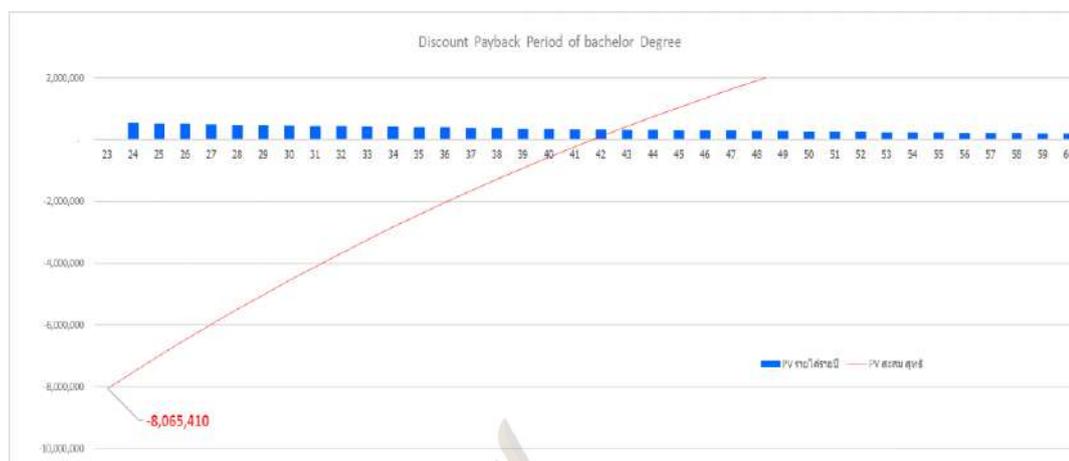
จากข้อมูลในตารางที่ 4.37 รายได้เริ่มต้นของผู้ที่จบการศึกษาและเริ่มทำงานในอายุ 24 ปี ถูกกำหนดไว้ที่ 40,000 บาทต่อเดือน (หรือ 480,000 บาทต่อปี) โดยมีการคาดการณ์ว่าเงินเดือนจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4.64% ต่อปี และได้รับโบนัส 2.57 เท่าของเงินเดือนทุกปี (สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย, 2567) ด้วยอัตราดอกเบี้ยโตนี้ รายได้ต่อปีจะเพิ่มขึ้นเป็น 582,800 บาทในปีแรก

และต่อเนื่องจนถึงปีที่ 37 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของการทำงาน รายได้ต่อเดือนในปีสุดท้ายคาดการณ์ไว้ที่ 204,728.50 บาท และโบนัสปีสุดท้ายอยู่ที่ 526,152 บาท ส่งผลให้รายได้รวมสะสมตลอดช่วงการทำงาน (37 ปี) มีมูลค่าถึง 54,709,064 บาท การวิเคราะห์นี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเติบโตของเงินเดือนในระยะยาว ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มศักยภาพด้านการเงินและรายได้สะสมในอนาคต

ตารางที่ 4.38 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี
แบบนานาชาติสายสังคมศาสตร์

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา FV ณ.ปีสำเร็จการศึกษา	8,065,409.52
Discount Rate	3.4%
PV ณ.ปีแรก t ₀ ของ รายได้ตลอด 37 ปี ที่ทำงาน	26,055,677.08
NPV	17,990,267.56
IRR	11.07%
B/C Ratio	3.23
Pay Back Period (ปี)	19

จากตารางที่ 4.38 ระบุว่าการลงทุนด้านการศึกษารเริ่มต้นมีมูลค่าทั้งสิ้น 8,065,409.52 บาท โดยใช้ อัตราคิดลดเฉลี่ยร้อยละ 3.4 ต่อปี โดยใช้ อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ พันธบัตรออมทรัพย์ของกระทรวงการคลังในปัจจุบันประมาณ พ.ศ. 2567 รุ่นอายุ 10 ปี เพื่อประเมินมูลค่าปัจจุบัน (PV) ของรายได้สะสมตลอดระยะเวลาการทำงาน 37 ปี ซึ่งมีค่าเท่ากับ 26,055,677.08 บาท และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อยู่ที่ 17,990,267.56 บาท นอกจากนี้ การวิเคราะห์ยังแสดงอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับ 11.07% ซึ่งสะท้อนถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุน อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อค่าใช้จ่าย (B/C Ratio) อยู่ที่ 3.23 แสดงให้เห็นว่าผลประโยชน์ที่ได้รับน้อยกว่าต้นทุนที่ลงทุน แต่ยังคงมีความคุ้มค่าในเชิงระยะยาวของผลตอบแทนจากการศึกษา ระยะเวลาที่ใช้ในการคืนทุนจากการลงทุนนี้คือ 19 ปี

รูปที่ 4.1 Discount Payback Period จุดคืนทุนของการศึกษาปริญญาตรี สายสังคมศาสตร์

จากรูปที่ 4.1 เมื่อนำค่า PV สะสม มาสร้างกราฟ (เส้นสีแดง) จะเห็นว่าค่า PV สะสมจะติดลบที่ 8,065,409.52 บาท เป็นมูลค่าอนาคตของต้นทุนการศึกษาทั้งหมด ณ อายุที่ 23 ปี และจะเริ่มติดลบน้อยลงตั้งแต่ อายุ 24 ปี เนื่องจากเริ่มมีรายได้ นั่นคือปีที่ผู้จบการศึกษาเริ่มทำงานปีแรก ($PV_{t_1} = 542,139.53$ บาท) จะทำการบวกค่า PV ของรายได้รายปีไปเรื่อย ๆ จนกว่าเส้นกราฟสีแดงจะเท่ากับ 0 จากรูปที่ 4.1 เส้นสีแดงเป็นบวกที่อายุ 42 ปี สรุป Discount Payback Period ของผู้สำเร็จการศึกษาระบบนานาชาติระดับปริญญาตรีสายสังคมศาสตร์ จะอยู่ที่ ณ อายุ 42 ปี หรือจะต้องทำงาน 19 ปีถึงจะคืนทุน

4.3.2 การลงทุน ระบบการศึกษานานาชาติในระดับปริญญาโท สายสังคมศาสตร์

ตารางที่ 4.39 ลักษณะการลงทุน แบบ นานาชาติปริญญาโท สายสังคมศาสตร์ (หน่วย : บาท)

ระดับการศึกษา	ระยะเวลาปี	ค่าธรรมเนียมการศึกษา	ค่าเทคโนโลยีในการศึกษา	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ค่าเสียโอกาส	ค่าใช้จ่ายรวม
อนุบาล	3	461,250	49,050.00	510,300.00		
ประถมศึกษา	6	1,530,000	103,590.00	1,633,590.00		
มัธยมศึกษา (ต้น)	3	705,000	54,306.00	759,306.00		
มัธยมศึกษา (ปลาย)	3	847,500	64,782.00	912,282.00	410,880	1,323,162
ปริญญาตรี						
สายสังคมศาสตร์	4	755,000	312,600.00	1,067,600.00	700,680	1,768,280

ตารางที่ 4.39 ลักษณะการลงทุน แบบ นานาชาติปริญญาโท สายสังคมศาสตร์ (หน่วย : บาท) (ต่อ)

ระดับการศึกษา	ระยะเวลาปี	ค่าธรรมเนียมการศึกษา	ค่าเทคโนโลยีในการศึกษา	ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	ค่าเสียโอกาส	ค่าใช้จ่ายรวม
ปริญญาโท สายสังคมศาสตร์	2	531,000		531,000.00	547,440	1,078,440
Total	21			5,414,078.00	1,569,000	6,983,078.

จากตารางที่ 4.39 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนของการศึกษาระบบนานาชาติในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับปริญญาตรี โดยใช้เวลาในการศึกษาทั้งหมด 21 ปี รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 5,414,078 บาท สำหรับระดับอนุบาล ค่าใช้จ่ายรวมอยู่ที่ 510,300 บาท ซึ่งรวมทั้งค่าเล่าเรียนและค่าเทคโนโลยีการศึกษา ค่าใช้จ่ายในระดับประถมศึกษาเพิ่มขึ้นเป็น 1,633,590 บาท ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายมีค่าใช้จ่าย 759,306 บาท และ 912,282 บาท ตามลำดับ ระดับปริญญาตรีซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงที่สุดอยู่ที่ 1,067,600 บาท ในระดับปริญญาโท ซึ่งมีค่าใช้จ่ายทั้งหมด 531,000 บาท สามารถเห็นได้ว่าเป็นการลงทุนที่มีต้นทุนสูงตลอดการศึกษาตั้งแต่ต้นจนถึงจบการศึกษาปริญญาโท อีกทั้งมีต้นทุนค่าเสียโอกาสตั้งแต่อายุ 16 ถึง 24 รวม 1,569,000 บาท รวมค่าใช้จ่ายในการศึกษาและค่าเสียโอกาสทั้งสิ้น 6,983,078 บาท ซึ่งจะมีมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 9,662,218.83 บาท

ตารางที่ 4.40 ต้นทุนค่าเสียโอกาส (หน่วย : บาท)

อายุ	ค่าเสียโอกาส	หมายเหตุ
15	0	ไม่มีค่าเสียโอกาส
16-18	410,880.00	ระหว่างกำลังศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย (3ปี)
19-22	700,680.00	ระหว่างกำลังศึกษาปริญญาตรี (4ปี)
23-24	457,440.00	ระหว่างกำลังศึกษาปริญญาโท (2ปี)
รวม	1,569,000.00	

จากตารางที่ 4.40 แสดงให้เห็นว่า หากแรงงานเริ่มทำงานในวัย 15 ปี จะไม่มีค่าเสียโอกาสใด ๆ เนื่องจากตามกฎหมายไทย แรงงานต้องมีอายุอย่างน้อย 15 ปีขึ้นไปในกรณีที่แรงงานสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและเริ่มทำงานอายุ 18 ปี จะมีต้นทุนค่าเสียโอกาสประมาณ

410,880 บาท ซึ่งเกิดจากการยอมสละโอกาสในการหารายได้หลังจากการสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นเวลา 3 ปีสำหรับแรงงานที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและเริ่มทำงานอายุ 22 ปี และ 24 ปี จะมีต้นทุนค่าเสียโอกาสประมาณ 700,680 บาท และ 457,440 บาท ตามลำดับ ซึ่งเกิดจากการยอมสละโอกาสในการหารายได้หลังจากการสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและปริญญาตรี

ตารางที่ 4.41 รายได้เริ่มต้นของผู้ที่จบการศึกษาระบบนานาชาติระดับปริญญาโท สายสังคมศาสตร์ (หน่วย : บาท)

อายุเต็มที่ เริ่มทำงาน (ปี)	อายุการ ทำงาน (ปี)	รายได้ที่คาด ว่าจะได้รับ / เดือน	รายได้ที่คาด ว่าจะได้รับต่อ ปี 4.64%	โบนัส = 2.57 เท่าของ เงินเดือน	รวมทั้งหมด
26	1	62,500.00	750,000.00	160,625	910,625.00
27	2	65,400.00	784,800.00	168,078	952,878.00
28	3	68,434.56	821,214.72	175,877	997,091.54
29	4	71,609.92	859,319.08	184,038	1,043,356.59
30	5	74,932.62	899,191.49	192,577	1,091,768.33
31	6	78,409.50	940,913.97	201,512	1,142,426.38
32	7	82,047.70	984,572.38	210,863	1,195,434.97
33	8	85,854.71	1,030,256.54	220,647	1,250,903.15
34	9	89,838.37	1,078,060.44	230,885	1,308,945.06
35	10	94,006.87	1,128,082.45	241,598	1,369,680.11
36	11	98,368.79	1,180,425.47	252,808	1,433,233.26
37	12	102,933.10	1,235,197.22	264,538	1,499,735.29
38	13	107,709.20	1,292,510.37	276,813	1,569,323.00
39	14	112,706.90	1,352,482.85	289,657	1,642,139.59
40	15	117,936.50	1,415,238.05	303,097	1,718,334.87
41	16	123,408.76	1,480,905.10	317,161	1,798,065.61
42	17	129,134.92	1,549,619.09	331,877	1,881,495.85
43	18	135,126.79	1,621,521.42	347,276	1,968,797.26
44	19	141,396.67	1,696,760.01	363,389	2,060,149.45

ตารางที่ 4.41 รายได้เริ่มต้นของผู้ที่จบการศึกษาระบบนานาชาติระดับปริญญาโท สายสังคมศาสตร์
(หน่วย : บาท) (ต่อ)

อายุเต็มที่ เริ่มทำงาน (ปี)	อายุการ ทำงาน (ปี)	รายได้ที่คาดว่าจะได้รับ / เดือน	รายได้ที่คาดว่าจะได้รับต่อ ปี 4.64%	โบนัส = 2.57 เท่าของ เงินเดือน	รวมทั้งหมด
45	20	147,957.47	1,775,489.68	380,251	2,155,740.38
46	21	154,822.70	1,857,872.40	397,894	2,255,766.74
47	22	162,006.47	1,944,077.68	416,357	2,360,434.32
48	23	169,523.57	2,034,282.88	435,676	2,469,958.47
49	24	177,389.47	2,128,673.61	455,891	2,584,564.54
50	25	185,620.34	2,227,444.06	477,044	2,704,488.34
51	26	194,233.12	2,330,797.47	499,179	2,829,976.59
52	27	203,245.54	2,438,946.47	522,341	2,961,287.51
53	28	212,676.13	2,552,113.59	546,578	3,098,691.25
54	29	222,544.30	2,670,531.66	571,939	3,242,470.52
55	30	232,870.36	2,794,444.33	598,477	3,392,921.15
56	31	243,675.55	2,924,106.54	626,246	3,550,352.70
57	32	254,982.09	3,059,785.09	655,304	3,715,089.06
58	33	266,813.26	3,201,759.12	685,710	3,887,469.19
59	34	279,193.39	3,350,320.74	717,527	4,067,847.76
60	35	292,147.97	3,505,775.62	750,820	4,256,595.90
		Total	62,897,491.60	13,470,546	76,368,038

จากข้อมูลในตารางที่ 4.41 รายได้เริ่มต้นของผู้ที่จบการศึกษาและเริ่มทำงานในอายุ 26 ปี ถูกกำหนดไว้ที่ 62,500 บาทต่อเดือน (หรือ 750,000 บาทต่อปี) โดยมีการคาดการณ์ว่าเงินเดือนจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4.64% ต่อปี และได้รับโบนัส 2.57 เท่าของเงินเดือนทุกปี (สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย, 2567) รายได้ต่อเดือนในปีสุดท้ายคาดการณ์ไว้ที่ 292,147.97 บาท และโบนัสปีสุดท้าย 750,820 บาท ส่งผลให้รายได้รวมสะสมตลอดช่วงการทำงาน (35 ปี) มีมูลค่าถึง 76,368,038 บาท

ตารางที่ 4.42 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท
สายสังคมศาสตร์

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา FV ณ.ปีสำเร็จการศึกษา	9,662,218.83
Discount Rate	3.4%
มูลค่าปัจจุบันของ รายได้ตลอด 35 ปี ที่ทำงาน	38,022,647.06
NPV	28,360,428.23
IRR	13.52%
B/C Ratio	3.94
Pay Back Period (ปี)	14

จากตารางที่ 4.42 ระบุว่าการลงทุนด้านการศึกษาเริ่มต้นมีมูลค่าปัจจุบันที่ 9,662,218.83 บาท โดยใช้อัตราคิดลดเฉลี่ยร้อยละ 3.4 ต่อปี โดยใช้ อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ พันธบัตรออมทรัพย์ ของกระทรวงการคลังในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รุ่นอายุ 10 ปี เพื่อประเมินมูลค่าปัจจุบัน ของ รายได้สะสมตลอดระยะเวลาการทำงาน 35 ปี ซึ่งมีค่าเท่ากับ 38,022,647.06บาท ซึ่งจะทำให้ NPV มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 28,360,428.23 บาท นอกจากนี้ การวิเคราะห์ยังแสดงอัตราผลตอบแทน ภายใน (IRR) เท่ากับ 13.52% ซึ่งสะท้อนถึงผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุน อัตราส่วน ผลประโยชน์ต่อค่าใช้จ่าย (B/C Ratio) อยู่ที่ 3.94 แสดงให้เห็นว่าผลประโยชน์ที่ได้รับมากกว่าต้นทุน ที่ลงทุน ระยะเวลาที่ใช้ในการคืนทุนจากการลงทุนนี้คือ 14 ปี

รูปที่ 4.2 Discount Payback Period จุดคืนทุนของการศึกษาปริญญาโท สายสังคมศาสตร์

จากรูปที่ 4.2 เมื่อนำค่า PV สะสม มาสร้างกราฟ (เส้นสีแดง) จะเห็นว่าค่า PV สะสมจะติดลบที่ 9,662,218.83 บาท เป็นมูลค่าอนาคตของต้นทุนการศึกษาทั้งหมด ณ อายุที่ 25 ปี และจะเริ่มติดลบน้อยลงตั้งแต่ อายุ 26 ปี เนื่องจากเริ่มมีรายได้ นั่นคือปีที่ผู้จบการศึกษาเริ่มทำงานปีแรก ($PV t_1 = 847,093.02$ บาท) จะทำการบวกค่า PV ของรายได้รายปีไปเรื่อย ๆ จนกว่าเส้นกราฟสีแดงจะเท่ากับ 0 จากรูปที่ 4.2 เส้นสีแดงเป็นบวกที่อายุ 39 ปี สรุป Discount Payback Period ของผู้สำเร็จการศึกษา ระบบนานาชาติระดับปริญญาโทสายสังคมศาสตร์ จะอยู่ที่ ณ อายุ 39 ปี หรือจะต้องทำงานทั้งหมด 14 ปีถึงจะคืนทุน

4.4 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถาม 10 คนที่เป็นผู้ปกครองมีบุตรหลานเรียนระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทย ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นคนไทยที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ดังตารางที่ 4.46 แสดงภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ตารางที่ 4.43 ข้อมูลประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	อายุ	เพศ	อาชีพ	วันเวลาในการสัมภาษณ์
ผู้ตอบคนที่ 1	52	หญิง	เจ้าของธุรกิจ	19 ธันวาคม 2567 เวลา 10:00 น.
ผู้ตอบคนที่ 2	55	หญิง	เจ้าของธุรกิจ	19 ธันวาคม 2567 เวลา 19:00 น.
ผู้ตอบคนที่ 3	49	ชาย	พนักงานบริษัท	20 ธันวาคม 2567 เวลา 16:00 น.
ผู้ตอบคนที่ 4	56	ชาย	เจ้าของธุรกิจ	21 ธันวาคม 2567 เวลา 16:30 น.
ผู้ตอบคนที่ 5	59	หญิง	เจ้าของธุรกิจ	21 ธันวาคม 2567 เวลา 19:00 น.
ผู้ตอบคนที่ 6	47	ชาย	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	22 ธันวาคม 2567 เวลา 19:00 น.
ผู้ตอบคนที่ 7	53	หญิง	ข้าราชการ	23 ธันวาคม 2567 เวลา 09:00 น.
ผู้ตอบคนที่ 8	52	หญิง	เจ้าของธุรกิจ	24 ธันวาคม 2567 เวลา 14:00 น.
ผู้ตอบคนที่ 9	54	ชาย	เจ้าของธุรกิจ	24 ธันวาคม 2567 เวลา 17:00 น.
ผู้ตอบคนที่ 10	50	ชาย	เจ้าของธุรกิจ	24 ธันวาคม 2567 เวลา 18:00 น.

4.4.1 ความคุ้มค่าและเหมาะสมของค่าธรรมเนียมระบบการศึกษานานาชาติ

การวิเคราะห์เนื้อหา

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนานาชาติ เพื่อให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงและเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานในระดับนานาชาติ โดยคาดหวังการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและทักษะที่มีความจำเป็นในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียม โรงเรียนนานาชาติผู้ปกครองหลายท่านมองว่า ค่าธรรมเนียมมีความคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพการศึกษาถึงแม้ว่าจะจะเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงระบบการศึกษานานาชาติ เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในยุคดิจิทัล โดยเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคต

“เหตุผลหลักที่เลือกส่งบุตรหลานเข้าเรียนระบบการศึกษานานาชาตินั้นคือการเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนในต่างประเทศและการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่มั่นคง ซึ่งจะเปิดโอกาสให้กับลูกในเส้นทางอาชีพที่ดีในอนาคต และค่าธรรมเนียมของโรงเรียนนานาชาติที่มีความคุ้มค่า เนื่องจากนอกจากการเรียนการสอนที่มีคุณภาพแล้ว เด็กๆ ยังได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะทางสังคมและการเปิดโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 ธันวาคม 2567)

“จริง ๆ แล้ว เชื่อว่าการส่งบุตรหลานไปเรียนในโรงเรียนนานาชาติเป็นการลงทุนที่มีคุณค่า เพราะระบบการศึกษาที่โรงเรียนนานาชาติมีคุณภาพสูงและสามารถเตรียมความพร้อมให้กับพวกเขาสำหรับการทำงานในระดับนานาชาติได้อย่างแท้จริง โรงเรียนนานาชาติที่บุตรหลานเคยศึกษามีการมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในยุคที่เราต้องแข่งขันระดับโลก นอกจากนี้ยังมีการฝึกทักษะที่จำเป็นในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ช่วยสร้างความคุ้นเคยให้กับบุตรหลานในการทำงานในอนาคต อัตราค่าธรรมเนียมที่โรงเรียนนานาชาติแม้จะสูง แต่สำหรับครอบครัวเรา มองว่ามันมีความคุ้มค่ามากเมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ ซึ่งรวมถึงเนื้อหาที่ทันสมัยและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่สร้างให้กับนักเรียน เราเชื่อว่านี่คือการลงทุน

ในอนาคตที่ดีที่สุดสำหรับบุตรหลาน” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 20 ธันวาคม 2567)

“ค่าธรรมเนียมการศึกษาในโรงเรียนนานาชาติถือว่าเป็นหนึ่งในข้อกังวลหลักของพวกเรา โดยค่าธรรมเนี้ยมนี้มักมีอัตราที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนในระบบการศึกษาทั่วไป แต่การศึกษานานาชาติเป็นโอกาสที่ช่วยเตรียมความพร้อมให้ไปสู่การทำงานในระดับนานาชาติ ผมเชื่อว่าการลงทุนในค่าธรรมเนียมการศึกษาในโรงเรียนนานาชาติคือการลงทุนในอนาคตของบุตรหลาน การศึกษาที่มีคุณภาพสูงและการพัฒนาทักษะที่จำเป็นจะทำให้พวกเขามีโอกาสที่ดีกว่าในการแข่งขันในตลาดแรงงาน และนี่คือสิ่งที่ผมเห็นว่าเป็นความคุ้มค่าในการเลือกโรงเรียนนานาชาติ” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 ธันวาคม 2567)

“ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนระดับนานาชาติเพื่อให้ได้การศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและเปิดโอกาสให้เรียนรู้วัฒนธรรมที่หลากหลาย มองว่าค่าธรรมเนียมที่เก็บจากนักเรียนนั้นมีความเหมาะสม เนื่องจากนักเรียนได้รับความรู้จากสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและประสบการณ์ที่หลากหลายจากครูและเพื่อนๆ ที่มาจากต่างประเทศ” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 ธันวาคม 2567)

“คาดหวังให้บุตรหลานมีโอกาสเข้าเรียนต่อในระดับสูงในต่างประเทศ โดยมองว่าการศึกษาระบบนานาชาติเป็นบันไดสำคัญในการบรรลุเป้าหมายนี้ ส่วนอัตราค่าธรรมเนียมที่เก็บมองว่าเหมาะสมแล้ว โดยเฉพาะในส่วนของคุณภาพการสอนที่ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ตั้งไว้” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ธันวาคม 2567)

“การส่งลูกเรียนโรงเรียนนานาชาตินั้นเพื่อ พัฒนาทักษะการสื่อสารที่ดีในระดับสากล ผู้ปกครองมีความเห็นว่าค่าธรรมเนียมที่โรงเรียนเรียกเก็บมีความคุ้มค่า เนื่องจากสิ่งที่นักเรียนได้รับมีความแตกต่างจากการเรียนในโรงเรียนทั่วไป โดยเฉพาะความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเชี่ยวชาญจากอาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ธันวาคม 2567)

“การส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนนานาชาติ ถือเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าอย่างแท้จริง เพราะให้โอกาสในการศึกษาที่มีคุณภาพสูง ซึ่งสำคัญมากในยุคนี้ การเตรียมความพร้อม สำหรับการทำงานในระดับนานาชาติ และการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ รวมถึงทักษะที่ จำเป็นในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นสิ่งที่ไม่สามารถมองข้ามได้ ขณะที่ค่าธรรมเนียมที่สูงอาจ ทำให้รู้สึกหนักใจ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพการศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ บุตรหลานจะได้รับ ทำให้รู้สึกว่ามันคุ้มค่ามากค่ะ แม้ว่าหลายคนจะมองว่าค่าใช้จ่ายสูง แต่ จริงๆ แล้วถือเป็นการลงทุนที่สำคัญในอนาคตของบุตรหลาน” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ธันวาคม 2567)

4.4.2 การศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

การวิเคราะห์เนื้อหา

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่าระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทยมุ่งพัฒนา นักเรียนให้พร้อมสำหรับเศรษฐกิจดิจิทัล โดยผ่านการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และการ ใช้เครื่องมือดิจิทัลในชีวิตประจำวัน ระบบการศึกษานานาชาติใช้เทคโนโลยีหลากหลาย เช่น Google Classroom, Zoom และ เว็บบอร์ด เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เทคโนโลยียังช่วยนักเรียน เข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา ส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการสร้างสรรค์ผลงานดิจิทัล การศึกษานานาชาติช่วยนักเรียนในการทำงาน หลังจากสำเร็จการศึกษา ด้วยการใช้เครื่องมือ ออนไลน์ เช่น LinkedIn และ โซเชียลมีเดีย รวมถึงช่วยเปิดโอกาสในการสร้างรายได้เสริมจากการ ขายออนไลน์ ทำงานฟรีแลนซ์ และสร้างเนื้อหาในโซเชียลมีเดีย ทางเลือกในการศึกษาในระดับ นานาชาติยังช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและสามารถเข้าถึงตลาดงานที่กว้างขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเลือกอาชีพในอนาคตอย่างมาก

“แน่นอนว่า ระบบการศึกษานานาชาติในไทยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล โดยมีการ สอนการเขียน โปรแกรมและการใช้เครื่องมือดิจิทัลที่สำคัญ โดยใช้แพลตฟอร์ม E-Learning, แท็บเล็ต, และการเรียนรู้ผ่านวิดีโอออนไลน์ซึ่งจริงๆ แล้วก็ช่วยในการเข้าถึง ข้อมูลได้ง่ายขึ้น และทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น และหลังจาก เรียนจบแล้วได้ใช้ LinkedIn และเว็บไซต์หางานเพื่อค้นหาอาชีพ โดยบุตรหลานได้ใช้ แพลตฟอร์มสอนออนไลน์ให้ความรู้ในด้านการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อสร้างรายได้เสริมและ เขาได้ไปศึกษาดูงานที่ต่างประเทศ ซึ่งการศึกษาในต่างประเทศช่วยเปิดมุมมองในการ

ทำงานที่หลากหลายมากขึ้น” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 ธันวาคม 2567)

“การศึกษานานาชาติในประเทศไทยเตรียมความพร้อมนักเรียนให้ตรงกับความต้องการของเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการนำเสนอแนวทางการเรียนรู้ใหม่ ๆ โรงเรียนนานาชาติใช้เครื่องมือเช่น ไอแพดและซอฟต์แวร์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียนและส่งเสริมการทำงานร่วมกันในโปรเจกต์กลุ่ม หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วเขายังใช้โซเชียลมีเดียในการเชื่อมต่อกับธุรกิจและศึกษาความต้องการในตลาดงาน รวมถึงการเปิดร้านค้าออนไลน์เพื่อขายสินค้าที่ผลิตเองผ่าน Facebook และ Instagram การศึกษานานาชาติทำให้พวกเขามีความสามารถในการเลือกงานในองค์กรระดับนานาชาติได้สะดวกขึ้น โดยทักษะทางภาษาเป็นตัวเชื่อมโยงที่สำคัญ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสในอาชีพที่หลากหลายมากขึ้นในอนาคต” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 2, การสื่อสารส่วนบุคคล, 19 ธันวาคม 2567)

“การศึกษานานาชาติในประเทศไทยเตรียมความพร้อมนักเรียนด้านทักษะการทำงานในเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการอบรมทักษะเบื้องต้นในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และใช้วิธีการสอนที่ทันสมัย เช่น การเรียนรู้แบบ Gamification และการเรียนการสอนแบบผสมผสาน เทคโนโลยีเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้นและกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ นักเรียนยังใช้ Google และแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับประเภทงานที่สนใจ รวมถึงสร้างรายได้เสริมจากการเขียนบทความภาษาอังกฤษฟรีแลนซ์ผ่านเว็บไซต์ ต่างๆ แนวทางการศึกษานานาชาติช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกอาชีพที่ตรงกับความสนใจและความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 21 ธันวาคม 2567)

“การศึกษานานาชาติในประเทศไทยเตรียมความพร้อมนักเรียนในด้านทักษะการทำงานในเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นความรู้ในด้านเทคโนโลยีและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยทั่วไปใช้สื่อการเรียนการสอนดิจิทัล เช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์และสื่อโต้ตอบ เพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นและทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว นักเรียนมีโอกาสเข้าร่วมสัมมนาออนไลน์และคู่มือเกี่ยวกับทักษะที่ตลาดต้องการ ซึ่งช่วยให้

พวกเขามีความรู้และทักษะที่ตรงตามความต้องการ การศึกษาภาษาอังกฤษยังช่วยเพิ่มทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนมีความพร้อมสำหรับตลาดแรงงานในอนาคต” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 7, การสื่อสารส่วนบุคคล, 23 ธันวาคม 2567)

“การศึกษานานาชาติในประเทศไทยเตรียมความพร้อมนักเรียนในด้านทักษะการทำงานในเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการศึกษาแนวทางใหม่เพื่อตอบสนองต่อความสำคัญของทักษะดิจิทัลซึ่งรวมไว้ในหลักสูตร โรงเรียนใช้เทคโนโลยี เช่น การสร้างสื่อการเรียนการสอนดิจิทัลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและสนุกสนานยิ่งขึ้น นักเรียนยังสามารถใช้เว็บล็อกเพื่อแนะนำประสบการณ์และทักษะในการหางาน รวมถึงทำอาชีพเสริมด้วยการขายสินค้าดิจิทัลหรือกราฟิกบน Etsy การศึกษานานาชาติยังช่วยเพิ่มความมั่นใจในการเลือกอาชีพ โดยเปิดโอกาสให้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดงานที่หลากหลายมากขึ้นในอนาคต” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 8, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ธันวาคม 2567)

“การศึกษานานาชาติในประเทศไทยเตรียมความพร้อมนักเรียนสำหรับการทำงานในเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและแนวทางการศึกษาใหม่ ๆ โรงเรียนใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น แอปพลิเคชันการศึกษา เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและสนับสนุนการทดลอง นักเรียนใช้แอปพลิเคชันหางาน เช่น Indeed และ JobThai ในการค้นหาตำแหน่งงานที่เหมาะสม รวมถึงสร้างช่อง YouTube เพื่อสอนการทำอาหารและสร้างรายได้จากโฆษณา การได้รับประสบการณ์ในต่างประเทศเช่นการไปsummer camp เป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่หลากหลาย ยังช่วยให้พวกเขาเลือกอาชีพในสาขาที่สนใจและเข้าใจกระบวนการทำงานได้มากขึ้น ทำให้มีความพร้อมสู่ตลาดงานที่หลากหลาย” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 9, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ธันวาคม 2567)

“เชื่อว่าระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทยมีเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนให้พร้อมมากขึ้นสำหรับเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเน้นการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) และการใช้เครื่องมือดิจิทัลในชีวิตประจำวัน โรงเรียนนานาชาติส่วนใหญ่ได้นำเทคโนโลยีหลากหลายรูปแบบมาใช้ เช่น Google Classroom, Zoom และเว็บบอร์ด ซึ่งช่วยเสริมสร้าง

ประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน เทคโนโลยีเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา แต่ยังทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการส่งเสริมการสร้างสรรค์ผลงานดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในยุคปัจจุบัน” (ผู้ตอบแบบสอบถามคนที่ 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 24 ธันวาคม 2567)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลลักษณะทั่วไปของข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 775 คน คิดเป็น 63.0% และเพศชาย จำนวน 399 คน คิดเป็น 32.4% ขณะที่ไม่มีระบุเพศ จำนวน 56 คน คิดเป็น 4.6% ศึกษาอยู่ระบบการศึกษานานาชาติ จำนวน 993 คนคิดเป็นร้อยละ 80.7 ศึกษาอยู่ระบบอื่นๆ จำนวน 237 คิดเป็นร้อยละ 19.3 กลุ่มอายุ 18-21 ปี มีจำนวนมากที่สุด 788 คน คิดเป็น 64.1% รองลงมาคือ 22-25 ปี 144 คน คิดเป็น 11.7% และกลุ่มอายุ 26-29 ปี 157 คน คิดเป็น 12.8% ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้งาน Instagram (51.6%) และ Line (23.8%) ส่วนการใช้ Facebook อยู่ที่ 20% ขณะที่ TikTok, Twitter และอื่นๆ มีสัดส่วนน้อยมาก การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้สมาร์ทโฟน (98.4%) และโน้ตบุ๊ก (85.5%) ในขณะที่มีผู้ใช้งานแท็บเล็ต (63.5%) และ Wearable Devices (43%) ในสัดส่วนที่น้อยกว่า จำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในช่วงเย็นและดึกมีสัดส่วนสูงที่สุด (รวม 48.5%) โดยส่วนใหญ่ใช้งานอินเทอร์เน็ตมากกว่า 5 ชั่วโมงต่อวัน (79.0%) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้หลักจากการทำงานประจำ (54.4%) และส่วนใหญ่ทำงานในธุรกิจส่วนตัว (43.2%) ในขณะที่มีรายได้น้อยกว่า 25,000 บาทต่อเดือนคิดเป็น 32.0% และมีรายได้มากกว่า 150,000 บาทต่อเดือนคิดเป็น 13.3% สำเร็จการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต (ปริญญาเอก) จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต (ปริญญาโท) จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา (ปริญญาตรี) จำนวน 364 คนคิดเป็นร้อยละ 29.6 กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 668 คนคิดเป็นร้อยละ 54.3 การเรียนการสอนตอนเรียนมัธยมปลายส่วนใหญ่เน้นวิชาการ Lecture Base or Academic Base ด้านอัตลักษณ์ทางวิชาการและ อัตลักษณ์ทางวิชาชีพ อยู่ที่ 4.02 และ 3.98 ตามลำดับ ส่วน ค่านิยมและวัฒนธรรม เช่น การคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม (3.83) และการมีความซื่อสัตย์เสียสละ (4.02) รวมถึง การกตัญญู

(4.14) และ การรักษาวัฒนธรรมไทย (4.02) ส่วนมีค่าเฉลี่ยสูง สะท้อนถึงการปลูกฝังคุณค่าทางวิชาการและสังคมในผู้เรียน

5.1.2 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

1) สรุปและอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้

ในการศึกษาปัจจัยที่มีต่อรายได้ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระบบนานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,230 ราย การวิเคราะห์ที่ใช้แบบจำลองการถดถอย (Regression Model) เพื่อทดสอบว่าเพศ, อายุ, ระบบการศึกษา, ระดับการศึกษา, การใช้โซเชียลมีเดีย เทคโนโลยีที่ใช้ และการใช้งานอินเทอร์เน็ต ส่งผลต่อรายได้รวม ของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

(1) คุณภาพของโมเดลการถดถอย

จากตารางประเมินคุณภาพของโมเดล: ค่า $R = 0.681$ แสดงถึงความสัมพันธ์ระดับปานกลางถึงสูงระหว่างรายได้รวม ($Y1$) กับตัวแปรอิสระทั้งหมดในโมเดล ค่า $R^2 = 0.464$ แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนของรายได้รวมได้ประมาณ 46.4% ซึ่งหมายความว่ายังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ได้รวมอยู่ในโมเดลที่อาจส่งผลต่อรายได้รวม คุณภาพของโมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า $F = 102.555$ และ $p\text{-value} < 0.05$ ซึ่งแสดงว่าตัวแปรอิสระรวมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของรายได้รวมได้อย่างมีนัยสำคัญ

(2) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) แสดงว่า

เพศชาย : การเป็นเพศชายมีผลเชิงบวกต่อรายได้รวม ($B = 0.305$) แสดงว่าผู้ชายมีโอกาสที่จะมีรายได้สูงกว่าผู้หญิง

อายุ : อายุที่เพิ่มขึ้นมีส่วนช่วยเพิ่มรายได้รวม ($B = 0.163$) เนื่องจากผู้ที่มีอายุสูงขึ้นมักมีประสบการณ์การทำงานและโอกาสที่ดีกว่าในการได้งานที่มีรายได้สูง

ระบบการศึกษา : ผู้ที่เรียนในระบบนานาชาติมีรายได้รวมสูงขึ้น ($B = 0.619$) ซึ่งอาจสะท้อนถึงคุณภาพการศึกษาที่สูงกว่า

ระดับการศึกษา : ระดับการศึกษาที่สูงขึ้นกลับมีผลเชิงลบต่อตัวแปรนี้ ($B = -1.000$) ซึ่งอาจชี้ให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในการจ้างงานในระดับต่าง ๆ

การใช้โซเชียลมีเดีย : ส่งผลบวกต่อรายได้รวม ($B = 0.197$)
 โดยการใช้โซเชียลมีเดียอาจสร้างโอกาสในการทำธุรกิจหรือการตลาด

การใช้โน้ตบุ๊ก : ส่งผลลบ ($B = -0.495$) ซึ่งแสดงว่าการ
 พึ่งพาโน้ตบุ๊กอาจส่งผลได้น้อยกว่าการศึกษาและการทำงานในลักษณะอื่น

การใช้สมาร์ทโฟน : ส่งผลบวก ($B = 0.620$) ซึ่งสะท้อนถึง
 แนวโน้มการใช้เทคโนโลยีในการสร้างโอกาสในการทำงาน

ค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ตที่บ้าน และ ค่าใช้จ่ายอินเทอร์เน็ตมือถือ : ทั้งคู่ส่งผลบวกต่อรายได้รวม ($B = 0.183$ และ $B = 0.259$) แสดงว่าการลงทุนในเทคโนโลยีและการเข้าถึงข้อมูลมีส่วนสำคัญต่อการสร้างรายได้

(3) สรุปผลได้ว่า ปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ ระบบการศึกษา ระดับการศึกษา การงานใช้โซเชียลมีเดีย เทคโนโลยีที่ใช้งาน (โน้ตบุ๊ก และสมาร์ทโฟน) ค่าใช้จ่าย และการใช้งานอินเทอร์เน็ต ส่งผลต่อรายได้รวมของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบนานาชาติ โดยโมเดลที่ใช้ในการวิเคราะห์สามารถอธิบายความแปรปรวนของรายได้รวมได้เกือบครึ่งหนึ่ง (46.4%) แสดงให้เห็นถึงการมีอยู่ของปัจจัยมากมายที่มีผล หากพิจารณาจากผลลัพธ์ดังกล่าว ผู้ศึกษาในระบบนานาชาติควรให้ความสำคัญต่อปัจจัยเหล่านี้

2) สรุปอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานความคาดหวังในอาชีพ

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล จำนวน 547 คน โดยกำหนดตัวแปรอาชีพที่คาดหวังว่าเป็น “มนุษย์เงินเดือน” ซึ่งมีค่า 1 และ “อาชีพอื่น ๆ” มีค่า 0 โดยใช้แบบจำลอง Binary Logistic Regression เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

(1) ผลการทดสอบสมการโลจิสติก ผลการทดสอบโดยวิธี Omnibus Tests of Model Coefficients แสดงให้เห็นว่า ค่า Chi-square = 349.687, $df = 13$, $p\text{-value} < 0.05$ ซึ่งหมายความว่าโมเดลนี้มีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปรอิสระรวมกันสามารถพยากรณ์อาชีพมนุษย์เงินเดือนได้ดี

(2) Model Summary ค่าของ $-2 \text{ Log Likelihood } (-2LL) = 419.383$ แสดงถึงความเหมาะสมของโมเดลที่ค่อนข้างดี โดย Cox & Snell R Square = 0.330 แสดงว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ 33.0% และ Nagelkerke R Square = 0.479

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความแปรปรวนของโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนได้ 47.9% อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง

(3) ตารางการจำแนกประเภท (Classification Table) โมเดลสามารถทำนายได้ถูกต้อง 82.4% โดยการจำแนกคนที่ไม่ใช่มนุษย์เงินเดือนได้ถูกต้อง 91.5% และกลุ่มที่เป็นมนุษย์เงินเดือนได้ถูกต้อง 58.1% ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโมเดลสามารถจำแนกแยกประเภทได้สูงในกลุ่มไม่ใช่มนุษย์เงินเดือน

(4) ตารางอภิปรายผลค่าสัมประสิทธิ์ (Odds Ratio) ของตัวแปรที่มีผลต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน

ตารางที่ 5.1 ค่าสัมประสิทธิ์ (Odds Ratio) ของตัวแปรที่มีผลต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน

ตัวแปร	Exp(B)	อธิบายผลค่า Odds Ratio	ระดับนัยสำคัญ (p-value)
อายุ	2.073	คนที่อายุมากขึ้นทุก ๆ ช่วงอายุมีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนสูงขึ้น 2.073 เท่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	p < 0.05
รายได้เสริม	2.742	คนที่มีรายได้เสริมมีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนสูงขึ้น 2.742 เท่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	p < 0.05
การใช้แท็บเล็ต/ไอแพด	1.601	คนที่ใช้แท็บเล็ตมีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนมากกว่าคนที่ไม่ใช่ 1.601 เท่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	p < 0.05
การใช้โซเชียลมีเดีย	0.561	การใช้โซเชียลมีเดียมากขึ้น ลดโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนลง 0.561 เท่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	p < 0.05
การใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	0.353	คนที่ใช้คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะมีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนน้อยลง 0.353 เท่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	p < 0.05

ตารางที่ 5.1 ค่าสัมประสิทธิ์ (Odds Ratio) ของตัวแปรที่มีผลต่อการเป็นมนุษย์เงินเดือน (ต่อ)

ตัวแปร	Exp(B)	อธิบายผลค่า Odds Ratio	ระดับนัยสำคัญ (p-value)
การใช้ โน้ตบุ๊ก	0.375	คนที่ใช้โน้ตบุ๊กมีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนน้อยลง 0.375 เท่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	$p < 0.05$
ชั่วโมงใช้ งาน อินเทอร์เน็ต	0.396	คนที่ใช้อินเทอร์เน็ตนานขึ้นมีโอกาสเป็นมนุษย์เงินเดือนน้อยลง 0.396 เท่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	$p < 0.05$

(5) สรุปได้ว่าการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระที่ส่งผลกระทบต่อความคาดหวังในอาชีพเป็นมนุษย์เงินเดือน ได้แก่ อายุ แหล่งรายได้ การใช้งานโซเชียลมีเดีย การใช้งานเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์, โน้ตบุ๊ก และไอแพด) และการใช้งานอินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญ

5.1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนทางการศึกษา

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนระบบการศึกษานานาชาติ โดยพิจารณาจากต้นทุนการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษาเท่านั้น ผลตอบแทนที่ได้รับ และการวิเคราะห์ทางการเงินผ่านตัวชี้วัดต่าง ๆ เช่น NPV, IRR, B/C ratio และ Payback Period

1) ต้นทุนการศึกษาและผลตอบแทนปริญญาตรีสายสังคมศาสตร์

การลงทุนทั้งหมดในการศึกษาจนจบปริญญาตรีอยู่ที่ 5,994,638 บาท คิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 8,065,409.52 บาท และรายได้สะสมจนถึงอายุ 60 ปี (ทำงาน 37 ปี) อยู่ที่ 54,709,064 บาท คิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 26,055,677.08 บาท มีอัตราผลตอบแทนในด้าน NPV ที่ 17,990,267.56 บาท และ IRR 11.07% โดยมี B/C ratio ที่ 3.23 และ Discount Payback Period ณ อายุ 42 ปี หรือจะต้องทำงาน 19 ปีถึงจะคืนทุน

2) ต้นทุนการศึกษาและผลตอบแทนปริญญาโทสายสังคมศาสตร์

การลงทุนทั้งหมดในการศึกษาจนจบปริญญาตรีอยู่ที่ 6,983,078. บาทบาท คิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 9,662,218.83 บาท และรายได้สะสมจนถึงอายุ 60 ปี (ทำงาน 35 ปี) อยู่ที่ 76,368,038 บาท คิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 38,022,647.06 บาท มีอัตราผลตอบแทนในด้าน

NPV ที่ 28,360,428.23 บาท และ IRR 13.52% โดยมี B/C ratio 3.94 ที่ และ Discount Payback Period ณ อายุ 39 ปี หรือจะต้องทำงาน 14 ปีถึงจะคืนทุน

สรุปได้ว่าผลตอบแทนทางการเงินในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในสายสังคมศาสตร์ พบว่าการศึกษาในระดับปริญญาโทมีความได้เปรียบอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับระดับปริญญาตรีในหลายด้าน สำหรับ ปริญญาตรีสายสังคมศาสตร์ การลงทุนรวมในการศึกษาจนจบปริญญาตรี จะอยู่ที่ 5,994,638 บาท ซึ่งเมื่อนำมาคำนวณรายได้สะสมในช่วงเวลา 37 ปี (จนถึงอายุ 60 ปี) จะมีรายได้รวม 54,709,064 บาท โดยการคำนวณผลตอบแทนทางการเงินจะได้ NPV (Net Present Value) เป็นจำนวน 17,990,267.56 บาท และมีค่า IRR (Internal Rate of Return) อยู่ที่ 11.07% นอกจากนี้ B/C ratio (Benefit-Cost Ratio) มีค่า 3.23 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารายได้ที่ได้รับจากการศึกษานั้นคุ้มค่ามากกว่าต้นทุน โดยมีระยะเวลาในการคืนทุน (Payback Period) อยู่ที่ 19 ปีในทางกลับกัน การศึกษาในระดับ ปริญญาโทสายสังคมศาสตร์ ต้องลงทุนทั้งหมดที่ 6,983,078บาท แต่จะได้รับรายได้สะสมที่สูงถึง 76,368,038 บาท ตลอด 35 ปี หลังจากสำเร็จการศึกษา เมื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการลงทุนจะพบว่า NPV อยู่ที่ 28,360,428.23 บาท ซึ่งสูงกว่าระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ IRR ของปริญญาโทอยู่ที่ 13.52% ซึ่งบ่งชี้ถึงศักยภาพในการทำกำไรที่ดีกว่า มีค่า B/C ratio ที่ 3.94 %แสดงถึงผลประโยชน์ที่คุ้มค่ากว่าต้นทุน โดยระยะเวลาคืนทุนของการศึกษาระดับปริญญาโทเพียง 14 ปี ซึ่งคืนทุนเร็วกว่าปริญญาตรี

เมื่อพิจารณาข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าผลตอบแทนทางการเงินจากการศึกษาปริญญาโทมีความเหนือกว่าปริญญาตรีในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นอัตราผลตอบแทน, ระยะเวลาคืนทุนที่สั้นกว่า หรืออัตราผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจ (NPV) ที่สูงขึ้น การเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจึงสามารถถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าและมีศักยภาพในการเพิ่มรายได้ในอนาคตได้อย่างมาก อาจส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษามีโอกาสในการทำงานที่ดีกว่า และสร้างโอกาสในการเจริญเติบโตในสายอาชีพได้มากขึ้น

5.1.4 สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

การสัมภาษณ์เชิงลึกได้ดำเนินการกับผู้ปกครองจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีบุตรหลานเรียนในระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทย โดยทุกคนเป็นคนไทยที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีอาชีพที่หลากหลาย เช่น เจ้าของธุรกิจ, พนักงานบริษัท, ข้าราชการ, และพนักงานรัฐวิสาหกิจ

1) ความคุ้มค่าและเหมาะสมของค่าธรรมเนียมระบบการศึกษานานาชาติ

การวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า ค่าธรรมเนียมของระบบการศึกษานานาชาติที่สูงนั้นมีความคุ้มค่า เนื่องจากการลงทุนใน ค่าธรรมเนียมสูงจะช่วยให้บุตรหลานได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงและเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการทำงานในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการทำงานในสภาพแวดล้อมที่มีการสื่อสารระดับโลก เช่น การพัฒนาโปรแกรมภาษาอังกฤษและการเสริมสร้างทักษะในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ซึ่งมีความสำคัญในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นที่เชื่อว่าโรงเรียนนานาชาติไม่ได้ให้แค่การเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงเท่านั้น แต่ยังเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลายจากเพื่อน ๆ และครูผู้สอนที่มาจากต่างประเทศ ซึ่งถือเป็นการเพิ่มมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่สำคัญต่อการพัฒนาความคิดและทักษะของนักเรียน ซึ่งตรงตาม ข้อสมมติฐานที่ 1 การลงทุนในการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติ มีความคุ้มค่า กล่าวคือมีโอกาสในการหางานที่มีรายได้สูง

2) การศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

การศึกษานานาชาติในประเทศไทยได้รับการออกแบบเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการฝึกทักษะที่จำเป็นในการทำงานในโลกดิจิทัล การเรียนการสอนที่โรงเรียนในระบบนานาชาติจะใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น Google Classroom, Zoom, Virtual Reality (VR) และเครื่องมือดิจิทัลอื่น ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แบบอินเทอร์แอคทีฟ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น และสามารถเรียนรู้ตลอดเวลา ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีการฝึกทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล เช่น การเขียนโปรแกรม การใช้เครื่องมือดิจิทัลในชีวิตประจำวัน และการสร้างสรรค์ผลงานดิจิทัลที่สามารถใช้ได้ ในตลาดแรงงานจริงซึ่งตรงตาม สมมติฐานที่ 1 การศึกษาระบบการศึกษานานาชาติ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล มีความคุ้มค่า กล่าวคือมีโอกาสในการหางานที่มีรายได้สูง โดยระบบการศึกษานานาชาติได้

เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาได้ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากยิ่งขึ้น เปิดโอกาสในกา
เรียนรู้ที่ไม่มีขีดจำกัด

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบ
การศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล อภิปรายผล การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

- 1) อภิปรายผลด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อรายได้ปัจจุบันของผู้สำเร็จ
การศึกษาระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
- 2) อภิปรายผลด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้ที่
กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
- 3) อภิปรายผลด้านต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระบบ
การศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

1) อภิปรายผลปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาระบบ
การศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาในระบบการศึกษ
นานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลนั้น ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างลักษณะทาง
ประชากรศาสตร์และความสำเร็จทางการเงิน โดยเฉพาะ ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าเพศชายมี
แนวโน้มที่จะมีรายได้สูงกว่าเพศหญิงซึ่งตรงกับงานวิจัยของ นิภารัตน์ นักรัตนพงศ์ (2561) เพศชายมี
ความสัมพันธ์ในทางบวกกับรายได้ของครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับ
มุมมองเชิงสังคมและอาชีพที่ยังมีการกระจุกตัวทางเพศในบางสาขา การสร้างโอกาสและการ
สนับสนุนที่เท่าเทียมสามารถช่วยลดช่องว่างนี้ได้ นอกจากนี้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดเผยและ
สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในสายงานที่มีการแข่งขันก็สามารถปรับเปลี่ยนแนวโน้มนี้ได้
การเพิ่มขึ้นของอายุแสดงถึงประสบการณ์ที่มากขึ้น ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับ
โอกาสในการทำงานที่ดีกว่า ซึ่งตรงกับงานวิจัยขององอาจ รุกขวัฒน์กุล (2558) อย่างไรก็ตาม สิ่งนี้
อาจพบเจอปัญหาในตลาดแรงงานที่เน้นความสดใหม่และการปรับตัวอย่างรวดเร็วในเทคโนโลยี
ความอ่อนเยาว์และความสามารถในการปรับตัวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ จึงกลายเป็นปัจจัยที่สำคัญ
เช่นกัน ระบบการศึกษาและระดับการศึกษา โดยผู้สำเร็จการศึกษาในระบบการศึกษานานาชาติมัก

ได้รับการเชิดชูในด้านการเรียนรู้ที่หลากหลายและทักษะที่มีคุณค่า ซึ่งระดับการศึกษาที่สูงขึ้นมีความสัมพันธ์กับรายได้ที่สูงขึ้นซึ่งตรงกับงานวิจัยของสุระพรรณ จุลสุวรรณ, วุฒิชัย อินทร์แก้ว, และไชย มีหนองหว้า (2566) นี้อาจหมายถึงการมีการแข่งขันที่สูงขึ้นในตลาดแรงงานในระดับสูง การใช้เทคโนโลยีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การมีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้โซเชียลมีเดีย สมาร์ทโฟน และการใช้งานอินเทอร์เน็ต อย่างมีประสิทธิภาพ และการนำทักษะทางด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต ส่งผลให้การเพิ่มขึ้นของรายได้ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของวรวงศ์รัตน์ ภูวนวรรณ (2566) ที่ว่าสามารถสร้างรายได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรและนวัตกรรม การใช้โซเชียลมีเดียเพื่อสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงอาจเปิดโอกาสทางอาชีพใหม่ๆ และทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับโอกาสในการสร้างรายได้มากขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จทางการเงิน การส่งเสริมทักษะที่จำเป็น การให้โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียม ในการลดช่องว่างระหว่างเพศ และการสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยีจะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความสามารถทางการเงินของผู้สำเร็จการศึกษาในอนาคต

2) อภิปรายผลปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังในอาชีพของผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า เพศมีอิทธิพลต่อความคาดหวังในอาชีพอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้ชายมีความคาดหวังในอาชีพ เป็นมนุษย์เงินเดือนในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลน้อยกว่าผู้หญิง การสังเกตนี้สอดคล้องกับวรรณกรรมที่มีอยู่ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบทบาทตามเพศแบบดั้งเดิมและบรรทัดฐานทางสังคมสามารถสร้างแรงจูงใจในอาชีพได้ การวิจัยในอนาคตควรสำรวจว่าสถาบันการศึกษาสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรต่อทุกเพศได้อย่างไร เพื่อสนับสนุนการเลือกอาชีพในสาขาที่ต้องการกำลังคนสูง งานวิจัยของ Angwaomaodoko (2023) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของเพศต่อผลการเรียนและความทะเยอทะยานในอาชีพของนักศึกษาในไนจีเรีย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษาในปีสุดท้ายจำนวน 261 คนจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วไนจีเรีย ผลการศึกษาเผยให้เห็นว่า ความแตกต่างทางเพศไม่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม การศึกษาเน้นว่ามุมมองของนักเรียนต่อเพศของพวกเขาที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อความทะเยอทะยานในอาชีพ แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนเสรีภาพในอาชีพมักจะนำไปสู่การที่นักเรียนเลือกอาชีพที่แตกต่างจากเพศของตน

ในเรื่องของอายุ ความสัมพันธ์เชิงลบกับความคาดหวังในอนาคตชี้ให้เห็นว่าคนรุ่นใหม่มักจะมีหวังเกี่ยวกับโอกาสในเศรษฐกิจดิจิทัลมากกว่า ความหวังนี้อาจมาจากความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้นและความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การทำความเข้าใจถึงผลกระทบของอายุต่อความคาดหวังในอนาคตสามารถช่วยในการให้คำปรึกษาในอาชีพและกลยุทธ์การศึกษาที่เหมาะสมกับกลุ่มอายุที่แตกต่างกัน นี่อาจสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในทัศนคติด้านการศึกษาในแต่ละรุ่นหรือความเต็มใจที่มากขึ้นในหมู่เยาวชนในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมการศึกษาที่หลากหลาย ตามที่ Sharma (2024) ได้รายงานไว้ว่า คนรุ่นเก่ามักมองว่าการศึกษาระดับสูงเป็นเส้นทางที่ตรงไปยังการจ้างงาน ในขณะที่คนรุ่นใหม่มองว่ามันเป็นแพลตฟอร์มสำหรับการพัฒนาทางส่วนบุคคลและวิชาชีพในวงกว้าง นอกจากนี้ยังมีความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นในการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับการศึกษา ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มทางสังคมดิจิทัลที่กว้างขึ้น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น ค่าเล่าเรียนและหนี้ที่เป็นไปได้ กำลังมีอิทธิพลต่อการเลือกทางการศึกษาอย่างมากขึ้น ขับเคลื่อนคนรุ่นใหม่ให้มีความระมัดระวังทางการเงินมากขึ้น

ปัจจัยทางการเงิน คือแหล่งรายได้ พบว่ามีอิทธิพลเชิงลบต่อการเลือกอาชีพ เพื่อสนับสนุนเรื่องนี้ Leurcharusmee and Sirisrisakulchai (2024) ได้ศึกษาผลกระทบของรายได้ครัวเรือนต่อการลงทุนทางการศึกษาในประเทศไทยโดยใช้วิธีการแบบ Quantile-On-Quantile ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าครัวเรือนไทยเพิ่มการใช้จ่ายด้านการศึกษาเป็นค่าเฉลี่ย 0.75% สำหรับเด็กแต่ละคน เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น 1% ในทางตรงกันข้าม ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยแสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นทางการศึกษาในระดับที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับเปลี่ยนแปลงของรายได้ Xu (2024) พบว่าระดับรายได้มีผลโดยตรงต่อความสามารถของครอบครัวในการลงทุนในการศึกษา ครอบครัวที่มีรายได้สูงมักมีทรัพยากรทางเศรษฐกิจมากกว่า ซึ่งทำให้สามารถใช้จ่ายมากขึ้นในค่าเล่าเรียน การติวเตอร์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา ความสามารถทางการเงินนี้ให้ทางเลือกมากขึ้นในตลาดการศึกษา ขณะเดียวกัน ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยมักจะประสบปัญหาในการจ่ายค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาและพึ่งพาบริการจากระบบการศึกษาในสาธารณะที่มีราคาหรือฟรีมากขึ้น

Shumba and Naong (2013) ได้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวและการเลือกอาชีพในหมู่นักศึกษาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสามแห่งในแอฟริกาใต้ ผลการศึกษาพบว่า 69 เปอร์เซ็นต์ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่าสถานการณ์

ทางการเงินของครอบครัวมีผลกระทบเชิงลบต่อความทะเยอทะยานและการเลือกอาชีพ โดยกลุ่มที่ยากจนที่สุดได้รับผลกระทบมากที่สุด ข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าการเลือกอาชีพของนักเรียนหลายคนขึ้นอยู่กับความสามารถของพ่อแม่ในการสนับสนุนพวกเขาในการเดินทางอาชีพที่ต้องการ นักเรียนจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยมักเลือกอาชีพที่มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำที่สุดในกรณีที่ไม่สามารถรับการสนับสนุนทางการเงินสำหรับอาชีพในอุดมคติได้ ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนจากครอบครัวที่มีฐานะดี ดังนั้น จึงสามารถอนุมานได้ว่านักเรียนบางคนจำกัดความหวังของตนเองตามความสามารถทางการเงินของครอบครัว ซึ่งทำให้เกิดความไม่ตรงกันระหว่างคุณสมบัติของบัณฑิตและโอกาสในการมีงานทำคุณสมบัติและโอกาสในการจ้างงานของพวกเขา

ที่สำคัญ ความรู้สึกเกี่ยวกับอัตลักษณ์ในวิชาชีพค่านิยมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับการรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย โดยเฉพาะความเชื่อที่ว่าการศึกษาให้ทักษะที่จำเป็นมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในอาชีพ ในขณะที่ค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ส่วนรวมและความรับผิดชอบทางสังคมแสดงความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลาง อย่างไรก็ตาม ค่านิยมแบบดั้งเดิม เช่น ความซื่อสัตย์และความซื่อตรง กลับมีความสัมพันธ์กับโอกาสในการจ้างงานที่ลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างค่านิยมส่วนบุคคลและผลลัพธ์ในอาชีพ Wu, Ghayas, Aziz, Adil, and Niazi (2024) พบว่าการวิเคราะห์เส้นทางยืนยันว่าอัตลักษณ์ตามบรรทัดฐานไม่มีผลโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อความพึงพอใจในอาชีพหรือการเรียกทางอาชีพ ในทางตรงกันข้าม อัตลักษณ์เชิงอารมณ์และความสามารถแสดงผลกระทบเชิงบวกโดยตรงที่สำคัญต่อการเรียกทางอาชีพ ในขณะที่การเรียกทางอาชีพมีผลเชิงบวกโดยตรงที่สำคัญต่อความพึงพอใจในอาชีพ อัตลักษณ์ความสามารถยังแสดงผลกระทบเชิงบวกโดยตรงที่สำคัญต่อความพึงพอใจในอาชีพอีกด้วย อัตลักษณ์ทั้งเชิงอารมณ์และความสามารถมีผลกระทบเชิงบวกโดยอ้อมที่สำคัญต่อความพึงพอใจในอาชีพผ่านการเรียกทางอาชีพ งานวิจัยของ Phannoi (2014) แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและนักเรียนส่งผลให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ยิ่งความสัมพันธ์เหล่านี้มีความแข็งแกร่งมากเท่าใด นักเรียนก็จะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงขึ้นได้มากเท่านั้น สถาบันการศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้มีอัตลักษณ์ที่แข็งแกร่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ เพราะเวลาที่ใช้ในสถาบันการศึกษาจะมอบโอกาสในการเรียนรู้ความรู้เฉพาะและทักษะชีวิตระดับสูงที่จะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอาชีพในอนาคต

ท้ายที่สุด การใช้โซเชียลมีเดีย เทคโนโลยีที่ใช้งาน เช่น แล็ปท็อป และการใช้งานอินเทอร์เน็ตและค่าใช้จ่ายในการใช้งานอินเทอร์เน็ต ยังส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในอาชีพ เช่นเดียวกับการใช้เวลาหน้าจอในแต่ละวัน แม้ว่าค่าบริการอินเทอร์เน็ตที่สูงขึ้นดูเหมือนจะเพิ่มโอกาสในการจ้างงาน แต่ผลการศึกษาก็ให้เห็นว่าการใช้เทคโนโลยีไม่ใช่สิ่งบวกทั้งหมด ทำให้เห็นความสำคัญของการชี้แนะแนวทางให้บุคคลมีส่วนร่วมกับเทคโนโลยีที่ผลิตผล ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายในอาชีพของพวกเขา การนำเทคโนโลยีมาใช้สามารถเพิ่มความพึงพอใจของนักเรียนและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งได้รับการยืนยันจาก Siripipatthanakul, Limna, Kraiwanit, and Siripipattanakul (2022); Alyoussef and Omer (2023), Klayklung, Chocksathaporn, Limna, Kraiwanit, and Jangjarat (2023); Muthmainnah, Hasan, Al Yakin, Siripipatthanakul, and Limna (2023) การปรับปรุงนี้อาจเพิ่มความคาดหวังในอาชีพของนักเรียน

การศึกษาของ Cao and Yu (2019) ที่เกี่ยวกับการใช้โซเชียลมีเดียในองค์กร พบว่าการใช้ที่มากเกินไปเพื่อสังคมและการบันเทิงมักนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างการใช้เทคโนโลยีกับความต้องการในการทำงาน ขณะที่การใช้โซเชียลมีเดียเพื่อแบ่งปันข้อมูลช่วยลดความเครียดทางจิตใจของพนักงาน ความขัดแย้งและความเครียดเหล่านี้มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน (Brooks, 2015) โดยต่อจากนี้ Ali-Hassan, Nevo, and Wade (2015) ได้ศึกษาว่าประเภทต่าง ๆ ของการใช้โซเชียลมีเดีย คือ การใช้เพื่อสังคม, เพื่อความสุข และเชิงปัญญา ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างไร โดยมีทุนทางสังคมเป็นตัวกลาง การศึกษาในบริษัทเทคโนโลยีข้ามชาติขนาดใหญ่ พบว่าการใช้เทคโนโลยีทั้งเพื่อสังคมและเชิงปัญญาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานประจำวันและนวัตกรรมในทางอ้อม อย่างไรก็ตาม ขณะที่การใช้เทคโนโลยีเพื่อความสุขมีผลลบต่อประสิทธิภาพการทำงาน โดยยังสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี ซึ่งอาจช่วยลดผลกระทบเชิงลบต่อประสิทธิภาพการทำงาน

ในงานวิจัยแยกต่างหาก Zhang, Zhou, Wu, and Liu (2024) สำนวว่าการใช้โซเชียลมีเดียที่มุ่งเน้นการทำงานร่วมกับการเปรียบเทียบทางสังคม (SCO) มีอิทธิพลต่อการสำรวจอาชีพในนักศึกษามหาวิทยาลัยอย่างไร โดยใช้ทฤษฎีการเปรียบเทียบทางสังคมและการควบคุมตนเอง นักวิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสำรวจสามครั้ง โดยมีนักศึกษา 482 คนจากมหาวิทยาลัยในประเทศจีน การวิเคราะห์พบว่าการใช้โซเชียลมีเดียที่มุ่งหวังทางอาชีพทำให้เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งเป็นการสนับสนุนการสำรวจอาชีพในลำดับถัดไป SCO ยังทำให้ผลกระทบจาก

การใช้โซเชียลมีเดียต่อการสำรวจอาชีพมีความเข้มข้นขึ้น งานวิจัยนี้เน้นบทบาทของโซเชียลมีเดียในการก่อรูปเส้นทางอาชีพ โดยนำเสนอข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับวิธีที่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยสามารถปรับตัวจากการศึกษาเข้าสู่ตลาดงานในยุคดิจิทัลได้

3) อภิปรายผลด้านต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล จากการศึกษาแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่สำคัญหลายประการ ดังนี้

(1) ต้นทุนทางตรงและทางอ้อม การศึกษาพบว่าต้นทุนทางตรงสูงขึ้นตามระดับการศึกษาและประเภทของสถานศึกษา ดังเช่น โกวิทช์ ประดิษฐ์ผล (2563) และ กฤติยา อินตุ้ย (2558) ได้ชี้ให้เห็นว่า ต้นทุนการศึกษามีทั้งต้นทุนสังคมและต้นทุนบุคคล ต้นทุนสังคมครอบคลุมการใช้ทรัพยากรสาธารณะเพื่อการศึกษา เช่น การจัดสรรทรัพยากรจากรัฐ การบำรุงรักษาสถานศึกษา ฯลฯ ขณะที่ต้นทุนบุคคลเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว เช่น ค่าหน่วยกิต ค่าหนังสือเรียน และ ค่าใช้จ่ายทางอ้อม เช่น ต้นทุนโอกาส ที่สูญเสียไปจากการเลือกศึกษาต่อ เช่น รายได้จากการทำงาน โดยเฉพาะต้นทุนทางอ้อมที่มีผลต่อการตัดสินใจในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เช่น ปริญาโทและปริญญาเอก (จักรพันธ์ ชัยทัศน์ และคณะ, 2561) การศึกษานี้ยังสะท้อนถึงการลงทุนที่สูงขึ้นในการศึกษาต่อในระดับสูง Yubilianto (2020) วิเคราะห์การคืนทุนจากการศึกษาระดับอุดมศึกษาในอินโดนีเซียโดยใช้วิธีการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายใน (Full Discounting Method) และข้อมูลจาก Indonesia Family Life Survey (IFLS-5) และการประมาณการรายได้ตลอดชีวิตการทำงาน (Synthetic Work-life Earnings, SWE) พบว่า ผู้จบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยมีรายได้สูงกว่าผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึง 60% ซึ่งหมายความว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษาระดับอุดมศึกษาคิดเป็นประมาณ 15% ต่อปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาโดยใช้สมการรายได้ของ Mincer อย่างไรก็ตาม ใช้เวลานานถึง 14 ปีในการทำงานเพื่อคืนทุนจากการศึกษาปริญญาตรี ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า ครัวเรือนควรพิจารณาการลงทุนในการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยอย่างรอบคอบ และรัฐบาลรวมถึงสถาบันการเงินควรปรับปรุงนโยบายสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา เช่นเดียวกับ Psacharopoulos and Patrinos (2018) ที่ชี้ให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นอุปสรรคใหญ่ในการเข้าถึงการศึกษาในประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลาง เช่นเดียวกับ Shumba and Naong (2013) มุ่งศึกษาผลกระทบของความยากจนและอิทธิพลของรายได้ครอบครัวต่อความสามารถของเด็กในการเลือกอาชีพที่ต้องการ โดยการศึกษานี้ดำเนินการในสามมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีในแอฟริกาใต้ พบว่า 69.2 เปอร์เซ็นต์ของนักศึกษาระบุว่า

รายได้ครอบครัวที่ไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสมเป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการดำเนินตามเส้นทางอาชีพที่ต้องการ

(2) ผลตอบแทนทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่ารายได้จะเพิ่มขึ้นเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้น จักรพันธ์ ชัยทัศน์ และคณะ (2561) การประมาณการรายได้พบว่า บัณฑิตที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่าจะมีรายได้สูงกว่า และบัณฑิตที่ทำงานในภาคเอกชนมีรายได้สูงกว่าภาครัฐ ผลประโยชน์ต่อต้นทุนรวมอยู่ที่ 266.86% โดย บัณฑิตในภาคเอกชนมีผลตอบแทนสูงสุดที่ 342.08% และบัณฑิตภาครัฐ 222.84% อัตราผลตอบแทนภายใน ของบัณฑิตทั้งหมดอยู่ที่ 28.84% โดยบัณฑิตในภาคเอกชนมีอัตราผลตอบแทนภายในสูงสุดที่ 31.97% และภาครัฐที่ 26.76% สอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมพร เย็นเยือก (2552) ได้ศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต พบว่าผลตอบแทนส่วนบุคคลที่เป็นตัวเงินของนักศึกษาในทุกกลุ่มสาขาวิชา มีความคุ้มค่าในการลงทุน ผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบนานาชาติมีรายได้เฉลี่ยที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในระบบนานาชาติ นอกจากนี้ งานวิจัยของ Amaonye and Ofojebe (2023) พบว่าผลตอบแทนจากการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกในมหาวิทยาลัยไนจีเรียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญขึ้นอยู่กับหลักสูตรการศึกษา Bashir and Siddique (2023) ที่พบว่าผู้ถือปริญญาโทมีรายได้เฉลี่ยมากกว่าผู้สอนที่ไม่ได้จบปริญญาเอกถึง 29.8% เช่นเดียวกับที่ Khan (2021) พบว่า การศึกษาระดับสูงมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่สูงกว่าระดับการศึกษาทุกระดับ โดยอิงจากการศึกษาผลลัพธ์การศึกษาระดับอุดมศึกษาของปากีสถาน ผลการวิจัยเหล่านี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของนโยบายและการสนับสนุนทางการเงินเพื่อเติมเต็มช่องว่างในการเข้าถึงการศึกษาในขณะที่ยังคงผลประโยชน์ระยะยาวที่สำคัญของโปรแกรมการศึกษานานาชาติ ในภูมิภาคที่กำลังพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับโอกาสในอาชีพที่ดีขึ้น และรายได้ที่สูงขึ้น

(3) ผลตอบแทนทางสังคม การศึกษาจากระบบนานาชาติไม่ได้มีแค่ผลตอบแทนทางการเงินเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อการพัฒนาชุมชนและสังคมด้วย (หัตสนิ อับดุลมายิส, 2559; Chakravarty & Agarwal, 2021) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากระบบนี้มีส่วนสำคัญในการสร้างผลกระทบทางบวกต่อสังคม และเพิ่มบทบาทในการพัฒนาสังคมและผลตอบแทนทางสังคมต่อการศึกษายังคงอยู่ในระดับสูง

(4) ผลตอบแทนทางวิชาการ การศึกษานานาชาติช่วยเพิ่มพูนทักษะทางวิชาการและสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (Tiamiyu & Raji, 2019) การศึกษาระบบนานาชาติทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางวิชาการที่จำเป็นสำหรับ

การศึกษาระดับสูง อีกทั้งการลงทุนในการศึกษาในระดับสูง โดยเฉพาะในสายงานที่เกี่ยวข้องกับ วิศวกรรมศาสตร์ สามารถมีผลกระทบต่อค่าตอบแทนทางการเงินและโอกาสทางอาชีพอย่างมีนัยสำคัญ การศึกษาในระดับต่างๆ จะส่งผลให้เกิดการสะสมทุนมนุษย์ (Human Capital) ที่มากขึ้น ซึ่งสามารถ นำไปสู่การได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้นในอนาคต การเลือกลงทุนในสาขาวิชาที่แตกต่างกันนั้น จะ ส่งผลให้เกิดอัตราผลตอบแทน (Rate of Return) ที่แตกต่างกันไปตามสาขา (เทอดศักดิ์ ชมโตะ สุวรรณ, 2557)

(5) ปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อความคาดหวังในอาชีพหลังจาก สำเร็จการศึกษา รวมถึงเพศ, อายุ, รายได้รายเดือน, และการใช้เทคโนโลยี งานวิจัยโดย Angwaomaodoko (2023) ศึกษาผลกระทบของเพศต่อความสำเร็จทางการศึกษาและการเลือกอาชีพ ของนักศึกษาในวิทยาลัยในไนจีเรีย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาหญิงมีแนวโน้มที่จะเลือกเรียนใน สาขาศิลปะและการจัดการ ขณะที่นักศึกษาชายมักเลือกเรียนในสาขาวิศวกรรมและเทคโนโลยี อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ความแตกต่างทางเพศมีผลกระทบเล็กน้อยต่อผลการเรียน โดยรวมของนักศึกษาในสถาบันเหล่านี้ แต่การรับรู้เกี่ยวกับเพศของนักศึกษามีบทบาทสำคัญในการ กำหนดความคาดหวังในอาชีพของพวกเขา การศึกษานี้เสนอแนะว่า การสร้างสภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมอิสรภาพในการเลือกอาชีพอาจช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาเส้นทางอาชีพที่แตกต่างจาก ความคาดหวังทางเพศแบบดั้งเดิม การใช้เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการกำหนดความคาดหวังใน อาชีพ โดยเฉพาะการเชื่อมต่อดิจิทัลและการเพิ่มขึ้นของบุคคลที่มีทักษะทางเทคโนโลยี Alyoussef and Omer (2023) Nair (2023) ยังได้เน้นย้ำถึงผลกระทบของเทคโนโลยีในห้องเรียนต่อประสบการณ์ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยพบว่า นักศึกษาที่มีส่วนร่วมกับเทคโนโลยีอย่างกระตือรือร้นมี ระดับความมุ่งมั่นที่สูงขึ้น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ดีขึ้น และสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ หลากหลายมากขึ้น การศึกษานี้ยังได้แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ที่เสริมด้วย เทคโนโลยีกับความพร้อมในการทำงานของบัณฑิต โดยเฉพาะการสัมผัสกับเทคโนโลยีในห้องเรียน ที่ช่วยเตรียมนักศึกษาให้พร้อมรับมือกับความต้องการของตลาดงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผล การศึกษาชี้ให้เห็นว่า บัณฑิตที่มีทักษะทางเทคโนโลยีและความรู้ด้านดิจิทัลจะมีความได้เปรียบใน การหางานและสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในที่ทำงานในยุคปัจจุบันได้ดีขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

5.3.1 เพิ่มการสนับสนุนทางการเงินและทรัพยากร ควรมีการสนับสนุนจากภาครัฐและสถาบันการศึกษาที่เพิ่มขึ้นเพื่อลดภาระต้นทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมสำหรับนักเรียน โดยเฉพาะในระดับที่สูงขึ้น เช่น ปริญญาเอก ซึ่งสามารถช่วยลดช่องว่างในการเข้าถึงการศึกษา เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกยังถือว่ามียังน้อยอยู่ งานวิจัยฉบับต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนของระดับปริญญาเอก เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ศึกษาและเข้าใจการลงทุนในทุกๆระดับการศึกษา

5.3.2 ส่งเสริมการศึกษาแบบผสมผสาน การนำเสนอการศึกษาที่เชื่อมโยงระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐสามารถเพิ่มผลตอบแทนจากการศึกษาให้กับบัณฑิตได้มากขึ้น เช่น นักศึกษาควรได้รับโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีและการพัฒนาทักษะในสภาพแวดล้อมการทำงานจริง เช่น การฝึกงาน หรือการทำโปรเจกต์ร่วมกับบริษัทหรือองค์กรภายนอก เพื่อให้สามารถเรียนรู้ทักษะที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานจริง

5.3.3 การส่งเสริมความยืดหยุ่นในเส้นทางอาชีพ ควรส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเส้นทางอาชีพที่ยืดหยุ่น โดยการให้โอกาสนักศึกษาในการสำรวจและเลือกเส้นทางอาชีพที่หลากหลาย โดยไม่จำกัดตามแบบแผนดั้งเดิมหรือการคาดหวังทางเพศ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลสามารถใช้ทักษะและความสามารถในการพัฒนาตนเองในสายงานที่เหมาะสมกับความสนใจและความถนัด

5.3.4 ให้ความสำคัญกับผลตอบแทนทางสังคม การศึกษาควรเน้นที่การพัฒนาไม่เพียงแค่วิชาการและการเพิ่มรายได้ แต่ยังรวมถึงการสร้างผลตอบแทนทางสังคมและการพัฒนาชุมชน เพื่อให้การศึกษามีผลกระทบในด้านการสร้างสังคมที่ยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง สำนักบริหารการทะเบียนราช. (2566). สถิติจำนวนประชากรและบ้าน. สืบค้นจาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/TableTemplate/Area/statpop>
- กฤติยา อินตุ้ย. (2558). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://cmuir.cmu.ac.th/handle/6653943832/39420>
- โกวิทช์ ประดิษฐ์ผล. (2563). ปัจจัยพยากรณ์การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (Master's thesis). สืบค้นจาก <https://km.nida.ac.th/th/images/PDF/research/kowitresearch.pdf>
- จักรพันธ์ ชัยทัศน์, วัชรวิ มนต์สนิท, และณณิศา สุวรรณจินดา. (2561). อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา: คณะพยาบาลศาสตร์. วารสารศรีนครินทร์ วิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 10(19), 33–45.
- เฉลิมพร เย็นเยือก. (2553). การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาและคุณภาพการศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://repository.nida.ac.th/handle/662723737/944>
- ณภัทร อู่เจริญ. (2555). ผลตอบแทนจากการศึกษาในประเทศไทย พ.ศ. 2533–2553. ใน การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2555 (น. 392–400). สืบค้นจาก <https://rsucon.rsu.ac.th/proceeding/article/817>
- ณัฐพล คชาธร. (2557). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลลัพธ์ในการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ โครงการภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ (Master's thesis). สืบค้นจาก https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:140580
- ณิศวรา จันทร์เพ็ชร. (2557). ความคาดหวังในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วารสารวิชาการ ปชมท, 6(2), 88-98.
- เทอดศักดิ์ ชม โต๊ะสุวรรณ. (2557). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนทุนมนุษย์กับการศึกษา: กรณีศึกษาประเทศไทย. ปทุมธานี: สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยรังสิต.
- ธนาคารกรุงไทย. (2567). อัตราดอกเบี้ยเงินกู้และสินเชื่อ ธนาคารกรุงไทย. สืบค้นจาก <https://krungthai.com/th/rates/viewdetail/4>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชิตีมา พลับพลึง. (2562). คุณภาพชีวิตการทำงานของแรงงานที่จบอาชีวศึกษา. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์แห่งรัตนโกสินทร์*, 1(1), 60-78.
- ชิตีมา พลับพลึง. (2564). อัตราผลตอบแทนการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ*, 6(1), 49-62.
- นวลศรี จารุทรศน์. (2552). *ต้นทุนทางการศึกษาของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ลำปาง* (Master's thesis). สืบค้นจาก <https://cmudc.library.cmu.ac.th/frontend/Creator/personDc/78964>
- นิภารัตน์ นักร้องพงศ์. (2561). เปรียบเทียบการกระจายรายได้ของครัวเรือน กรณีศึกษา หมู่ 2 บ้านทะเลน้อย และหมู่ 7 บ้านหัวป่าเขียว ตำบลทะเลน้อย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี*, 12(29), 193-202.
- ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ. (2542). *การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ด ยูเคชั่น.
- ปณณิษฐา มาเชก. (2563). การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพในยุค 4.0 (ศตวรรษที่ 21). *วารสารศึกษาศาสตร์ มจร*, 7(2), 41-52.
- พิมพ์ปวีณ์ นิธิจิรัชชาติ, พระมหาอุดรอุดตโร (มากดี), และปฏิธรรม สำเนียง. (2566). การบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการเรียนการสอน. *วารสารวิจัยธรรมศึกษา*, 6(2), 42-53.
- ภุชณิสาน นวลสกุล. (2559). *บทสรุปสำหรับผู้บริหาร แนวทางการจัดการทำหลักสูตรนานาชาติ*. สืบค้นจาก https://www.ubu.ac.th/web/files_up/46f2016093015360770.docx
- มงกุฎ หาญโยธี. (2550). *การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนบุคคล ในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์* (Master's thesis). สืบค้นจาก สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.).
- มุกิตา ชิงห์. (2562). การวิเคราะห์ต้นทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์*, 2(3), 1-16.
- รัฐนันท์ รถทอง. (2565). การเรียนรู้แบบไมโครและ เทคโนโลยีการศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน*, 5(1), 37-46.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วรางค์รัตน์ ภาณุวรรณ. (2566). ผลกระทบจากปัจจัยทางประชากรและการนำเทคโนโลยีไปใช้ที่มีผลต่อรายได้และผลิตภาพของครัวเรือนเกษตรกรไทย (Doctoral dissertation). สืบค้นจาก <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/10756>
- วีระชาติ กิเลนทอง. (2566). การพัฒนาทุนมนุษย์ในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์. สืบค้นจาก <https://www.pier.or.th/abridged/2023/19/>
- สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย. (2567). ข้อมูลผลสำรวจการขึ้นเงินเดือนและการให้โบนัส ปี 2566-2567. สืบค้นจาก <http://www.pmat.or.th/pmat/index2.asp?rข่าวสารและกิจกรรม/466/ข่าวสาร/20605/content1/&contentid=38230>
- สมาคมโรงเรียนนานาชาติแห่งประเทศไทย. (2567). หลักสูตรโรงเรียนนานาชาติ ในประเทศไทย. สืบค้นจาก <http://www.isat.or.th/th/education-systems>
- สำนักงาน ก.พ. (2567). การกำหนดอัตราเงินเดือนสำหรับคุณวุฒิที่ ก.พ. รับรอง. สืบค้นจาก https://www.ocsc.go.th/?post_type=laws&p=80677
- สินีนานู นาเจริญ. (2554). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อส่วนประสมการตลาดของโรงเรียนนานาชาติในจังหวัดเชียงใหม่ (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://cmuir.cmu.ac.th/handle/6653943832/10145>
- สุระพรรณ จุลสุวรรณ, วุฒิชัย อินทร์แก้ว, และไชย มีหนองหว้า. (2566). ความเหลื่อมล้ำของรายได้และปัจจัยที่มีผลต่อรายได้ของครัวเรือน กรณีศึกษา: ตำบลเกร็ด อำเภอมือง จังหวัดสตูล. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2(2), 20–35.
- หัตถ์นิ อับดุลมายิส. (2559). ความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษารายจังหวัดในประเทศไทย (Master's thesis). สืบค้นจาก <https://repository.nida.ac.th/handle/662723737/5332>
- องอาจ รุกขวัฒน์กุล. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้ของประชาชนในพื้นที่การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย มุกดาหาร แม่สอด (Master's thesis). สืบค้นจาก https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:91484
- อรอุมา สำลี, เกษญา ร่มเย็น, และกนกนาค ศรีกาญจน์. (2564). วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยวิทยาเขตนครศรีธรรมราช (ใสใหญ่). วารสารมนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 5(2), 22–43.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อัญชลี สุขเจริญ. (2542). *การวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ* (Master's thesis). สืบค้นจาก <https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/103560.pdf>
- อุษา ชุกกลิ่น, และวรรณกิตต์ วรรณศิลป์. (2563). ศึกษาการรับรู้และความเข้าใจของภาคประชาชนต่อความสำคัญของการใช้พร้อมเพย์กรณีศึกษาประชากรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ใน *การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15* (น. 1752–1768). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- เอกสิทธิ์ โพธิ์ชูชาติ. (2561). *มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการศึกษาไทยชั้นอุดมศึกษา* (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://repository.nida.ac.th/handle/662723737/4386>
- Acemoglu, D., Gallego, F. A., & Robinson, J. A. (2014). Institutions, human capital, and development. *Annual Review of Economics*, 6(1), 875-912. <https://doi.org/10.1146/annurev-economics-080213-041119>
- Ahmad, S., & Buchanan, F. (2017). Motivation factors in students' decision to study at international branch campuses in Malaysia. *Studies in Higher Education*, 42(4), 651-668. doi:10.1080/03075079.2015.1067604
- Alhaddad, M. M. (2017). The Impacts of EdTech Collaboration, IoT-Connected Classroom and Intelligent Grading System on Educational Performance. *ACST*, 2(1), 44–67.
- Ali-Hassan, H., Nevo, D., & Wade, M. (2015). Linking dimensions of social media use to job performance: The role of social capital. *The Journal of Strategic Information Systems*, 24(2), 65-89.
- Altheide, D., & Schneider, C. (2013). *Qualitative media analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Alyoussef, I. Y., & Omer, O. M. A. (2023). Investigating student satisfaction and adoption of technology-enhanced learning to improve educational outcomes in Saudi higher education. *Sustainability*, 15(19), 14617. <https://doi.org/10.3390/su151914617>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Amaonye, C. B., & Ofojebe, W. (2023). Educational Cost and Return to Masters and Doctoral Programmes in Universities in Anambra State. *African Journal of Educational Management, Teaching and Entrepreneurship Studies*, 10(1), 225-238.
- Angwaomaodoko, E. (2023). Influence of Gender on Career Choice and Academic Performance. *International Journal of Education, Learning and Development*, 11(5), 1-14.
<https://doi.org/10.37745/ijeld.2013/vol11n5114>
- Bashir, A., & Siddique, Z. (2023). Appraising the lifetime private economic returns of postgraduate degrees: Evidence from Pakistan. *Humanities and Social Sciences Communications*, 10, 93. <https://doi.org/10.1057/s41599-023-01565-6>
- Becker, G. (1964). *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis*. New York: National Bureau of Economic Research.
- Beech, S. (2019). *The Geographies of International Student Mobility. Spaces, Places and Decision-making*. London: Palgrave Macmillan.
- BTimes. (2025). *In 2025 international schools in Thailand are flourishing, with 249 campuses nationwide. Ten new schools have recently opened, positioning Thailand to become the regional hub for international education in ASEAN*. Retrieved from <https://btimes.biz/whatsup/ปี-68-โรงเรียนนานาชาติในไทย/>
- Branco Oliveira, D., & Soares, A. M. (2016). Studying abroad: Developing a model for the decision process of international students. *Journal of Higher Education Policy & Management*, 38(2), 126-139. <https://doi.org/10.1080/1360080X.2016.1150234>
- Brooks, S. (2015). Does personal social media usage affect efficiency and well-being? *Computers in Human Behavior*, 46, 26–37. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.12.053>
- Cao, X., & Yu, L. (2019). Exploring the influence of excessive social media use at work: A three-dimension usage perspective. *International Journal of Information Management*, 46, 83–92. <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2018.11.019>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Carvajal, M. J., & Popovici, I. (2021). The rate of return to a pharmacy education investment in the U.S. *Research in social & administrative pharmacy : RSAP*, 17(5), 904–910.
<https://doi.org/10.1016/j.sapharm.2020.07.022>
- Chakravarty, S., & Agarwal, A. (2021). *Perceived returns to education and its impact on schooling decisions*. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Anvi-Agarwal-2/publication/355584148_Perceived_Returns_To_Education_And_Its_Impact_On_Schooling_Decisions/links/61778b083c987366c3e9ba0f/Perceived-Returns-To-Education-And-Its-Impact-On-Schooling-Decisions.pdf
- Cochran, W. G. (1953). *Sampling techniques*. New York: Wiley.
- Council on International Education Exchange. (2006). *Our view: A research agenda for study abroad*. USA: Author.
- Crossman, J. E., & Clark, M. (2010). International experience and graduate employability: Stakeholder perceptions on the connection. *Higher Education*, 59(5), 599-613.
<https://doi.org/10.1007/s10734-009-9268-z>
- Darasawang, P. (2007). *English language teaching and education in Thailand: A decade of change*. Newcastle, UK: Cambridge Scholars Publishing.
- Dziechciarz-Duda, M., & Król, A. (2013). On the non-monetary benefits of tertiary education. *Econometrics. Ekonometria. Advances in Applied Data Analytics*, 3, 78-94.
- Eder, J., Smith, W.W., & Pitts, R.E. (2010). Exploring factors influencing student study abroad destination choice. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*, 10(3), 232-250.
<https://doi.org/10.1080/15313220.2010.503534>
- Fowler, F. J. (2013). *Survey research methods* (5th ed.). London: Sage.
- Fraenkel, J., Wallen, N., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). Boston, MA: McGraw Hill.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Francis, J. J., Johnston, M., Robertson, C., Glidewell, L., Entwistle, V., Eccles, M. P., & Grimshaw, J. M. (2010). What is an adequate sample size? Operationalising data saturation for theory-based interview studies. *Psychology and health, 25*(10), 1229-1245. <https://doi.org/10.1080/08870440903194015>
- Franklin, K. (2010). Long-term career impact and professional applicability of the study abroad experience. *Frontiers: The interdisciplinary journal of study abroad, 19*, 169-190.
- Gittinger, J.P. 1972. *Economic Analysis of Agricultural Project*. Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
- Gliem, J. A., & Gliem, R. R. (2003). Calculating, interpreting, and reporting Cronbach's alpha reliability coefficient for Likert-type scales. In *Midwest research-to-practice conference in adult, continuing, and community education* (Vol. 1, pp. 82-87). Columbus, Ohio: Ohio State University.
- Haisley, P. K., Grandorff, C., Agbonlahor, O., Mendez, S. L., & Hansen, M. (2021). Why Study Abroad: Differences in Motivation between US and International Students. *Journal of Global Education and Research, 5*(2), 185-201.
- Hashemi, M. (2011). Language stress and anxiety among the English language learners. *Procedia-social and behavioral sciences, 30*, 1811-1816. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.10.349>
- Heckman, J., Humphries, J., & Veramendi, G. (2018). The Nonmarket Benefits of Education and Ability. *Journal of Human Capital, 12*(2), 282 - 304. <https://doi.org/10.1007/s11162-022-09717-4>
- Iacobucci, D., & Duhachek, A. (2003). Advancing alpha: Measuring reliability with confidence. *Journal of consumer psychology, 13*(4), 478-487. https://doi.org/10.1207/S15327663JCP1304_14
- INTO. (2009). *Thailand: student expectation* [Pamphlet]. UK: INTO Knowledge.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Junior, O. M. Q. (2014). *Retornos privados versus retornos sociais da educação no brasil: um estudo empírico dos municípios brasileiros a partir dos dados do censo 2010*. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1884/35342>
- Kachru, B. B. (1992). World Englishes: Approaches, issues and resources. *Language Teaching*, 25(1), 1-14. <https://doi.org/10.1017/S0261444800006583>
- Kalof, L., Dan, A., & Dietz, T. (2008). *Essentials of social research*. London: McGraw-Hill.
- Kasza, G., & Hangyál, Z. (2018). *Stipendium hungaricum scholarship holders' expectations and attitudes*. Budapest: Tempus Public Foundation. Retrieved from https://tka.hu/docs/palyazatok/stipendium_hungaricum_scholarship_holders_expectations_and_attitudes_web1902051556.pdf
- Khan, B. A. (2021). Economic return of higher education in Pakistan: Cross-sectional analysis of HEC. *Journal of Empirical Finance and Management Sciences*, 3(1), 50–57.
- Kitsantas, A. (2004). Studying abroad: The role of college students' goals on the development of cross-cultural skills and global understanding. *College Student Journal*, 38(3), 441-452.
- Klayklung, P., Chocksathaporn, P., Limna, P., Kraiwanit, T., & Jangjarat, K. (2023). Revolutionizing education with ChatGPT: Enhancing learning through conversational AI. *Universal Journal of Educational Research*, 2(3), 217-225. <https://doi.org/10.17613/3rtf-4408>
- Kositchart, N. (2011). *A study of Thai Afs exchange students' Problems and needs in English listening and speaking Proficiency in the United States of America* (Unpublished Master's thesis). Thammasat University, Bangkok.
- Kratz, F., & Netz, N. (2016). Which mechanisms explain monetary returns to international student mobility?. *Studies in Higher Education*, 43(2), 375-400. <https://doi.org/10.1080/03075079.2016.1172307>
- Lertjanyakit, H., & Bunchapattanasakda, C. (2015). The Determinants of Thai Students Decision-Making to Study in The United Kingdom and The United States of America. *International (Humanities, Social Sciences and arts)*, 8(4), 96-112.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Leurcharusmee, S., & Sirisrisakulchai, J. (2024). Effects of household income and parental absence on investment in child education in Thailand: Evidence from quantile-on-quantile approach. In V. Kreinovich, S. Sriboonchitta, & W. Yamaka (Eds.), *Machine learning for econometrics and related topics* (Studies in Systems, Decision and Control, Vol. 508). https://doi.org/10.1007/978-3-031-43601-7_17
- Lesjak, M., Juvan, E., Ineson, E. M., Yap, M. H., & Axelsson, E. P. (2015). Erasmus student motivation: Why and where to go?. *Higher education*, 70, 845-865. <https://doi.org/10.1007/s10734-015-9871-0>
- Lucas Jr., R. E. (1988). On the mechanics of economic development. *Journal of Monetary Economics*, 22(1), 3-42.
- Luo, J., & Jamieson-Drake, D. (2015). Predictors of study abroad intent, participation, and college outcomes. *Research in Higher Education*, 56(1), 29-56. <https://doi.org/10.1007/s11162-014-9338-7>
- Mamun, S. A. K., Rahman, M. M., Taylor, R. B., Nghiem, S., & Khanam, R. (2021). The private returns to education in rural Bangladesh. *International Journal of Educational Development*, 84, 1-8. <https://doi.org/10.1016/j.ijedudev.2021.102424>
- Mangal, S. K., & Mangal, U. (2019). *Essentials of educational technology*. India: PHI Learning Pvt. Ltd.
- Mankiw, N. G., Romer, D., & Weil, D. N. (1992). A contribution to the empirics of economic growth. *The Quarterly Journal of Economics*, 107(2), 407-437. <https://doi.org/10.2307/2118477>
- Marc, V. (2019). Rethinking the meaning of study abroad programs: The learning experiences of two female Gambian students in Taiwan. *Journal of Global Education and Research*, 3(1), 37-57.
- Maringe, F. (2006). University and course choice: Implications for positioning, recruitment and marketing. *International journal of educational management*, 20(6), 466-479. <https://doi.org/10.1108/09513540610683711>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Marshall, A. (1967). *The Economics of Training*. Claremont: Claremont Graduate School.
- Mazzarol, T., & Soutar, G. N. (2002). Push-pull factors influencing international student destination choice. *International journal of educational management*, 16(2), 82-90. <https://doi.org/10.1108/09513540210418403>
- McMahon, W. (2018). The total return to higher education: Is there underinvestment for economic growth and development. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, 70(C), 90-111. <https://doi.org/10.1016/j.qref.2018.05.005>
- McMahon, W.W. (1998). Conceptual Framework for the Analysis of the Social Benefits of Lifelong Learnings. *Education Economics*, 6(3), 309-346.
- Mechtenberg, L., & Strausz, R. (2007). The Bologna process: how student mobility affects multicultural skills and educational quality. *International Tax and Public Finance*, 15(2), 109-130. <https://doi.org/10.1007/s10797-007-9040-1>
- Mészáros, A. (2011). *The motivation to study abroad What motivates students to apply for Erasmus grant?*. Hungary: Technical University of Cartagena.
- Mincer, J. A. (1974). *Schooling, Experience, and Earnings*. New York: National Bureau of Economic Research.
- Muthmainnah, M., Hasan, H., Al Yakin, A., Siripipatthanakul, S., & Limna, P. (2023). The effectiveness of learners adopting YouTube and Webcomics as English language teaching (ELT) materials. *Edumaspul: Jurnal Pendidikan*, 7(2), 3633-3648.
- Nair, C. (2023) Technology in the Classroom and Its Impact on College Graduates. *Creative Education*, 14, 2358-2367. <https://doi.org/10.4236/ce.2023.1412150>
- Nyaupane, G. P., Paris, C. M., & Teye, V. (2011). Study abroad motivations, destination selection and pre-trip attitude formation. *International Journal of Tourism Research*, 13(3), 205-217. <https://doi.org/10.1002/jtr.811>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- OECD. (2017). *Supporting Entrepreneurship and Innovation in Higher Education in Hungary*. *OECD Skills Studies*. Retrieved from <https://www.oecdilibrary.org/docserver/9789264273344en.pdf?expires=1587120692&id=id&acname=guest&checksum=52F1B2F19430DB0811B971159B30D6B7>
- Ou-Yang, H. Y., Ariphongphokin, R., & Trung, N. H. (2014). Adopting the motivation-opportunity-ability model to evaluate the intentions of Thai students to study abroad. *International Journal of Social Science & Education*, 4(2), 502-515.
- Petzold, K. (2017). Studying abroad as a sorting criterion in the recruitment process: A field experiment among German employers. *Journal of Studies in International Education*, 21(5), 412-430. <https://doi.org/10.1177/1028315317697543>
- Phannoi, D., Prachanban, P., & Panawong, C. (2014). A Causal Model Influencing Identities of Naresuan University Students. *Social Sciences Research and Academic Journal*, 9(26), 123-138. <https://doi.org/10.14456/jssra.2014.11>
- Pope, J. A., Sánchez, C. M., Lehnert, K., & Schmid, A. S. (2014). Why Do Gen Y Students Study Abroad? Individual Growth and the Intent to Study Abroad. *Journal Of Teaching in International Business*, 25(2), 97-118. <https://doi.org/10.1080/08975930.2014.896232>
- Potelienė, S., & Tamašauskienė, Z. (2014). The rate of return to investment in education: a case study of Lithuania. *Wroclaw review of law, administration & economics*, 4(2), 41-55. <https://doi.org/10.1515/wrlae-2015-0014>
- Potts, D. (2015). Understanding the early career benefits of learning abroad programs. *Journal of Studies in International Education*, 19(5), 441-459. <https://doi.org/10.1177/1028315315579241>
- Psacharopoulos, G., & Patrinos, H. A. (2018). Returns to investment in education: a decennial review of the global literature. *Education Economics*, 26(5), 445-458. <https://doi.org/10.1080/09645292.2018.1484426>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Psacharopoulos, G., Velez, E., Panagides, A., & Yang, H. (2002). The Returns to Education During Boom and Recession: Mexico 1984, 1989 and 1992. *Education Economics*, 4(3), 219–230. <https://doi.org/10.1080/09645299600000022>
- Purnastuti, L., Paul, W. M., & Salim, R. (2013). Declining rates of return to education: evidence for Indonesia. *B Ind Econ Studies*, 49(2), 213–236. <https://doi.org/10.1080/00074918.2013.809842>
- Rodrigues, I. (2023). Social Returns from Education: A Systematic Analysis with Forward and Backward Effects. *International Journal of Science Academic Research*, 4(2), 5136–5143.
- Rodriguez-Segura, D. (2022). EdTech in developing countries: A review of the evidence. *The World Bank Research Observer*, 37(2), 171–203. <https://doi.org/10.1093/wbro/lkab011>
- Romer, P. M. (1986). Increasing Returns and Long-Run Growth. *Journal of Political Economy*, Chicago, 94(5), 1002–1037.
- Romer, P. M. (1990). Endogenous technological change. *Journal of Political Economy*, 98(5), S71–S102.
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the Use of Content Specialists in the Assessment of Criterion-Referenced Test Item Validity. *Tijdschrift Voor Onderwijs Research*, 2, 49–60.
- Salisbury, M. H., Umbach, P. D., Paulsen, M. B., & Pascarella, E. T. (2009). Going global: Understanding the choice process of the intent to study abroad. *Research in Higher Education*, 50(2), 119–143. <https://doi.org/10.1007/s11162-008-9111-x>
- Salyers, V., Carston, C. S., Dean, Y., & London, C. (2015). Exploring the motivations, expectations, and experiences of students who study in global settings. *Journal of International Students*, 5(4), 368–382.
- Sánchez, C. M., Fornerino, M., & Zhang, M. (2006). Motivations and the Intent to Study Abroad Among U.S., French, and Chinese Students. *Journal of Teaching International Business*, 18(1), 27–52. https://doi.org/10.1300/J066v18n01_03

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Santos, M. (1999). O território e o saber local: algumas categorias de análise. *Cadernos Ippur*, 2, 15-25.
- Sawir, E. (2005). Language difficulties of international students in Australia: The effects of prior learning experience. *International Education Journal*, 6(5), 567-580.
- Shanka, T., Quintal, V., & Taylor, R. (2006). Factors influencing international students' choice of an education destination—A correspondence analysis. *Journal of Marketing for Higher Education*, 15(2), 31-46. https://doi.org/10.1300/J050v15n02_02
- Sharma, K. (2024). Review on multigenerational perspectives and evolving expectations in higher education. *IJIPAR – A Peer Reviewed, Refereed Scholarly Quarterly Research Journal*, (Special Issue), 215–222.
- Shumba, A., & Naong, M. (2013). The influence of family income on students' career choice at universities of technology. *South African Journal of Higher Education*, 27(4), 1021-1037.
- Sila, C. (2007). *A comparative study of two thali students studying Abroad and in Thailand*. Bangkok: King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok.
- Siripipatthanakul, S., Limna, P., Kraiwanit, T., & Siripipattanakul, S. (2022). Predicting intention to use smart education technology during the COVID-19 pandemic: The case of higher education students in Thailand. In *International Conference on Research and Development (ICORAD)* (Vol. 1, No. 2, pp. 8-22). <https://doi.org/10.47841/icorad.v1i2.46>
- Smith, A. (1776). *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*. New York: Harvester Wheatsheaf.
- Somboonpun, P. (2015). *Motivation to study abroad in English-speaking countries: a study of undergraduate students at Thammasat University* (Doctoral dissertation). Retrieved from https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5721040797_4651_2666.pdf

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Sood, S. (2012). *The statistics of studying abroad*. Retrieved from <http://www.bbc.com/travel/story/20120926-the-statistics-of-studying-abroad>
- Stroud, A. H. (2010). Who plans (not) to study abroad? An examination of US student intent. *Journal of Studies in International Education, 14*(5), 491-507.
<https://doi.org/10.1177/1028315309357942>
- Schultz, T. W. (1961). Investment in Human Capital. *The American Economic Review, 51*(1), 1-17.
- Thapa, S., & Phung, M. A. (2013). *Motivation of foreign degree students to choose ABC University for their undergraduate studies*. Retrieved from https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/61575/thapa_suman.pdf.pdf?sequence=1
- Tiamiyu, A., & Raji, I. A. (2019). Private returns to investment in university education in southwestern Nigeria. *Afro Asian Journal of Social Sciences, 10*(1), 1-25.
- Tight, M. (2019). *Documentary Research in the Social Sciences*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Trujillo, J. P. C., Mohammed, P. J., & Saleh, S. T. (2020). Students' motivations to study abroad: The case of international students at the university of Debrecen. *Central European Journal of Educational Research, 2*(1), 76-81. <https://doi.org/10.37441/CEJER/2020/2/1/5760>
- Tzenios, N. (2020). Examining the Impact of EdTech Integration on Academic Performance Using Random Forest Regression. *Researchberg Review of Science and Technology, 3*(1), 94-106.
- Umar, H. M., Mohammed, N., & Yusuf, B. (2015). The Public Returns to Educational Attainment in Nigeria. *Journal of Economics and Sustainable Development, 6*(22), 59-63.
- Vansteenkiste, M., Lens, W., & Deci, E. L. (2006). Intrinsic Versus Extrinsic Goal Contents in Self-Determination Theory: Another Look at the Quality of Academic Motivation. *Educational Psychologist, 41*(1), 19-31.
- Vroom, H. V. (1964). *Work and Motivation*. New York: Wiley and Sons Inc.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Weger, H. D. (2013). Examining English language learning motivation of adult international learners studying abroad in the US. *RELC Journal*, 44(1), 87-101.
<https://doi.org/10.1177/0033688212473272>
- Wu, J., Ghayas, S., Aziz, A., Adil, A., & Niazi, S. (2024). Relationship between teachers' professional identity and career satisfaction among college teachers: role of career calling. *Frontiers in Psychology*, 15, 1348217.
- Xu, R. (2024). Study on the Dynamic Relationship between Education Investment Policies and Income Distribution. *International Journal of Education and Humanities*, 14(1), 126-133. <https://doi.org/10.54097/ken9qr72>
- Yang, Y., Volet, S., & Mansfield, C. (2018). Motivations and influences in Chinese international doctoral students' decision for STEM study abroad. *Educational Studies*, 44(3), 264-278. <https://doi.org/10.1080/03055698.2017.1347498>
- Yubilianto. (2020). Return to education and financial value of investment in higher education in Indonesia. *Economic Structures*, 9(17). <https://doi.org/10.1186/s40008-020-00193-6>
- Zhang, M., Zhou, S., Wu, Y., & Liu, S. (2024). Pressure from social media: influence of social media usage on career exploration. *Career Development International*, 29(1), 93-112. <https://doi.org/10.1108/CDI-01-2023-0016>
- Zimmermann, J., & Neyer, F. J. (2013). Do we become a different person when hitting the road? Personality development of sojourners. *Journal of Personality and Social Psychology*, 105(3), 515-530.

COA. No. RSUERB2023-163

เอกสารรับรองโครงการวิจัย (Certificate of Approval)
โดย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต

เอกสารรับรองเลขที่ : COA. No. RSUERB2023-163
ชื่อโครงการวิจัย : การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาจากระบบ
การศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล
Analysis of Cost and Return on the international school
graduates in the digital economy era
ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวศรีสุดา นามรักษา
หน่วยงานที่สังกัด : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
วิธีทบทวน : พิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนแบบเร่งด่วน (Expedited Review)
เอกสารที่รับรอง : 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
3. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย
4. แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์
วันที่รับรอง : 16 ตุลาคม 2566
วันที่หมดอายุ : 16 ตุลาคม 2568

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต ได้พิจารณาและมีมติรับรองเอกสาร ดังที่ระบุ
ไว้ข้างต้น โดยยึดหลักจริยธรรม Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ
International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปานนท์ กาญจนภูมิ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต

แบบสอบถาม

ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาโรงเรียนนานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษา จากระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Analysis of Cost and Return on the international school graduates in the digital economy era) ซึ่งประโยชน์ ที่คาดว่าจะได้รับคือ ทราบถึงผลตอบแทน ระบบการศึกษานานาชาติของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและโท เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ เรียนระบบการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้เพราะท่านมี คุณสมบัติ เป็นศิษย์เก่าโรงเรียนนานาชาติ ในการนี้ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป เพศ การศึกษา อาชีพ ข้อมูลการใช้เทคโนโลยี และอัตลักษณ์ค่านิยม

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย รายได้และรายได้ที่คาดหวัง

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีลักษณะเป็น คำถามปลายเปิด (ลิงค์แบบสอบถาม) โดยใช้เวลาการตอบแบบสอบถามประมาณ 10 นาที ผู้วิจัยจะขอรับ แบบสอบถามคืนโดยผ่านช่องทางออนไลน์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ *

- ชาย
- หญิง
- ไม่ระบุ

อายุ *

- 18 ถึง 21 ปี
- 22 ถึง 25 ปี
- 26 ถึง 29 ปี
- 30 ขึ้นไป

ท่านสำเร็จการศึกษาระบบการศึกษานานาชาติ ในประเทศไทย *

- ใช่
- ไม่ใช่
- อื่นๆ เช่น ระบบสองภาษา

โรงเรียน/มหาวิทยาลัยนานาชาติ ที่เคยศึกษา ตั้งอยู่ภูมิภาค *

- ภาคกลาง
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ภาคเหนือ
- ภาคตะวันออก
- ภาคใต้
- กรุงเทพฯและปริมณฑล

สำเร็จการศึกษาสายสังคมศาสตร์ ระดับใด

- ดุษฎีบัณฑิต (ปริญญาเอก)
- มหาบัณฑิต (ปริญญาโท)
- บัณฑิต (ปริญญาตรี)
- กำลังศึกษาอยู่

อาชีพปัจจุบัน กรณีกำลังศึกษาอยู่ให้ตอบอาชีพที่คาดหวัง

- พนักงานบริษัทเอกชน
- พนักงานข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- เจ้าของธุรกิจ/ธุรกิจส่วนตัว
- Freelance e.g Website Designer, Mobile Application Developer, Digital marketer
- Startup
- อื่นๆ ระบุ

แพลตฟอร์ม Social Media ที่ท่านใช้บริการมากที่สุด

- Facebook
- Instagram
- LINE
- TikTok
- Twitter (now, X)
- อื่นๆ: _____

ท่านใช้งาน Internet อุปกรณ์ใดบ้าง *

	ไม่ใช้	ใช้
คอมพิวเตอร์ตั้ง โต๊ะ	☐	☐
Notebook	☐	☐
โทรศัพท์ Smartphone	☐	☐
แท็บเล็ต ไอแพด	☐	☐
Wearable Device	☐	☐

ท่านใช้งาน Internet ช่วงเวลาใดมากที่สุด *

- เช้า
- บ่าย
- เย็น
- ดึก
- ไม่แน่นอน

ท่านใช้งาน Internet เฉลี่ยกี่ชั่วโมงต่อวัน *

- น้อยกว่า 3 ชั่วโมง
- มากกว่า 3-5 ชั่วโมง
- มากกว่า 5-10 ชั่วโมง
- มากกว่า 10 ชั่วโมง

ค่าใช้จ่ายในการใช้งาน Internet บ้าน ต่อเดือน *

- น้อยกว่า 500 บาทต่อเดือน
- 501 - 1,000 บาทต่อเดือน
- 1,001 - 1,500 บาทต่อเดือน
- มากกว่า 1,500 บาทต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายในการใช้งาน Internet มือถือ ต่อเดือน *

- น้อยกว่า 400 บาทต่อเดือน
- 400 - 800 บาทต่อเดือน
- 801 - 1,200 บาทต่อเดือน
- มากกว่า 1,200 บาทต่อเดือน

ส่วนที่ 2 รายได้ และ รายได้ที่ คาดหวัง**รายได้เดือนแรกของท่าน ***

- น้อยกว่า 25,000 บาท
- 25,001-50,000 บาท
- 50,001 75,000 บาท
- 75,001-100,000 บาท
- 100,001 125,000 บาท
- 125,001 150,000 บาท
- 150,001 บาทขึ้นไป

แหล่งรายได้ของท่าน *

- รายได้เสริม
- ไม่มีรายได้เสริม

อัตลักษณ์ ค่านิยม และวัฒนธรรม

อัตลักษณ์ทางวิชาการ (Academic Identity) ระบบการศึกษานานาชาติทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบ (Scientific Thinking Skills) และทักษะ ท้าไป (Generative Skills) ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและสร้างความรู้ใหม่ได้ ตลอดจนมีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ *

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

อัตลักษณ์ทางวิชาชีพ (Professional Identity) ระบบการศึกษานานาชาติทำให้ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ รวมทั้งมี ทักษะทางสังคม *

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

ค่านิยม และวัฒนธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง *

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

ค่านิยม และวัฒนธรรม มีความรักชาติวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม มี ศีลธรรม รักษาความสัตย์
หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่ และแบ่งปัน *

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เทคโนโลยีการศึกษา และข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ

ลักษณะการเรียนการสอนตอนเรียนมัธยมปลาย เป็นแบบใด *

- เน้นวิชาการ Lecture Base or Academic Base
- เน้นกิจกรรม Activities Base
- เน้นวิชาชีพ Project Base or Professional Base
- แบบผสม Mixed Methods

ในระหว่างศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติ ท่านได้ใช้เทคโนโลยีอะไรบ้าง ในการศึกษา *

- การเรียนรู้แบบไฮบริด (Hybrid Learning)
- เทคโนโลยีจากเกม (Gamification)
- การเรียนรู้แบบไมโคร (Microlearning)
- เทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิติ (3D Printing)
- การเล่าเรื่องผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Storytelling)
- อื่นๆ

ในระหว่างศึกษาอยู่ในระบบการศึกษานานาชาติ เทคโนโลยีมีส่วนช่วย อะไรบ้าง ในการศึกษา ของ
ท่าน *

.....
ท่านที่ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างไรบ้าง .
.....

แบบสอบถามสัมภาษณ์เชิงลึก

เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษา จากระบบการศึกษานานาชาติใน
เศรษฐกิจดิจิทัล

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. วัน เดือน ปี และเวลาที่ทำการสัมภาษณ์

.....

2. เพศ

1. ชาย   2. หญิง   3. ไม่ต้องการระบุ

3. อายุ

.....

4. อาชีพ

.....

5. มีความเกี่ยวข้อง/สัมพันธ์ กับการศึกษานานาชาติคือ

1. เป็นผู้ปกครอง/ผู้ดูแลบุตรหลานที่มีบุตรหลานเรียนระบบนานาชาติในประเทศไทยตั้งแต่
อนุบาล 1 จนสำเร็จปริญญาโท

**ตอนที่ 2 ประกอบด้วย ความคุ้มค่าของ ค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการศึกษานานาชาติ ตั้งแต่เรียนอนุบาลจน
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี**

1) ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรหลานมีความคุ้มค่าหรือไม่

- ค่าใช้จ่ายโดยประมาณ ระดับอนุบาล 1-3 (สำหรับค่าเทอม)

- โดยประมาณ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 (สำหรับค่าเทอม)

- โดยประมาณ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 (สำหรับค่าเทอม)

- ประมาณ ระดับปริญญาตรี (สำหรับค่าเทอม)

- ประมาณ ระดับปริญญาโท (สำหรับค่าเทอม)

2) ค่าเทอมที่สูงในระบบการศึกษานานาชาติสะท้อนถึงคุณภาพของการศึกษาหรือไม่? กรุณาอธิบาย

.....

3) ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ในอัตราค่าธรรมเนียมที่ โรงเรียนนานาชาติเก็บจากเด็กนักเรียน มีความคุ้มค่าหรือไม่อย่างไร

.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลการศึกษานานาชาติในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลและข้อเสนอแนะ

1) ระบบการศึกษานานาชาติในประเทศไทยได้เตรียมความพร้อมนักเรียนให้เหมาะสมกับการทำงานในเศรษฐกิจดิจิทัลหรือไม่? อย่างไร?

.....

2) โรงเรียนนานาชาติ มีเทคโนโลยีอะไรบ้างที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษา

.....

3) เทคโนโลยีมีส่วนช่วยในด้านใดบ้าง ที่ทำให้การศึกษาของนักเรียนนักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา

.....

4) หลังจากที่นักเรียนนักศึกษา สำเร็จการศึกษานานาชาติ ได้ใช้เทคโนโลยีอะไรบ้าง เป็นช่องทางในการมองหาอาชีพหรือใช้เทคโนโลยีอะไรบ้างในการตัดสินใจที่จะเลือกประกอบอาชีพ อย่างไรบ้าง กรุณาอธิบาย

.....

5) หลังจากที่นักเรียนนักศึกษา สำเร็จการศึกษานานาชาติ ได้ใช้เทคโนโลยีในการสร้างรายได้เสริมบ้างหรือไม่ อย่างไร

.....

6) ระบบการศึกษานานาชาติได้มีผลกระทบต่อแนวทางการเลือกอาชีพของบุตรคุณอย่างไร?

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ศรีสุดา นามรักษา
วัน เดือน ปีเกิด	19 เมษายน 2528
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปริญญาบัญชิตบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, 2554 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปริญญาบัญชิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, 2561 มหาวิทยาลัยรังสิต ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐกัจฉิจิทัล, 2567
ที่อยู่ปัจจุบัน	39/696 หมู่บ้านนิชดาธานี สามัคคี 29 ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

